STEGENRAPPORT OUDE STAD UTRECHT

Inventarisatie van de oudste en de kleinste wegen

Oud-Utrecht

STEGENRAPPORT OUDE STAD UTRECHT

Inventarisatie van de oudste en de kleinste wegen

Versie 2021

Een uitgave van de Historische Vereniging Oud-Utrecht

Commissie Cultureel Erfgoed, Werkgroep Stegen
Bert Poortman, Fons van den Broek, Marcella Dorigo, Pim Le Large
Foto's: Bert Poortman en Marcella Dorigo
Eindredactie: Bert Poortman

Stuur commentaar of aanvullende informatie naar stegenoudutrecht@gmail.com

© Oud-Utrecht, 2021

De inhoud mag vrijelijk worden gebruikt, mits naar de bron wordt verwezen.

Oud-Utrecht

www.oud-utrecht.nl

Voorblad: Zwaansteeg (steeg 140)

Inhoud

Voorwoord	III
Inleiding	IV
Steegblad	V
Uitleg Steegblad	V
Kadastrale kaart en Stegenkaart Utrecht	VIII
Meer dan 400 stegen	X
Zijn alle stegen ingetekend en is de inventarisatie compleet?	XI
Leeswijzer	XII

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

Steegblad 1 tot en met Steegblad 303A

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

Voorwoord

De Commissie Cultureel Erfgoed van de Historische Vereniging Oud-Utrecht waakt over het behoud van het cultureel erfgoed van de stad. De 'Werkgroep Stegen' van deze commissie onderzocht alle stegen met als doel een evaluatie uit te voeren van de toestand van de kleinste wegen van de stad.

Het onderzoek omvat de stad als weergegeven op de plattegrond uit 1832, de 'Oude Stad' met haar stegen, sloppen, achterommen en hoven. Al deze tot de verzameling stegen behorende ontsluitingen zijn bezocht. De oude en de nieuwere in de binnenstad, langs de Vecht, de Vaartsche Rijn en de Biltstraat.

Het onderzoek heeft in december 2019 geresulteerd in drie publicaties, een kaart, een rapport en een boek. Bij deze herziene tweede uitgave zijn in alle drie verbeteringen aangebracht:

- Stegenrapport Oude Stad Utrecht, Inventarisatie van de oudste en de kleinste wegen;
- Stegenkaart Utrecht;
- Tussen Zwaansteeg en Achterom, Het Stegenboek van Utrecht.

Stegenrapport Oude Stad Utrecht is de digitale rapportage van alle bezochte stegen in het gebied. Het rapport geeft per steeg een korte beschrijving met de locatie op de kaart en foto's. Grote veranderingen in de laatste dertig jaar worden genoemd. Stegenrapport Oude Stad Utrecht is alleen digitaal als PDF uitgegeven.

Elke steeg is ingetekend en genummerd op de *Stegenkaart Utrecht*. Op de Stegenkaart Utrecht is de locatie van de genummerde stegen te vinden. In dit rapport is op de steegbladen een klein deel van de kaart weergegeven. De volledige Stegenkaart Utrecht is digitaal als PDF beschikbaar, zie de site www.oud-utrecht.nl.

Tussen Zwaansteeg en Achterom, Het Stegenboek van Utrecht [1], beschrijft de vorming van de stad en de ontstaansgeschiedenis van stegen met gebeurtenissen per tijdsperiode en voorbeelden van stegen. Van het boek is naast een digitale versie een tweede druk te koop via www.oud-utrecht.nl en diverse plaatsen in de stad Utrecht.

Historisch onderzoek kent geen einde. Ook nu zijn ongetwijfeld nog stegen over het hoofd gezien of enkele steegnamen verborgen gebleven of is de historie te beperkt omschreven. Hopelijk kan dit met uw hulp in een volgende versie verbeterd worden.*

* stuur aanvullende informatie naar *stegenoudutrecht@gmail.com*

[1] Bert Poortman, Tussen Zwaansteeg en Achterom, Het Stegenboek van Utrecht, Oud-Utrecht, 2021

Inleiding

Het onderzoek naar de toestand en de toegankelijkheid van de stegen is eind 2016 gestart met het vaststellen van een projectplan. Vervolgens begon de inventarisatie door de Werkgroep Stegen. Daarna is de *Stegenkaart Utrecht* gemaakt en zijn het rapport en de publicatie samengesteld. Na een eerste uitgave in 2019 is in 2021 is een verbeterde versie verschenen.

Stegen zijn er in soorten en maten:

1. steeg: een smalle verbinding en (veelal bewoonde) weg;
2. slop: een smalle doodlopende en (veelal bewoonde) weg;
3. achterom: een smalle doodlopende en onbewoonde weg; een achterom kan vaak aan de straatzijde worden afgesloten;
4. hof: een steeg, slop of achterom met een kenmerkende ruime aanleg, met over het algemeen kleinschalige woningen.

Een eerder onderzoek naar stegen is uitgevoerd in 1987 door een Gemeentelijke Monumentencommissie.[2] Bij dat onderzoek zijn alle in 1987 nog bestaande stegen van de kadastrale kaart uit 1832 genummerd. De kadastrale plattegrond van de stad uit 1832 omvat de 'Oude Stad', bestaande uit de historische binnenstad, de Vaartsche Rijn, Bemuurde Weerd, Lauwerecht en een deel van de Biltstraat. Het nu uitgevoerde onderzoek hanteert dezelfde steegnummering als in 1987. Met de toevoeging van letters A, B of C zijn in hetzelfde gebied nieuw ontdekte stegen meegenomen.

Het onderzoek beschrijft per steeg het al of niet nog bestaan daarvan sinds 1987, de naam, de ligging, het soort steeg, de toegankelijkheid, het aantal woningen en overige functies. Elk stegenblad is waar mogelijk aangevuld met een verklaring voor de naam van de steeg, recente historische bijzonderheden of andere wetenswaardigheden. Op- en aanmerkingen of verbeteradviezen zijn genoteerd.

Bij het onderzoek zijn digitale hulpmiddelen veelvuldig gebruikt, zoals OpenStreetMap, Google Maps of Apple Kaarten 3D. Het raadplegen van de op internet beschikbare bestanden van Het Utrechts Archief (zoals beeldmateriaal), documentatie.org of anders heeft aanvullende informatie opgeleverd. Inzage in bouwplannen is op Het Utrechts Archief gebeurt.

Literatuuronderzoek is niet uitputtend gedaan. Een volledige literatuurlijst staat in het boek *Tussen Zwaansteeg en Achterom, Het Stegenboek van Utrecht.*

Van elke steeg is in dit rapport een steegblad opgenomen, een blad met bevindingen en een blad met kaart en foto's. De Oude Stad heeft meer dan 400 stegen, sloppen, achterommen of hoven. Daarvan zijn er elf na 2019 ontdekt en van vijf stegen is sindsdien een naam gevonden.

[2] Stegenrapport, Gemeentelijke Monumentencommissie i.s.w. de afdeling Stedebouw en Verkeer en de onderafdeling Monumenten, 1987

Steegblad

Van elke steeg zijn op het steegblad waarnemingen en informatie vastgelegd.

Steegblad

Nummer, naam en datering	vermelding nummer, naam jaartal met < of >
Naambord	aanwezig/afwezig of - niet van toepassing
Naamsverklaring	indien mogelijk met bronvermelding of - nvt
Ligging	straat en huisnummer en/of van - naar -
Soort	steeg, slop, achterom of hof
Toegankelijkheid	openbaar/afgesloten of afsluitbaar en hoe of opgeheven
Aantal deuren woningen	aantal woningen/wooneenheden of - nvt
Overige functies	vermelding functie of - nvt
Historische bijzonderheden	veranderingen afgelopen 50 jaar of - nvt
Opmerkingen	opmerkingen of voorstel tot verbetering of - nvt

Uitleg Steegblad

Nummer, naam en datering

Het nummer van de steeg is identiek aan die uit het rapport van 1987. De toegevoegde stegen hebben een nummer uit de buurt met een A of B etc. gekregen. De locatie van elke steeg is aangegeven op de *STEGENKAART UTRECHT*.

Van alle stegen is getracht een naam te achterhalen. *Als een steegnaam ontbreekt in het straatnamenregister, het betreft dan een niet (meer) officiële naam, is ze cursief genoteerd. Sommige stegen kregen een nieuwe toepasselijke naam.* Veel stegen gaan door het leven zonder naam. Maar dat maakt de stegen zonder naam niet minder interessant.

Voor de datering ofwel de ouderdom van de steeg is het Stegenrapport uit 1987 aangehouden, tenzij meer informatie aanwezig was. Met <1832 wordt bedoeld een datering vroeger dan het jaar 1832, en >1980 geeft aan van na het jaar 1980. Soms staat er beide, zoals de locatie <1832 kan zijn en de bebouwing >1980.

Naambord

De steegnamen: er zijn stegen zonder naam, met naam maar zonder naambordje en stegen met beide. Als de steeg een naam heeft, hangt er dan ook een naambord in de steeg?

Naamsverklaring

Bij de verklaring van de naam is er soms een uitleg op het naambordje vermeld, dan is het gemakkelijk. De buurt van de steegnaam kan de link opleveren; de Begijnesteeg

verwijst bijvoorbeeld naar het voorheen in de buurt gelegen Begijneklooster. N. van der Monde heeft boeken uitgegeven over Utrechtse straten etc. in de periode 1844-1846.[3] Beschrijvingen uit deze boeken zijn overgenomen als er verwezen wordt naar historische bronnen of documenten. Voor andere steegnamen is het boekje van Cees Druppel of J.A.F. de Rijk behulpzaam geweest.[4] Zij hebben getracht de herkomst te achterhalen van de straatnamen in Utrecht, onder anderen door archiefonderzoek. Wikipedia was soms als bron bruikbaar. Dan is dat vermeld. In het gebied van de Vaartsche Rijn is de Historische Kring Tolsteeg-Hoograven behulpzaam geweest.

Bij veel stegen blijft desondanks de herkomst van de naam in nevelen gehuld, bijvoorbeeld de Peterselie- of Pieterseliesteeg (steeg 21) of de Muntsteeg (steeg 271).

Overige functies steeg/hof

Niet bij alle stegen is duidelijk of ze een functie hebben. De straatzijde heeft bijvoorbeeld een gesloten deur, zonder enige aanwijzing. Als er brievenbussen of naamplaatjes of deurbellen zijn, is het dan een steeg naar achterliggende bebouwing (een slop) of een achteringang (achterom) of is de steeg opgeofferd aan een trappenhuis naar de bovenverdieping? Niet in alle gevallen is het duidelijk geworden, ook niet met Google Maps of Apple Kaarten 3D.

Historische bijzonderheden

Elke steeg heeft zijn of haar historische bijzonderheden. Het ging te ver om in dit onderzoek een antwoord te geven op de vraag wie de steeg heeft aangelegd, er heeft gewoond, ander gebruik of dat er zich bijzondere gebeurtenissen hebben voorgedaan. Elke steeg heeft een eigen verhaal waarover mogelijk wel een apart boek is te schrijven. Het onderzoek is over het algemeen beperkt gebleven tot de veranderingen in de afgelopen 30-50 jaar, veranderingen sinds het rapport uit 1987. De grotere gerealiseerde bouwplannen uit die periode worden genoemd: de projecten uit de periode van de Stadsvernieuwing of recenter. In het boek *Tussen Zwaansteeg en Achterom* is het algemene verhaal te vinden over het ontstaan van de stegen en de waarde in de ontwikkeling van de stad. Begrippen als Stadsvernieuwing worden daarin uitgelegd.

Opmerkingen

Tijdens het bezoek aan de steeg is gekeken naar de kwaliteit van de bebouwing, de bestrating, de verlichting en de aanwezigheid van groen. Daar zijn bij een aantal stegen op- of aanmerkingen vermeld of er is een aanbeveling genoteerd.

[3] N. van der Monde, Beschrijving van de pleinen, straten, stegen, waterleidingen, wedden, putten en pompen der stad Utrecht; Bevattende een overzigt van de oude plaatselijke gesteldheid der stad, van hare bewaking, verlichting en verdere maatregelen, tot veiligheid en gemak der ingezetenen, op de openbare wegen genomen; Merendeels uit oorspronkelijke stukken samengesteld; 3 delen 1844, 1845, 1846; opnieuw uitgegeven Zaltbommel, 1971

[4] Cees Druppel, Door de straten van Utrecht, 1998; J.A.F. de Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singels, 1998

Kadastrale kaart en Stegenkaart Utrecht

In 1832 kwam de meest nauwkeurige kaart van de stad Utrecht uit: de op basis van kadastrale metingen gebaseerde plattegrond. Op pagina VIII is een vroege versie van deze plattegrond uit de periode 1811-1832 weergegeven.[5] Straten en stegen, ze vulden elkaar aan. Lang niet alle stegen zijn op deze verzamelkaart terug te vinden. De kadastrale kaarten uit 1832 zijn veel nauwkeuriger met de grenzen van de kadastrale percelen.

Eén stadsdeel van de Oude Stad is al bij het onderzoek in 1987 afgevallen. De omgeving langs de Leidse Rijn kende ook oudere bebouwing, maar daar is de Oude Stad van voor 1832 niet meer aanwezig.

Op pagina IX is een verkleinde afbeelding van de *STEGENKAART UTRECHT* weergegeven. Alle geïnventariseerde stegen zijn met hun nummer op deze kaart terug te vinden. De *STEGENKAART UTRECHT* is digitaal beschikbaar. Bij het boek *Tussen Zwaansteeg en Achterom* is een kaart in gedrukte vorm gevoegd.

Als ondergrond voor de *STEGENKAART UTRECHT* is een recente kaart van de gemeente gebruikt.[6] Daarop is een transparante kaart met de kadastrale indeling van straten en percelen neergelegd.[7] De kaart is vervolgens geactualiseerd.

Alle gevonden stegen zijn ingekleurd. Vele daarvan zijn afgesloten voor het publiek (de blauwe) en vele zijn openbaar toegankelijk (de rode). Elke steeg heeft een nummer. Bij de inventarisatie is dezelfde nummering van stegen aangehouden als in het Stegenrapport uit 1987.

De *STEGENKAART UTRECHT* is digitaal beschikbaar via het internet

[5] Basis voor de kaart 1820 zijn de Kadastrale kaarten met de naam Verzamelplan uit 1811-1832 van de kadastrale gemeenten Abstede, Buiten Catharijne, Lauwerecht, Tolsteeg en Utrecht; herkomst beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

[6] In 2017 verkregen via de gemeente Utrecht, ontwerpstudioruimte.

[7] In 2017 download via PDOK - Publieke Dienstverlening op de Kaart.

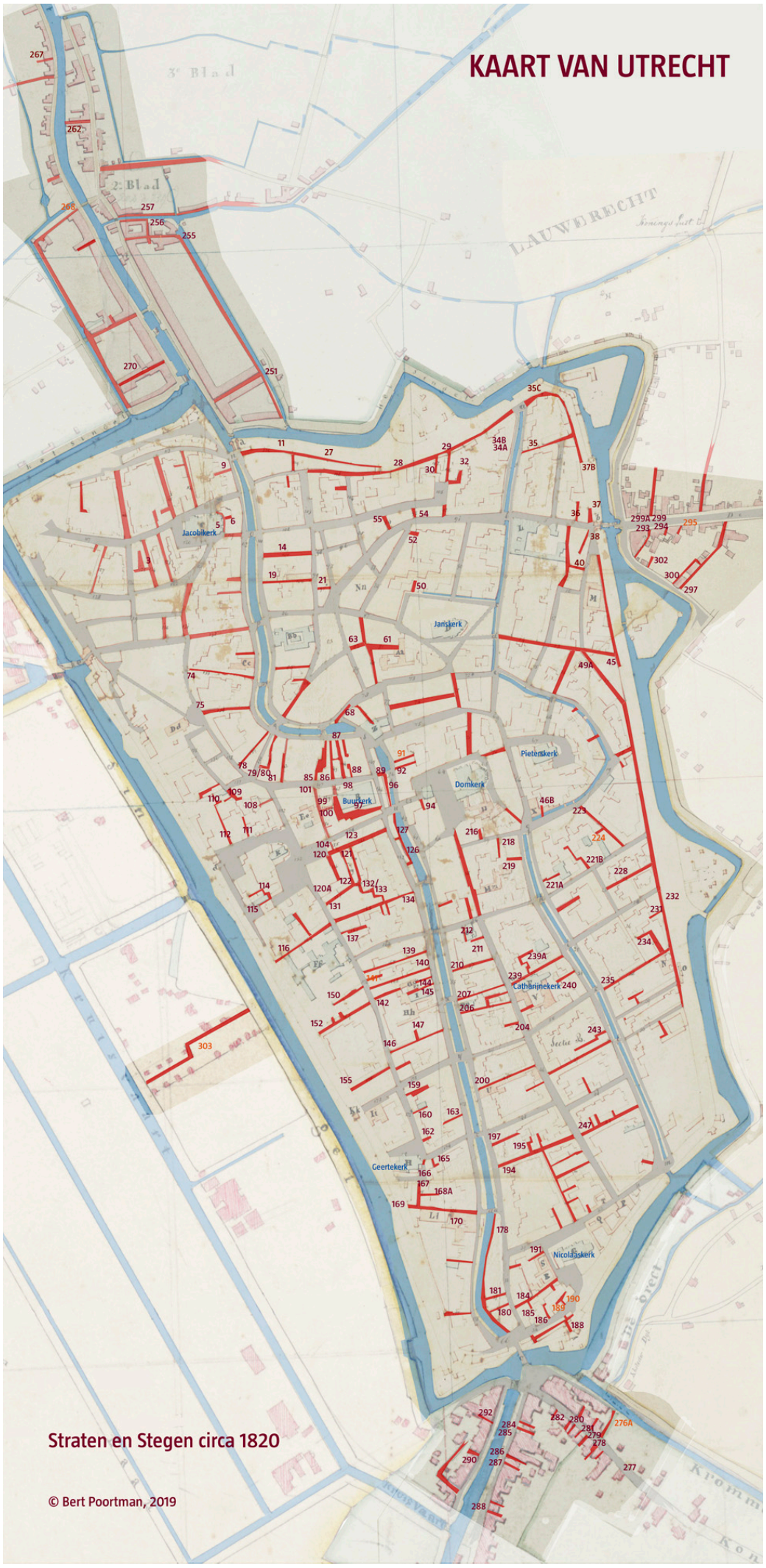

KADASTRALE KAART

circa 1820

STEGENKAART UTRECHT 2021

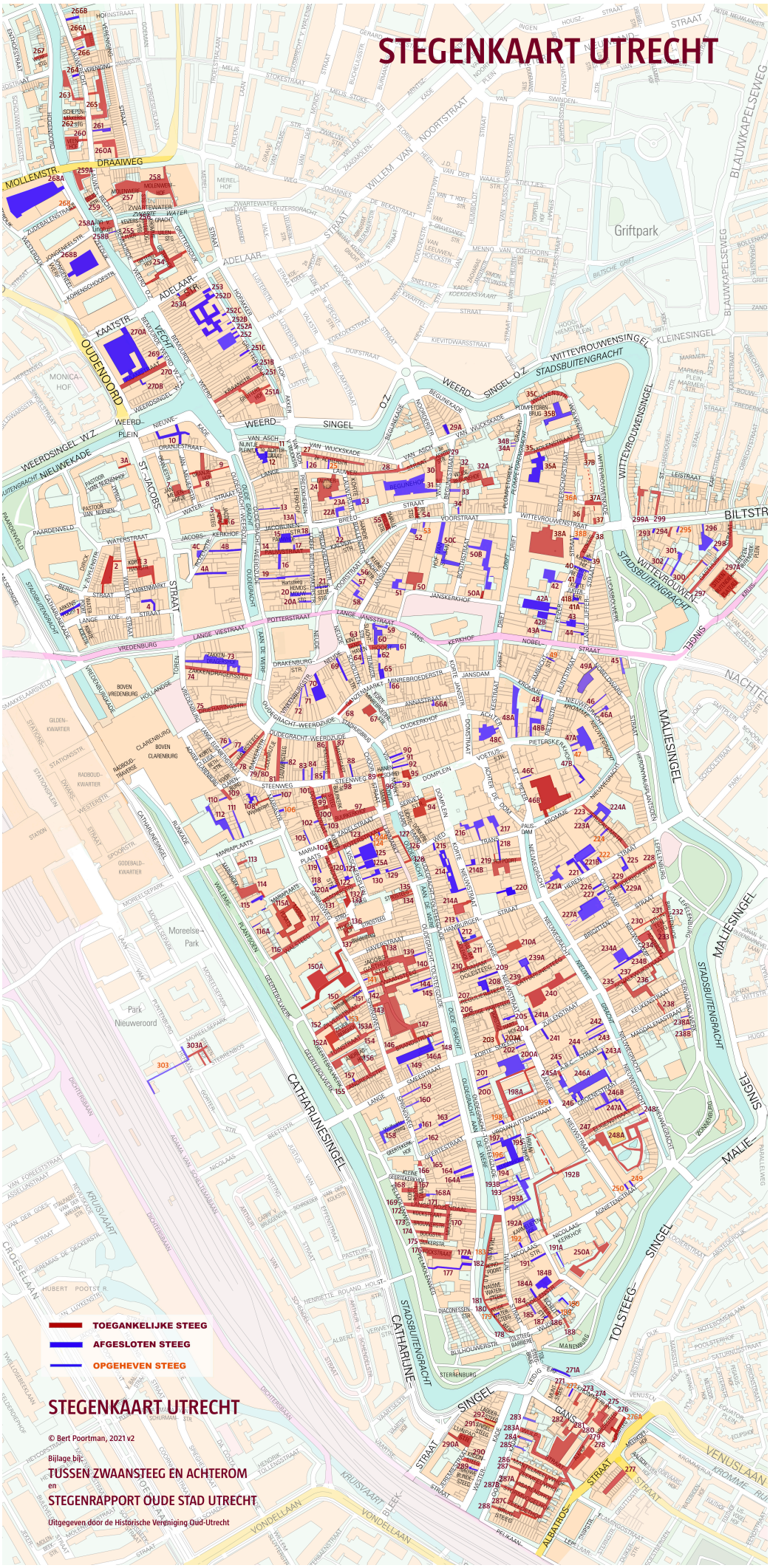

Meer dan 400 stegen

Van de meer dan 400 stegen in de Oude Stad zijn de meesten niet toegankelijk. Een hekwerk of deur belet de toegang. Iets meer dan 45% van de stegen is wel toegankelijk voor het publiek. Een verzoek: betreedt stegen met de gedachte dat ze bedoeld zijn als toegang naar woningen. Bewoners waarderen de rust van hun woonomgeving, respecteer dat.

Stegen zonder naam

Van de meer dan 400 stegen, in dit rapport staan er 409, heeft 57% een naam. Dat betekent dat 175 stegen geen naam hebben. En van de 234 stegen met een naam is van 109 stegen de naam officieus ofwel een in de historie en/of in de volksmond gebruikte naam. Die 109 namen staan niet of niet meer in het stratenregister van de stad. Er hangt geen straatnaambordje, althans bij de meesten niet. Een uitzondering van een officieel niet bestaande straat met wel een officieel naambordje is steeg 79-80, Jodenrijtje.

De post wordt in officieel niet bestaande stegen alleen met vermelding van een postcode bezorgd. In de index staan de niet officiële namen van de stegen met schuinschrift.

Stegen met een nieuwe naam

Er waren buiten de 175 stegen zonder naam nog 20 anderen die geen naam hadden, niet officieel en niet officieus. Deze steeg hebben in de loop van het onderzoek een naam gekregen. Deze stegen met een nieuwe naam maken deel uit van de verzameling van 109 stegen die met een naam in schuinschrift in de index zijn opgenomen.

steeg 164A	*Adriaanshof*
steeg 48C	*Beauforthof*
steeg 71	*Camerasteeg*
steeg 270A	*Elijnshof*
steeg 280	*Gerrit de Bruijnsteeg*
steeg 49A	*Gregoriusplein*
steeg 70	*Hof Winkel van Sinkel*
steeg 150A	*Karelshof*
steeg 268A	*Lubrohof*
steeg 23A	*Magnushof*
steeg 113	*Mariagang*
steeg 177	*Martinussteeg*
steeg 35A	*Munnikhof*
steeg 46B	*Paushuishof*
steeg 138	*Rosapoort*
steeg 115A	*Schildershof*
steeg 177A	*Splietpoort*
steeg 143A	*Wilhelminasteeg*
steeg 50A	*Woolloomooloo*
steeg 268B	*Zijdebalenhof*

De tijd zal het leren of deze namen beklijven.

Zijn alle stegen ingetekend en is de inventarisatie compleet?

Na ruim vijf jaar stegenproject en een intensief eindtraject loop je niet meer gewoon of onbevangen door de Oude Stad. Zit achter die gesloten deur ook een steeg verborgen? De deur van Kromme Nieuwegracht 42 bleek in 2019 na afronding van de inventarisatie tijdens een wandeling intrigerend. Zou daar een steeg achter verborgen liggen? Onderzoek via Kaarten 3D gaf uitsluitsel, via de steeg is een prachtig exemplaar van een achterhuis bereikbaar. Dat maakte van de deur een toegang tot een slop (steeg 46A).

In 2020 en 2021 is het onderzoek voortgezet. Meest recent kwamen nog twee stegen aan het licht. Op Funda werd een aan een achterom gelegen huis aangeboden. De achterom wordt ontsloten via een heel bijzonder huis, zie steeg 47B op het Pieterskerkhof. Een andere steeg is ontstaan door een functiewijziging. In de A.B.C.-straat is het complex van Victas Verslavingszorg verbouwd tot appartementen. Een voormalige nooduitgang krijgt een nieuwe functie. De ontsluiting is een achterom naar wooneenheden, zie steeg 243A. En zo zijn meer stegen ‘ontdekt’ of zijn nieuwe ontstaan.

In deze uitgave van het rapport, mei 2021, staan 12 stegen meer dan het vorige rapport uit 2019. Van vijf anderen is een naam achterhaald. Terug naar de vraag: is de inventarisatie compleet? Zeer waarschijnlijk niet, de Oude Stad geeft haar schatten niet zo maar prijs.

Leeswijzer

Op de *STEGENKAART UTRECHT* zijn de locaties van de stegen aangegeven. De stegenbladen staan op een met de *STEGENKAART UTRECHT* corresponderende nummervolgorde. Download het grote formaat kaart, zie de website www.oud-utrecht.nl

De index op nummer fungeert als een inhoudsopgave. Achterin het document is een index op naam van de steeg (voor stegen met een naam) opgenomen.

Bij het lezen van de pdf op dubbele paginastand staat rechts de beschrijving van de steeg en links het fotoblad met de plattegrond (bij tablets niet mogelijk).

Navigatie in de PDF

Een hulpmiddel voor het navigeren in het document is verborgen aangebracht. De weg naar een steegblad gaat vlot door in het 'zoekvenster' de twee letters *st* voor het steegnummer te plaatsen, bijvoorbeeld de navigatie naar steeg 61 met *st61*

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
1	Arkenspoort	van Catharijnekade 9-11 naar Waterpoort
2	geen naam	tussen Bergstraat 15-17 en Willemstraat 42-46
3	Korte Hamstraat	van Willemstraat 39-41 naar Varkenmarkt 29-33 en Waterstraat
3A	Pastoor van Nuenenhof	St. Jacobsstraat 300-430
4	geen naam	Lange Koestraat 19-21
4A	geen naam	Rozenstraat 7
4B	*Donzelaarspoort*	van Rozenstraat 15-17 naar Oudegracht 59
4C	geen naam	Rozenstraat 2-32
5	Jacobskerksteeg	tussen Jacobskerkhof en Waterstraat, achter de Jacobikerk
6	geen naam	Jacobskerksteeg 9-21
7	Jan Meijenhofje	van St. Jacobsstraat 209-247 naar Jan Meijenstraat 6-20
8	Oranjehof	van Oranjestraat 14-50 naar Jan Meijenstraat 27-33 en Koningspoort (steeg 9)
9	*Koningspoort*	van Oudegracht 5-17 naar Oranjehof
10	geen naam	van Oranjestraat 31-39 naar Nieuwekade 24-25 en Nieuwekade 217-221
11	1e Achterstraat	van Oudegracht (Nijntje Pleintje) naar Van Asch van Wijckstraat
12	geen naam	1e Achterstraat 3A
13	geen naam	Oudegracht 40-42
13A	geen naam	Jacobijnestraat 22
14	Pauwstraat	van Oudegracht 64-66 naar Loeff Berchmakerstraat 36-38
15	Pauwhof	Pauwstraat 6-8
16	geen naam	Pauwstraat 3-11
17	geen naam	Pauwstraat 22-24
18	geen naam	Loeff Berchmakerstraat 46-48
19	*Hartsteeg*	van Oudegracht 82-84 naar Loeff Berchmakerstraat 20-22
20	Hemdsmouwsteeg	Loeff Berchmakerstraat 10
20A	geen naam	tussen achterzijde Potterstraat 30 en Loeff Berchmakerstraat 2
21	Peterseliesteeg	van Predikherenstraat 2 naar Loeff Berchmakerstraat 1
22	geen naam	Breedstraat 7-9, deel van Breedstraat 9
22A	geen naam	Breedstraat 22
23	geen naam	Korte Lauwerstraat 1-3
23A	*Magnushof*	Korte Lauwerstraat 10-22
24	Lauwerhof	Lauwerstraat 77-83
25	geen naam	Lange Lauwerstraat 44-46
26	geen naam	Lange Lauwerstraat 32-34
27	2e Achterstraat	Van Asch van Wijckstraat
28	Lange Lauwerstraat	van Lange Lauwerstraat 187 ev naar - 3e Achterstraat
29	3e Achterstraat	van Wijde Begijnestraat 80-96 naar Wijde Begijnestraat 128

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
29A	geen naam	Van Asch van Wijckskade 22
30	*Nauwe Begijnesteeg*	van 3e Achterstraat naar Wijde Begijnestraat
31	Begijnehof	Wijde Begijnestraat 20-42
32	*Wijde Begijnehof*	Wijde Begijnestraat 5-15
32A	*Wijde Begijnehof*	Wijde Begijnestraat 5-15
33	geen naam	Wijde Begijnestraat 3-5
34	geen naam	Voorstraat 80-82
34A	geen naam	Plompetorengracht 20
34B	geen naam	Plompetorengracht 20A
35	Molenstraat	van Plompetorengracht 13-15 naar Wolvenplein 11-13
35A	*Munnikhof*	Molenstraat 1-3
35B	*Wolvenhof*	Wolvenplein 1-7
35C	Wolvenstraat	van Plompetorenbrug naar Wolvenplein
36	*Kloostersteeg*	Wittevrouwenstraat 36-38
36A	geen naam	Ridderschapstraat 11
37	geen naam	Wittevrouwenstraat 42-44
37A	geen naam	Wittevrouwenkade 3-4
37B	geen naam	Wolvenplein 15-18
38	Kloksteeg	van Wittevrouwenstraat 17 naar Lange Jufferstraat 40-42
38A	geen naam	Wittevrouwenstraat 7-11
38B	geen naam	Keizerstraat 95 - Wittevrouwenstraat 13
39	*Keizershof*	van Lange Jufferstraat 40-42 naar Kloksteeg
40	Korte Rietsteeg	van Lange Jufferstraat 34-36 naar Keizerstraat 45-47
41	geen naam	Korte Jufferstraat 6-108
41A	geen naam	Lange Jufferstraat 20
41B	geen naam	Korte Jufferstraat 3-5
42	geen naam	Keizerstraat 110-266
42A	geen naam	Keizerstraat 22-24
42B	geen naam	Keizerstraat 14-16
43	*Keizerspoort*	Keizerstraat 5-19
43A	geen naam	Keizerstraat 8
44	geen naam	Lange Jufferstraat 6
45	geen naam	Nobelstraat 303 en Lucas Bolwerk
46	geen naam	Kromme Nieuwegracht 36-38
46A	geen naam	Kromme Nieuwegracht 42
46B	*Paushuishof*	Kromme Nieuwegracht 49
46C	*Pietershof*	tussen Achter St. Pieter 198 en 200
47	geen naam	Pieterskerkhof 12
47A	geen naam	Pieterskerkhof 13A
47B	*Mart van Schijndelhuis*	Pieterskerkhof 8
48	geen naam	Kromme Nieuwegracht 11
48A	geen naam	van Pieterskerkhof 24 naar Kromme Nieuwegracht naast 3
48B	geen naam	Pieterskerkhof 18-21..C

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
48C	*Beauforthof*	Achter Sint Pieter 9
49	geen naam	Ambachtstraat 9bis
49A	*Gregoriusplein*	Nobeldwarsstraat 9
50	geen naam	Janskerkhof 17-18
50A	*Woolloomooloo*	Janskerkhof 14
50B	geen naam	Boothstraat 9-13
50C	Hof van St.-Jan	van Boothstraat 4-6 naar Voorstraat 67-69
51	geen naam	Janskerkhof 19-20 naar hof Janskerkhof 19D
52	geen naam	Jansveld 51
53	geen naam	Voorstraat 57-59
54	Begijnesteeg	van Voorstraat 62-64 naar Breedstraat 49-53
55	Smalle Begijnestraat	van Voorstraat 46-48 naar Breedstraat 29-31
56	*Grote Slachthuis*	Voorstraat 19
57	geen naam	Voorstraat 15-17
58	*Margarethenhof*	Jansveld 6-16
59	geen naam	Lange Jansstraat 15-79 - Hoogt
60	geen naam	van Hoogt 6-8 tot Lange Jansstraat
61	Hoogt	van Telingenstraat 15 naar Slachtstraat 5
62	geen naam	naast Hoogt 1
63	Kintgenshaven	van Slachtstraat en Telingenstraat naar Neude
64	geen naam	Kintgenshaven 5
65	*Zegelpoort*	tussen Ganzenmarkt 30 en Minrebroederstraat 2
66	geen naam	Minrebroederstraat 3a-d
66A	geen naam	Annastraat 27A
67	*Lichtenbergsteeg*	Ganzenmarkt 2 naar Korte Minrebroederstraat
68	*Ganzenmarkt naar de werf*	van Ganzenmarkt naar werf Oudegracht
69	geen naam	Neude 36-37
70	*Hof Winkel van Sinkel*	Vinkenburgstraat 19
71	*Camerasteeg*	Vinkenburgstraat 15-17
72	geen naam	Vinkenburgstraat 13-15
73	Zakkendragershof	van Vredenburg 24 naar Zakkendragerssteeg 39-41
74	Zakkendragerssteeg	van Vredenburg 41-46 naar Oudegracht 103-105
75	Drieharingstraat	van Vredenburg 26-28 naar Oudegracht 115-127
76	geen naam	Lange Elisabethstraat 19-21
77	geen naam	Lange Elisabethstraat 11 - Hamsteeg 10-14
78	Hamsteeg	van Lange Elisabethstraat 17-18 naar Oudegracht 131-133
79-80	*Jodenrijtje*	van Bakkerstraat 18 naar Oudergracht 135
81	Lauwersteeg	van Steenweg 51-53 naar Oudegracht 137-139
82	geen naam	Lauwersteeg 6-8
83	geen naam	Steenweg 37-39
84	*Groenewoude*	Steenweg 33-35
85	geen naam	Steenweg 29A

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
86	Hekelsteeg	van Steenweg 23-25 naar Oudegracht 159-163
87	Massegast	van Steenweg 15-17 naar Oudegracht 161-163
88	*Schoonhuispoort*	Steenweg 9-11
89	Hanengeschrei	van Choorstraat- hoek Steenweg naar Vismarkt
90	geen naam	Vismarkt 7-8
91	geen naam	Vismarkt 10
92	*Domherensteeg*	Vismarkt 11-13
93	*Paleis Lofen*	Vismarkt 17-18
94	*Bisschopshof*	van Servetstraat 5-7 naar Domplein 21-22
95	*Maartenshof*	Domplein 10-16
96	Zoutmarkt	van Vismarkt naar Choorstraat 42 (hoekpand) langs de Oudegracht
97	Buurkerkhof	van Choorstraat 25 - hoek Zadelstraat 1 naar 1ste Buurkerksteeg
98	1e Buurkerksteeg	van Steenweg 20- 22 naar Buurkerkhof
99	2e Buurkerksteeg	Buurkerkhof 1c-2
100	3e Buurkerksteeg	van Buurkerkhof 3-4 naar Donkerstraat 10-12
101	Donkerstraat	van Steenweg 34-36 naar Zadelstraat 43-45
102	geen naam	Donkerstraat 19-21
103	geen naam	Donkerstraat 24-26
104	Kuipersteeg	van Zadelstraat 36-38 naar Boterstraat 35-37
105	geen naam	Mariaplaats 3-4
106	*Bakkerspoort*	Mariastraat 28 - Donkerstraat 15
107	geen naam	Mariastraat 2-4
108	Wijdepoort	Mariastraat 31-33
109	Achter Clarenburg	verlengde van Achter Clarenburg, Achter Clarenburg 2-6
110	geen naam	Achter Clarenburg 2A
111	geen naam	Mariaplaats 15
112	*Kerkelaantje*	Mariaplaats 18-22
113	*Mariagang*	Mariahoek 18a-21 (achter Mariaplaats 24)
114	*Driehoek*	van Mariahoek 5-14 naar de Mariaplaats
115	*Gertrudissteeg*	in de Driehoek, steeg 114
115A	*Schildershof*	drie entree's, twee vanaf de Mariaplaats en één vanaf de Walsteeg
116	Walsteeg	van Willemplantsoen 12 naar Springweg 19
116A	geen naam	tussen Willemsplantsoen 3 en 4
117	*Frederiksoord of Walsteegpoort*	Walsteeg 16
118	geen naam	Springweg 2-4
119	geen naam	Mariaplaats 51-52
120	Alendorpstraat	van Boterstraat 26 naar Visscherssteeg
120A	geen naam	Alendorpstraat 101-105
121	*Eloyensteeg*	Boterstraat 20-22
122	geen naam	Visschersplein 75-101
123	Boterstraat	van Mariaplaats 54-55 naar Lijnmarkt 7-9

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
124	geen naam	Boterstraat 6a
124A	geen naam	Boterstraat 2a
125	geen naam	Visschersplein 24-42
125A	geen naam	Visschersplein 46-74
126	*Lijnmarkt aan de werf*	van steeg 127 naar 128
127	*Lijnmarkt aan de werf*	tussen Lijnmarkt 18 en 20
128	*Lijnmarkt aan de werf*	tussen Lijnmarkt 34 en 36
129	geen naam	Lijnmarkt 35-37
130	geen naam	Visschersplein 100
131	Visscherssteeg	Springweg 10-12
132/ 133	*Strosteeghof*	van Visschersteeg 17-19 naar Strosteeg 29-35
134	Strosteeg	Oudegracht 175
135	*Royenstein*	van Oudegracht 175 naar parkeergarage
136	Teugelhof	van Springweg 28-30 naar Strosteeg en Blindesteeg
137	*Blindesteeg*	van Springweg 34-46 naar Strosteeg en Teugelhof
138	*Rosapoort*	Haverstraat 24
139	Jacobsgasthuissteeg	van Springweg 68-70 naar Zwaansteeg
140	Zwaansteeg	van Oudegracht 221-223 doorlopend tot Springweg 84-86
141	geen naam	Springweg 78
142	geen naam	Springweg 86-88
143	*Weeshuispoort*	van Springweg 102a-104 naar de Zwaansteeg en de Brandstraat
144	*Lombartpoort*	Oudegracht 229
145	*Zakkendragerspoort*	Oudegracht 237
146	Brandstraat	Oudegracht 263-265 - Springweg 138-140
146A	*Andreasgasthuishof*	Brandstraat nabij 20
147	geen naam	Brandstraat 15-45
148	geen naam	Oudegracht 267
149	geen naam	Lange Smeestraat 27
150	Nathanaëlspoort	Springweg 47a naar Zilverstraat
150A	*Karelshof*	van Geertebolwerk 1 naar Springweg 27
151	geen naam	Springweg 51-51a
152	Zilverstraat	Springweg 55b-59
152A	*Zilvenbergplateau*	Tuinstraat 19/21 naar de Zilverberghof (steeg 153A)
153	*Zilverbergspoort*	Zilverstraat 34
153A	Zilverberghof	van Zilverstraat 46-50 naar Tuinstraat 7 en Tuinstraat 19
154	Tuinstraat	Springweg 79-81 naar Geertebolwerk 17-19
155	Andreasstraat	van Springweg 101-107 naar Geertebolwerk 29-30
156	Andreashof	Andreasstraat 19-21 naar Geertebolwerk 23
157	geen naam	Andreasstraat 31-37
158	*Wolfaartssteeg*	Springweg 129-149
159	geen naam	Springweg 152
160	geen naam	Springweg 160A

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
161	geen naam	bij Springweg 182
162	geen naam	Geertekerkhof 4 en 5
163	*Tinnegieterspoortje*	Oudegracht 309-311
164	*Het Cromhout*	Oudegracht 339-341
164A	*Adriaanshof*	Oudegracht 345
165	geen naam	Geertestraat 22-24
166	*'t Keelsgat*	tussen koor Geertekerk en Geertestraat 30
167	Korte Rozendaal	van Kleine Geertekerkhof naar Lange Rozendaal
168	geen naam	aan Korte Rozendaal
168A	geen naam	aan Korte Rozendaal
169	Lange Rozendaal	van Pelmolenweg 12-16 naar Oudegracht 365-369
170	Moutstraat	van Lange Rozendaal 14-16 naar Boogstraat 1-2
171	*Hopstraat of Nutstraat*	van Lange Rozendaal 26-28 naar Boogstraat 9-11
172	Kockstraat	van Pelmolenweg 13 naar Moutstraat 2
173	Brouwerstraat	van Pelmolenweg naar Moutstraat 3
174	Boogstraat	van Pelmolenweg naar Moutstraat 5
175	Suikerstraat	Pelmolenweg 13-14
176	Fockstraat	Pelmolenweg 15
177	*Martinussteeg*	van Oudegracht 397 naar Pelmolenweg 19-70
177A	*Splietpoort*	Oudegracht 393
178	Twijnstraat aan de Werf	van de Vollersbrug naar de Tolsteegbarriere langs de Oudegracht Twijnstraat zijde
179	geen naam	Twijnstraat aan de Werf 12-13
180	Wijde Watersteeg	van Twijnstraat 63-65 naar Twijnstraat a/d Werf 11-10
181	Nauwe Watersteeg	van Twijnstraat 55-59 naar Twijnstraat a/d Werf 9-11
182	Rondpoort	van Twijnstraat 33-35 naar Twijnstraat a/d Werf 1
183	geen naam	Twijnstraat aan de Werf naast 1K naar achterzijde Twijnstraat 23
184	Doelenstraat	van Twijnstraat 48-52 naar Nicolaasdwarsstraat 1-3
184A	geen naam	Doelenstraat 10 en 10A
184B	*Doelenhuis*	Doelenstraat 12
185	geen naam	Doelenstraat 5
186	Schutterstraat	van Wijde Doelen 2-5 naar Doelenstraat 7-9
187	geen naam	Schutterstraat 17 en 19
188	*Manenburg*	van Wijde Doelen 25-29 naar toegang Bolwerk Manenburg
189/ 190	geen naam	Wijde Doelen 10
191	*Werkhuispoort*	Nicolaasdwarsstraat 1
191A	*Gronsveltkameren*	Nicolaaskerkhof
192	geen naam	Nicolaasstraat 6-8
192A	Karmelietenhof	Nicolaasstraat 10-12
192B	Vrouwjuttenhof	van Nicolaaskerkhof 12 naar Lange Nieuwstraat 119
193	geen naam	Oudegracht 376
193A	geen naam	van Oudegracht 382 naar Vrouwjuttenhof

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
193B	geen naam	Oudegracht 370
194	Eligenhof (Grote Eligensteeg)	van Oudegracht 362-364 naar Vrouwjuttenhof 55-53
195	Eligenhof	van Eligenhof(straat) 2a-53 naar Vrouwjuttenhof 15-17
196	geen naam	Oudegracht 358
197	geen naam	Oudegracht 350
198	geen naam	Vrouwjuttenstraat 6a
198A	*Payenhof*	van Vrouwjuttenstraat 8-14a naar Lange Nieuwstraat 87
199	geen naam	Vrouwjuttestraat 40
200	*Payenborgsteeg*	Oudegracht 318-320
200A	geen naam	Lange Nieuwstraat 79
201	geen naam	Oudegracht 314-316
202	*Kromme Elleboogsteegje*	Lange Nieuwstraat 71
203	Dorstige Harthof	van Korte Smeestraat 12-22 naar In de Koeivoet en Dorstige Hartsteeg
203A	geen naam	Korte Smeestraat 22
204	*In de Koeivoet*	van Lange Nieuwstraat 61-63 naar Dortstige Harthof
205	geen naam	Nieuwstraat 57-59
206	Dorstige Hartsteeg	van Oudegracht 274-272c naar Lange Nieuwstraat 47-49
207	Regulierssteeg	van Oudegracht 262-266 naar Lange Nieuwstraat 37-41
208	geen naam	Regulierssteeg 16-36
209	geen naam	Lange Nieuwstraat 25-27
210	Abraham Dolesteeg	van Oudegracht 246-244 naar Lange Nieuwstraat 15-17
210A	*Catharinatuinen*	Lange Nieuwstraat 14
211	Abraham Dolehof	van Lange Nieuwstraat 5-9a naar Abraham Dolesteeg
212	geen naam	Hamburgestraat 7-9
213	geen naam	Hamburgerstraat 12
214	geen naam	Korte Nieuwstraat 55-121
214A	*Regentessehof*	Korte Nieuwstraat 101-161
214B	geen naam	Korte Nieuwstraat 6
215	geen naam	Wed 1-3
216	geen naam	van Trans 6-8 naar Domplein
217	geen naam	Trans 10-12
218	*Paulusgang*	van Trans 17-19 naar de Hofpoort
219	*Hofpoort*	Nieuwegracht 7-9
220	geen naam	Hamburgerstraat 28-30
221	geen naam	Herenstraat 16-20
221A	*Loenersloot*	Nieuwegracht 20
221B	geen naam	Herenstraat 24
222	geen naam	Herenstraat 28
223	Jeruzalemstraat	van Heerenstraat 40bis-42 naar Kromme Nieuwegracht 70-80
223A	geen naam	Jeruzalemstraat naast 3
224	geen naam	Jeruzalemstraat 15

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
224A	geen naam	Jeruzalemstraat 2 naast
225	*Herenhofje*	van Herenstraat 29 naar Ridderhofstad 4
226	geen naam	Oudekamp 3-5
227	geen naam	Oudekamp 7
227A	geen naam	Oudekamp 9-11 - Nieuwegracht 36
228	Ridderhofstad	van Oudekamp 10-12 naar Lepelenburg 9
229	geen naam	Ridderhofstad 2-2a
229A	geen naam	Ridderhofstad 1
230	*Metelerkamphof*	van Nieuwekamp 14 naar vervolg Bruntensteeg
231	Bruntensteeg	van Bruntenhof 4-5 naar vervolg Meleterkamphof
232	Bruntenhof	van Lepelenburg naar Servaasbolwerk
233	*Bruntenhoftuin*	Schalkwijkstraat 30
234	Achterom	van Nieuwekamp 12-14 naar Schalkwijkstraat 28-30
234A	*Maria in den Wijngaard*	Nieuwekamp 11
234B	geen naam	naast Nieuwekamp 9
235	Schalkwijkstraat	van Nieuwegracht 62-44 naar Bruntenhof
236	*Slangenmuur*	van Schalkwijkstraat 21 naar Schalkwijkstraat 65 en van Servaasbolwerk 2 naar Keukenstraat 2-22
237	geen naam	tusen Schalkwijkstraat 2 en 4
238	*Anna Maria van Schurmanhofje*	van Keukenstraat 45-47 naar Magdalenastraat 22-24
238A	geen naam	Servaasbolwerk 10-11
238B	geen naam	Servaasbolwerk 13-14
239	Catharijnesteeg	van Lange Nieuwstraat 34 naar Nieuwegracht 61-59 langs de Catharijnekathedraal
239A	geen naam	Catharijnesteeg 4
240	*Gasthuispoort*	van Nieuwegracht 63 naar de Lange Nieuwstraat 36-38
241	geen naam	Zuilenstraat 3-5
241A	geen naam	van Zuilenstraat 2-4 naar Lange Nieuwstraat 40 pleintje
242	geen naam	Nieuwegracht 85
243	*Sionskameren*	Nieuwegracht 87-119
243A	*Wilhelminasteeg*	tussen A.B.C.-straat 5 en de achterzijde van het hoekpand Nieuwegracht 125
244	*Agatha Snellenstraat*	A.B.C.-straat 18-20
245	geen naam	A.B.C.-straat 6-8
245A	geen naam	A.B.C.-straat 1-3
246	geen naam	Groenestraat 2
246A	geen naam	naast Groenestraat 28-90 en naast Groenestraat 26
246B	geen naam	Groenestraat 201-251
247	Eligenstraat *(Kleine Eligensteeg)*	van Lange Nieuwstraat 94-96b naar Nieuwegracht 161-163
247A	geen naam	Eligenstraat 82-84
248	*Prinsenhof*	Nieuwegracht 165-181
248A	*Oude Hortus*	Lange Nieuwstraat 106, Eligenstraat naast 39, Eligenstraat 59 en Nieuwegracht 185

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
249	*Kameren Maria van Pallaes*	Agnietenstraat 6
250	Beyerskameren	Agnietenstraat 4
250A	*Nicolaashof*	Agnietenstraat 1
251	Kraanstraat	van Gruttersdijk 6-8 naar Bemuurde Weerd O.Z. 6-8
251A	Gruttershof	van Kraanstraat 11-17 naar Gruttersdijk 2-3
251B	geen naam	Gruttersdijk 9
251C	geen naam	Gruttersdijk 18-20
252	*Elisabethsteeg*	Gruttersdijk 24-25
252A	geen naam	Gruttersdijk 26
252B	geen naam	Gruttersdijk 27-28-29
252C	geen naam	Gruttersdijk 30-31
252D	*Tuinsteeg*	Gruttersdijk 32-37
253	*Frederikshof*	Gruttersdijk 37-39
253A	*Frederikshof*	Adelaarstraat 5-11
254	Gietershof	van Bemuurde Weerd 56a-57 naar Flieruilensteeg en Gruttersdijk
255	Flieruilensteeg	van Bemuurde Weerd 67-69 naar Gruttersdijk 59-60
256	Kromme Elleboogsteeg	van Flieruilensteeg 8 naar Keizersgracht 8
257	Molenwerfsteeg	van Lauwerecht 7-11 naar Molenwerfhof
258	Molenwerfhof	van Draaiweg 53-57 naar Zwarte Water 9-10
258A	*Jan van Lingtuin*	Bemuurde Weerd O.Z. 84
258B	geen naam	Bemuurde Weerd O.Z. 76
259	Brugstraat	Lauwerecht 18-20
259A	geen naam	van Lauwerecht 22-24 naar de Rode Brug
260	Veenhof	Lauwerecht 38-40
260A	geen naam	van Lauwerecht 55-57 naar Draaiweg 22-26
261	geen naam	Lauwerecht 59-61
262	Schepenmakerssteeg	Lauwerecht 52-58
263	*Klompensteeg of Plutsteeg*	Lauwerecht 68-70
264	*J. de Preterhof*	Lauwerecht 88-90
265	*Bloempoort*	van Lauwerecht 99-101 naar Verenigingsdwarsstraat
266	geen naam	Lauwerecht 137-143 naar de Schermerhornstraat
266A	geen naam	Lauwerecht 141-145
267	Werfsteeg	Lagenoord 4-6
268	Zijdebalenstraat	Zeedijk 15-17
268A	*Lubrohof*	Zeedijk 17 (om en nabij)
268B	*Zijdebalenhof*	Jongeneelwerf
269	geen naam	Bemuurde Weerd W.Z. 6-6bis
270	Raamstraat	van Bemuurde weerd WZ 5-6 naar Oudenoord 5-7
270A	*Elijnshof*	van Kaatstraat naar Raamstraat
270B	geen naam	Raamstraat 19
271	Muntsteeg	Tolsteegsingel 55

Nummerindex - overzicht stegen op nummer, naam en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
271A	geen naam	Tolsteegsingel tegenover 55
272	*Nauwe Muntsteeg*	Tolsteegsingel 52
273	*Baarssteeg*	van Tolsteegsingel 50 naar Krommerijn 1
274	*Riviersteeg*	van Krommerijn 16-32 naar Gansstraat 28-36
275	geen naam	van Krommerijn 36-61 naar Vredesteeg
276	Vredesteeg	van Krommerijn 61-70 naar Gansstraat 44-4
276A	Kerksteeg	van Krommerijn naar Gansstraat 50
277	Martinushof	Gansstraat 87-133
278	*Vredeplaats*	van Gansstraat 59-61 naar Alkhof
279	Alkhof	van Gansstraat 53-57 naar Wulpstraat t.o. 37 en de Vredesplaats
280	*Gerrit de Bruijnsteeg*	van Gansstraat 51-53 naar Wulpstraat
281	*Brinkenhofje*	Gansstraat 29-47
282	*Nieuwe Steeg*	Gansstraat 15-25
283	geen naam	Oosterkade 4-6
283A	Wulpstraat	van Oosterkade 7-10 naar Albatrosstraat 17-25
284	*Stijfselsteeg*	Oosterkade 10-11
285	*Lakmoessteeg*	Oosterkade 12-13
286	Mantelmeeuwhof	van Oosterkade 15-15a naar Wulpstraat
287	Zeemeeuwhof	Oosterkade 15a-18 naar Wulpstraat
287A	Visarendhof	tussen Zeemeeuwenhof en Stormvogelhof
287B	Stormvogelhof	tussen Oosterkade 21-23 en Albatrosstraat
287C	Zeekoethof	tussen Oosterkade en Albatrosstraat
288	Brugsteeg	Oosterkade 28-29
289	Nauwe Blindesteeg	Westerkade 26-27
290	Kroonsteeg	Westerkade 24-26 naar Jeremiestraat 10-14
290A	Lijnpadstraat	Bleekstraat 11/Catharijnesingel 117 naar Jeremiestraat
291	Singelsteeg	Westerkade 10-11
292	Laddersteeg	Westerkade 9-10
293	geen naam	Biltstraat 9-19
294	geen naam	Biltstraat 25-29
295	geen naam	Biltstraat 31-33
296	geen naam	Biltstraat 43-45
297	Gasthuisstraat	van Biltstraat naar Wittevouwensingel
297A	Steven Butendiekplateau	tussen Kruisstraat 2-4 en Steven Butendiekplein 8-10
298	geen naam	Gasthuisstraat 54
299	Sint Janshovenstraat	van Biltstraat 14-16 doorlopend in de wijk Wittevrouwen
299A	*OZEBI*	Biltstraat 4
300	*Breyershof*	van Wittevrouwensingel 14/21 naar Gasthuisstraat 16-18
301	geen naam	Wittevrouwensingel 27-29
302	geen naam	Wittevrouwensingel 30-31
303	*Minutensteeg*	Laan van Puntenburg
303A	Sterrehof	Sterrenbos-Sterrehof

1

PAARDENVELD
WATERSTRAAT
DIRCK V. ZUYLENSTR.
KORTE HAVESTR.
2
3
BERG-
STRAAT
WILLEM-
VARKENMARKT
STRAAT
STADSBUITENGRACHT
CATHARIJNE
ARKENS-
POORT
WATER-
POORT
1
4
LANGE
KOE-
STRAAT

Nummer, naam en datering	**1 Arkenspoort** >1990
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	van Catharijnekade 9-11 naar Waterpoort
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	achterdeuren
Overige functies	toegang tot bergingen
Historische bijzonderheden	- de Arkenspoort was een steeg uit de tweede helft van de zeventiende eeuw en werd in 1832 verlengd in de richting van de Lange Koestraat. In het midden van de negentiende eeuw was de steeg ook bekend onder de naam Varkenspoort. De oorspronkelijke Arkenspoort is gesloopt in de periode Stadsvernieuwing; - op de locatie van de huidige Arkenspoort werd de bebouwing aan de zuidzijde in 1972 gesloopt voor een brede invalsweg naar Wijk C, de Dirck van Zuylenstraat, inclusief een brede brug over de Catharijnebaan (zie foto HUA beeldmateriaal 84252). Aan de noordzijde bleef de Westerkerk uit 1891 staan. Eind jaren 1980 kantelde het verkeersbeleid, de invalswegen naar Wijk C werden versmald en delen van de wijk herbebouwd; - in 1991 is er weer sprake van een steeg, sindsdien aan een zijde begrensd door een appartementenblok hoek Catharijnekade - Lange Koestraat - Waterpoort. Het gebouw bestaat uit 18 koopappartementen. De naam Arkenspoort werd in 1991 officieel een straatnaam voor deze steeg; - de Westerkerk op de noordzijde van de steeg werd in 2015 aan de gereformeerde dienst onttrokken. Het gemeentelijk monument is in 2018-2019 verbouwd tot een hotel.
Overige opmerkingen	-

2

PAARDENVELD
WATERSTRAAT
DIRCK V. ZUYLENSTR
2
KORTE HAVERSTR
3
BERG
STRAAT
WILLEM
VARKENMARKT
STRAAT
CATHARIJNE
ARKENS
POORT
1
WATER
POORT
4
STRAAT
LANGE
KOE

Nummer, naam en datering	**2** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen Bergstraat 15-17 en Willemstraat 42-46
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	overdag openbaar
aantal deuren woningen	Willemstraat 44A-F
Overige functies	binnenterrein, buurttuin, bergingen
Historische bijzonderheden	de bebouwing op de omliggende straten van het hof is slechts gedeeltelijk vernieuwd door Stadsvernieuwing van Wijk C. In 1980 heeft de gemeentelijke dienst ROVU (Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Volkshuisvesting te Utrecht) een stedebouwkundige schets gemaakt van Wijk C. Conform die schets is de aanpalende Dirck van Zuylenstraat weer een woonstraat geworden in plaats van een invalsweg. Op de hoek Waterstraat en Dirck van Zuylenstraat, de hoek Dirck van Zuylenstraat en Bergstraat en een blok in het midden van de Willemstraat is ingevuld met nieuwe woningen in het kader van de Stadsvernieuwing. Het hof is ontsloten door twee nieuwe toegangspoorten. Het ontwerp van de woningen is van architectenbureau De Kleine Stad
Overige opmerkingen	het hof dient ter ontsluiting van bergingen. Met de groene invulling is een bijzonder fraai hof ontstaan. Het hof is in beheer van een buurtgroep

3

PAARDENVELD
WATERSTRAAT
DIRCK V. ZUYLENSTR
KORTE
2
3
BERG-
STRAAT
WILLEM-
VARKENMARKT
STRAAT
CATHARIJNE
ARKENS-
POORT
1
WATER
4
LANGE
KOE-
STRAAT

Nummer, naam en datering	**3 Korte Hamstraat** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- de naam Korte Hamstraat wordt al in 1486 genoemd (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998); - naar alle waarschijnlijkheid is de naam Hamsteeg vernoemd naar de toegang tot een vroegere ham - een weiland aan de waterkant gelegen. Dit deel van de stad had tot in de negentiende eeuw weilanden voor vee en bleekvelden. Een herleiding van de naam naar de vroegere varkenmarkt in deze buurt (tot in de twintigste eeuw) lijkt aannemelijk, maar is niet van toepassing.
Ligging	van Willemstraat 39-41 naar Varkenmarkt 29-33 en Waterstraat
Soort steeg	steeg en hof (voor parkeren)
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2
Overige functies	bergingen, parkeren
Historische bijzonderheden	- de Korte Hamstraat kwam tot de aanleg van de St. Jacobsstraat (1939) uit op de verdwenen Lange Hamsteeg en de aansluiting op de Varkenmarkt; - de Varkenmarkt functioneerde van 1546 tot 1928, met een breed deel doorlopend tot de Jacobikerk; - de aanleg van St. Jacobsstraat startte in 1939 met de sloop van de Jacobistraat en de aanpalende Florasteeg; - op de steeg staat de achterzijde van een winkelmagazijn met 6 verdiepingen kantoor, het Jacobicentrum met theater. Het complex werd rond 1970 gerealiseerd. De St. Jacobsstraat vond rond die tijd haar voltooïing; - de Stadsvernieuwing van Wijk C, uitgevoerd naar een stedebouwkundige schets van Wijk C door de gemeentelijke dienst ROVU uit 1980, heeft kleinschaligheid teruggebracht en tot nieuwe woningen in de huidige steeg geleid. Gerealiseerd zijn ongeveer 100 woningen op diverse locaties naar een ontwerp van architectenbureau De Kleine Stad. Vanaf de Willemsstraat heeft de steeg een origineel karakter gehouden; - stenen ornamenten, dierenriemtekens van Theo van der Nahmer, zijn in de muren van bergingen tussen de Waterstraat en het parkeerhof opgenomen. De ornamenten zijn afkomstig van het in 1986 gesloopte voormalige hoofdkantoor Rabobank St. Jacobsstraat.
Overige opmerkingen	de parkeerfunctie is toegankelijk vanuit Varkenmarkt 29-33 en minder fraai

3A

WEERD-
PLEIN
NIEUWE-
KADE
10
ORANJESTRAAT
3A
ST.-JACOBS
ORANJESTR.
JAN MEIJENSTR.
9
ORANJE HOF
8
7
OUDEGRACHT
STRAAT

Nummer, naam en datering	**3A Pastoor van Nuenenhof** >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	pastoor Van Nuenen was oprichter van kloosterorde Sint Monica (Oudegracht-Jacobikerk) en de spil van Wijk-C tijdens de bevrijding in mei 1945
Ligging	St. Jacobsstraat 300-430 (toegang vanaf de Jacobsstraat)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang voor voetgangers naar de Pastoor van Nuenenhof, plantsoen, parkeerplaatsen en speelgelegenheid
Historische bijzonderheden	- Sebastianus van Nuenen (Stratum 1898 - Hilversum, 1966) was een Nederlandse geestelijke en ordestichter. Van Nuenen werd in 1924 priester gewijd en was lange tijd verbonden aan de Augustinuskerk, Wijk C. Met Augustina van Reijsen richtte hij in 1934 de congregatie van de Zusters Augustinessen van Sint-Monica op. Deze congregatie heeft op de hoek Oudegracht-Waterstraat in Wijk C tot op heden haar verblijf; - op de locatie van de steeg stond sinds 1956 het hoofdkantoor van de Coöperatieve Centrale Raiffeissenbank tot de sloop in 1986; - de doorgang is opgenomen in een bouwplan ontwerp 1985 architectenbureau De Bruyn, Wassenaar, opdrachtgever Multi Vastgoed, een kantoorpand met de naam Jacobsweerd, opgeleverd in 1988.
Overige opmerkingen	het gebouw Jacobsweerd is een weinig fraai voorbeeld van stedelijke vernieuwing in Wijk C. De steeg leidt naar een hof met de omvang van een klein park, helaas mist het daarvoor de allure. Helaas heeft deze plek in Wijk C een historisch slecht passende stedenbouwkundige opzet gekregen

4

PAARDENVELD
WATERSTRAAT
DIRCK V. ZUYLENSTR.
2
KORTE 3
BERG-
STRAAT
WILLEM-
VARKENMARKT
STRAAT
CATHARIJNE
ARKENS-
POORT
WATER
1
4
STRAAT
LANGE
KOE-

Nummer, naam en datering	**4** > 1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Koestraat 19-21
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	bergingen
Historische bijzonderheden	- de steeg is geheel gewijzigd door een bouwplan uit 1990 Lange Koestraat-Varkenmarkt. In opdracht van Woningbouwvereniging KOMBINATIE 77 zijn 2 gebouwencomplexen met 20 woningen naar een ontwerp Buro Op ten Hoop Blijdenstein gerealiseerd; - steeg 4 leidt sindsdien slechts naar bergingen.
Overige opmerkingen	-

4A

WATER
STRAAT
STEEG
5
6
JACOBS
KERKHOF
WATERSTRAAT
4C
4B
2
3
4A
ROZENSTR
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE

Nummer, naam en datering	**4A** >1950
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Rozenstraat 7
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	de steeg leidt naar het geheel door omliggende bebouwing ingebouwde pastoriegebouw van de St.-Augustinuskerk. De entree vanaf de Rozenstraat is veranderd na de bouw in 1987 van de parkeergarage bij winkelcentrum La Vie en het in 1989 opgeleverde appartementencomplex Rozenstraat 1-7
Overige opmerkingen	de bebouwing in deze steeg heeft een beperkte visuele kwaliteit

4B

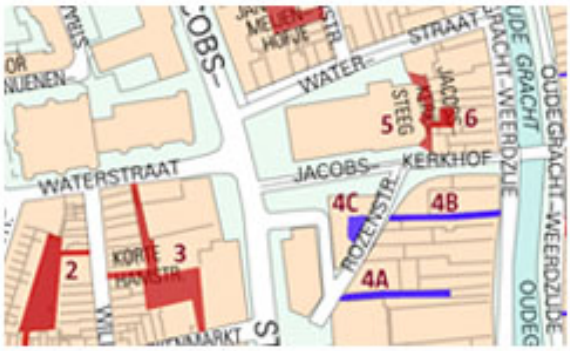
WATERSTRAAT
JACOBS-
KERKHOF
4C
4B
4A
2
3
5
6
ROZENSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE

vriendenprijs

Nummer, naam en datering	**4B *Donzelaarspoort*** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	een naam die op oudere kaarten voorkomt, herkomst van de naam is onbekend
Ligging	van Rozenstraat 15-17 naar Oudegracht 59
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	mogelijk toegang naar achtertuin, Oudegracht 55
Historische bijzonderheden	de steeg is niet expliciet aangegeven op de kadastrale kaart van 1832. De toegang naar de achtertuinen was er altijd en is in 1989 ingepast in nieuwere bebouwing op de Rozenstraat
Overige opmerkingen	-

4C

WATER-
STRAAT
STEEG
5
6
WATERSTRAAT
JACOBS-
KERKHOF
4C
4B
2
3
4A
ROZENSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE

Nummer, naam en datering	**4C** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Rozenstraat 2-32
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 16 brievenbussen
Overige functies	toegang bergingen
Historische bijzonderheden	- met de sanering van Wijk C tot in de jaren 1960 is veel bebouwing gesloopt en is op deze locatie een parkeerterrein aangelegd; - het parkeerterrein is bebouwd in 1989-1990 in de periode Stadsvernieuwing. Het appartementencomplex staat om het hof. Het hof is de centrale toegang.
Overige opmerkingen	-

5

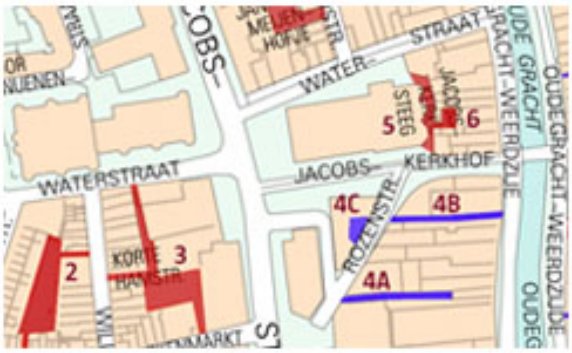
WATERSTRAAT
JACOBS-
KERKHOF
STEEG
5
6
4C
4B
4A
2
3
ROZENSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE

Nummer, naam en datering	**5 Jacobskerksteeg** <1473
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijzend naar de in 1125 gestichtte parochiekerk van Sint Jacob. De steeg wordt al in 1473 genoemd (straatnaambord)
Ligging	tussen Jacobskerkhof en Waterstraat, achter de Jacobikerk
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	bedrijfsruimte
Historische bijzonderheden	- tot in de jaren 1980 stond er vervallen bebouwing. Het Utrechts Monumenten Fonds UMF startte toen met de restauratie van Jacobskerksteeg 25, het plan werd begeleid door architect Meulenbelt sr. Het gehele rijtje tegenover de achterzijde van de kerk is in de jaren 1980 gerestaureerd of gereconstrueerd inclusief steeg 6. Bedrijfspanden zijn in woningen (terug) veranderd. Het geheel is een bijzonder mooie gevelwand geworden. De steeg eindigt op de Waterstraat bij het in 1997 gerealiseerde gebouw van het Klooster Genezzano van de Zusters Augustinessen van Sint-Monica; - een bij de gemeente ingediend bouwplan om een bedrijfsruimte in de steeg (nr. 27?) te veranderen naar woonruimte is in 2021 nog niet uitgevoerd.
Overige opmerkingen	bij de ingang Waterstraat is de gevelwand van het klooster helaas niet in lijn met het beeld van een steeg

6

Nummer, naam en datering	**6** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jacobskerksteeg 9-21
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	5
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	zie de historie bij Jacobskerksteeg (steeg 5)
Overige opmerkingen	-

7

WEERD-
PLEIN
NIEUWE-
KADE
10
ORANJESTRAAT
3A
ST.-JACOBS
ORANJESTR.
JAN MELJENSTR.
9
ORANJE
HOF
8
7
OUDEGRACHT
STRAAT

Nummer, naam en datering	**7 Jan Meijenhofje** >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	hoort bij Jan Meijenstraat die al in een schepenbrief van 1508 wordt genoemd, een oud en aanzienlijk Stichts geslacht. Er was een Jan Meijen-poort, indertijd een nauwe doorgang tussen de Zandstraat en Watersteeg
Ligging	van St. Jacobsstraat 209-247 naar Jan Meijenstraat 6-20
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3
Overige functies	park
Historische bijzonderheden	- de omgeving is vrijwel geheel vernieuwd door Stadsvernieuwing van Wijk C naar een plan uit 1980 van de Dienst ROVU. Rondom staat de bebouwing van het bouwplan 1982-1986 ontwerp Dingemans & De Vries uit Heemskerk, 19 woningen en 3 bedrijfsruimten, St. Jacobsstraat 201-247 en Jan Meijenhofje 5-7. In de Jan Meijenstraat-Oranjestraat-Oranjehof zijn 118 nieuwe huizen gerealiseerd voor oud-bewoners, naar een ontwerp van de architecten Paulus van Vliet, Hans Würdeman en Jan Jansen; - het Jan Meijenhofje was op een andere manier te bereiken. Een open doorgang in een pand op de St. Jacobsstraat naar het Jan Meijenhofje, ter hoogte van St. Jacobsstraat 211 t/m 243, is in het verleden met een afsluitende pui en achterdeur dichtgezet.
Overige opmerkingen	-

8

WEERD-
PLEIN
NIEUWE-
KADE
10
ORANJESTRAAT
3A
ST.-JACOBS
ORANJESTR.
JAN MEIJENSTR.
7
9
8
STRAAT

Nummer, naam en datering	**8 Oranjehof** >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	Wijk C had een sterk koningshuis ofwel 'Oranje' gezinde bevolking, de Oranjestraat kreeg in 1863 op verzoek van bewoners van Wijk C deze naam, rond die tijd werd ook het Oranjepark gesticht in de buurt van de locatie Oranjehof
Ligging	van Oranjestraat 14-50 naar Jan Meijenstraat 27-33 en Koningspoort (steeg 9)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7
Overige functies	wonen, speeltuin, bergingen
Historische bijzonderheden	- van 1883 tot 1939 had Wijk C het Oranjepark. Het lag ter hoogte van de Jacobikerk op het voormalige Van Eeckerenplein aan de Nieuwekade en werd beheerd door de buurtvereniging 'Het Oranjepark'. Naast het groen waren in het park onder meer een muziektent, gymnastiekzaal, volière en een fontein aanwezig. In 1939 is met de aanleg van de St. Jacobsstraat het Oranjepark verdwenen. - in 1967 werd de bewoners van het toenmalige Oranjehof de huur opgezegd (Utrechtsch Nieuwsblad, 1967-11-07, p4); enkele jaren later waren de woningen gesloopt; - dit nieuwe Oranjehof is het gevolg van de stedebouwkundige schets Wijk C van de gemeentelijke dienst ROVU 1980 en de Stadsvernieuwing in Wijk C. In de Jan Meijenstraat-Oranjestraat-Oranjehof zijn 118 nieuwe huizen gerealiseerd voor oud-bewoners, gedeeltelijk op een parkeerdek, naar een ontwerp van de architecten Paulus van Vliet, Hans Würdeman en Jan Jansen, met acht woningen op de nieuwe Oranjehof.
Overige opmerkingen	-

9

WEERD-
PLEIN
NIEUWE-
KADE
10
ORANJESTRAAT
3A
ST.-JACOBS
ORANJESTR.
JAN MEIJENSTR.
9
8
7
STRAAT

Nummer, naam en datering	**9 *Koningspoort*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	negentiende eeuwse benaming die verwijst naar de 'Oranje' gezinde bevolking van Wijk C en de Oranjestraat (voorheen Zandstraat) waar de Koningspoort na 1863 op uitkwam
Ligging	van Oudegracht 5-17 naar Oranjehof
Soort steeg	steeg (in 1863 nog slop)
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	oorspronkelijk een slop, maar sinds de Stadsvernieuwing van Wijk C en de realisatie van de Oranjehof (steeg 8), staat deze steeg sinds 1988-1989 in verbinding met het hof. Het deel van de steeg naar de Oranjestraat maakt deel uit van de Oranjehof
Overige opmerkingen	op de dag van de schouw in het najaar van 2017 was een zeventiende eeuwse tuinmuur langs de steeg ingestort cq omgewaaid. De muur is hersteld maar minder hoog, 2,5 in plaats van de oude 4 meter

10

WEERD-
PLEIN
NIEUWE-
KADE
10
ORANJESTRAAT
3A
ST.-JACOBS
ORANJESTR.
JAN MELJENSTR.
9
ORANJE
HOF
8
7
OUDEGRACHT
STRAAT

Nummer, naam en datering	**10** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Oranjestraat 31-39 naar Nieuwekade 24-25 en Nieuwekade 217-221
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- sloop van oudere bebouwing (inclusief Van Rijn's Mosterdfabriek en het Waaggebouw) vond plaats rond 1968. Daarna was er lange tijd een parkeerfunctie op het terrein; - verandering kwam door de stedebouwkundige schets Wijk C van de gemeentelijke dienst ROVU 1980 en de Stadsvernieuwing. Gerealiseerd is het bouwplan 1981-1986 ontwerp Dingemans & De Vries uit Heemskerk met bebouwing van woningen en appartementen Oranjestraat-Nieuwekade.
Overige opmerkingen	in de periode van de Stadsvernieuwing heeft deze plek in Wijk C een historisch slecht passende stedenbouwkundige opzet gekregen. De aanleg van deze 'bergingensteeg' hoorde typisch bij de woningbouw zoals die tot relatief kort geleden nog gangbaar was. Deze stegen zijn in vele woonwijken terug te vinden en zijn pas bij de aanleg van de Vinexwijk Leidsche Rijn minder gangbaar geworden

11

WEERD-
SINGEL
VAN ASCH
NUNTJE
PLEINTJE
11
12
VAN WIJCKSKADE
27
26
25
9
8
LANGE
OUDE
STRAAT
PREDIKHE
LAUWER
24
KORTE

Nummer, naam en datering	**11 1e Achterstraat** <1832
Naambord	aanwezig Oudegrachtzijde
Naamsverklaring	steeg achter de walmuur
Ligging	van Oudegracht (Nijntje Pleintje) naar Van Asch van Wijckstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5, 10 brievenbussen
Overige functies	fietsenstalling, berging, enkele pakhuizen
Historische bijzonderheden	behoort tot de weinige oorspronkelijke stegen die tot 1829 nog direct achter de stadswal liepen. Na de sloop van de stadsmuren werd aan de voormalige walzijde van de 1e Achterstraat een reeks huizen en werkplaatsen of opslagplaatsen naar ontwerp van J.D. Zocher Jr. gebouwd. In recentere jaren zijn bedrijfsfuncties op de andere zijde van de steeg veranderd naar woonfuncties
Overige opmerkingen	-

12

WEERD-
SINGEL
KADE
VAN ASCH
NUNTJE
PLEINTJE
1e ACHTER-
STRAAT
11
12
27
VAN WIJCKSKAD
26
25
9
8
LANGE
OUDEGRACHT-
STRAAT
24
23A
13
LAUWERSTR.

1e Achters
3A

Nummer, naam en datering	**12** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	1e Achterstraat 3A
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

13

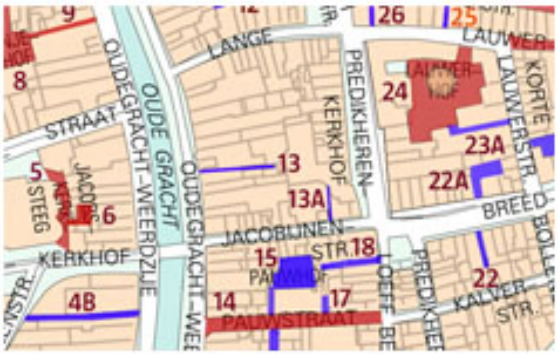
LANGE
OUDEGRACHT-WEERDZIJE
OUDE GRACHT
PREDIKHEREN
KERKHOF
LAUWERSTR.
KORTE
BREED
JACOBIJNEN-
STR.
PAUWSTRAAT
KALVER-
STR.
STEEG
KERKHOF
8
24
23A
22A
13
13A
6
5
15
18
22
14
17
4B

B&B De Vosshpoort

Nummer, naam en datering	**13** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 40-42
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, 4 brievenbussen
Overige functies	centrale toegang voor de bovenwoning met verschillende eenheden en loopt door als slop naar een achterhuis
Historische bijzonderheden	de steeg stond tot in de jaren 1990 nog open met een hekdeur voor de nachtafsluiting
Overige opmerkingen	-

13A

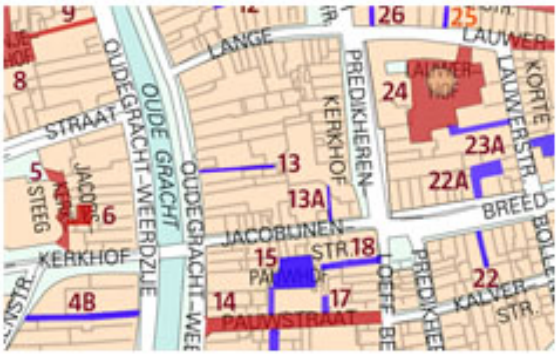
LANGE
OUDE GRACHT
OUDEGRACHT-WEERDZIJE
PREDIKHEREN
KERKHOF
LAUWERSTR.
KORTE
BREED
JACOBIJNEN-
STR.
PAUWSTRAAT
KALVER-
STR.
24
23A
22A
22
13
13A
18
15
14
17
5
6
4B
8

Nummer, naam en datering	**13A** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jacobijnestraat 22
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, 4 brievenbussen
Overige functies	centrale toegang naar verschillende eenheden en loopt door als achterom naar een gemeenschappelijke tuin
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

14

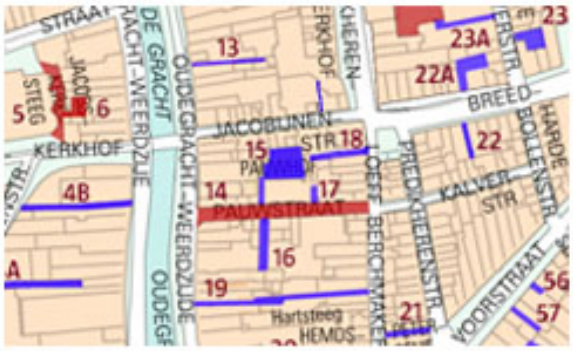
13
23A
22A
23
BREED
5
6
KERKHOF
JACOBIJNEN-
STR
18
15
22
4B
14
17
PAUWSTRAAT
KALVER-
STR
16
19
21
56
57
Hartsteeg
HEMDS

Nummer, naam en datering	**14 Pauwstraat** <1832
Naambord	aanwezig Oudegrachtzijde
Naamsverklaring	vermoedelijk vernoemd naar het Stichtse geslacht Pauw. Pauw was in het jaar 1313 schepen van de stad, vier generaties waren bestuurder van de stad. De naam van de steeg komt al in 1401 voor (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	van Oudegracht 64-66 naar Loeff Berchmakerstraat 36-38
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	bedrijven, restaurant en culturele functie
Historische bijzonderheden	- de Pauwstraat bestaat uit twee delen, een langere straat tussen de Oudegracht en de Loeff Berchmakerstraat, een korter deel tussen de Loeff Berchmakerstraat en de Predikherenstraat. Het korte deel heeft een periode de naam Hanengeschrei gehad (wijkkaart 1859, zie HUA222328 en kaart 1897 HUA214225); - circa 1970 zijn vele panden in de straat inclusief het Pauwhof (steeg 15) gesloopt en tot 1987 was het gesaneerde terrein een parkeerterrein; - panden Pauwstraat 8-24 zijn in het kader van Stadsvernieuwing nieuw gebouwd in 1987 met een bouwplan uit 1985, zie Pauwhof steeg 15.
Overige opmerkingen	- paaltjes links en rechts op de trottoirs detoneren in de steeg om parkeren van auto's tegen te gaan; - aanbeveling: de steeg herinrichten op basis van het huidige doorgaand verkeer van uitsluitend fietsers en voetgangers.

15

13
23
23A
22A
BREED
5
6
KERKHOF
JACOBIJNEN
STR
18
15
22
4B
14
17
KALVER
STR
PAUWSTRAAT
16
A
19
56
57
Hartsteeg
HEMDS

Nummer, naam en datering	**15 Pauwhof** <1832 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar de Pauwstraat
Ligging	Pauwstraat 6-8
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom, bergingen, tuin
Historische bijzonderheden	- de oudere poort is in de gevel opgenomen naast een rij van drie identieke huizen uit 1897 en deze leidt naar de 'nieuwe' Pauwhof sinds 1987; - circa 1970 zijn vele panden in de Pauwstraat (steeg 14) inclusief het hof gesloopt en tot 1987 was het gesaneerde terrein een parkeerterrein; - in de periode van de Stadsvernieuwing zijn Pauwstraat 8-24 en panden Jacobijnestraat 7-17 nieuw gebouwd cq. volledig gerenoveerd en van nieuwe achterhuizen voorzien met een bouwplan uit 1985: oprichten 7 gebouwen en 13 bijgebouwen en het gedeeltelijk veranderen van een gebouw. Met het in 1987 opgeleverde plan werd de Pauwhof weer een besloten hof inclusief de originele toegang; - de links naast de poort staande kleine huizen hebben geen achterraam of achterdeur, zij staan sinds immer met de rug naar het voor anderen bedoelde hof.
Overige opmerkingen	-

16

13
23
23A
22A
BREED
22
KERKHOF
JACOBIJNEN-
STR
18
15
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
4B
A
KALVER
STR
56
57
Hartsteeg
HEMDS-

Nummer, naam en datering	**16** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Pauwstraat 3-11
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten, met gaashekdeur
aantal deuren woningen	10
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	weinig fraaie toegang tot de steeg

17

13
23A
22A
BREED
5
6
JACOBIJNEN
KERKHOF
15
STR
18
22
4B
14
17
PAUWSTRAAT
KALVER-
STR
16
19
21
56
57
Hartsteeg
20
VOORSTRAAT

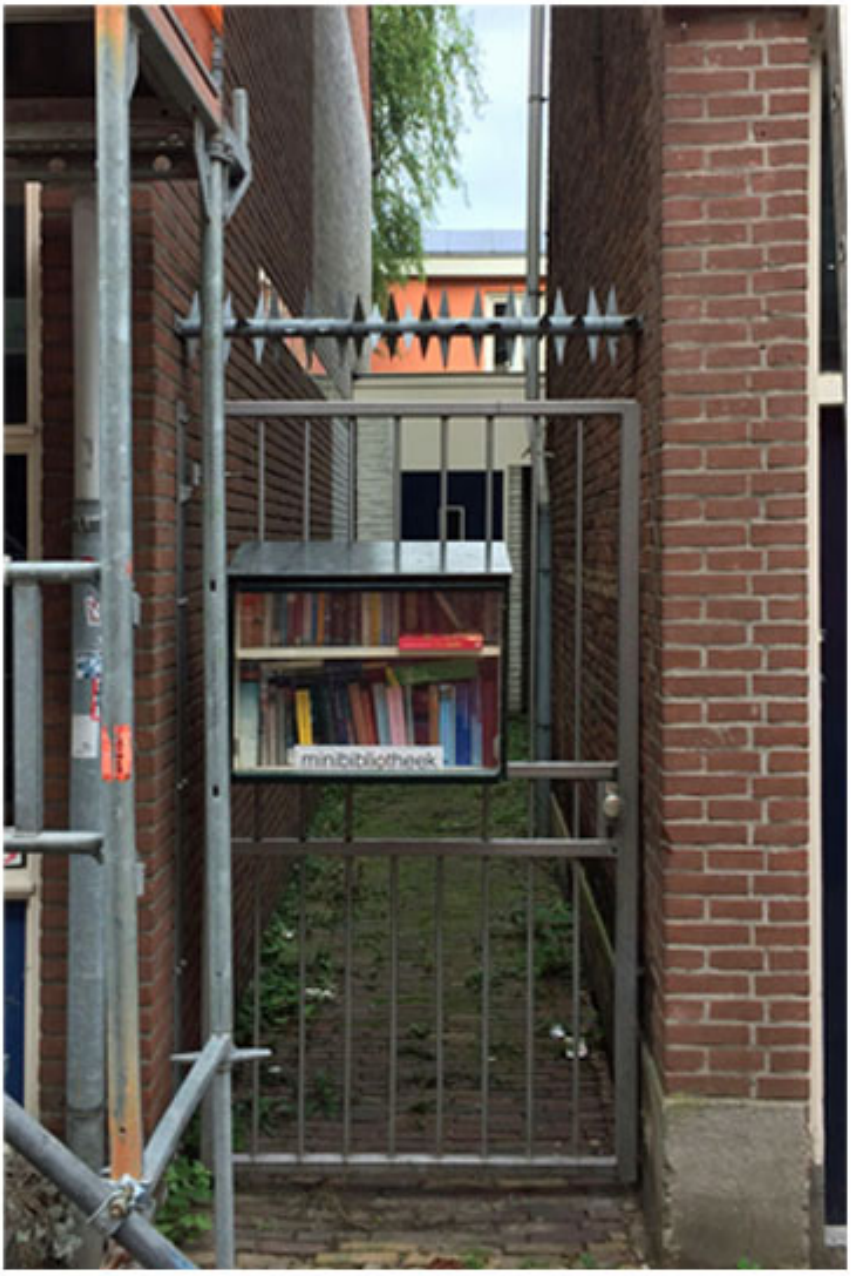
minibibliotheek

Nummer, naam en datering	**17** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Pauwstraat 22-24
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	bergingen, aan de deur een minibibliotheek
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

18

22A
BREED
55
JACOBIJNEN
STR
18
15
22
HARDE
BOLLENSTR
RKHOF
4B
14
17
KALVER
STR
PAUWSTRAAT
16
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
OUDEGRACHT
BERCHMAKERSTR
PREDIKHEERENSTR
19
21
56
57
VOORSTRAAT
KLEINE
SLACHT
STR
Hartsteeg
HEMOS
20
MOUW
SELIE
STG
20A
STG
58

Nummer, naam en datering	**18** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Loeff Berchmakerstraat 46-48
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	fietsenstalling, achterdeuren
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

19

22A
BREED-
55
JACOBIJNEN-
STR 18
22
HARDE
BOLLENSTR
15
14
17
PAUWSTRAAT
KALVER-
STR
48
16
19
21
56
57
58
20
20A
Hartsteeg
HEMDS-
SELUE
STG
VOORSTRAAT
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
OUDEGRACHT
BERCHMAKERSTR

Nummer, naam en datering	**19 *Hartsteeg*** <1316
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	vernoeming naar het huis Ten Herte van Gijsbert van der Herte op de Oudegracht, de steeg wordt al in 1316 zo genoemd (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	van Oudegracht 82-84 naar Loeff Berchmakerstraat 20-22
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2, met 4 brievenbussen Loeff Berchmakerstraat 22 en 4 bellen Oudegracht 82C
Overige functies	fietsenstalling, nooduitgangen, toegang zij- of achterdeuren
Historische bijzonderheden	- "De Hartsteeg is al geruime tijd afgesloten. De naam van de steeg is vermoedelijk afgeleid van het Huis Ten Herte, ook wel Hertenhuis genoemd. Dit huis is later gesplitst in twee afzonderlijke huizen: 'Het grote- en kleine Huis Ten Herte'. Op de plaats van dit laatste huis, op de hoek van de Hartsteeg, staat nu het pand Oudegracht 84 met op de gevelsteen de vermelding: 'Anno 1873'. Het grote Huis Ten Herte is het tegenwoordige Hertenhuis, Oudegracht no. 86, waarvan de gevel versierd is met vergulde hertekoppen." (Dr. A. van Hulzen, De etspers van Willem van Leusden, 1983); - de luchtbogen zitten tussen de buitenmuren van Oudegracht 82 en 84.
Overige opmerkingen	- de steeg is bijzonder smal waardoor het in haar vroegste geschiedenis mogelijk een ozendrop is geweest, een druipgoot voor de daken aan weerszijden. Later gebruik en recht van overpad leidde vervolgens tot de instandhouding als steeg; - de steeg is fraai genoeg om het volgende te overwegen: overdag openstellen

20

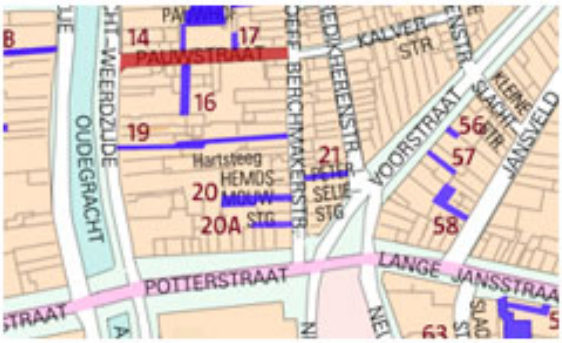
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
Hartsteeg
HEMDS-
20
MOUW
STG
20A
21
SELIE
STG
OUDEGRACHT
BERCHMAKERSTR.
KALVER
STR
VOORSTRAAT
56
57
58
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAAT

Nummer, naam en datering	**20 Hemdsmouwsteeg** >1910
Naambord	aanwezig zijde Loeff Berchmakerstraat
Naamsverklaring	heeft hier een hemdsmouwen kleermaker gewoond of is de steeg vernoemd naar de vorm van een hemdsmouw?
Ligging	Loeff Berchmakerstraat 10
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 4 brievenbussen
Overige functies	fietsenstalling, achterdeuren, nooduitgang
Historische bijzonderheden	- noodtrappenhuizen komen uit op de steeg, vroeger van bioscoop Scala op de Potterstraat; - de steeg is opgedeeld in twee delen met een tussen-muur; - het deel achter de oude bioscoop Potterstraat is een afvalcentrum met containers etc..
Overige opmerkingen	- de steeg heeft wel iets van de losse mouw die juist vuil mag worden; - bijzonder weinig aantrekkelijke afsluiting van de achterom; - een opmerkelijke vergunningaanvraag werd op 6 februari 2019 openbaar gemaakt: '*Aanvraag omgevingsvergunning, het legaliseren van een verbouwing van een berging naar een woning, Hemdsmouwsteeg 6 te Utrecht*'.

20A

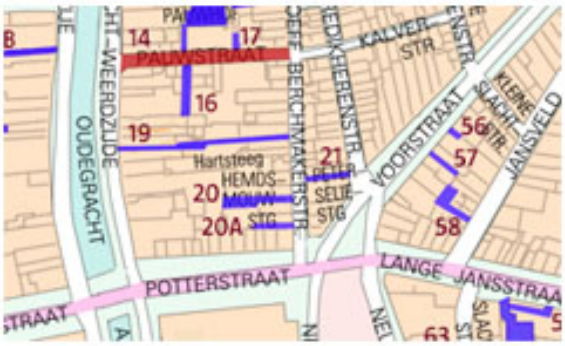
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
OUDEGRACHT
Hartsteeg
HEMDS-
MOUW-
STG
20
20A
21
SELIE-
STG
BERCHMAKERSTR
KALVER-
STR
VOORSTRAAT
KLEINE
SLACHT-
STR
JANSVELD
56
57
58
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAA

Nummer, naam en datering	**20A** >1910
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen achterzijde Potterstraat 30 en Loeff Berchmakerstraat 2
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten, met stalen deur
aantal deuren woningen	-
Overige functies	nooduitgang panden Potterstraat 22-30
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	weinig fraaie toegangsdeur

21

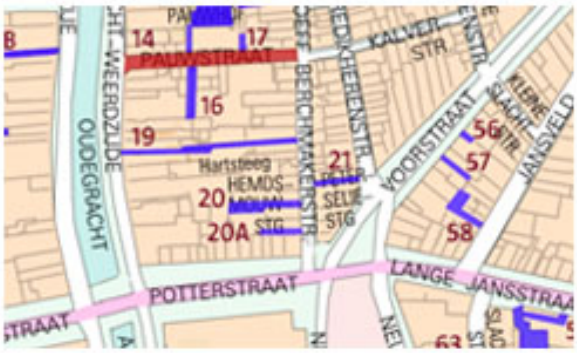
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
OUDEGRACHT
Hartsteeg
HEMDS-
20
20A
21
SELUE
STG
KALVERSTR
VOORSTRAAT
56
57
58
JANSVELD
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAA
63

Peterseliesteeg

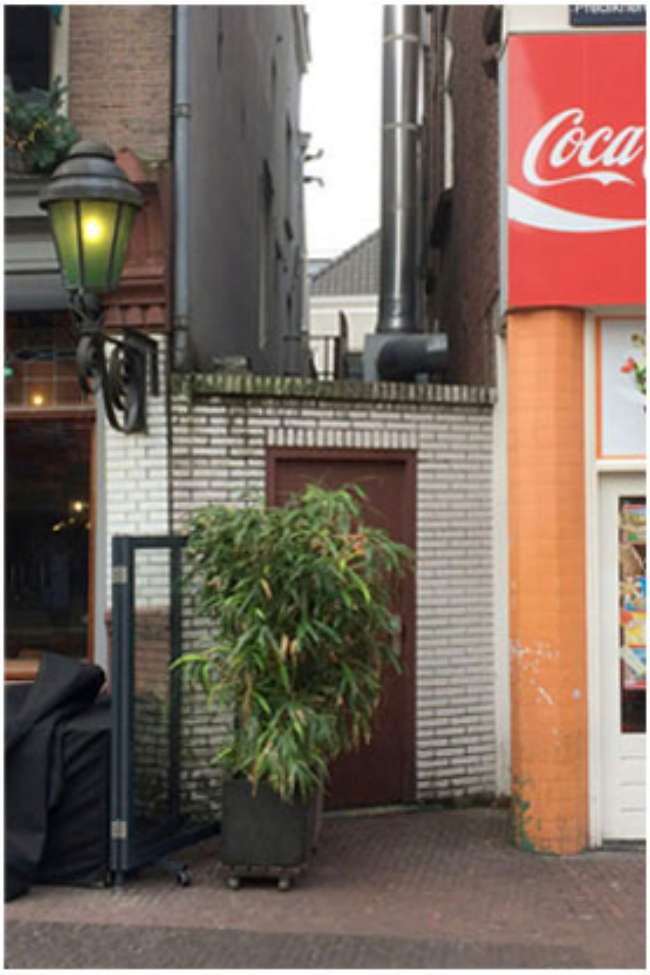
Coca

Nummer, naam en datering	**21 Peterseliesteeg** <1559
Naambord	aanwezig zijde Loeff Berchmakerstraat
Naamsverklaring	de oudere naam Pieterselie duidt op een vernaming naar een persoon. Die naam werd al in 1559 gebruikt. Er zijn geen bronnen gevonden waaruit de herkomst van de naam blijkt (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	van Predikherenstraat 2 naar Loeff Berchmakerstraat 1
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 3 brievenbussen Peterseliesteeg 1-3
Overige functies	opslag van horecagelegenheid Voorstraat 10
Historische bijzonderheden	de naam Pieterseliesteegje staat in de lijst straatnamen van de stad uit 1900-1912
Overige opmerkingen	- de 'muur met deur' afsluitingen zijn lelijk; - te overwegen: herstel van de functie als steeg.

22

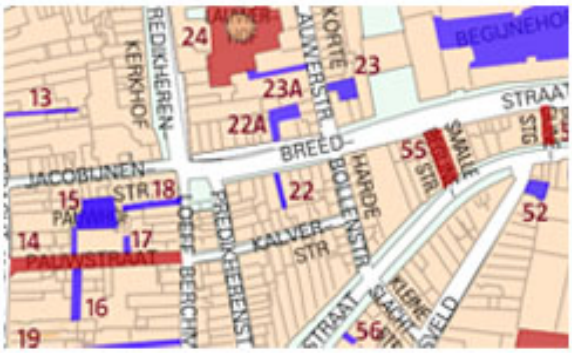
24
23
23A
22A
13
BREED
JACOBIJNEN
STR
15
18
22
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
KALVER
STR
52
55
56
KERKHOF
REDIKHEREN
KORTE
HARDE
BOLLENSTR
BEGUNEHO

Nummer, naam en datering	**22** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Breedstraat 7-9, deel van Breedstraat 9
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	- de gesloten ogende stalen deur is van een doorzichtig rooster voorzien; - te overwegen: overdag openstellen.

22A

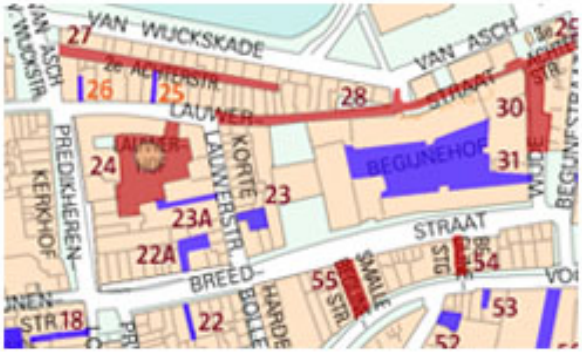
VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
31
24
23
23A
22A
22
BEGIJNHOF
KERKHOF
KORTE LAUWERSTR.
STRAAT
BREED
54
53
55
18

Nummer, naam en datering	**22A** >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Breedstraat 22
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	bergingen, fietsenstalling en parkeerplaatsen
Historische bijzonderheden	nieuw hof; het bedrijfspand met bovenwoningen van bouwmaterialenhandel Michon is rond 1990 herbestemd. Bedrijfsloodsen zijn gesloopt. Het hof grenst met de achterzijde aan de nieuwe steeg 24A
Overige opmerkingen	-

23

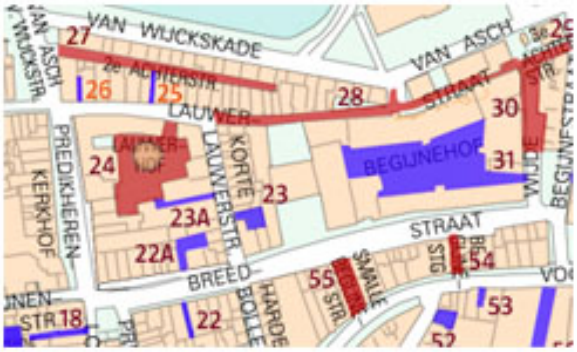
VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
LAUWER
LAUWERHOF
24
KORTE LAUWERSTR.
23
23A
22A
BEGIJNEHOF
31
STRAAT
PREDIKHEREN-KERKHOF
BREED
SMALLE STR.
54
55
53
22
18
52

foto 1986 na de restauratie

Nummer, naam en datering	**23** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Lauwerstraat 1-3
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuin/erf
Historische bijzonderheden	de achterom hoort bij het 'Huis met de Koppen', ontstaan als groot samengesteld huis rond 1646 door verbouw van middeleeuwse bebouwing. De goot aan de voor- en zijgevel op de Korte Lauwerstraat wordt gedragen door een groot aantal gesneden houten koppen. Het gebouw is in 1985 ingrijpend gerestaureerd en verbouwd (Dolfin, Utrecht, de huizen binnen de singels, 1998)
Overige opmerkingen	-

23A

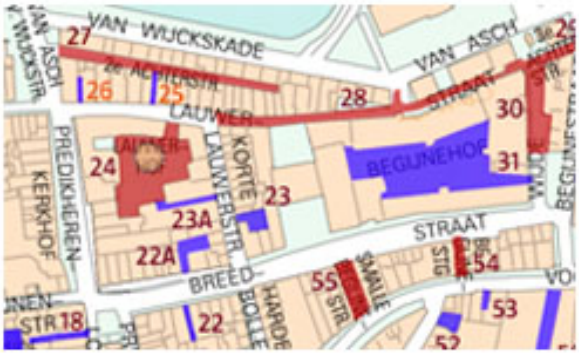
VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
31
LAUWER
24
23
23A
22A
22
KERKHOF
KORTE LAUWERSTR.
BREED
STRAAT
BEGIJNEHOF
55
54
53
52
18

Nummer, naam en datering	**23A *Magnushof*** >1990
Naambord	naam in hekwerk aanwezig
Naamsverklaring	naar het appartementencomplex 'Magnus Habita'
Ligging	Korte Lauwerstraat 10-22
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	12
Overige functies	toegang appartementen en hof
Historische bijzonderheden	- nieuw slop, ontstaan op het terrein en de locatie van de voormalige expeditieloods van bouwmaterialenhandel Michon Breedstraat 20-34, zie steeg 22A. In 1992 is het hof met appartementen opgeleverd; - het hof grenst aan steeg 22A en het hof van watertoren Lauwerhof steeg 24.
Overige opmerkingen	te overwegen: overdag openstellen inclusief als doorloop naar steeg 24

24

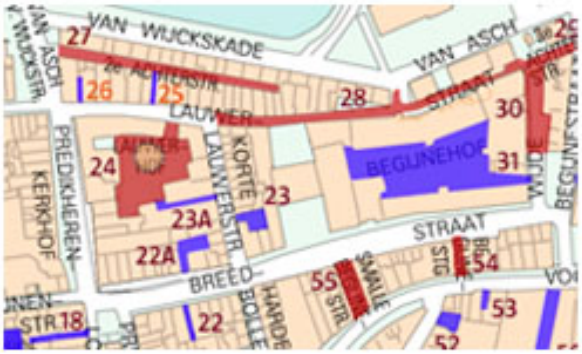
VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
31
LAUWER
LAUWERHOF
24
KORTE LAUWERSTR.
23
23A
22A
BEGIJNEHOF
STRAAT
BREED
22
18
54
53
52

Nummer, naam en datering	**24 Lauwerhof** >1890
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar de Lauwerstraat
Ligging	Lauwerstraat 77-83
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1, met 4 appartementen
Overige functies	achterdeuren, speelplaats
Historische bijzonderheden	- van oorsprong lag hier de achtertuin van Predikheren-kerkhof 13, sinds 1883 het pand van het Utrechtse Waterbedrijf. In 1893 is de tuin de locatie van een watertoren geworden. Het is de oudste watertoren van Utrecht met het grootste watervat van Nederland; - rond 1990 zijn de werkplaatsen en opslaglocaties van het waterbedrijf gesloopt en is op een aanpalend terrein bebouwing gekomen, zie steeg 23A - tussen 1983 en 2010 was er het Nederlands Waterleidingmuseum gevestigd.
Overige opmerkingen	- de watertoren heeft sinds 2016 een particulier eigenaar en is omgebouwd naar kantoorruimte en appartementen; - in 2020 is een kleine buurtspeelplaats op het hof gerealiseerd.

25

VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
31
24
23
23A
22A
22
18
55
54
53
52
LAUWERSTR
KORTE
BREED
PREDIKHEREN-
KERKHOF
BEGIJNEHOF
STRAAT
SMALLE

Nummer, naam en datering	**25** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Lauwerstraat 44-46
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	voormalige toegang Lange Lauwerstraat 44-46 is dichtgemetseld en in de 2e Achterstraat is geen toegang herkenbaar

26

VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
LAUWER
24
BEGIJNEHOF
31
PREDIKHEREN
KERKHOF
LAUWERSTR
KORTE
23
23A
22A
STRAAT
BREED
54
55
53
STR 18
22

demelkwinkel

HERE
THE

Nummer, naam en datering	**26** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Lauwerstraat 32-34 (zijde 2e Achterstraat is dicht gemetseld)
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de oorspronkelijke steegverbinding met de 2e Achterstraat is verdwenen
Overige opmerkingen	-

27

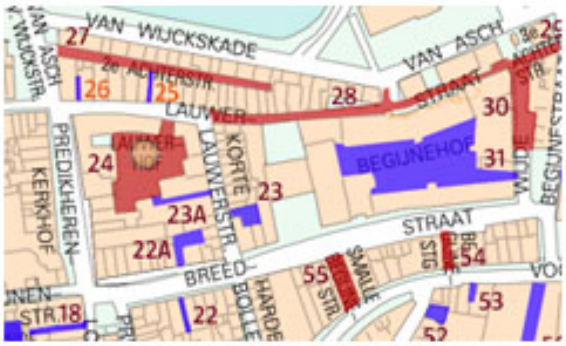
VAN WIJCKSKADE
VAN ASCH
27
26
25
28
30
31
24
23
23A
22A
22
55
54
53
52
LAUWER
KORTE LAUWERSTR.
BEGIJNHOF
STRAAT
BREED
PREDIKHEREN
KERKHOF
STR.
18

Nummer, naam en datering	**27 2e Achterstraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Van Asch van Wijckstraat
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterdeuren Asch van Wijckskade en achterdeuren Lange Lauwerstraat
Historische bijzonderheden	na de sloop van de stadsmuren na 1829 ontstond de Asch van Wijckskade en de bouw van verschillende huizen naar een ontwerp van J. D. Zocher Jr.. De 2e Achterstraat bleef achterom voor panden op de Lange Lauwerstraat
Overige opmerkingen	- fraaie variatie in verschillende achtergevels en achtermuren van historisch tot nieuw; - bestrating met historische Belgische moppen.

28

MUCKSKADE
VAN ASCH
STRAAT
28
29
30
31
32
32A
33
34
BEGIJNHOF
BEGIJNESTRAAT
LAUWERSTR.
KORTE
23
23A
STRAAT
54
55
VOORSTRAAT

Nummer, naam en datering	**28 Lange Lauwerstraat (gedeelte)** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de Lange Lauwerstraat was in de veertiende eeuw al vernoemd naar de Lauwers, leerlooiers en vellenbereiders (Cees Druppeld, door de straten van Utrecht, 1998). Het voor deze beroepsgroep, die met hun grondstoffen veel stank veroorzaakten, aangewezen gebied
Ligging	van Lange Lauwerstraat 187 ev naar - 3e Achterstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	achterdeuren Asch van Wijckskade
Historische bijzonderheden	- de Lange Lauwerstraat liep als 'gemeene' weg direct achter de stadswal, net als de Achterstraten; - op de singelzijde staan verschillende woonhuizen uit ca 1835 ontworpen door J.D. Zocher Jr.; - op de andere zijde lag het terrein van het voormalige Begijneklooster. Drukkerij Van Boekhoven begon in 1853 in de Breedstraat en daar zou het bedrijf bijna 120 jaar lang blijven groeien. De drukkerij breidde steeds meer uit en omvatte uiteindelijk een groot terrein tot en met het steegdeel van de Lange Lauwerstraat; - in 1977-1982 zijn de gebouwen van Boekhoven langs deze steeg volledig gesloopt en is het terrein gesaneerd. Slechts een klein deel van het complex is behouden gebleven met inzet van het Bewonerscomité Behoud Boekhoven. In de periode Stadsvernieuwing ontwierp de gemeentelijke dienst ROVU in 1976-1978 het plan 'Wooncomplex Boekhoven'. 11 Gebouwen zijn gerealiseerd, bevattende de verdiept liggende parkeergarage Boekhoven, woningen Wijde Begijnestraat en Lange Lauwerstraat. De entree van de parkeergarage Asch van Wijckskade is op de locatie van de vroegere ingang naar de expeditie van Boekhoven. Met dat plan is de Lange Lauwerstraat als steeg vanaf de entree van de parkeergarage richting de 3e Achterstraat in ere hersteld.
Overige opmerkingen	-

29

MUCKSKADE
VAN ASCH
STRAAT
LAUWERSTR.
KORTE
BEGIJNHOF
BEGIJNESTRAAT
WIJDE
STRAAT
BREED
VOORSTRAAT
25
28
30
31
32
32A
23
23A
33
34
54
55

PORTIER

Nummer, naam en datering	**29 3e Achterstraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	van Wijde Begijnestraat 80-96 naar Wijde Begijnestraat 128
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1 deur naar 3 adressen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- het derde deel van de direct achter de stadswal gelegen 'gemeene' ofwel gemeentelijke weg; - gedeeltelijk vormt een zijde de kort na 1830 nieuw aangelegde Asch van Wijckskade met daaraan verschillende in 1935 door J.D. Zocher jr. ontworpen woningen; - de toegang naar de 3e Achterstraat vanaf de Asch van Wijckskade werd tot in de jaren 1970 gebruikt als toegang naar drukkerij Boekhoven. De Lange Lauwerstraat was in die tijd vanaf de 3e Achterstraat ontoegankelijk. Dat veranderde in 1977, zie daarvoor steeg 28 met plan 'Wooncomplex Boekhoven'; - de muurschildering bij de entree vanaf de Wijde Begijnestraat verwijst naar de entree van Boekhoven vanaf die zijde en is opnieuw aangebracht als project van de Werkgroep Directe Voorzieningen van de gemeente.
Overige opmerkingen	-

29A

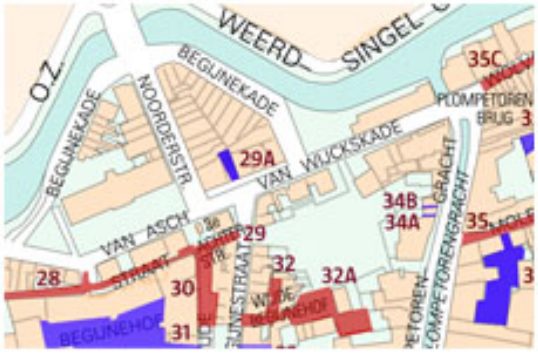
O.Z.
WEERD
SINGEL
BEGIJNEKADE
NOORDERSTR.
29A
VAN WIJCKSKADE
35C
PLOMPETORENBRUG
34B
34A
35
VAN ASCH
29
28
30
31
32
32A
ZUIDSTRAAT
GRACHT

Nummer, naam en datering	**29A** jaar 2000
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Van Asch van Wijckskade 22
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten met hekdeur
aantal deuren woningen	1 deur met 5 brievenbussen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- tot 1998 stond op de hoek met de Noorderstraat een laagbouw bedrijfsgebouw. Het bedrijfsgebouw werd in 1926 verbouwd werd tot garage en was tot de sloop in 1998 een winkelfiliaal. Het naastliggende pand nr. 22Bis had door haar ramen op de bovenverdieping vrij uitzicht over de hoek; - in het jaar 2000 werd een appartementengebouw hoek Van Asch van Wijckskade 22 en Noorderstraat 1A opgeleverd met vier woonlagen, naar een ontwerp van architectenbureau Voorhoeve uit 1997-1998. De korte slop was nodig om de ramen van het naastliggende pand contact met de buitenlucht te geven.
Overige opmerkingen	-

30

MUCKSKADE
VAN ASCH
STRAAT
28
29
30
31
32
32A
33
34
25
LAUWERSTR
KORTE
23
23A
BEGIJNEHOF
BEGIJNESTRAAT
STRAAT
54
55
VOORSTRAAT
BREED-

Nummer, naam en datering	**30 *Nauwe Begijnesteeg*** <1832 en >1970
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar het Begijnehof
Ligging	van 3e Achterstraat naar Wijde Begijnestraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3, met meer wooneenheden
Overige functies	achterom
Historische bijzonderheden	- de steeg was decennialang toegang naar, onder anderen, panden van drukkerij Boekhoven op de ene zijde en schoonmaakbedrijf Robbers op de andere zijde; - schoonmaakbedrijf Robbers begon al in de jaren 1910 haar bedrijf in markiezen en jalouzien inclusief raambewassing vanuit een voor haar gebouwd pand op de Wijde Begijnestraat - Nauwe Begijnesteeg. Robbers is na overname door Facilicom in 2014 verhuisd. Het pand is omgebouwd naar een woonbestemming en kantoor; - de gevelwand op de Boekhovenzijde is volledig vernieuwd in de jaren 1970, lees daarvoor de historie bij steeg 28 en 31.
Overige opmerkingen	de oude benaming Nauwe Begijnesteeg heeft moeten wijken voor een doornummering van de Wijde Begijnestraat

31

MUICKSKADE
VAN ASCH
STRAAT
28
30
31
32
32A
29
25
LAUWERSTR
KORTE
23
23A
BEGIJNEHOF
BEGIJNESTRAAT
33
34
STRAAT
BREED
VOORSTRAAT
54
55

Nummer, naam en datering	**31 Begijnehof** >1900
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar de Begijnen, de naam voor het hof wordt al in 1284 gebruikt (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	Wijde Begijnestraat 20-42
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 12 brievenbussen
Overige functies	achterdeuren, tuinpark
Historische bijzonderheden	- het Begijnehof is als klooster voor vrouwen in het tweede kwart van de dertiende eeuw gesticht op het terrein van het kapittel van St. Jan. Het kloosterterrein omvatte aanvankelijk een gebied van de Voorstraat tot de walmuur en van de achterzijde van de erven Plompetorengracht tot de Hardebollenstraat. De Brede Jacobijnenstraat (nu deel van de Breedstraat) bood toegang tot het klooster. In 1646 werd het klooster grotendeels gesloopt. In de zeventiende eeuw is de 3e Begijnsteeg verbreed tot de Wijde Begijnestraat (A. van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986; Wikipedia); - het Begijnehof is geleidelijk vanaf 1853 de locatie geworden van drukkerij Boekhoven, later drukkerij Boekhoven-Bosch. Steeds meer nieuwe gebouwen vervingen restanten van het klooster. Het bedrijf verhuisde in 1970. De gebouwen van Boekhoven zijn gesloopt met uitzondering van het administratie- en letterzetgebouw op de hoek Wijde Begijnestraat en Breedstraat rond dit hof; - het gebouw is een industrieel monument en in 1975 omgebouwd tot appartementen naar een bouwplan uit 1973-1975 van gemeente-architecte An Hulshoff Pol, opdrachtgever Woningbedrijf Utrecht; - de sobere renovatie uit 1975 is in 2015 ingrijpend herhaald naar een plan van Verssepput Architecten in opdracht van Woningstichting Mitros; - het hof is sinds 1995 niet meer publiek toegankelijk.
Overige opmerkingen	voorstel ter overweging: overdag openstellen

32

VAN ASCH
STRAAT
29
30
31
32
32A
33
34
34B
34A
35
35A
BEGUNEHOF
BEGIJNESTRAAT
PLOMPETOREN-
PLOMPETORENGRACHT
STRAAT
VOORSTRAAT

Nummer, naam en datering	**32 *Wijde Begijnehof*** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar het Begijnehof
Ligging	Wijde Begijnestraat 5-15
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4, een voormalig bedrijfspand met meer wooneenheden
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	de oude naam Wijde Begijnehof heeft moeten wijken voor een doornummering van de panden op Wijde Begijnestraat

32A

VAN ASCH
STRAAT
29
30
31
32
32A
33
34
34A
34B
35
35A
BEGIJNESTRAAT
WIJDE
BEGIJNEHOF
PLOMPETOREN
PLOMPETORENGRACHT
STRAAT
54
VOORSTRAAT

Nummer, naam en datering	**32A *Wijde Begijnehof*** >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar het Begijnehof
Ligging	Wijde Begijnestraat 5-15
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	8
Overige functies	apart hof voor tuin en bergingen
Historische bijzonderheden	dit hof is ontstaan na verhuizing eind jaren 1980 van Technische Handelsonderneming ROMAL en sanering van het bedrijfsterrein. In 1990-1991 kwam een plan voor 2 nieuwe hoven op het diepe achterterrein. Een hof met 8 woningen is gerealiseerd in opdracht van Woningstichting Portaal naar een bouwplan 1990 ontwerp Architectenburo De Kleine Stad. Een tweede hof is als park ingericht. Het woonhof wordt begrensd door de tuinmuur van de zgn 'Anatole France' tuin (eigenaar tot 2015), een van oorsprong bij Plompetorengracht 18 horende stadstuin. De Anatole France tuin kent sinds 2015 een nieuwe eigenaar en is van verwaarloosde staat teruggebracht naar een te betreden park (tot op heden niet publiek). Het tweede achterliggende hof grenst aan de voormalige School voor Openbaar Lager Onderwijs, later R.K. Tehuis voor dakloze mannen Benedictus Labrehuis en nu bewoond door een grote woongroep (Plompetorengracht 6-8)
Overige opmerkingen	-

33

VAN ASCH
STRAAT
29
30
31
32
32A
33
34
34A
34B
35
35A
BEGUNESTRAAT
BEGUNEHOF
PLOMPETOREN
PLOMPETORENGRACHT
STRAAT
54
VOORSTRAAT

Nummer, naam en datering	**33** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wijde Begijnestraat 3-5
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	het zeventiende eeuwse pand Wijde Begijnestraat 3 deed in de negentiende eeuw dienst als gasthuis voor choleralijders. In 1858 mocht F.C. Donders er een gasthuis voor behoeftige en minvermogende ooglijders vestigen tot de verhuizing in 1866 naar een nieuw gebouw op de Asch van Wijckskade 28. Het pand heeft daarna vele functies gehad, de jaren 1910-2000 een retailfunctie in automaterialen, kantoor en woonhuis. In 2014-2015 is het monument grondig verbouwd tot een hotel
Overige opmerkingen	-

34

VAN ASCH
29
34A
35
32
32A
30
31
33
34
54
53
52
VOORSTRAAT
PLOMPETOREN-
PLOMPETORENGR

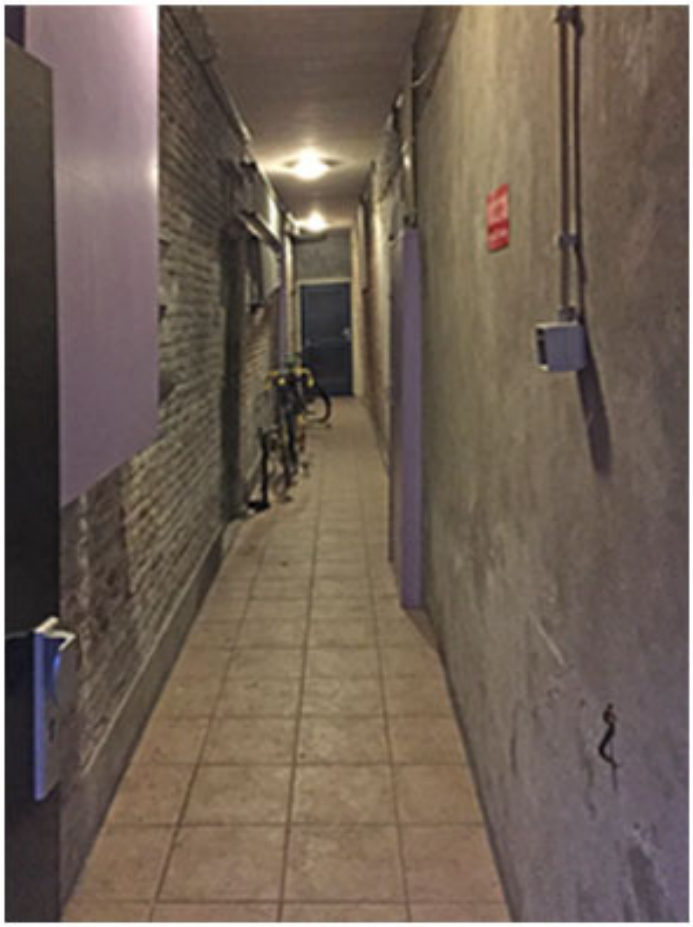

Nummer, naam en datering	**34** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Voorstraat 80-82
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

34A

35C
PLOMPETOREN-
BRUG
35B
WOLVENPLEIN
WIJCKSKADE
34B
34A
GRACHT
35
MOLENSTRAAT
32A
35A
37B
WITTEVROU
WITTEVRO

20

Nummer, naam en datering	**34A** >1930
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Plompetorengracht 20
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	in 1937 zijn twee panden (20 en 20A) herbouwd op het gesloopte perceel Plompetorengracht 20, met elk een eigen achterom
Overige opmerkingen	-

34B

35C
PLOMPETOREN-
BRUG
35B
WOLVENPLEIN
WUCKSKADE
GRACHT
34B
34A
35
MOLENSTRAAT
32A
35A
37B
WITTEVRO

Nummer, naam en datering	**34B** >1930
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Plompetorengracht 20A
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	in 1937 zijn twee panden (20 en 20A) herbouwd op het gesloopte perceel Plompetorengracht 20, met elk een eigen achterom
Overige opmerkingen	-

35

35C
PLOMPETOREN-
BRUG
35B
WUCKSKADE
WOLVENPLEIN
34B
34A
35
35A
37B
32A
WITTEVROU

Nummer, naam en datering	**35 Molenstraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	een molen werd ca 1550 verplaatst van de Biltstraat naar een locatie aan het einde van de steeg tegen de stadsmuur
Ligging	van Plompetorengracht 13-15 naar Wolvenplein 11-13
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	20, pand met entree naar 12 studentenkamers
Overige functies	kantoor, toegang naar 2 parkeerhoven
Historische bijzonderheden	- er kwamen na 1550 door het verplaatsen van molens van buiten naar binnen de stadsmuur meer Molenstegen in Utrecht. De steeg werd tot ver in de achttiende eeuw zowel Zeebeecksteeg als Molensteeg genoemd. Ondanks dat de molen al ca 1780 verdween is deze steeg in de negentiende eeuw de Molensteeg gebleven. Op verzoek van aanwonenden veranderde de naam in 1923 in Molenstraat (reden: een nettere naam); - in de jaren 1980 is vrijwel de gehele Molenstraat door Stadsvernieuwing 'gered' met het Project 2500 van het gemeentelijk Woningbedrijf. Enkele panden, toen bouwvallen, zijn beschermd stadsaangezicht geworden. Alle panden zijn vernieuwd en een voormailig koetshuis, toen bedrijfpand, is omgebouwd naar een woonfunctie; - in 2014 heeft Woningstichting SSH, op de locatie van een langer geleden gesloopt klein pand en een gebouw met voorheen twee klaslokalen van HBS De Munnik, een nieuw pand voor eigen gebruik gerealiseerd met een doorgang, zie steeg 35A (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	- stegen zijn veranderd in straten. Veel van die vroegere stegen staan niet meer in het overzicht, voorbeeld Vinkenburgsteeg, omdat ze breder waren of zijn geworden dan de definitie voor een steeg, breder dan ca. 5 meter. De Molenstraat is onderveranderd smal gebleven en functioneert qua buurtcontact als een steeg; - de blinde muur Plompetorengracht 15 heeft met regelmaat te leiden onder ontsierende graffity.

35A

34B
34A
35
MOLENSTRAAT
35A
37B
PLOMPETOREN-
PLOMPETORENGRACHT
RIDDERSCHAPSTRAAT
WITTEVROUWENKADE
WITTEVRO
36A
37A
36
37
299A
WITTEVROUWENSTRAAT

Nummer, naam en datering	**35A *Munnikhof*** <1832 en modern
Naambord	-
Naamsverklaring	de naam verwijst naar de een voormalig gebruiker van het hof, H.B.S. de Munnik
Ligging	Molenstraat 1-3
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeerterrein, achteringang gebouwen
Historische bijzonderheden	in 1912 trok een bijzondere H.B.S. onder leiding van directeur De Munnik in het voormalige woonpand Plompetorengracht 9. In de loop der jaren werden de aansluitende huizen Plompetorengracht 11, 13 en Molenstraat 1 t/m 5 verworven. Door de sloop van Molenstraat 5 ontstond een ontsluiting naar de achtertuin dat tot schoolplein was bestemd. Op het terrein staat nog een verbouwde gymzaal uit die tijd. De panden Molenstraat 1-3 werden in 1936 herbouwd als klaslokalen. Een eind jaren 1930 geplande uitbreiding in de Molenstraat ging door de oorlog niet door en in de periode wederopbouw ontbrak daarvoor het geld. De Munnik verhuisde in 1967 naar een nieuw gebouwde H.B.S. op het De Munnikplein in de Zeeheldenbuurt. Tussen 1968 en 2006 was de Universiteit van Utrecht eigenaar en gebruiker van de panden op de Plompetorengracht. In 2007 zijn Plompetorengracht 9 en Molenstraat 1-5 gekocht door Woningstichting SSH als vestiging voor haar hoofdkantoor. De voormalige gymzaal is in 2009 verbouwd tot kantoor. De SSH sloopte in 2015 Molenstraat 1-3 en realiseerde er een kantoor met daarin de huidige entree naar het hof. Het entreegebouw is een ontwerp van architect Architektenburo Kühne & Co uit Rotterdam (www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	-

35B

35C
PLOMPETOREN-
BRUG
35B
WUCKSKADE
WOLVENPLEIN
34B
34A
GRACHT
35
MOLENSTRAAT
37B
32A
35A
WITTEVROU

Nummer, naam en datering	**35B *Wolvenhof***
	>2000
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	een nieuwe naam voor dit hof uit 2004. De Wolf kwam in de tijd van Karel V in deze buurt met de bouw van stadstoren Wolf, ter hoogte van deze locatie in de stadsmuur opgenomen. Het aanpalende bolwerk Wolvenburg is uit de tijd van Willem van Oranje en de naam Wolvenplein verving in 1865 de naam Dienders steegjen of Vossensteeg
Ligging	Wolvenplein 1-7
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	26
Overige functies	binnentuin, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	op de plaats van een school en een parkeerterrein is in 2004-2005 een appartementencomplex gebouwd, bestaande uit 3 gebouwdelen en een parkeergarage naar een ontwerp uit 1998 van Architectenbureau Pieter Weeda Paul van der Weijden BV. Het complex wordt ontsloten door het hof
Overige opmerkingen	te overwegen: overdag openstellen

35C

Nummer, naam en datering	**35C Wolvenstraat** <1832 en >1860
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de naam verwijst naar bolwerk Wolvenburg
Ligging	van Plompetorenbrug naar Wolvenplein
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel, enkele met meer wooneenheden
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de Wolvenstraat heeft haar oorspronkelijke breedte van minder dan 5 meter bij haar entree op de gracht, de steeg was niet opgenomen in de inventarisatie van 1987; - de Wolvenstraat was een zogenaamde Achterstraat ofwel 'Achter de Wal' gelegen; - tot 1865 had de steeg de naam van Dienders steegjen of Vossensteeg. Naast de Plompetoren stonden woonhuizen van dienders, politieagenten en de Plompetoren heeft dienst gedaan als cachot. Vanaf de Plompetoren en de dienderswoningen liep de steeg langs muurtoren Vos en Wolf naar de Molensteeg (steeg 35). De straat komt nu uit op het Wolvenplein, ook een naam die het in 1865 kreeg; - de Wolvenstraat bestaat aan één zijde uit een historische hoekhuis met de Plompetorengracht en vervolgens een drietal huizen uit de vroege zestiende eeuw en daarna kleine woningen uit 1865. De andere zijde bestaat uit voormalige woon-/bedrijfspanden uit het begin van de twintigste eeuw, gerealiseerd op de nagenoeg ongewijzigde rooilijn van de gesloopte dienderswoningen; - vele panden zijn eind jaren 1980 in het kader van de Stadsvernieuwing door de gemeente gekocht (panden van Verzekeringsmij Moira, Drankenhandel Verwoolde). De bedrijfspanden zijn gerenoveerd/vernieuwd en van bedrijfspand grotendeels herbestemd naar wonen. De steeg is sindsdien afgesloten voor autoverkeer. (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	-

36

34B
34A
35
35A
37B
36A
37A
36
37
299A
WITTEVROUWENSTRAAT
RIDDERSCHAPSTRAAT
WITTEVROUWENKADE

DE

Nummer, naam en datering	**36 *Kloostersteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar het voormalige Wittevrouwenklooster
Ligging	Wittevrouwenstraat 36-38
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6, met ca 30 wooneenheden/kamers
Overige functies	fietsenstalling, achteruitgang restaurant
Historische bijzonderheden	- in de dertiende eeuw is het Wittevrouwenklooster gesticht op het terrein tussen de Wittevrouwenstraat-Molenstraat-Plompetorengracht en de stadsmuur. Vanwege de witte kleding van de Norbertinessen werd de straat al vroeg Wittevrouwenstraat genoemd. Ook de Jufferstraat is overigens een verwijzing naar het klooster. Van het klooster resteert slechts de entree - deze Kloostersteeg; - de steeg had tot in de jaren 1990 bedrijfsvestigingen: een bottelarij, een papiergroothandel en een bontwerkplaats met pelsenopslag. Alle panden hebben inmiddels een woonbestemming gekregen. Particuliere eigenaren hebben verbouwd naar een indeling voor kamerbewoning of wooneenheden. In de korte steeg wonen meer dan 30 mensen. (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	de steeg is recent meegenomen met de verniewing van de Wittevrouwenstraat. De functie als fietsenstalling is deels overgenomen door stallingsmogelijkheden op deze straat. De steeg is in 2021 verfraaid met een muurschildering, voorstellende Wittevrouwen

36A

34B
34A
35
MOLENSTRAAT
35A
37B
WITTEVROUWENKADE
PLOMPETORENGRACHT
RIDDERSCHAPSTRAAT
36A
37A
36
37
299A
WITTEVROUWENSTRAAT

Nummer, naam en datering	**36A** >1880
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Ridderschapstraat 11
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met kamers
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de Ridderschapstraat is in 1883 aan de onevenzijde herbouwd na de brand in 1877 van de Willemskazerne en de daarop volgende sloop; - de kavel van Ridderschapstraat 9-11 werd gekocht en bebouwd naar een eigen plan van metselaar aannemer Gijs Rijksen. Hij ging er wonen en de steeg leidde naar de werkplaats van zijn nieuwe activiteit als loodgieter. In 1930 is de steeg versmald voor het vergroten van de benedenruimte tot melkhandel; - het pand Ridderschapstraat 9-11 is in de jaren 1970 opgedeeld voor kamerbewoning, de steeg heeft geen functie meer (bron: www.ridderschapkwartier.nl).
Overige opmerkingen	-

37

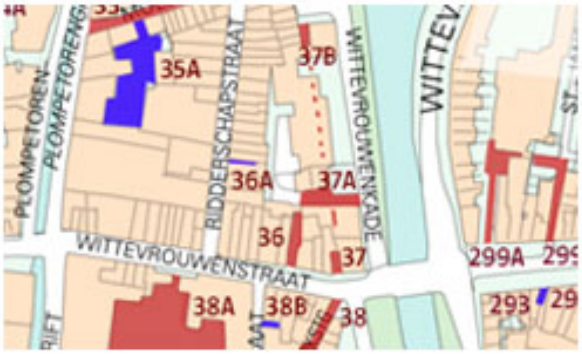
35A
37B
PLOMPETOREN
RIDDERSCHAPSTRAAT
WITTEVROUWENKADE
36A
37A
36
37
WITTEVROUWENSTRAAT
299A
38A
38B
38
293

Nummer, naam en datering	**37** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wittevrouwenstraat 42-44
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2, met meer wooneenheden
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- de steeg begon op de Wittevrouwenstraat tussen het zestiende eeuwse pand Wittevrouwenstraat 42 en de voormalige Wittevrouwenpoort. Tot 1825 leidde de doorgang naar de 'gemeene' weg achter de stadswal. In 1825 is de stadswal op deze locatie geslecht en werd begonnen met de bouw van de Willemskazerne, een deel van dat pand staat tot op heden achterin de steeg. Van deze steeg resteerde sindsdien slechts een slop; - na 1865 is een commiezenhuis voor de locale accijzen ter vervanging van de Wittevrouwenpoort gerealiseerd. Het pand heeft inclusief het achterliggende voormalige kazernepand tot in de jaren 1980 dienst gedaan als politiebureau. Het commiezenhuis is na 1980 kantoor geworden en in 2016 verkocht. De bovenverdieping is daarna verbouwd naar haar oorspronkelijke functie als woonhuis. (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	-

37A

35A
37B
PLOMPETOREN
PLOMPETORENG
RIDDERSCHAPSTRAAT
WITTEVROUWENKADE
36A
37A
36
37
WITTEVROUWENSTRAAT
299A
38A
38B
38
293

Nummer, naam en datering	**37A** >1880
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wittevrouwenkade 3-4
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar en achterdeel afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	toegang tot een schoolplein, bedrijfsingang Singelzicht
Historische bijzonderheden	- het slop is ontstaan na de brand van de Willemskazerne in 1877, het gebouw op de zuidzijde behoorde tot deze kazerne. Dat gebouw is tot 1980 als politiebureau in gebruik, daarna als atelierruimte en woonruimte. In 2005 is het pand na een grondige renovatie in gebruik genomen door Stichting Singelzicht, met als bestemming tijdelijke huisvesting onder begeleiding voor jong volwassenen voor ze overgaan naar zelfstandig wonen; - in 1882 opende op de noordzijde de nieuw gebouwde Gemeentelijk H.B.S. voor Meisjes naar een ontwerp van stadsarchitect C. Vermeys. Op de noordzijde stond sindsdien een woonblok met aan de voorzijde een woonhuis voor de directrice en aan de achterzijde een woonhuis voor de concierge (in 1998 vergroot). De steeg werd toegang naar het schoolplein en de voormalige conciergewoning en is nog steeds achteringang van nu Singelzicht. (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	-

37B

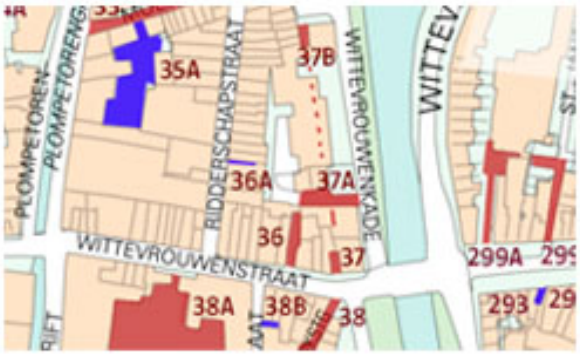
35A
37B
PLOMPETOREN
PLOMPETORENS
RIDDERSCHAPSTRAAT
WITTEVROUWENKADE
36A
37A
36
37
WITTEVROUWENSTRAAT
38A
38B
38
299A
293

Nummer, naam en datering	**37B** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wolvenplein 15-18
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3
Overige functies	fietsenstalling, toegangsdeur (nooddeur) school Wittevrouwenkade
Historische bijzonderheden	- oorspronkelijk liep de steeg via steeg 37 naar de Wittevrouwenstraat. Tot 1825 was het de 'gemeene' weg achter de stadswal. Naar de andere kant sloot het aan op de toen geheten Vossen- of Dienderssteeg, sinds 1865 het Wolvenplein; - in 1825 is de stadswal op deze locatie geslecht en werd begonnen met de bouw van de Willemskazerne. Sindsdien eindigt de steeg in een slop; - in de tijd van de kazerne tot 1877 had het Wolvenplein geen aansluiting op de Wittevrouwenbarriere (nu -kade); - een van de kazernebrand gespaard gebleven gebouw staat aan de singelzijde en is na vele functies sinds 2018 in gebruik bij Arkin, onder andere als methadonpost; - de twee kleine woonhuizen in het slop hebben in 1999 een tussenverdieping gekregen. (bron: www.ridderschapkwartier.nl)
Overige opmerkingen	-

38

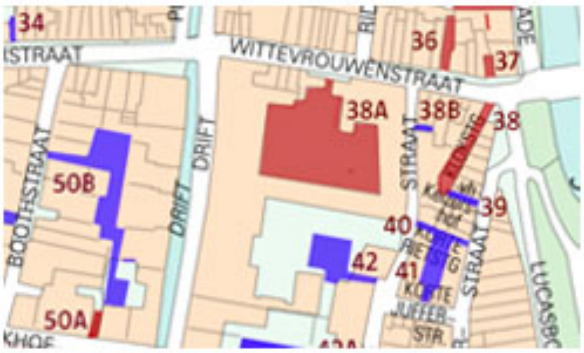
34
WITTEVROUWENSTRAAT
36
37
38A
38B
38
50B
DRIFT
39
40
42
41
50A

Nummer, naam en datering	**38 Kloksteeg** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig, achterin
Naamsverklaring	een verwijzing naar het voormalige klokgietserserf van Jan Tolhuys die daar in 1542 gevestigd werd (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	van Wittevrouwenstraat 17 naar Lange Jufferstraat 40-42
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	45 wooneenheden
Overige functies	nooddeur uitgang panden Lucas Bolwerk / Lange Jufferstraat
Historische bijzonderheden	- het Klokhuis, een klok- en geschutgieterij, stond tot circa 1700 op deze plaats en behoorde bij het kapittel van Sint Jan. Het was een hoog en ruim gebouw, dat tussen de jaren 1629 en 1670 tot woningen werd vertimmerd (MOUT 1954-9). Er zijn overigens tot op heden geen archeologische sporen van een klokgieterserf gevonden; - bebouwing aan de zijde van de Keizerstraat werd gesloopt in 1979, o.a. de distilleerderij van Slijterij Wed. & Gebr. Staffhorst en het drukkerijgebouw van het Utrechts Nieuwsblad. Staffhorst had een winkelpand met bottelarij op Wittevrouwenstraat 32-34 en vele andere filialen elders in stad en land; - in 1981 was alle bebouwing in het kader van de Stadsvernieuwing gesloopt en werd op deze locatie nieuwbouw van appartementen opgeleverd, een plan voor 44 wooneenheden van de Woningstichting SSH naar een ontwerp van architectenbureau Hartman en Eylers Hilversum. De andere zijde van de Kloksteeg bestaat uit panden Lange Jufferstraat. Een doorgang naar de Keizershof (steeg 39) is afgesloten.
Overige opmerkingen	-

38A

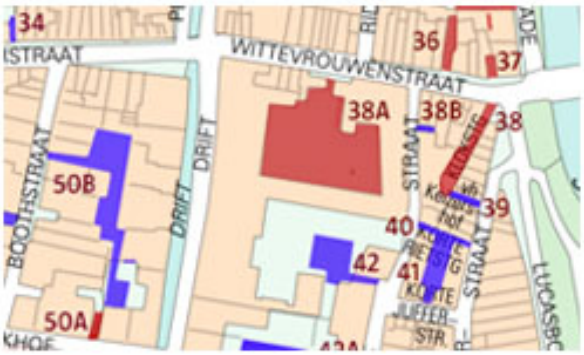
34
WITTEVROUWENSTRAAT
36
37
38A
38B
38
50B
DRIFT
DRIFT
STRAAT
39
40
42
41
STRAAT
50A

Nummer, naam en datering	**38A** >1800
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wittevrouwenstraat 7-11
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar, tijdens openingstijden Letterenbibliotheek Universiteit Utrecht
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang ondergrondse fietsenkelder, toegang bibliotheek met omliggende gebouwdelen, ondergrondse afvalberging
Historische bijzonderheden	- het hof was het vroegere voorplein (basse-cour) van het paleis van Lodewijk Napoleon; - op het binnenterrein stond van 1975 tot 2004 een bijgebouw van de letteren-bibliotheek Universiteit Utrecht. Dat bijgebouw is in 2005 gesloopt met de vondst van archeologische bijzonderheden (Linda Dielemans, Drift 27-31 - Een archeologische begeleiding op het binnenterrein van de Letterenbibliotheek, Utrecht Basisrapportage Archeologie 88, 2013); - in 2008 is gestart met de verbouwing van het hof. Een ondergrondse fietsparkeerkelder is gerealiseerd en het hof is met de huidige bestrating en indeling opgeleverd als publieksplein in 2012.
Overige opmerkingen	een beeld van Mahatma Gandhi is op 2 oktober 2016 op het hof geplaatst als geschenk van de Stichting India Nederland Suriname INS

38B

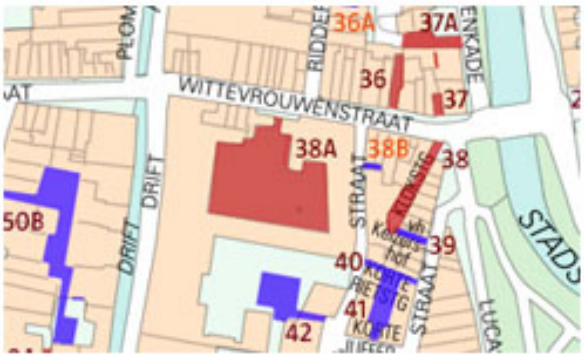
36A
37A
36
37
WITTEVROUWENSTRAAT
38A
38B
38
39
40
41
42
50B
DRIFT
STRAAT

Nummer, naam en datering	**38B** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Keizerstraat 95 - Wittevrouwenstraat 13
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	achterom voor Wittevrouwenstraat 15 en achterhuis Wittevrouwenstraat 17
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

39

38A
38B
38
39
40
41
42
42A
41B
41A
43
DRIFT
STRAAT
LUCASBOLWERK

KEIZERSHOF

Nummer, naam en datering	**39 *Keizershof*** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar het logement het Keizerlijk Wapen (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Lange Jufferstraat 40-42 naar Kloksteeg (steeg 38)
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het Keizershof voerde mogelijk naar het Klokhuis van de klok- en geschutgieterij van klokgieter Jan Tolhuys. Dat was een hoog en ruim gebouw dat tussen de jaren 1629 en 1670 tot woningen werd vertimmerd. De hoofdtoegang lag mogelijk in de Kloksteeg, zie steeg 38 (MOUT 1954-9); - de Keizershof sluit aan op de Kloksteeg (steeg 38), maar de doorgang is afgesloten.
Overige opmerkingen	-

40

WITTEVROUWENSTRAAT
37
29
38A
38B
38
DRIFT
DRIFT
STRAAT
39
40
41
42
42A
41B
41A
STRAAT
JUFFER
STADSB
LUCASBOLW

Nummer, naam en datering	**40 Korte Rietsteeg** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de steeg komt uit op het noordelijk deel van de Keizerstraat en dat had tot 1950 de naam Lange Rietsteeg
Ligging	van Lange Jufferstraat 34-36 naar Keizerstraat 45-47
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in 1981 is bebouwing aan de zijde van de Kloksteeg (steeg 38) en de Keizerstraat gesloopt en nieuwbouw in de Kloksteeg (steeg 38) opgeleverd; - medio jaren 1980 werd aan de andere zijde de drukkerij van het Utrechts Nieuwsblad gesloopt, een groot pand tussen de Korte Rietsteeg (steeg 40) en de Korte Jufferstraat. Vervolgens werd in opdracht van Woningstichting SSH een bouwplan gerealiseerd uit 1984-1986 naar een ontwerp van architectenburo RRB uit Houten: drie wooncomplexen met 68 wooneenheden Keizerstraat 39-45; Lange Jufferstraat 24-34; Korte Jufferstraat 2-110
Overige opmerkingen	te overwegen: overdag openstellen

41

WITTEVROUWENSTRAAT
37
29
38A
38B
38
DRIFT
DRIFT
STRAAT
39
40
41
42
42A
41B
41A
STRAAT
STADSB

Nummer, naam en datering	**41** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Jufferstraat 6-108
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	52 wooneenheden
Overige functies	verkeersplein en fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- het terrein van het hof was tot 1980 als bedrijfsterrein in gebruik bij uitgeverij en drukkerij 'De Liefde', uitgever van het Utrechtsch Nieuwsblad tot ca 1982; - in 1981 is bebouwing aan de zijde van de Kloksteeg (steeg 38) gesloopt en nieuwbouw opgeleverd; - eind jaren 1980 is de drukkerij van het Utrechts Nieuwsblad gesloopt, een pand tussen de Korte Rietsteeg (steeg 40) en de Korte Jufferstraat. Vervolgens werd in opdracht van Woningstichting SSH een bouwplan gerealiseerd uit 1984-1986 naar een ontwerp van architectenburo RRB uit Houten: drie wooncomplexen met 68 wooneenheden Keizerstraat 39-45; Lange Jufferstraat 24-34; Korte Jufferstraat 2-110.
Overige opmerkingen	- het hof wordt nu voor een behoorlijk deel gebruikt als fietsenstalling, een mooiere invulling is denkbaar; - te overwegen: overdag openstellen.

41A

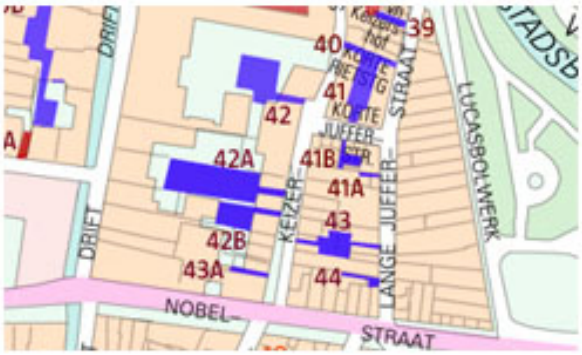
39
40
41
42
42A
41B
41A
43
42B
43A
44
KEIZER
LANGE JUFFER
STRAAT
LUCASBOLWERK
NOBEL
STRAAT

Nummer, naam en datering	**41A** <1890
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Jufferstraat 20
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	op oudere tekeningen uit de negentiende eeuw is sprake van een verbindende steeg tussen de Lange Jufferstraat en de Keizerstraat. Na nieuwbouw op de Keizerstraat is deze verbinding vervallen
Overige opmerkingen	-

41B

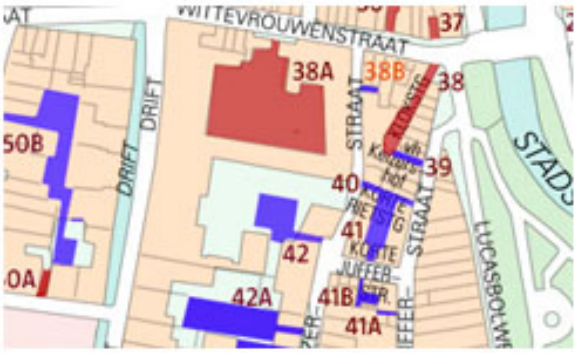
WITTEVROUWENSTRAAT
37
38A
38B
38
DRIFT
DRIFT
STRAAT
39
40
41
42
42A
41B
41A
STRAAT
KORTE
JUFFER-
STADS
LUCASBOLWE

Nummer, naam en datering	**41B** >1985
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Jufferstraat 3-5
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	4
Overige functies	recht van overpad Keizerstraat 35
Historische bijzonderheden	- op de locatie stond een fabriek voor fietsen, Rijwielfabriek van Henk Verheul Zn met het merk Rivertown van 1917 - 1975. Tot de sloop in 1983 was het een magazijn van Fadega-Denocard BV. Beide bedrijven hadden hun kantoor in het pand Keizwerstraat 35. De huidige binnenplaats was tot die tijd overdekt en dit is nog te zien aan afgezaagde dakbalken die uit een gemeenschappelijke schutting met buren steken; - in de periode van de Stadsvernieuwing is het bedrijf uitgekocht en is het terrein gesaneerd. Op het terrein werden vier koopwoningen gebouwd met een gemeenschappelijke achterom, ook voor het pand Keizerstraat 35. - in de jaren 1990 is de toegang van een af te sluiten deur voorzien.
Overige opmerkingen	de tuin heeft een fraaie gemeenschappelijke invulling gekregen en ligt als een stille oase in de drukkere binnenstad

42

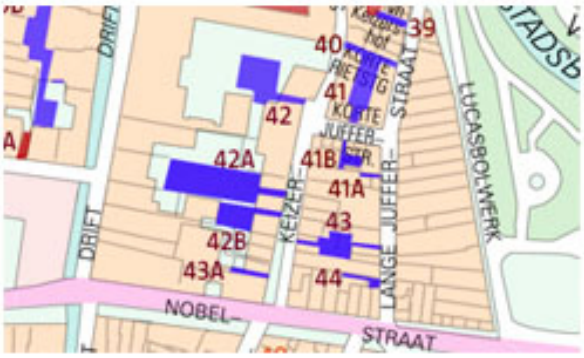
39
40
41
42
42A
41B
41A
43
42B
43A
44
DRIFT
KEIZER
LANGE JUFFER
LUCASBOLWERK
NOBEL
STRAAT

Nummer, naam en datering	**42** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Keizerstraat 100-266
Soort steeg	hof (parkeren)
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling bewoners, parkeerplaatsen voor medewerkers van de Universiteit
Historische bijzonderheden	- op dit terrein stond een pand met de redactielocalen en andere bedrijfsruimten van het Utrechtsch Nieuwsblad met daarnaast een parkeerterrein. De krant had haar start in het pand van boekdrukkerij en lijstenfabrikant J.W.H. de Liefde (Huis Renesse, Drift 23), en dat bleef tot haar verhuizing in 1982 naar Houten het hoofdadres; - in de periode van de Stadsvernieuwing zijn de panden Keizerstraat 38-44 gesloopt, het terrein werd gesaneerd; - in opdracht van Woningstichting SSH is gerealiseerd een bouwplan uit 1983, ontwerp Reitsma + Van Rossum + Brouwer architecten, een gevelwand met 83 studentenwoningen met achterliggend het hof.
Overige opmerkingen	dit hof behoort tot de minst aantrekkelijke stegen van Utrecht

42A

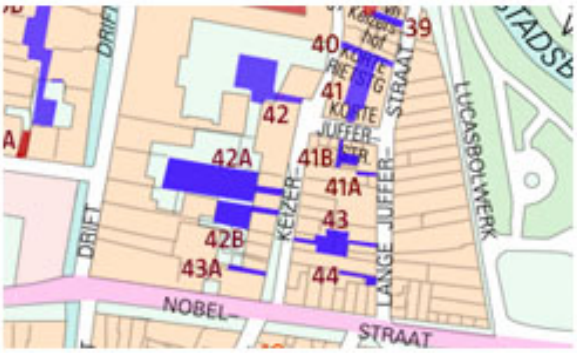
39
40
41
42
42A
41B
41A
43
42B
43A
44
DRIFT
KEIZER
LANGE JUFFER-
STRAAT
LUCASBOLWERK
NOBEL-
STRAAT

Nummer, naam en datering	**42A** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Keizerstraat 22-24, deel uitmakend van Keizerstraat 18-24
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar tot rolhek
aantal deuren woningen	2
Overige functies	parkeerplaatsen voor een hotel op het Janskerkhof en voor gebruikers van panden op de Drift
Historische bijzonderheden	- het hof is de voormalige diepe tuin van het pand Huis Ledenberch Drift 17 (zie wikipedia Gilles van Leedenberch) met een daarbij horend monumentaal koetshuis Keizerstraat 18-24; - het koetshuis in de Keizerstraat is een tweebeukig pand uit de zeventiende/achttiende eeuw, met daken evenwijdig aan de straat en heeft een woonbestemming; - het pand op de Drift is in gebruik bij de Universiteit, het hof dient ook voor haar als parkeerterrein.
Overige opmerkingen	-

42B

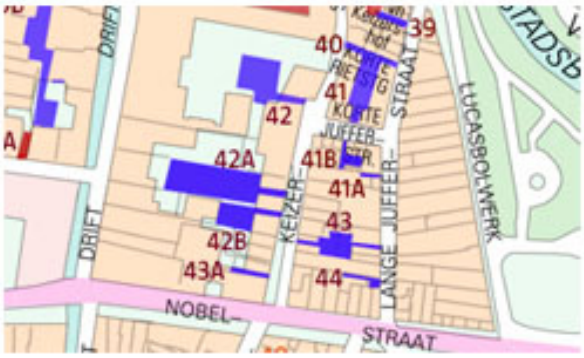
39
40
41
42
42A
41B
41A
43
42B
43A
44
DRIFT
KEIZER-
JUFFER-
STRAAT
LUCASBOLWERK
NOBEL-
STRAAT

Nummer, naam en datering	**42B** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Keizerstraat 14-16
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6
Overige functies	tuin, parkeerplaatsen, bergingen, achterom pand Keizerstraat
Historische bijzonderheden	- het hof hoorde van oorsprong bij het claustrale pand Drift 15 met aansluiting op het koetshuis op de Keizerstraat; - het koetshuis uit circa 1500 werd in 1913 omgebouwd tot smeltoven met schoorsteen en het hof bebouwd met werkplaatsen van edelsmederij Brom, vooral bekend in het maken van edel- en siersmeedkunst voor de rooms-katholieke kerk. Het bedrijf Brom hield op te bestaan in 1961; - na de sloop van de werkplaatsen is op het hof een bouwplan uit 1990 gerealiseerd naar een ontwerp van Architectenbureau Sluijmer & Van Leeuwen van 6 woningen en 2 fietsenbergingen.
Overige opmerkingen	-

43

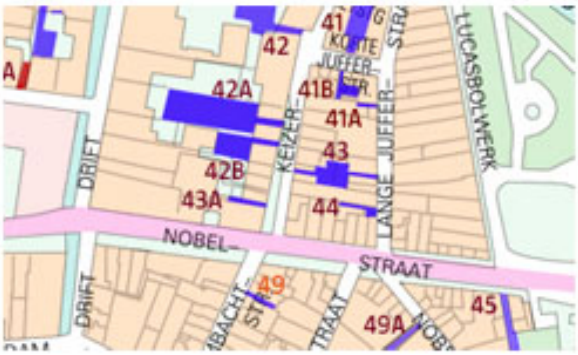
42
41
KORTE
JUFFER
STR.
42A
41B
41A
DRIFT
KEIZER
JUFFER
LANGE
LUCASBOLWERK
43
42B
43A
44
NOBEL
STRAAT
49
45
49A

Nummer, naam en datering	**43 *Keizerspoort*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	afgeleid van de Keizerstraat, die in de zeventiende eeuw haar naam kreeg, daarvoor werd deze straat 'Die Vuile Sloot' genoemd
Ligging	Keizerstraat 5-19 - Lange Jufferstraat 10
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, 6 huisnummers
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de Keizerspoort hoorde bij het vijftiende eeuwse hoofdhuis op de Lange Jufferstraat 10, genaamd 'Het Hoge Huis met een erf die liep tot 'Die Vuile Sloot' (Dolfin, 1989); - de oudste bebouwing van de Keizerspoort is mogelijk uit rond 1500. De oorspronkelijke panden werden in de loop van de negentiende eeuw opgedeeld naar 6 kleine huizen; - de panden op de Keizerstraat zijn vermoedelijk uit het begin van de zeventiende eeuw; - de kleine huizen op het hof zijn begin jaren 1990 gerenoveerd.
Overige opmerkingen	de foto van het hof is verkregen via Funda

43A

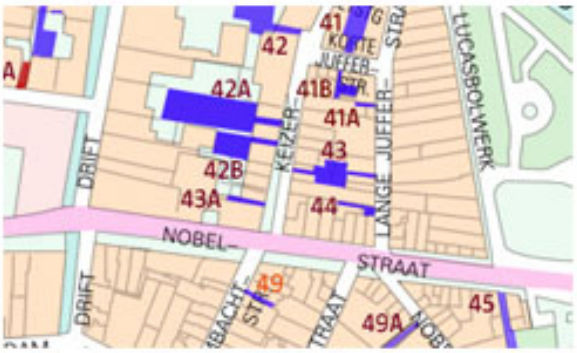
42
41
KORTE
JUFFER-
STR.
42A
41B
41A
KEIZER-
DRIFT
43
42B
LANGE JUFFER-
LUCASBOLWERK
43A
44
NOBEL-
STRAAT
49
45
49A

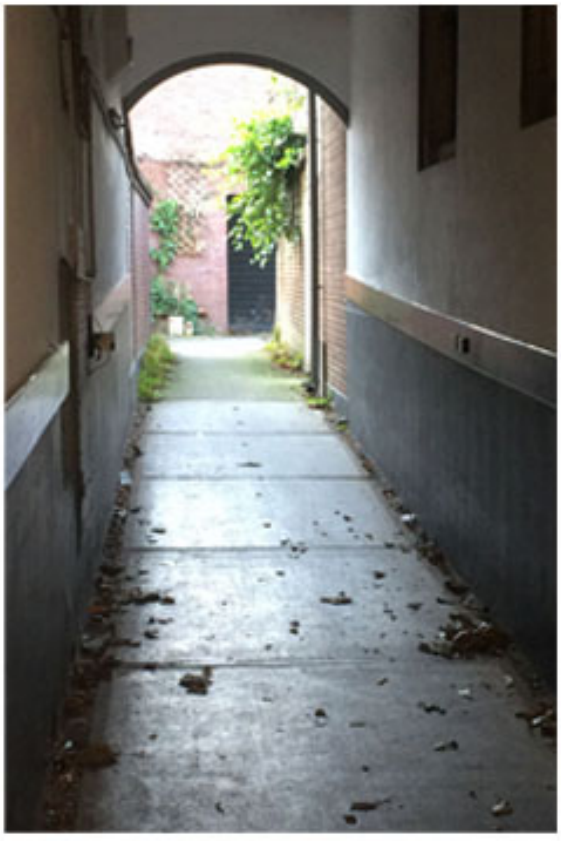

Nummer, naam en datering	**43A** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Keizerstraat 8
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 > 8
Overige functies	achterom horecabedrijf Florin
Historische bijzonderheden	- de achterom leidde naar bedrijfsruimte die in gebruik was bij Drukkerij De Liefde en van 1965 tot 1994 verbonden was met het pand Drift 13 van drukkerij Libertas en na 1994 bedrijfs-/atelierruimte; - in 2018 is een aanvraag omgevingsvergunning verkregen voor het bouwen van 8 woningen na sloop van de bestaande opstallen naar een ontwerp van Lukas de Jong Architectuur. In 2021 zijn de opstallen van de voormalige drukkerij gesloopt en is de bouw van de woningen gestart.
Overige opmerkingen	-

44

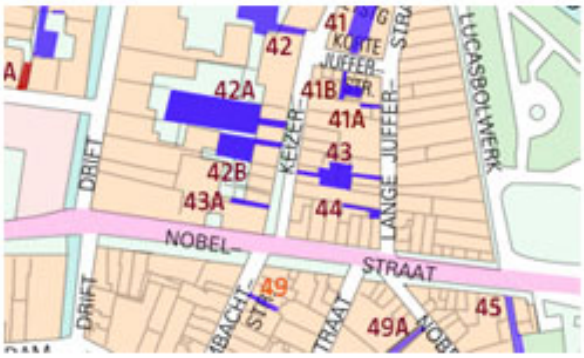
42
41
42A
41B
41A
43
42B
43A
44
NOBEL-
STRAAT
49
45
49A
DRIFT
KEIZER-
LANGE JUFFER-
LUCASBOLWERK

Nummer, naam en datering	**44** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Jufferstraat 6
Soort steeg	achterom voor panden Keizerstraat
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	aan- en afvoerweg
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

45

42B
44
43
43A
NOBEL-
STRAAT
49
45
49A
MUNTSTRAAT
KROMME
48
46
NIEUWEGR

Nummer, naam en datering	**45** <1832 en >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Nobelstraat 303 en Lucas Bolwerk
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	fietsenstaling, buitenterras van het cafébedrijf op Nobelstraat 303
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	- het onderhoud van de bebouwing langs de steeg en kwaliteit van de bestrating laat te wensen over; - de steeg biedt een rommelig beeld door aanwezig afval. In potentie is er een bijzonder fraai hof van te maken.

46

KROMME
KEISTRAAT
ACHTER
48
48A
48B
48C
PIETERSTR
MUNTST
NIEUWEGRACHT
46
46A
47A
47
PIETERSKERKHOF
VOETIUS-
STR
STRAAT

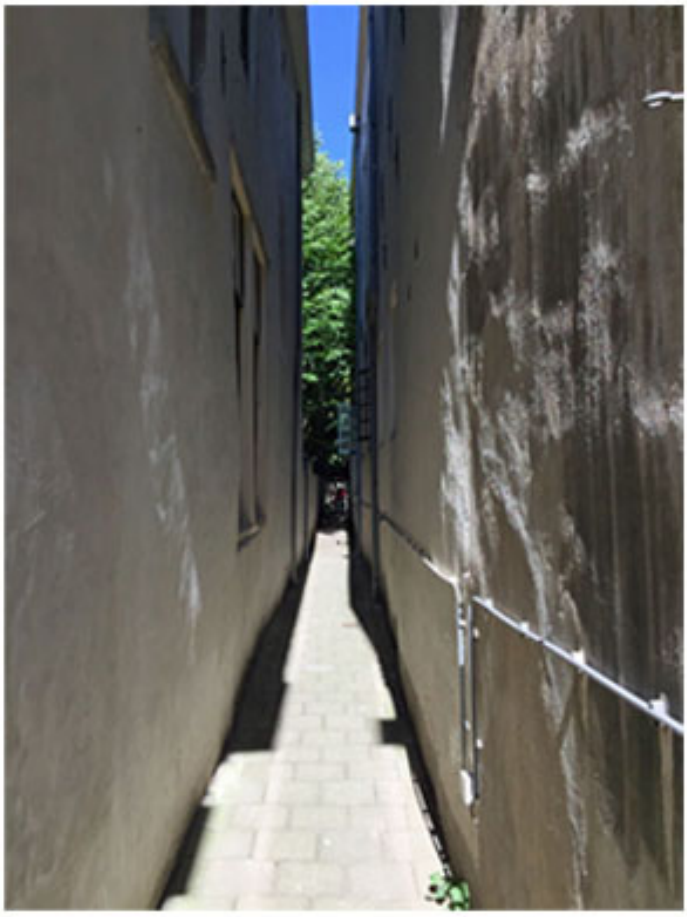

Nummer, naam en datering	**46** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Kromme Nieuwegracht 36-38
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deze steeg liep van oorsprong van de Kromme Nieuwegracht naar de Nobeldwarsstraat. Ze ontsluit nu een aanpalende tuin en is voor het andere pand een achterom
Overige opmerkingen	-

46A

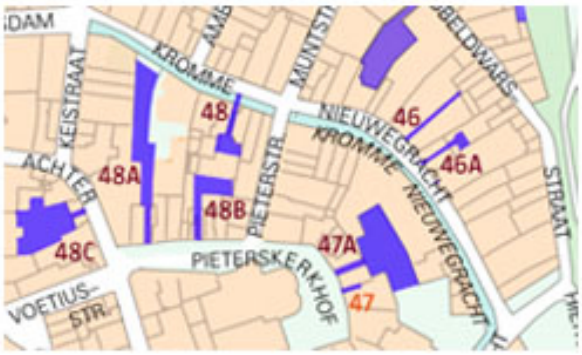
KROMME
KEISTRAAT
ACHTER
48
48A
48B
48C
PIETERSTR
MUNTST
NIEUWEGRACHT
KROMME NIEUWEGRACHT
46
46A
47A
47
PIETERSKERKHOF
VOETIUS-
STR
STRAAT

Nummer, naam en datering	**46A** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Kromme Nieuwegracht 42
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	toegang naar achterhuis
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

46B

VOETIUS-
STR.
ACHTER DE DOM
ST.-PIETER
47
47B
46C
46B
DOMPLEIN
223
223A
PAUS-
DAM
KROMME
216
217

Nummer, naam en datering	**46B *Paushuishof*** <1832 en >1950
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Kromme Nieuwegracht 49
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar diverse panden van de Universiteit, het representatieve pand Paushuis en enkele bijgebouwen
Historische bijzonderheden	- Paushuize is in 1517 gebouwd in een periode dat dit deel van Pausdam bestemd was voor woningen voor kanunnikken; - Paushuize heeft van 1814 tot 1957 dienst gedaan als ambtswoning van de gouverneur en van de commissaris van de Koning(in) in de provincie Utrecht. Rondom zijn kantoorgebouwen voor het provinciaal ambt gerealiseerd, het huidige hof is in die periode ontstaan. In 1978 verhuisde een deel van het provinciaal apparaat naar nieuwbouw in de wijk Rijnsweerd. Met de uitbreiding van dit nieuwe provinciehuis in 1995 met een Statenzaal en kantoortoren werden de oude locaties in de binnenstad (ook Janskerkhof) volledig verlaten. Het pand Paushuis is nog steeds eigendom van de provincie en wordt voor representatieve doeleinden gebruikt; - na de verhuizing in 1995 zijn de kantoorgebouwen rond de Paushuishof en het volledige Statengebouw Janskerkhof in gebruik gekomen bij de Universiteit van Utrecht; - in 2021-2022 gaat de Universiteit de gebouwen rond het hof verduurzamen en herinrichten naar een ontwerp van JHK Architecten en Verlaan & Bouwstra Architecten.
Overige opmerkingen	-

46C

48C
PIETERSKERKHOF
47A
47
VOETIUS-STR.
ACHTER DE DOM
ST. - PIETER
46C
46B
NIEUWEGRACHT
KROMME
223
224A

Nummer, naam en datering	**46C *Pietershof*** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen Achter St. Pieter 198 en 200
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de achterom hoorde vermoedelijk bij het pand Achter St. Pieter 200, het Pietershof genoemd. De achterom leidt nu naar een achterpand op dit perceel. Het Pietershof werd in de twintigste eeuw deel van het Provinciehuis en is, zie steeg 46B, na 1995 in gebruik genomen door de Universiteit
Overige opmerkingen	-

47

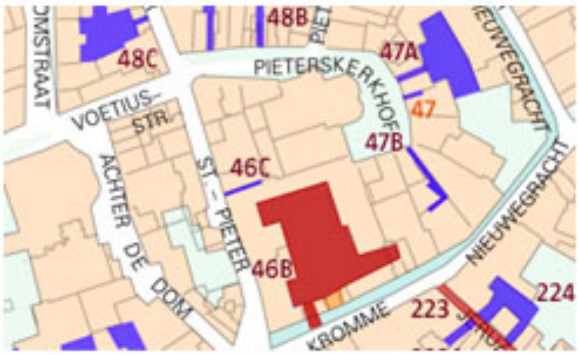
48B
48C
PIETERSKERKHOF
47A
47
47B
VOETIUS-STR.
ACHTER DE DOM
ST - PIETER
46C
46B
NIEUWEGRACHT
223
224

Nummer, naam en datering	**47** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Pieterskerkhof 12
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	berging
Historische bijzonderheden	van 1901 tot 1978 hoorde Pieterskerkhof 12 (en 11) bij de vestiging van de Stichtsche Glasverzekering Maatschappij, Glashandel en Utrechtse Glasbewerkingsmij., kantoorentree op Kromme Nieuwegracht 31-33. Het gebouwencomplex omvatte indertijd een machinekamer voor de stoommachine met schoorsteen, afdelingen voor het bewerken van marmerglas, glasschilderen, spiegelglas, matglas, glas-in-loodetserij, zandblaasinrichting, slijperij, polijstinrichting, magazijnen en kantoor. De fabriek en expeditie was toegankelijk via het Pieterskerkhof. Het achterom ging naar het pand op de Kromme Nieuwegracht. In 1980 is het pand gerestaureerd. Sindsdien is het woonhuis en leidt de achterom naar de tuin en is als berging in gebruik
Overige opmerkingen	-

47A

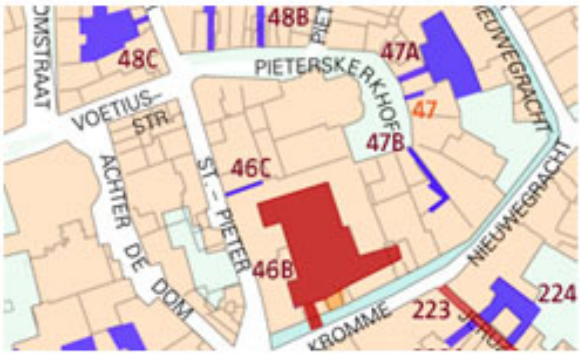
48B
48C
47A
PIETERSKERKHOF
47
47B
46C
46B
NIEUWEGRACHT
224
223
ACHTER DE DOM

Nummer, naam en datering	**47A** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Pieterskerkhof 13A poortgebouw
Soort steeg	hof, gelegen aan achterzijde Kromme Nieuwegracht, nu de Universiteit van Humanistiek
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	door het vertrek in 1956 van de Centrale Raiffeisenbank naar Wijk C kwamen de panden Kromme Nieuwegracht 29 en Pieterskerkhof 13 beschikbaar voor de Universiteit. Het hof ligt tussen de panden Pieterskerkhof en Kromme Nieuwegracht. Sinds 2009 heeft de Universiteit voor Humanistiek de gebouwen in gebruik.
Overige opmerkingen	-

47B

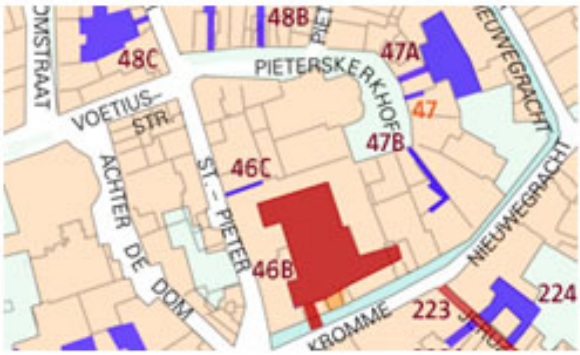
48B
48C
PIETERSKERKHOF
47A
47
47B
46C
46B
VOETIUS-STR
ACHTER DE DOM
ST. - PIETER
NIEUWEGRACHT
223
224

Nummer, naam en datering	**47B *Mart van Schijndelhuis***
	< 1992 en >1992
Naambord	-
Naamsverklaring	de toegang naar de steeg is opgenomen in het 'Mart van Schijndelhuis'
Ligging	Pieterskerkhof 8
Soort steeg	slop en achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- in 1992 ontwierp de Utrechtse architect en productontwerper Mart van Schijndel (1943-1999) een huis op het Pieterskerkhof. Het Mart van Schijndelhuis bestaat uit twee woonhuizen, een voorhuis en een achterhuis. In de voorgevel van het voorhuis is een toegangsdeur van glas opgenomen naar het achterhuis en deze fungeert tevens als achterom naar panden op de Kromme Nieuwegracht. Het achterhuis, het 'Huis van licht en lucht', was woonhuis van Mart van Schijndel en is te bezoeken, zie martvanschijndel.nl; - op de locatie aan het Pieterskerkhof had tot 1992 een bedrijfsgebouw uit 1938 gestaan voor de Stichtse Glashandel, zie ook steeg 47. In dat bedrijfspand was eveneens de steegtoegang opgenomen (foto HUA68698). Na de glashandel was het gebouw in gebruik bij het Grafisch Atelier; - het Mart van Schijndelhuis werd in 1995 vereerd met de Rietveldprijs en kreeg in 1999 als jong monument een plaats op de gemeentelijke monumentenlijst.
Overige opmerkingen	-

48

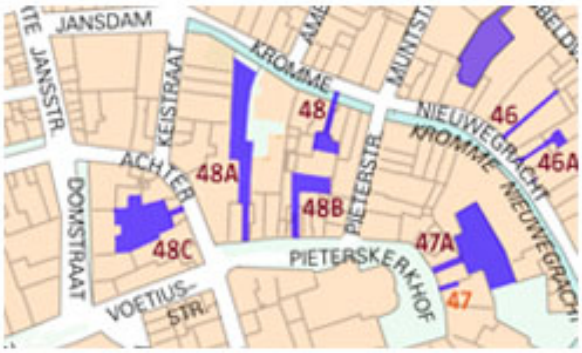
JANSDAM
KROMME
KEISTRAAT
ACHTER
48
48A
48B
48C
46
46A
47A
47
PIETERSTR.
NIEUWEGRACHT
DOMSTRAAT
VOETIUS-
STR.
PIETERSKERKHOF

AGIN

Nummer, naam en datering	**48** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Kromme Nieuwegracht 11
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar, tot gesloten deur van glas
aantal deuren woningen	3
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- het hof biedt toegang tot een oud claustraal huis (Dr. M.W.J. de Bruijn 2003 – Kromme Nieuwegracht 11-Pieterskerkhof 20); - van 1880 tot 1913 was het de toegang naar de Naai- en Linnenschool Pieterskerkhof 20, vervolgens drukkerij Hajer en tot de eeuwwisseling drukkerij Hoeijenbos. Het pand kreeg daarna een kantoor en diensten functie (Steengoed 32, 2001).
Overige opmerkingen	-

48A

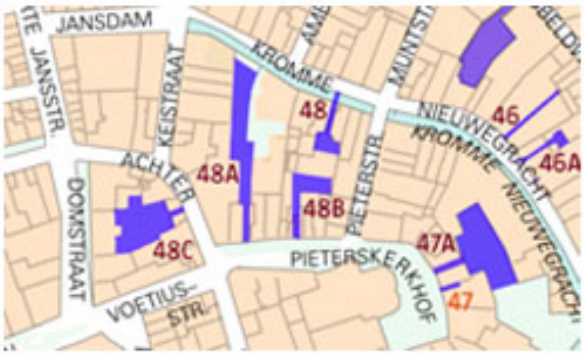
JANSDAM
KROMME
KEISTRAAT
ACHTER
48
48A
48B
48C
46
46A
47A
47
PIETERSTR
NIEUWEGRACHT
DOMSTRAAT
VOETIUS-
STR.
PIETERSKERKHOF

Nummer, naam en datering	**48A** >1950
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Pieterskerkhof 24 naar Kromme Nieuwegracht naast 3
Soort steeg	hof (nog zonder woningen)
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	voormalig schoolplein, parkeerplaats, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- het hof is ontstaan ter ontsluiting van het pand Kromme Nieuwegracht 5, ooit het winterverblijf van Belle van Zuylen ofwel Isabelle Agneta Elisabeth van Tuyll (1740-1805); - oudere Utrechters kennen het als de locatie van het St. Bonifatiuslyceum, tot 1961 op Kromme Nieuwegracht 3-5. De entree op het Pieterskerkhof is uit circa 1932 en werd de ingang voor de fietsers vanaf het Pieterskerkhof. Tussen het pand Kromme Nieuwegracht en Pieterskerkhof werd de voormalige tuin volgebouwd met schoolgebouwen. Een woonhuis Kromme Nieuwegracht 3 is in 1956 gesloopt voor een ruimer schoolplein; - na vertrek van het lyceum in 1961 naar de wijk Abstede trok de fysiotherapie opleiding Thim van der Laan in de panden. Maar veel langer was op dit adres de opleiding Schoevers te vinden en was het tevens een vergadercentrum, tot Schoevers vertrok in 2015; - de locatie kent sinds 2015 tijdelijk gebruik. Herbestemming naar een woon- en/of werkfunctie zijn in 2020-2021 in uitvoering.
Overige opmerkingen	te overwegen: overdag openstellen

48B

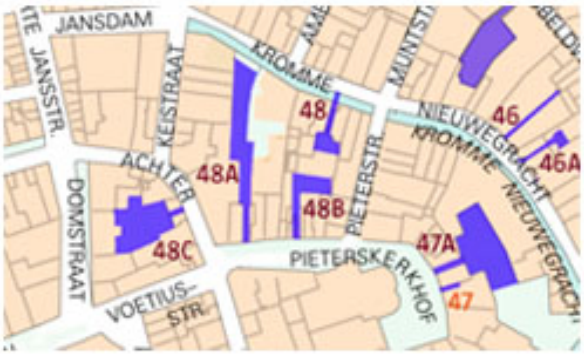
JANSDAM
KROMME
KEISTRAAT
ACHTER
48
48A
48B
48C
46
46A
47A
47
PIETERSTR.
NIEUWEGRACHT
DOMSTRAAT
VOETIUS-
STR.
PIETERSKERKHOF

Nummer, naam en datering	**48B** >1870
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Pieterskerkhof 18-21..C
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	9, 12 brievenbussen
Overige functies	parkeerplaats, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	in 1873 begon op deze locatie de 3e Diaconieschool, tot 1917 bleef het voor basisonderwijs bestemd als Ned. Hervormde Gemeenteschool. In 1918 kreeg het complex een bedrijfsbestemming (Steengoed 32, 2001); - in 1984-1986 zijn door restauratie en herbestemming met een ontwerp van Architectenburo Haffman & Eylers uit Hilversum totaal 8 woonhuizen ontstaan, Pieterskerkhof 19-21 en Pieterstraat 8-12. Pieterskerkhof 18 is naar een ontwerp van architect H. Sluijmer vernieuwd.
Overige opmerkingen	geparkeerde auto's vormen niet het fraaiste beeld in de binnenstad, maar parkeerplaatsen op dit hof hadden in 2017 een waarde van € 50.000, in 2021 was dit 1,4 maal een bruto modaal jaarsalaris

48C

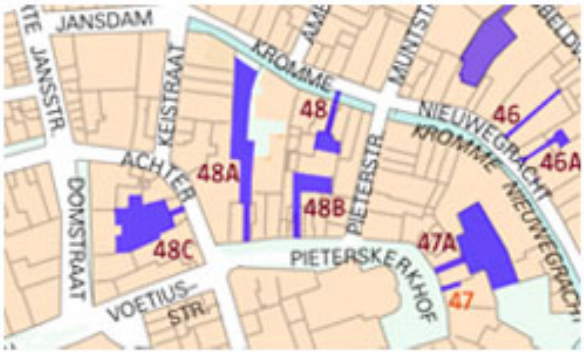
JANSDAM
KROMME
KEISTRAAT
48
46
NIEUWEGRACHT
45A
ACHTER
48A
PIETERSTR
48B
DOMSTRAAT
48C
47A
PIETERSKERKHOF
VOETIUS-
STR.
47

9

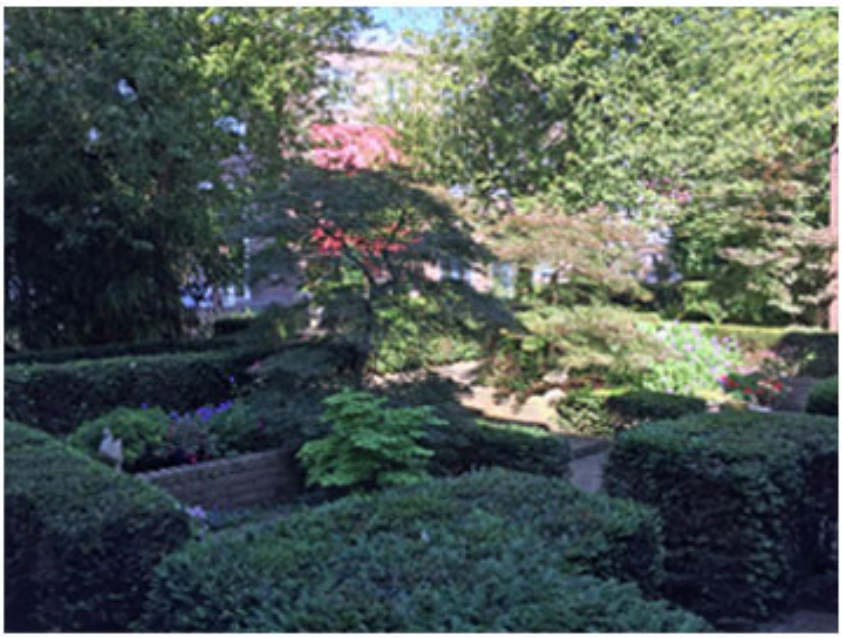

Nummer, naam en datering	**48C *Beauforthof*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Achter Sint Pieter 9
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom
Historische bijzonderheden	- het hof is de voormalige tuin van het huis De Beaufort, Domstraat 4. Achter Sint Pieter 9 is het bijbehorende koetshuis uit de eerste helft van de achttiende eeuw; - in het pand en omliggende panden was tot 1996 de Gemeentelijk Kredietbank gevestigd. Het hof leidde naar de verschillende gebouwen en was fietsenstalling; - eigenaar Stichting Woningbedrijf Utrecht (tot 1992 het gemeentelijk Woningbedrijf en daarna onderdeel van Mitros) heeft in 1996 de panden verkocht: Domstraat 2 en 4, Achter Sint Pieter 7 en 9; - na een kantoorfunctie is het huis Beaufort in 2011 hotel geworden, het koetshuis wordt al jaren privé bewoond. Het hof is een gemeenschappelijke tuin die grenst aan de achterzijde van de panden Domstraat 2, in 2016 van kantoor verbouwd tot 22 wooneenheden, Domstraat 4, het hotel met restaurant en de woonhuizen Achter Sint Pieter 5-9.
Overige opmerkingen	-

49

42B
44
43
43A
NOBEL
STRAAT
49
45
49A
NOBELDWARS
KROMME
48
46
NIEUWE

Nummer, naam en datering	**49** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Ambachtstraat 9bis
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

49A

42B
44
43
43A
NOBEL-
STRAAT
49
45
49A
NOBELDWARS-
MUNTSTRAAT
AMBACHT
DRIFT
KROMME
48
46
NIEUWE

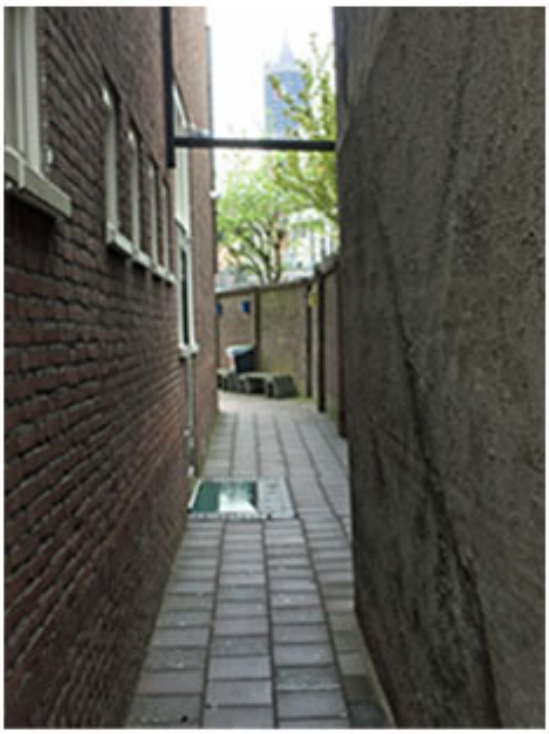

Nummer, naam en datering	**49A *Gregoriusplein***
	>1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar het St. Gregorius College
Ligging	Nobeldwarsstraat 9
Soort steeg	hof, nu schoolplein
Toegankelijkheid	afgesloten, toegankelijk voor scholieren en docenten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling en schoolplein
Historische bijzonderheden	- in 1909 kreeg het dan 36 jaar oude St. Gregorius College een tweede vestiging op de Kromme Nieuwegracht/Nobeldwarsstraat. Les werd er gegeven door de fraters, die woonden op de Herenstraat, zie steeg 221A. Het hoofdgebouw Hieronymusplantsoen werd een Openbare Lagere School; - in 2019 is het St. Gregorius College, met tevens een gebouw op het Begijnebolwerk, bijna de enige school voor voortgezet onderwijs in de binnenstad. Het gebouw is diverse keren uitgebreid rondom een schoolplein; - hoelang blijft de school op deze locatie? Dat vraagt de school zich ook af, mede door het lastiger werken vanuit twee locaties.
Overige opmerkingen	-

50

VOORSTRAAT
55
53
52
50C
50B
50
51
50A
JANSKERKHOF
BOOTHSTRAAT
DRIFT
HOF VAN
JANSVELD
KLEINE SLACHTSTR.
56
57

Nummer, naam en datering	**50** <1832 en >1880
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Janskerkhof 17-18
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	toegang naar schoolgebouw HKU, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	het hof van Janskerkhof 18 behoorde van oorsprong bij een claustraal huis binnen de immuniteit van het kapittel van Sint Jan. Vanaf 1883 werd Janskerkhof 18 gebruikt als Zendingshuis van de Utrechtsche Zendingsvereeniging (zie ook steeg 52). Aansluitend op het Janskerkhof werd in 1886 een Openbare Lagere School gerealiseerd, de Willem de Zwijgerschool (nu aan het Janskerkhof horeca). Van 1956 tot 1963 was Janskerkhof 18 het tijdelijk onderkomen van de Mytylschool en daarna de Academie voor Expressie door Woord en Gebaar. Janskerkhof 17 en 18 werden in dat jaar door de gemeente Utrecht opgeknapt inclusief een poortopening in de tuinmuur, tbv de fietsenstalling van de Willem de Zwijgerschool op Janskerkhof 17. De Academie voor Expressie door Woord en Gebaar ging in 1987 op in de nieuw opgerichte Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) (www.huizenaanhetjanskerkhof.nl)
Overige opmerkingen	minder fraai is het hof als locatie voor de afvalcontainers van aanpalende horecapanden op het Janskerkhof

50A

VOORSTRAAT
53
52
50C
50B
BOOTHSTRAAT
DRIFT
HOF VAN JANSVELD
KLEINE SLACHTSTR
56
57
51
50
50A
JANSKERKHOF

Woolloomooloo

Nummer, naam en datering	**50A *Woolloomooloo*** >1890
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar discotheek Woolloomooloo
Ligging	Janskerkhof 14
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar een studentensociëteit en discotheek Woolloomooloo
Historische bijzonderheden	- tijdens WO II werd sociëteit PhRM (pand uit 1899) van het Utrechtsch Studenten Corps geconfisqueerd door de Duitse bezetter en als hun Utrechtse hoofdkwartier in gebruik genomen. Na de oorlog bleek dat de Duitsers een bunker in de tuin achter de sociëteit hadden gebouwd; - in de jaren 1970 begon Tejater Kikker op deze locatie. In dezelfde periode is in een deel van de bunker een discotheek voor studenten gestart - Woolloomooloo (wikipedia).
Overige opmerkingen	de steeg geeft regelmaat een negentiende eeuwse indruk: met de geur van het afval, het vuil, de plassen en de verschraalde lucht uit de societeit

50B

VOORSTRAAT
53
52
50C
50B
BOOTHSTRAAT
DRIFT
HOF VAN JANSVELD
KLEINE SLACHTSTR.
56
57
51
50
50A
JANSKERKHOF

Nummer, naam en datering	**50B** <1832 en >2010
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Boothstraat 9-13
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang achterzijde panden Universiteit Drift, parkeerplaats, fietsenstalling, tuin
Historische bijzonderheden	het hof is ontstaan na de verbouwing van de Universiteitspanden op de Drift in de periode 2012-2014. Op het hof staat een monumentaal beschermd pand waar de Universiteit nog geen bestemming voor heeft gevonden
Overige opmerkingen	toegankelijk voor personeel van de Universiteit, panden Drift

50C

VOORSTRAAT
53
52
50C
50B
50
51
50A
JANSKERKHOF
BOOTHSTRAAT
DRIFT
JANSVELD
57

Nummer, naam en datering	**50C Hof van St.-Jan** >1990
Naambord	aanwezig in hekwerk
Naamsverklaring	naam van het nieuwbouwproject uit het jaar 2000, was ooit deel van het gebied van de immuniteit van Sint Jan
Ligging	van Boothstraat 4-6 naar Voorstraat 67-69
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	24 appartementen
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- autogarage A.C.U. (Auto Centrale Utrecht) is in 1967 definitief gesloten. Sindsdien lag er het "Gat van Maas", zoals het braakliggende terrein in de Voorstraat ook wel genoemd werd, naast het ACU pand Voorstraat 71-73. Plannen voor een parkeergarage werden in 1990 tegengehouden. Nieuwe plannen van ontwikkelaar Interheem en Geelen Bouw voldeden lange tijd niet aan welstandseisen, door hoge eisen van de Rijksdienst voor Monumentenzorg en bezwaren uit de omgeving. Met een ontwerp van architect Groep 5 Van der Ven en Buro 5 kwam pas in 1998 overeenstemming over het gerealiseerde bouwvolume, een ondergrondse parkeergarage, 38 woningen en een supermarkt; - archeologisch onderzoek is uitgevoerd, verslag is gedaan in de Archeologische Kroniek Provincie Utrecht 1996-1997; - het appartementencomplex met de naam Hof van Sint Jan is in het jaar 2000 opgeleverd. (Pieter Jan Peene, Het Hof van Sint Jan te Utrecht, Bulletin KNOB 2009-2)
Overige opmerkingen	- artikel Binnenstadskrant (2004-3), interview met bewoner Guus Verduyn (toen ook directeur van het Ontwikkelingsbedrijf gemeente Utrecht): "*achter een hek; geen mooi gezicht*", maar hij wilde het zelf, uiteindelijk. De toegang naar het terrein van zijn huis zit tegenwoordig dicht: "*we hebben het zo lang mogelijk zonder hekken geprobeerd, maar het ging echt niet langer; het was een enorme zooi*"; - te overwegen, het zijn inmiddels andere tijden geworden: overdag openstellen.

51

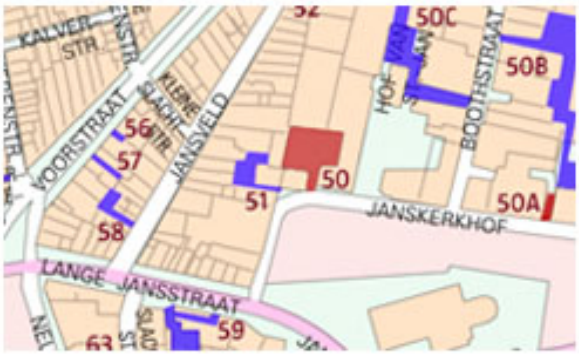
KALVERSTR
VOORSTRAAT
KLEINE GRACHT
JANSVELD
BOOTHSTRAAT
50C
50B
56
57
58
50
51
50A
JANSKERKHOF
LANGE JANSSTRAAT
59

Nummer, naam en datering	**51** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Janskerkhof 19-20 naar hof Janskerkhof 19D, in het hoekje van het Janskerkhof
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	het hof is in gebruik bij kinderdagverblijf De Poppenzolder
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

52

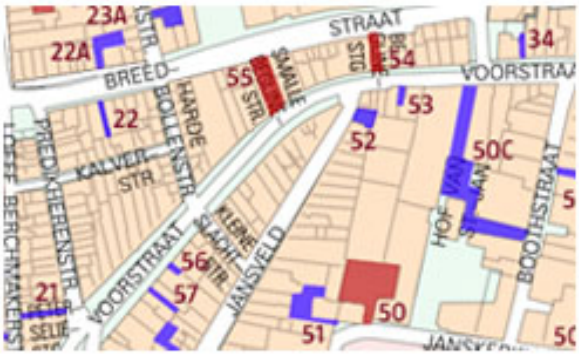
23A
22A
BREED-
STRAAT
34
54
VOORSTRAA
55
SMALLE
53
22
HARDE
BOLLENSTR
52
50C
KALVER-
STR
PREDIKHEERENSTR
VOORSTRAAT
KLEINE
SLACHT
STR
JANSVELD
56
57
21
50
51
BOOTHSTRAAT

open

Nummer, naam en datering	**52** >1880
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jansveld 51 (naar Slaaphuis)
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	toegang naar de Sleep Inn en Smulhuis, daklozenopvang
Overige functies	fietsenstalling en afvalcontainers
Historische bijzonderheden	- het pand Jansveld 51 is in 1883-1884 gebouwd voor de Utrechtsche Zendingsvereeniging om kwekelingen op te leiden (zie ook steeg 50). De steeg komt uit bij de achtergevel van het pand; - het pand kreeg na 1951 andere eigenaren en is diverse keren verbouwd; - in 1975 kocht de gemeente Utrecht Jansveld 51 voor de Stichting Huisvesting Buitenlanders, als onderdak voor Marokkaanse 'gastarbeiders'; - sinds 1986 is het pand slaaphuis voor daklozen met 60 slaapplaatsen. De binnenplaats werd overkapt en leidt nog steeds naar een ruime aanpalende tuin; - het pand is in 2019 heropend als 24-uurs opvang voor daklozen.
Overige opmerkingen	mooi is het gebruik van een zijwand in de steeg voor een gedicht van J. Slauerhoff

53

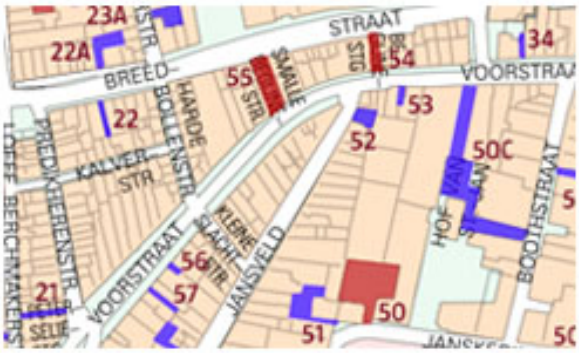
23A
22A
BREED
STRAAT
34
54
VOORSTRAA
55
SMALLE
53
22
52
50C
HARDE
BOLLENSTR
KALVER
STR
PREDIKHERENSTR
VOORSTRAAT
KLEINE
JANSVELD
BOOTHSTRAAT
56
57
21
50
51

Nummer, naam en datering	**53** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Voorstraat 57-59
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de toegang behoort tot Voorstraat 59, van oorsprong Huize Begijnhof uit de zeventiende eeuw
Overige opmerkingen	-

54

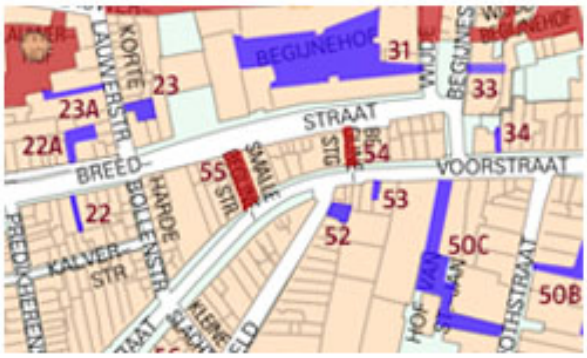
BEGIJNHOF
31
33
34
23
23A
22A
22
KORTE
LAUWERSTR
BREED-
STRAAT
SMALLE
STR
54
55
53
52
50C
50B
VOORSTRAAT
HARDE
BOLLENSTR
KALVER-
STR

Nummer, naam en datering	**54 Begijnesteeg** <1832
Naambord	aanwezig is het bordje '2e Begijnesteeg', een oudere naam
Naamsverklaring	naar het Begijnehof
Ligging	van Voorstraat 62-64 naar Breedstraat 49-53
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1
Overige functies	deur van Voorstraat 64B, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- voormalige brandsteeg tussen de Voorstraat en Breedstraat (voorheen de 2e Begijnesteeg), werd aangelegd na het vrijkomen van het terrein van het Begijneklooster; - met het project 'Herinrichting Voorstraat-Wittevrouwenstraat' in de zomer van 2020 is de steeg meegenomen. Dat was aanvankelijk niet de bedoeling. Een buurtactie over de 'smerigste' steeg van de stad, die de aandacht van de gemeenteraad kreeg, leverde dit resultaat. Op een vraag antwoordde het college aanvankelijk dat de staat van de Begijnesteeg ‘bekend’ was: "De Begijnesteeg wordt vrijwel dagelijks meegenomen in de zogenoemde ‘veegronde’ door Stadsbedrijven. Door het beperkte toezicht vanuit de naburige panden vervuilt de steeg vrij snel. Wat ’s ochtends schoongemaakt is, kan later op de dag alweer teruggekomen zijn." - Het naast liggende restaurant heeft in september 2020 een gedeeltelijk overdekt terras gekregen. De grote wens is dat de zorgvuldig aangebrachte 'graffity' de opknapbeurt in stand houdt.
Overige opmerkingen	de steeg lijkt voor buurtbewoners de functie van fietsenstalling te hebben, de buurt beschikt duidelijk niet over andere mogelijkheden

55

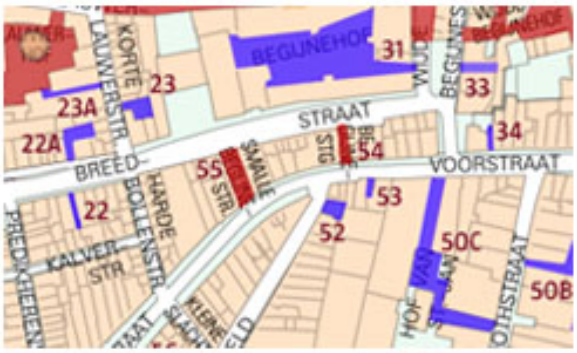
BEGIJNHOF
31
33
34
23
23A
22A
22
55
54
53
52
50C
50B
BREED-
STRAAT
VOORSTRAAT
KORTE LAUWERSTR.
HARDE BOLLENSTR.
SMALLE STR.
KALVER STR
PREDIKHEREN

Nummer, naam en datering	**55 Smalle Begijnestraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar het Begijnehof
Ligging	van Voorstraat 46-48 naar Breedstraat 29-31
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	garagedeur, achterom, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	de steeg werd lang de 1e Begijnesteeg genoemd. Het is een voormalige brandsteeg tussen de Voorstraat en Breedstraat, aangelegd na het vrijkomen van terrein van het Begijneklooster
Overige opmerkingen	de steeg doet ruim aan, is schoon en minder valt daardoor op het gebruik als fietsenstalling

56

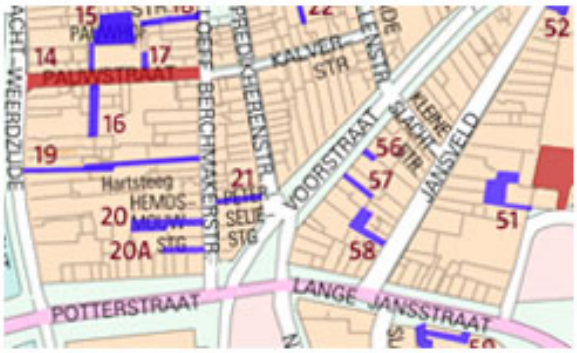
15
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
Hartsteeg
HEMDS-
20
20A
21
SELIE-
STG
PREDIKHEERENSTR.
KALVER-
STR
VOORSTRAAT
56
57
58
JANSVELD
51
52
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAAT

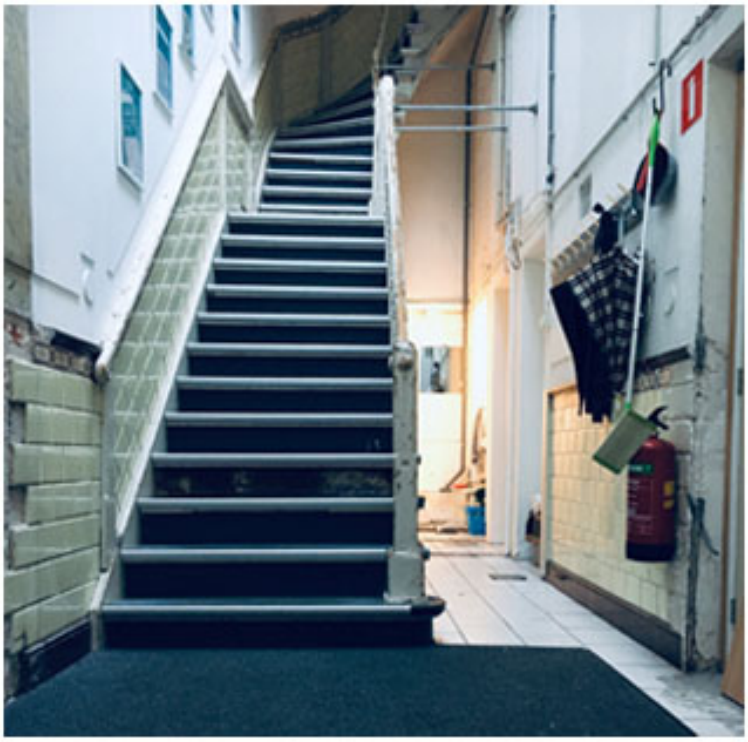

Nummer, naam en datering	**56 *Grote Slachthuis*** <1500 en 1637/1638
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Voorstraat 19
Soort steeg	voormalig slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	het inpandig slop leidt naar het trappenhuis van het Grote Vleeshuis
Historische bijzonderheden	op de kadastrale kaart van 1832 lijkt het de toegang naar een kort slop, inmiddels is het niet meer als slop aan te merken door de volledig inpandige functie
Overige opmerkingen	-

57

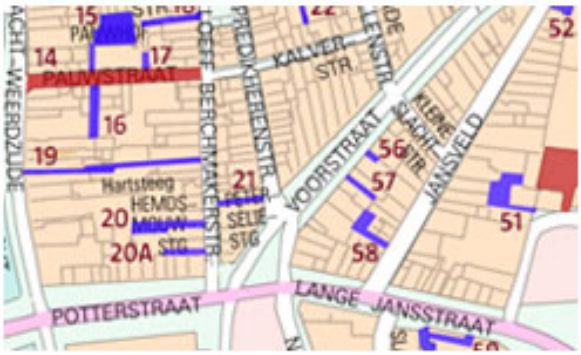
15
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
Hartsteeg
20
20A
21
HEMDS-
MOUW
STG
SELIE-
STG
KALVER-
STR
VOORSTRAAT
56
57
58
51
52
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAAT

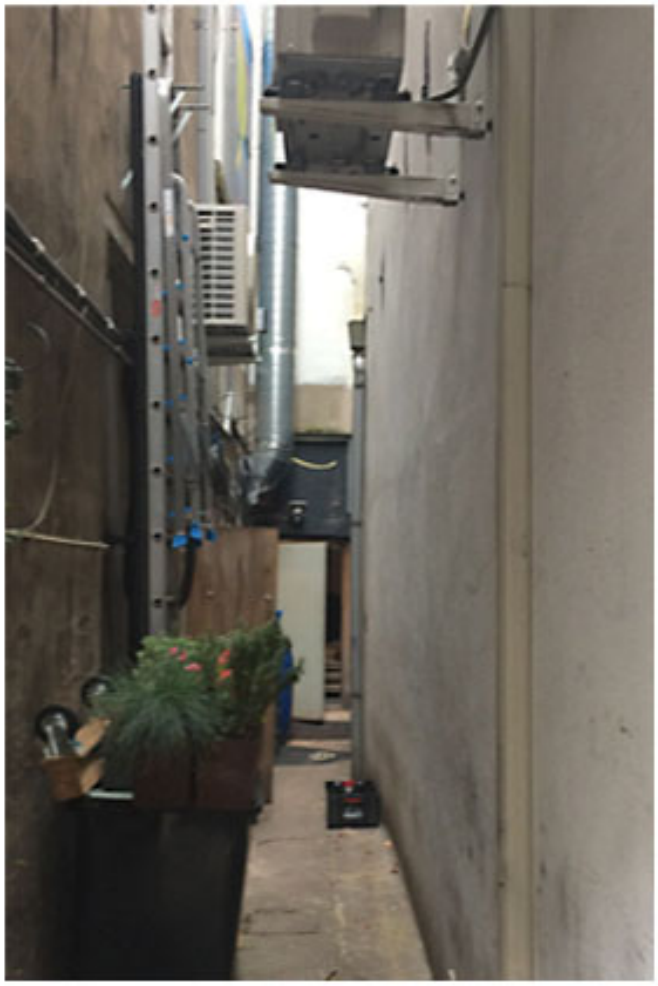

Nummer, naam en datering	**57** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Voorstraat 15-17
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	afvalcontainer, vluchtladder
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

58

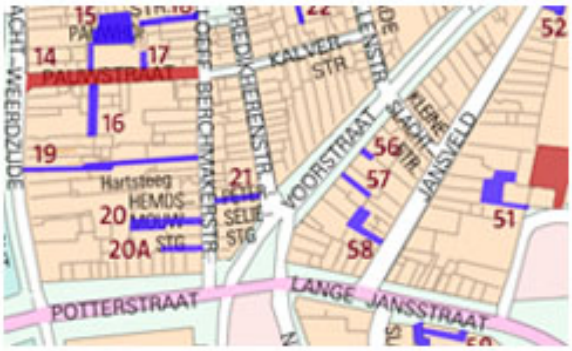
15
14
17
PAUWSTRAAT
16
19
Hartsteeg
HEMDS
20
20A
21
SELIE STG
KALVERSTR
VOORSTRAAT
56
57
58
51
52
JANSVELD
POTTERSTRAAT
LANGE JANSSTRAAT

Nummer, naam en datering	**58 *Margarethenhof*** <1400
Naambord	aanwezig, gevelsteen van natuursteen
Naamsverklaring	in 1367 nam Domkanunnik Gijsbrecht van Walenborch een stuk land aan het Jansveld in erfpacht en bouwde er het gasthuis voor de opvang van landlopers van Sint Mathias en Margaretha of Margarethengasthuis (W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984)
Ligging	Jansveld 6-16
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	als een bewoner thuis is, wordt in principe na aanbellen opengedaan voor een bezichtiging
aantal deuren woningen	5
Overige functies	tuin, achterom
Historische bijzonderheden	- het hof behoort tot de oudsten, de verdwenen kapel bij het gasthuis werd al in 1371 gewijd. De fundatie had haar inkomen uit het verpachten van land; - vanaf 1648 kwam het hof in beheer bij de burgemeesters van de stad; - het oorspronkelijke hof was veel groter en had ook een gasthuisgebouw. In 1890 is een deel afgebroken (M. Dolfin e.a., 1989); - het UMF heeft het hof in 1979 in erfpacht gekregen; - van de rehabilitatie van Jansveld 6-10 en kleine verbeteringen in de overige huizen is verslag gedaan in de Archeologische en Bouwhistorische Kroniek van 1983 (MOUT, 1984); - Steengoed nr. 66, februari 2020, is geheel gewijd aan De Margarethenhof Jansveld 4 t/m 20 en geeft een zeer uitgebreid historisch overzicht.
Overige opmerkingen	- twee nevenstaande foto's zijn gemaakt door Jacques Reckers; - een informatiepaneel bij de entree zou het publiek kunnen dienen.

59

LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SLACHT-
HAVEN
SCHOUTEN-
TELMASTR.
MINREBROEDERSTR.
58
59
60
61
62
63
64
65
66
69
70

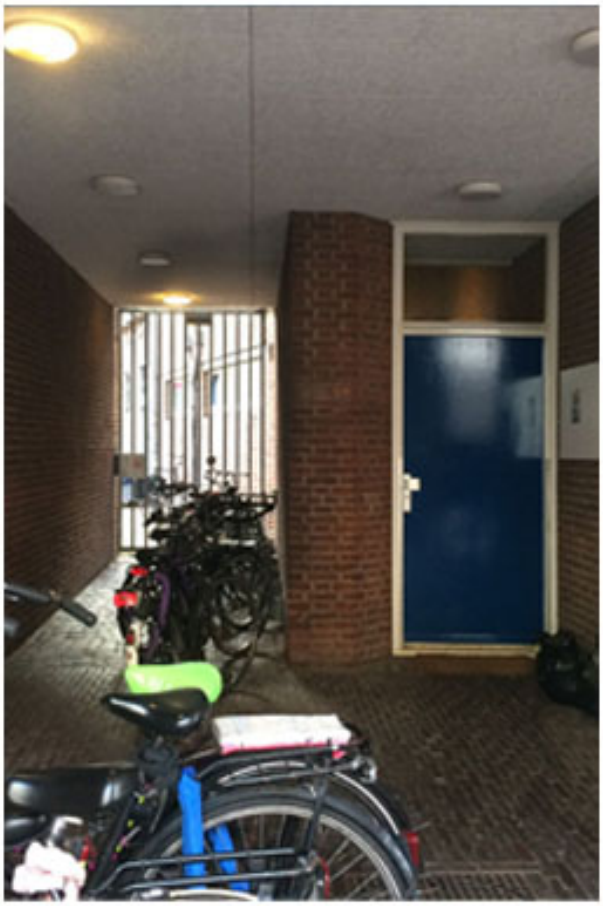

Nummer, naam en datering	**59** 1978-1979
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Jansstraat 15-79 - Hoogt
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten, met puien en deuren
aantal deuren woningen	22
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- voor de verbreding van de Lange Jansstraat is in 1969 oudere bebouwing gesloopt. Tot 1978 was er een braakliggend terrein. Er waren geen marktpartijen te vinden voor herontwikkeling van het bouwterrein; - de huidige bebouwing is gerealiseerd in de periode Stadsvernieuwing met sociale woningbouw. De steeg naar het Hoogt (steeg 61) kwam terug in een gerealiseerde bouwplan uit 1975-1977, ontwerp architect Aart Oosting, 23 woningen, 2 winkels en 5 kiosken. Het plan kende een publiek toegankelijke steeg achter de voorgevel van kiosken, deze steeg 59, en een verbinding via steeg 60 naar het Hoogt; - in 1997 werden de stegen aan de Lange Jansstraat met hekdeuren afgesloten voor de avondlijke en nachtelijke uren; - de kiosken en winkel bleken nog jarenlang slecht te verhuren, mede door de rommelige aanblik van geparkeerde fietsen; - rond de eeuwwisseling is het volledige complex van tot die tijd sociale woningbouw verkocht aan een belegger. De nieuwe eigenaar kreeg toestemming om de toegangen en de stegen volledig af te sluiten met toegangsdeuren in puien.
Overige opmerkingen	in 2019 werd een tweekamer appartementen te huur aangeboden voor € 1.190,- per maand (circa 75% van het bruto minimumloon in 2019 en 65% boven de maximale sociale huurprijs). In 2021 stond een appartement van 74 m2 te koop voor € 439.000.

60

LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SCHOUTEN STR.
MINREBROEDERSTR.
58
59
60
61
62
63
64
65
66
69
70

Nummer, naam en datering	**60** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Hoogt 6-8 tot Lange Jansstraat
Soort steeg	steeg en hof
Toegankelijkheid	afgesloten en overdag toegankelijk
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tot 2019 was het filmcentrum 't Hoogt gevestigd in panden op het Hoogt met toegangsdeuren in deze steeg, het pand Hoogt 11 was kruideniersmuseum en verder toegang naar enkele bergingen
Historische bijzonderheden	- panden Hoogt 2-10 zijn in bezit van het UMF. De tussen eind 1970 en medio 1973 uitgevoerde restauratie was de grootste die in jaren tot stand kwam en was opmerkelijk met de bestemming theater. Aan de Slachtstraat kwam een nieuw pand met een filmzaal en horeca. De panden waren tot en met 2018 in gebruik bij Filmcentrum 't Hoogt en het Kruideniersmuseum; - in 2020 is besloten om de panden aan de Slachtstraat te verbouwen tot filmtheater Slachtstraat met exploitatie door Jos Stelling en met behoud van de horecafunctie. Alle panden zijn in 2020-2021 door eigenaar het UMF gerestaureerd, verduurzaamd en het pand op de Slachtstraat is intern volledig vernieuwd; - aan de hofzijde van de poorttoegang is een 'hangende kamer' te zien met daarop het wapen van Koning David.
Overige opmerkingen	- de steeg had aansluiting op steeg 59 en kwam tot de afsluiting daarvan in 1997 uit op de Lange Jansstraat; - de nieuw beoogde locatie voor het Kruideniersmuseum is op het Hoogt, steeg 61

61

LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SCHOUTEN STR.
MINREBROEDERSTR.
58
59
60
61
62
63
64
65
66
69
70

Nummer, naam en datering	**61 Hoogt** <1650
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	aangelegd in 1644 om de Telingstraat met het voormalige Minrebroederklooster te verbinden; door de hoge ligging Hoogt genoemd, voorheen ook wel 't Hoogt of Hoogstraat genoemd
Ligging	van Telingenstraat 15 naar Slachtstraat 5
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar tot hek
aantal deuren woningen	6
Overige functies	achteruitgang Universiteitsgebouwen
Historische bijzonderheden	- na de reformatie werd op het voormalige kloostergebied van het Minrebroederklooster de Telingstraat aangelegd. Al bestaande straten Kintgenshaven en Slachtstraat werden door de nieuwe straat met de Ganzenmarkt verbonden. In 1643 kwam op vrijwel onbebouwd gebied de Hoogstraat, nu Hoogt genaamd; - het Hoogt is aan de achterzijde (helaas) afgesloten met een hekwerk. Daarachter staan de voormalige gebouwen van het Minrebroederklooster. Dit klooster is na de reformatie van 1581 herbestemd voor de Staten van Utrecht en was tot de verhuizing in 1978 naar Rijnsweerd het provinciehuis; - de panden kregen een Universitaire bestemming voor het departement Rechtsgeleerdheid. De Universiteit heeft het gehele complex gerestaureerd in 2013-2015. Op een hof aan het Hoogt is toen een met dit complex verbonden klein pand nieuw gebouwd. Nu zit er de faculteit Recht, Economie, Bestuur & Organisatie; - het Utrechts Monumenten Fonds UMF restaureerde 1970-1973 het complex ’t Hoogt, met architectenbureau Oosting en aannemer Woudenberg. Zes zeventien eeuwse woonhuizen Hoogt 4, 6, 8 en 10 en Slachtstraat 1 en 3, werden van fundering tot nok als één geheel aangepakt. Het werd filmcentrum en kruideniersmuseum; - het complex wordt in de periode 2020-2022 wederom gerenoveerd en opnieuw filmcentrum. Het museum komt terug in een pand op 't Hoogt.
Overige opmerkingen	-

62

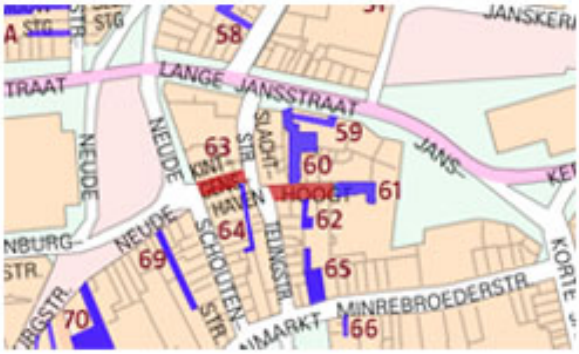
LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SLACHT-STR.
63
59
60
61
62
64
65
69
70
66
SCHOUTEN STR.
MINREBROEDERSTR.

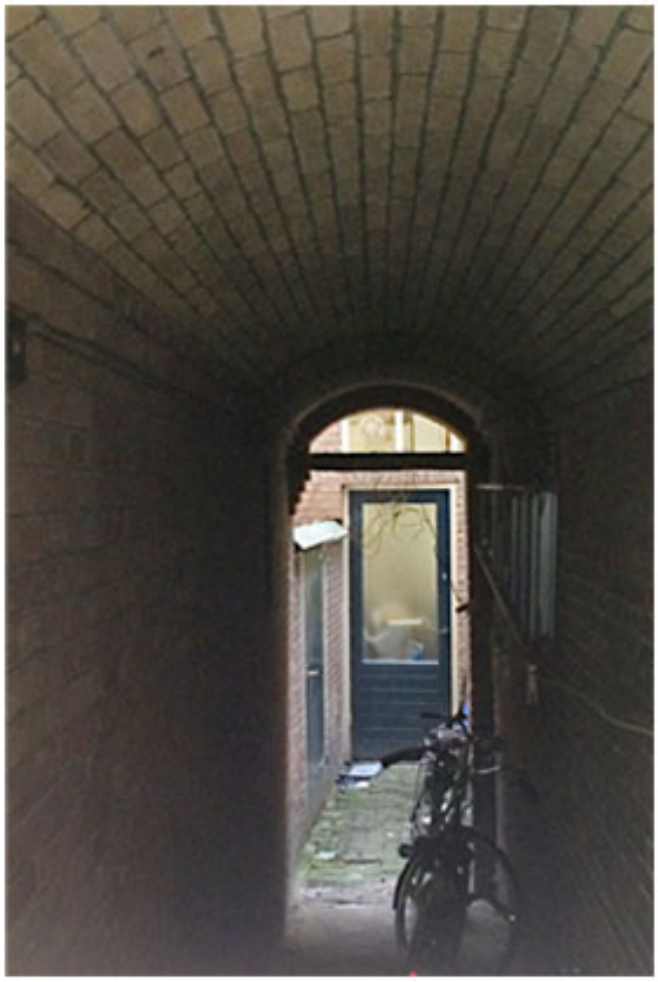

Nummer, naam en datering	**62** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	naast Hoogt 1
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

63

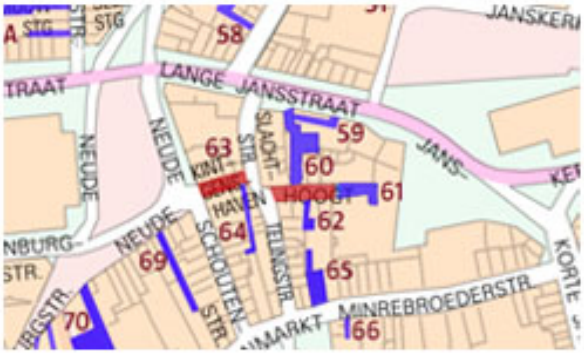
LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SCHOUTEN STR.
TELAKSTR.
MINREBROEDERSTR.
58
59
60
61
62
63
64
65
66
69
70

Nummer, naam en datering	**63 Kintgenshaven** <1465
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	hoewel de straatnaam misschien anders suggereert is er nooit sprake van een scheepshaven geweest. In 1465 wordt de naam Geynkenshaven vermeld. Die naam is waarschijnlijk afgeleid van de familie Ghenekyn. De familie had bezit, have, nabij deze locatie. (Netty Stoppelenburg, H7 in Neude, 2020) De huidige naam duikt voor het eerst op in 1625 in een vertaling van een werk van Lambertus Hortensius. In zijn oorspronkelijke werk uit 1546 spreekt Hortensius nog over Rijntkenshaven. (J.A.F. De Rijk, Utrechtse straatnamen binnen de singel, 1998)
Ligging	van Slachtstraat en Telingenstraat naar Neude
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5
Overige functies	garagedeur, winkels
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

64

LANGE JANSSTRAAT
NEUDE
SLACHT-
HAVEN
SCHOUTEN-
TELRASTR.
MINREBROEDERSTR.
58
59
60
61
62
63
64
65
66
69
70

Nummer, naam en datering	**64** <1500
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Kintgenshaven 5
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	achterom, afvalcontainers van diverse restaurants
Historische bijzonderheden	- de steeg ontsluit de achterzijde van panden op de Schoutenstraat; - het opmerkelijk diep doorlopende slop is mogelijk al ouder dan de Telingstraat, dat is een straat die aangelegd is na de reformatie in het jaar 1580 en het ten gevolge daarvan opheffen van het Minrebroederklooster; - huizen met de voorzijde naar deze steeg richtten zich met de komst van de Telingstraat naar de nieuwe en vooral bredere zijde.
Overige opmerkingen	- deze steeg behoort nu tot de verzameling afvalstegen; - aanbeveling: gewenst zijn betere opslaglocaties voor afval van horeca in de binnenstad.

65

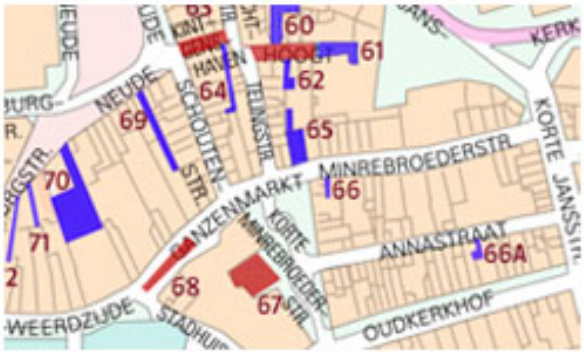
60
61
62
64
65
66
66A
67
68
69
70
71
NEUDE
SCHOUTEN STR.
TELAMSTR.
MINREBROEDERSTR.
KORTE JANSSTR.
ANNASTRAAT
KORTE MINREBROEDER STR.
OUDKERKHOF
WEERDZIJDE

Nummer, naam en datering	**65 *Zegelpoort*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	niet bekend
Ligging	tussen Ganzenmarkt 30 en Minrebroederstraat 2
Soort steeg	hof naar Ganzenmarkt 32
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	hof en tuin
Historische bijzonderheden	de steeg is ontstaan na het opheffen van het Minrebroederklooster. Het hof behoort bij het pand Ganzenmarkt 32. Het pand Ganzenmarkt 30 wordt gedateerd op 1581. Boekverkoper Everard van Eede mocht in 1656 het pand verbouwen, van een torentje voorzien, en een 'lootse' naast zijn huis realiseren (Dolphin, 1989)
Overige opmerkingen	-

66

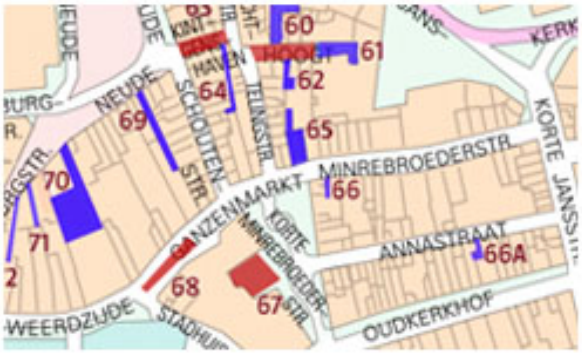
60
61
62
64
65
66
66A
67
68
69
70
71
NEUDE
SCHOUTEN STR.
MINREBROEDERSTR.
ANNASTRAAT
OUDKERKHOF
WEERDZIJDE

daen's
hotel

Nummer, naam en datering	**66** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Minrebroederstraat 3a-d
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, 4 brievenbussen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg was tot 1998 deel van het complex van de brandweerkazerne Kleine Minrebroederstraat/ Minrebroederstraat/ Annastraat en leidde als achterom naar verschillende panden; - na het vertrek van de brandweer is het complex verkocht, opgedeeld naar de verschillende panden en verbouwd tot nieuwe functies. De deur leidt nu naar 4 woonadressen, bereikbaar via een mogelijk geheel inpandige functie. Achter de deur is waarschijnlijk geen steeg meer aanwezig.
Overige opmerkingen	-

66A

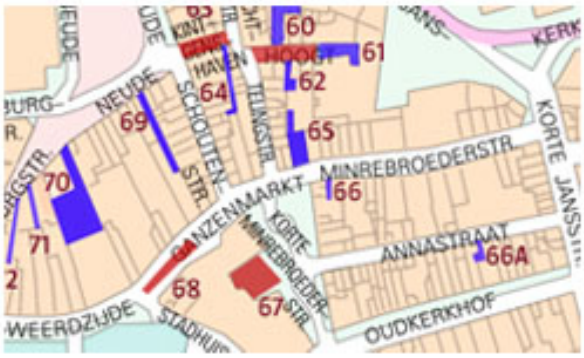
60
61
62
64
65
66
69
70
71
68
67
NEUDE
SCHOUTEN STR.
TELAKSTR.
MINREBROEDERSTR.
KORTE JANSSTR.
ANNASTRAAT
66A
OUDKERKHOF
KERK

N.C.BROUWER.

Nummer, naam en datering	**66A** <1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Annastraat 27A
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 3 bellen
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	op de gevel van Annastraat 27/27A is van een voormalige gebruiker van het pand de reclame teruggebracht: Meubelfabriek van N.G. Brouwer
Overige opmerkingen	-

67

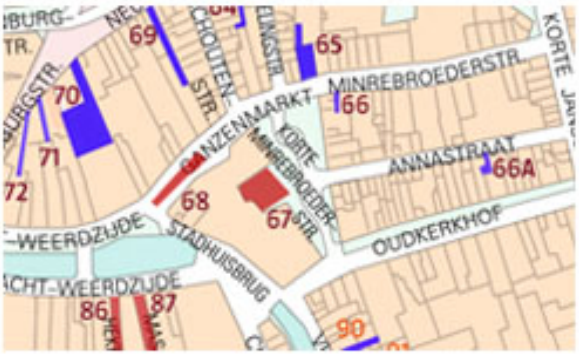
69
65
70
MINREBROEDERSTR.
66
71
ANNASTRAAT
66A
72
68
67
OUDKERKHOF
STADHUISBRUG
86
87
90

Nummer, naam en datering	***67 Ligtenberghof*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	het stadhuis is samengesteld uit verschillende middeleeuwse panden, het hof ligt achter het voormalig pand Ligtenberg
Ligging	Ganzenmarkt 2 naar Korte Minrebroederstraat
Soort steeg	hof, zonder woningen
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de Spaanse architect Enric Miralles (1955-2000) kreeg in 1997 de opdracht voor een ingrijpende renovatie van het hele stadhuiscomplex die in 2000 afgerond werd. Het gebouw Burgerzaken uit 1935 werd gesloopt. Miralles voegde aan de achterzijde van het complex nieuwe delen toe. De voorheen ingesloten hof is nu open via de Korte Minrebroederstraat, alleen door een lagere ligging van het hof is het hoogteverschil aanzienlijk
Overige opmerkingen	-

68

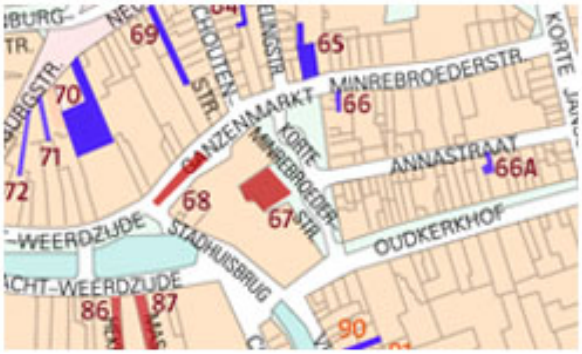
69
65
70
MINREBROEDERSTR.
66
71
ANNASTRAAT
66A
72
68
67
OUDKERKHOF
STADHUISBRUG
86
87
90

Nummer, naam en datering	**68 *Ganzenmarkt naar de werf*** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de Ganzenmarkt dankt zijn naam aan een markt waarop al omstreeks de veertiende eeuw ganzen, eenden en ander pluimvee werden verkocht. In de negentiende eeuw was er een wekelijkse markt vooral groente en fruit en stond het ook bekend als 'kersenmarkt', 'fruitmarkt' of 'groentenmarkt'. De groente- en fruitmarkt verhuisde in 1894 naar een nieuwgebouwde fruithal op het Vredenburg. De aanvoer ging tot die tijd via het wed (bron: Het Utrechts Archief)
Ligging	van Ganzenmarkt naar werf Oudegracht
Soort steeg	steeg en wed
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	4 kelderdeuren werfkelders, publieksdoorgang naar de werf en onderdeel van het project 'Lumen'
Historische bijzonderheden	de steeg is Rijksmonument nr 47082. De helling naar de werf van de Oudegracht wordt een wed genoemd. Deze steeg is het enige overdekte wed van de stad. Het transport tussen het wed en de straat vond veelal plaats met door paarden getrokken sleden over de toenmalig keienbestrating. Het huidige plaveisel van het wed, onregelmatige Belgische kasseien, ligt er om die redenen. Het wed gaf toegang naar de in 1837 bezweken stadskraan op de werf en is nog steeds de toegang naar de voormalige opslagkelders onder het stadhuis, nu restaurant, en van panden op de Ganzenmarkt, waaronder indertijd het St. Barbara- en St. Laurens Gasthuis, nu Winkel van Sinkel
Overige opmerkingen	- de bestrating is zeer passend bij het vroegere gebruik als wed. Plasvorming is helaas, maar zoals het hoorde, onvermijdelijk; - de steeg is mede bijzonder door de aanwezigheid van keldertoegangen; - de in 2010 aangebrachte verlichting van Trajectum Lumen doet het hier goed; - voorstel ter overweging: veel op niet kunstzinnige wijze aangebrachte graffity verwijderen.

69

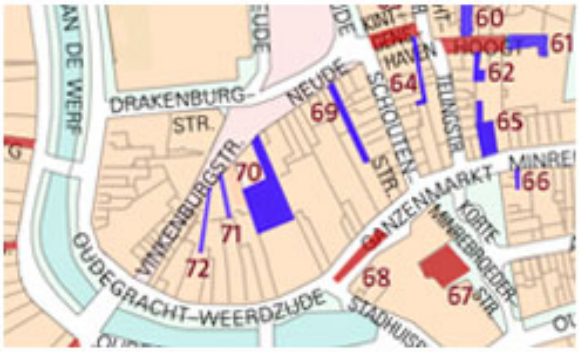
DRAKENBURG-
STR.
NEUDE
SCHOUTEN-
STR.
VINKENBURGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
60
61
62
64
65
66
69
70
71
72
68
67

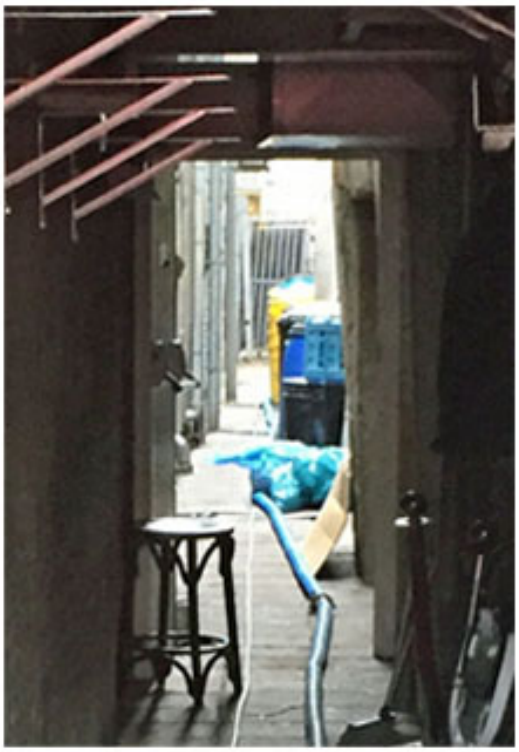

Nummer, naam en datering	**69** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Neude 36-37
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom voor panden op de Schoutenstraat, berging voor afvalbakken en terrasbenodigdheden van een aanpalend horecabedrijf
Historische bijzonderheden	deze steeg loopt opmerkelijk diep door achter de panden van de Schoutenstraat
Overige opmerkingen	de steeg behoort tot de verzameling afvalbakkenstegen

70

DRAKENBURG-
STR.
NEUDE
SCHOUTEN
STR.
HAVEN
TELAMSTR.
KORTE
MINREBROEDER
STR.
VINKENBURGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
60
61
62
64
65
66
67
68
69
70
71
72

VINKENBURGSTRAAT

Nummer, naam en datering	***70 Hof Winkel van Sinkel*** >1830
Naambord	het hof ligt tussen het warenhuis en het expeditie-/ koetshuis van de Winkel van Sinkel
Naamsverklaring	-
Ligging	Vinkenburgstraat 19
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	dubbele deur voor de doorgang naar het hof van de Winkel van Sinkel
Historische bijzonderheden	in 1836 is het voorheen St. Barbara- en St. Laurentiusgasthuis verkocht aan architect C. Kramm. In 1838-1840 werd op het kaalgesloopte terrein een winkelpand gerealiseerd met op de toenmalige Vinkenburgsteeg een koetshuis tevens pakhuis voor distributie- en opslag. Opdrachtgever voor de winkel was Anton Sinkel uit Amsterdam. De is 1785 in Duitsland geboren Anton Sinkel opende in 1821 zijn eerste zaak in Amsterdam. De zaken gingen goed en er kwamen filialen elders in Nederland, waaronder deze op de Oudegracht.
Overige opmerkingen	-

71

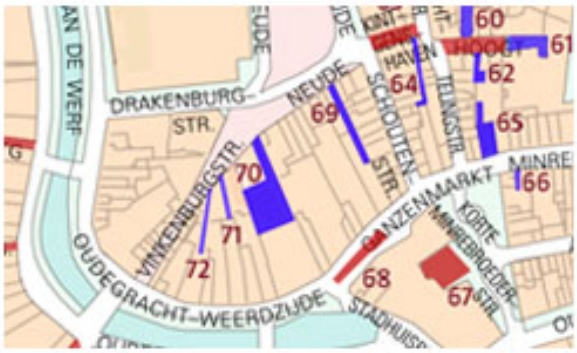
DRAKENBURG-
STR.
NEUDE
69
70
71
72
VINKENBURGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
SCHOUTEN
STR.
64
60
61
62
65
66
68
67
TELINGSTR.
KORTE
MINREBROEDER
STR.

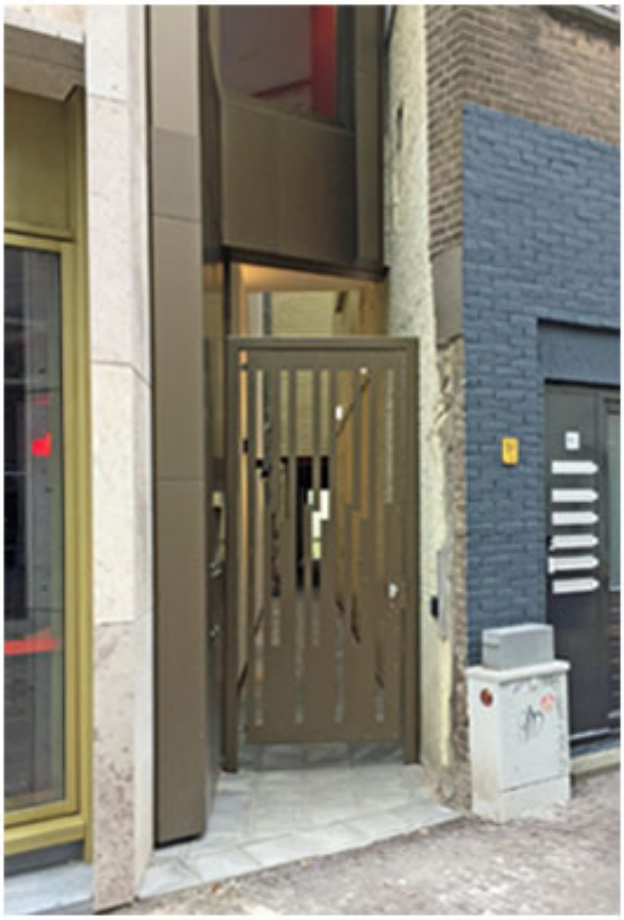

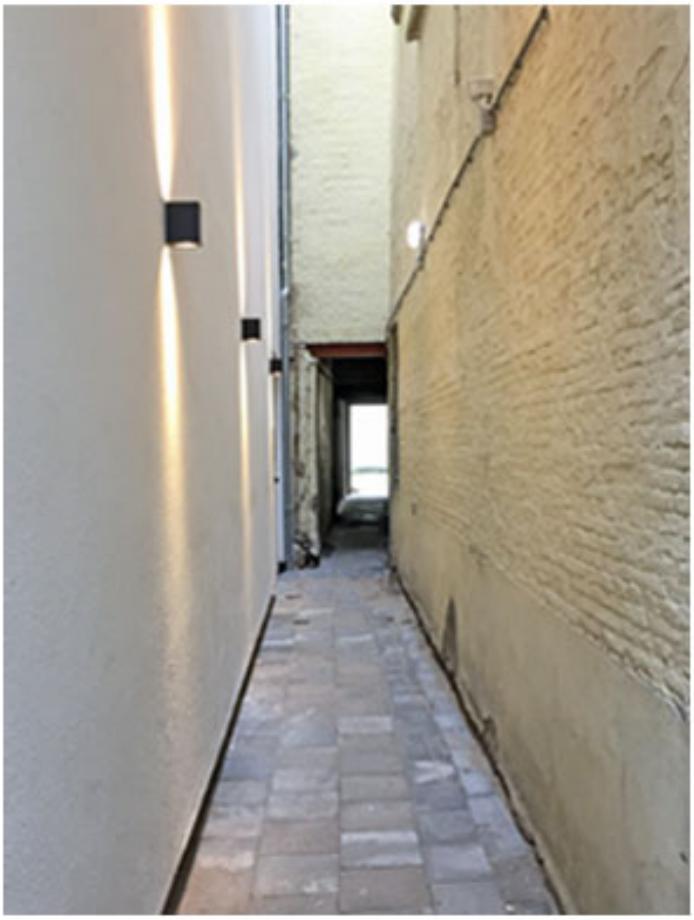

Nummer, naam en datering	**71 *Camerasteeg*** <1832 en >2010
Naambord	de steeg had na 1910 de functie als nooduitgang van bioscoop Camera op de Oudegracht
Naamsverklaring	-
Ligging	Vinkenburgstraat 15-17
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achteruitgang Oudegracht 154 (voormalige bioscoop Camera)
Historische bijzonderheden	- de locatie deed dienst als nooduitgang van bioscoop Camera, van 1910 tot 2015 in het pand Oudegracht 154. De achterom biedt nog steeds toegang tot dat pand op de Oudegracht, nu een winkelpand; - het pand links, Vinkenburgstraat 17, is onlangs gerealiseerd. Jarenlang was het een open terrein. De nieuwbouw is in 2018-2019 uitgevoerd naar een ontwerp van ZZDP Architecten, daghoreca op de begane grond en drie appartementen op de verdieping. Over het ontwerp is lang overleg geweest met de welstand, december 2015-maart 2017, die uiteindelijk instemde met waardering voor het ontwerp.
Overige opmerkingen	de steeg heeft een nieuw toegangshek gekregen, geheel passend bij het nieuwe naastliggende pand, een mooi resultaat

72

DRAKENBURG-
STR.
NEUDE
SCHOUTEN
STR.
TELMASTR.
VINKENBURGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUIS
60
61
62
64
65
66
67
68
69
70
71
72

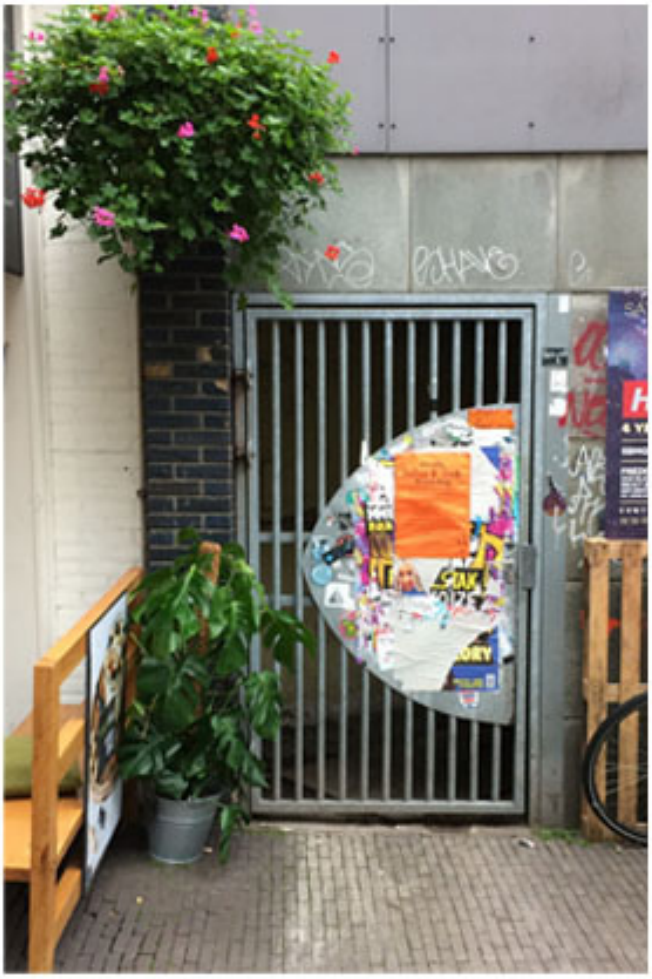

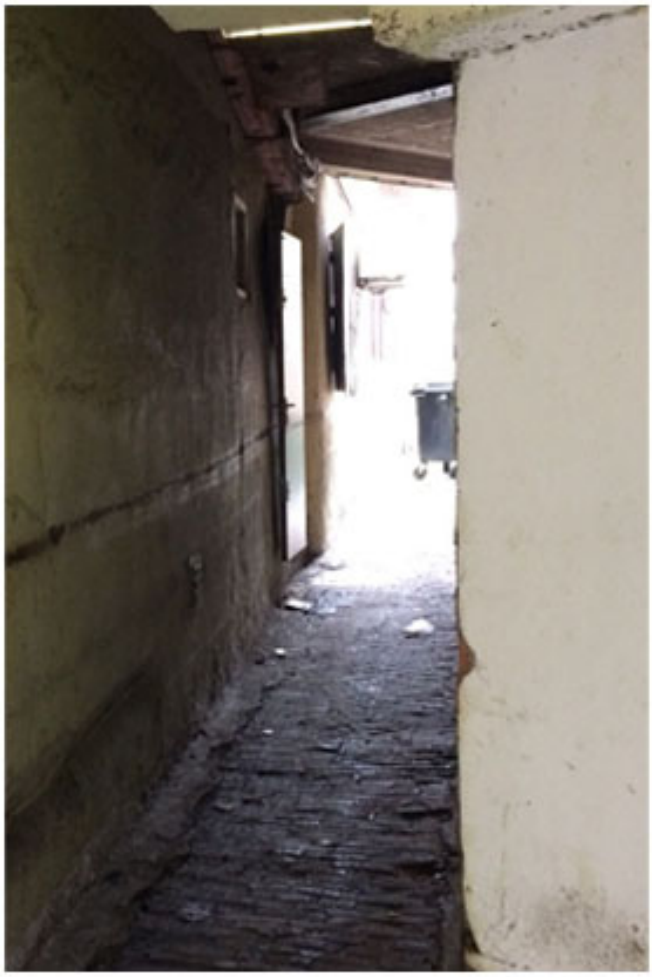

Nummer, naam en datering	**72** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Vinkenburgstraat 13-15
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	afvalbakken en terras horecabedrijf
Historische bijzonderheden	- een opmerkelijk gesitueerde en lange achterom, lopend achter panden van de Vinkenburgstraat naar het hof (terras) van het pand Oudegracht 138 (sinds 1986 horeca Tocque Tocque); - mogelijk dat bij een vroegere verkaveling (voor 1832) de steeg doorliep tot op de Oudegracht.
Overige opmerkingen	- het pand met de entree naar de steeg heeft in 2020-2021 een geheel nieuwe gevel gekregen; - de steeg behoort tot de verzameling afvalbakkenstegen.

73

LANGE VIESTRAAT
AAN DE WERF
ZAKKEN-
DRAGERSSTG
73
ZAKKENDRAGERSSTG
74
DRAKENBURG-
STR.
TOREN
VRIEDENBURG
75
DRIEHARINGSTR.
OUDEGRA
VINKENBURGSTR.
70
71
72

Nummer, naam en datering	**73 Zakkendragershof** <1832 en >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de aanpalende Zakkendragerssteeg
Ligging	van Vredenburg 24 naar Zakkendragerssteeg 39-41
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	12
Overige functies	bedrijven, achterzijde panden Oudegracht
Historische bijzonderheden	- de achterzijde van huis Oudaen staat op het hof. In de jaren 1970 lag er een bouwplan van de fa. Smulders om de tuin van Oudaen, uit de tijd dat Oudaen bejaardenhuis was, inclusief twee aanbouwen, prieeltjes en een negentiende eeuws lijkenhuis te ruimen voor nieuwbouw van commerciële ruimte. Stichting Werkgroep Herstel Leefbaarheid Oude Stadswijken Utrecht tekende vergeefs protest aan (Utrechtse Stegen in het slop, 1978). - winkelcentrum Zakkendragershof werd in 1978 gerealiseerd, maar werd succes. In 1981-1982 is in de hoek 'Planeet' (Korte Viestraat) en Oudegracht nieuw-bouw voor het Informatie- en Documentatiecentrum voor Gehandicapten geopend. - winkelcentrum Zakkendragershof stond in 1988 al tien jaar leeg. In dat jaar werd het hof afgesloten en de Zakkendragerssteegzijde vernieuwd met een plint van commerciële ruimten en boven appartementen, ontwerp architectenbureau Atelier 3 uit Veenendaal. Aan de zijde van de Planeet kreeg hotel Smits een nieuwe vleugel, naar een bouwplan uit 1986-1988 van architecten- en ingenieursbureau SPK te Amsterdam. Deze vleugel wordt in 2022-2023 volledig vernieuwd door de eigenaar van het huidige Apollo hotel, die ook erfpachthouder is van een groot deel van het terrein van de Zakkendragershof. Het hof wordt door de verbouwing wederom iets smaller en kleiner.
Overige opmerkingen	Nevenstaande foto van de achterzijde van Oudaen is in 2021 genomen door André Russcher. Het hof is nu een weinig levendige plek in het drukste deel van de binnenstad. Kan de erfpachtgever (gemeente) openbare toegankelijkheid via de dubbele entrees voor het hof bedingen? Een dergelijke verandering zou in overeenstemming zijn met de (in 2021 nog concept) Omgevingsvisie Binnenstad 2040

74

LANGE VIESTRAAT
AAN DE WERF
ZAKKEN-
DRAGERSSTRAAT
73
ZAKKENDRAGERSSTG
74
TOREN
VREDENBURG
75
DRIEHARINGSTR.
DRAKENBURG-
STR.
VINKENBURGSTR.
70
71
72

ZAKKENDRAGERSSTEEG

1622

Nummer, naam en datering	**74 Zakkendragerssteeg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de voormalige Catharijnesteeg is vernoemd naar een wachtlokaal voor zakkendragers in de steeg uit 1615; zij sjouwden de goederen vanaf de Oudergracht naar de pakhuizen
Ligging	van Vredenburg 41-46 naar Oudegracht 103-105
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6, enkele met meer wooneenheden
Overige functies	winkels, restaurants, bedrijfsruimte
Historische bijzonderheden	- voorheen was de naam St. Catharinasteeg tot het zo genoemde klooster voor de bouw van kasteel Vredenburg werd gesloopt. Daarna was het de verbindende steeg tussen kasteel Vredenburg en de Oudegracht en werd het nog een periode Turfsteeg genoemd. In oudere documenten worden de verschilende namen gedurende een overlappende periode door elkaar gebruikt; - in de steeg staan hergebruikte gevels van de Cameren van Jan Goch uit 1650, daarachter bevindt zich deels horeca en deels winkel. Bijzonder genoeg hangen er bijvoorbeeld kledingrekken achter de ramen, een deel van de huizen maakt onderdeel uit van een groot winkelpand op Vredenburg. Voor een aanpalend winkelpand op de hoek met Vredenburg ligt een vernieuwingsplan naar een ontwerp van OPL architecten (stand 2021); - in 1988-1989 is op de zijde van de Zakkendragershof (steeg 73) nieuwbouw gerealiseerd, commerciële ruimte beneden en appartementen boven, ter vervanging van een mislukt winkelcentrum uit 1978. Het ontwerp is van architectenbureau Atelier 3 uit Veenendaal.
Overige opmerkingen	- in het rapport 'Utrechtse Stegen in het slop, 1978' is uitgebreid aandacht besteed aan deze steeg. Er was toen een sterk vervallen staat van de steeg, met uitzondering van de net gerestaureerde gevels van de Cameren; - buurtbewoonster Maria de Lorenzo-Ma zet zich al ruim 30 jaar actief in voor de verbetering van stegen in deze omgeving van de Oudegracht; - het verval is geheel gekeerd, horeca en winkels hebben de overhand gekregen. De steeg is een veelgebruikte doorloop van Vredenburg naar de Oudegracht.

75

ZAKKEN-
73
DRAGERSHOF
ZAKKENDRAGERSSTG
74
TOREN
VREDENBURG
75
DRIEHARINGSTR.
DRAKENBURG
STR.
VINKENBURGSTR.
71
72
OUDEGRACHT-WEE
OUDEGRACHT-
76
77
BOVEN

STAR RAL

Nummer, naam en datering	**75 Drieharingstraat** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	waarschijnlijk is de steeg vernoemd naar de eigenaar van een aangrenzend erf, de 3 zonen van Harinx. Eind negentiende eeuw is de Drieharingensteeg verbreed en werd het de Drieharingstraat
Ligging	van Vredenburg 26-28 naar Oudegracht 115-127
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5, met meer wooneenheden
Overige functies	restaurants, achteringang panden Oudegracht
Historische bijzonderheden	- de steeg bood in 1978 in tegenstelling tot andere stegen in dit gebied een levendige aanblik en was goed onderhouden (Utrechtse Stegen in het slop, 1978); - geheel geaccepteerd is de situatie op de onderste foto uit 1999: parkeren van auto's en fietsen is nog mogelijk (foto uit het rapport 'Een toekomst voor de grachtstegen, 1999); - in de steeg is het pandje Drieharingstraat 1 een volledig bebouwde achterom naar het pand Fresenburg Oudegracht 113.
Overige opmerkingen	- in de periode 2005-2015 is de Staffhorst steeg, bijnaam van de verdwenen winkels voor muziekdragers op Drieharingstraat 3-25, veranderd in een horecastraat. Sindsdien wordt met regelmaat de doorloop van de steeg gehinderd door de vergaande uitstalling van horeca en de bijbehorende terrassen, luifels met verwarmers en uitstalborden. - wie is de baas in deze steeg? Zijn dat de ondernemers of de gemeente? - de gemeente heeft met 'grensspijkers' aangegeven tot hoever het terras mag, de ondernemers vinden dat hun borden daar weer buiten mogen staan.

76

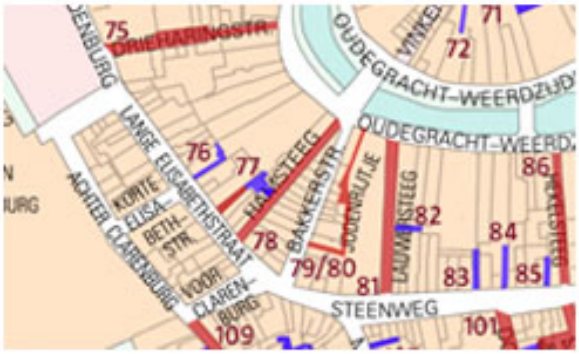
75
DRIEHARINGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
71
72
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
LANGE ELISABETHSTRAAT
KORTE ELISABETH-STR.
ACHTER CLARENBURG
VOOR CLAREN-BURG
76
77
78
79/80
81
82
83
84
85
86
BAKKERSTR.
JODENBUURTJE
STEENWEG
109
101

Nummer, naam en datering	**76** <1832 en >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Elisabethstraat 19-21
Soort steeg	achterom, ingebouwd in Lange Elisabethstraat 21
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, met 4 brievenbussen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het pand Lange Elisabethstraat 21 is in de jaren 1950 van 'melksalon' omgebouwd tot Cabaret-Dancing Limburgia, een adres waar schaars geklede dames optraden. Het pand is inmiddels weer een winkel
Overige opmerkingen	de toegang tot de achterom is onveranderd verscholen gebleven, hedendaags achter een weinig fraaie deur

77

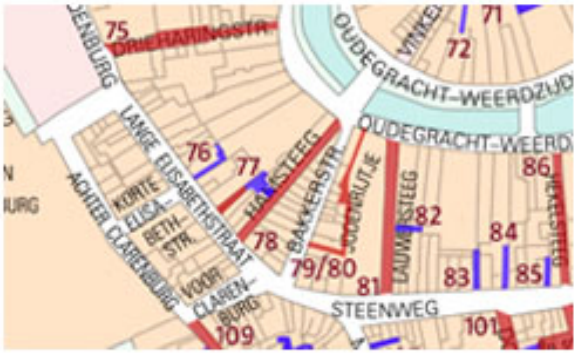
75
DRIEHARINGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJD
71
72
OUDEGRACHT-WEERD
76
77
BAKKERSTR.
78
79/80
81
82
83
84
85
86
STEENWEG
109
101

Nummer, naam en datering	**77** <1600 en >2000
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Elisabethstraat 11 - Hamsteeg 10-14
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	gedeeltelijk openbaar tijdens winkeltijden, afgesloten deel Hamsteeg
aantal deuren woningen	4 brievenbussen, meer wooneenheden
Overige functies	plaats, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- de poortweg op de Elisabethstraat hoorde bij het perceel van Oudegracht 129. Het van oorsprong middeleeuws dwars huis had een diepe achtertuin met een entree op de Elisabethstraat, achter de poort waren de stallen voor paarden en het koetshuis te vinden; - in 1593 werd het pand een logement met de naam 't Casteel van Antwerpen. Hotel Kasteel van Anetwrpen is in 1882 volledig vernieuwd met behoud van het middeleeuwse achterhuis inclusief de poort. Het hotel sloot in 1949. De gemeente Utrecht werd eigenaar van het pand en vestigde er tot 1990 het Gemeentelijk Huisvestingsbureau. In 1999 zijn de kantoren tot appartementen verbouwd; - van een achtertuin is al lang geen sprake meer, de benedenverdieping van het hotel op de Oudegracht was al voor 1949 in gebruik als winkelruimte en is in de loop der decennia uitgebouwd tot in de tuin; - de poortweg is inpandige winkelruimte geworden en maakt deel uit van De Rode Winkel.
Overige opmerkingen	met een nieuwe entree in de Hamsteeg konden met het project 'Wonen boven Winkels' de bovenverdiepingen van het grote pand Kasteel van Antwerpen op succesvolle wijze verbouwd worden tot wooneenheden

78

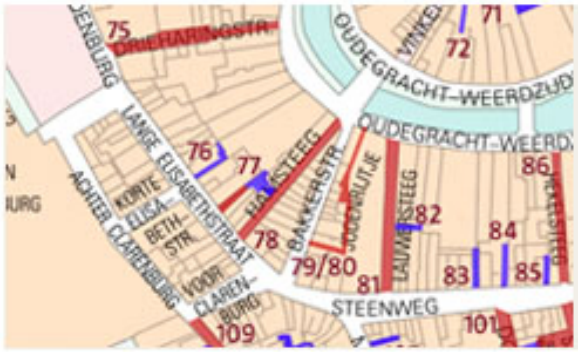
75
DRIEHARINGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJD
71
72
OUDEGRACHT-WEERDZ
76
77
BAKKERSTEEG
BAKKERSTR.
JODENBLUTJE
LAUWERSTEEG
82
84
86
78
79/80
81
83
85
KORTE ELISABETH-STR.
ACHTER CLARENBURG
VOOR CLAREN-BURG
STEENWEG
109
101

ois

Nummer, naam en datering	**78 Hamsteeg** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	het oude geslacht Uthenham bezat hier een hofstede (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998); naar huis Den Ham op de Oudegracht (Utrechtse Stegen in het slop, 1978);
Ligging	van Lange Elisabethstraat 17-18 naar Oudegracht 131-133
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5, met meer wooneenheden
Overige functies	winkels, bedrijfsruimte, toegang steeg 77
Historische bijzonderheden	- in het rapport 'Utrechtse Stegen in het slop, 1978' is uitgebreid aandacht besteed aan deze steeg. De vervallen staat is inmiddels geheel gekeerd. De verlichting is prima en gevels hebben geen staat van slecht onderhoud; - in de vorige eeuw zijn de activiteiten in dit deel van de stad in hoge mate enkel op winkeltijden afgestemd. Aan weerszijden hebben elders wonende eigenaren de panden van gesloten gevels voorzien; - op enkele plaatsen zijn anonieme toegangen gerealiseerd naar 'wonen boven winkels'.
Overige opmerkingen	- de steeg draagt niet bij aan de levendigheid in de binnenstad; - de steeg is een veel gebruikte en veilige doorloop voor voetgangers, maar er valt nog wel wat te verbeteren: - voor het parkeren van fietsen voor bewoners zou het beter zijn een andere locatie beschikbaar te maken; - herstraten zou frequenter moeten bij de veel door voetgangers gebruikte grachtstegen en zeker nadat leidingsleuven opengelegd zijn geweest; - de verdichting van dit deel van de stad is hoog, erg hoog. Gesloten gevelopeningen zouden hun oorspronkelijke functie moeten herkrijgen. Kan alleen door sloop en herbestemming van een deel van de aanliggende percelen de leefbaarheid van dit gebied vergroot worden?

79/80

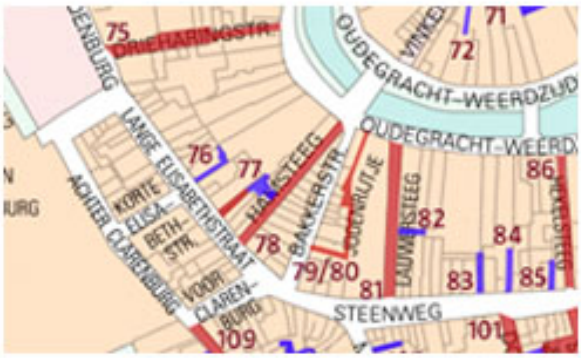
75
DRIEHARINGSTR.
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
71
72
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
76
77
HAARSTEEG
BAKKERSTR.
JOODENBRUTJE
LAUWERSTEEG
86
82
84
78
79/80
81
83
85
KORTE ELISABETH-STR.
VOOR CLAREN-BURG
STEENWEG
109
101

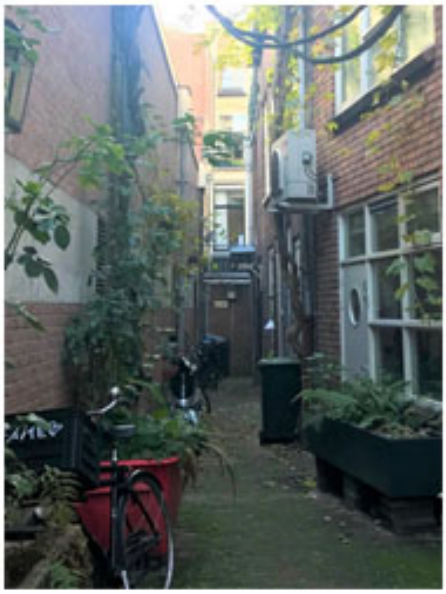

Nummer, naam en datering	**79-80 *Jodenrijtje*** <1500
Naambord	aanwezig (huisnummers Bakkerstraat)
Naamsverklaring	Van der Monde (1846 deel 3): vroegste verwijzing staat in een akte uit 1455 met de naam Joderije. In 1502 wordt in een akte gesproken over de steeg het Juederije, in 1775 Jude- of Joode Rietje. Al die namen zijn vervangen door Jurrien Rodenburghsteeg (de in 1846 op het naambordje staande naam). Rodenburgh zou aanleiding voor de naam Joderije geweest kunnen zijn. Over een verwijzing naar in de stad verblijvende joden kan blijvend getwist worden. Tot de Bataafse Revolutie van 1794 is er geen schriftelijk bewijs over in Utrecht wonende Joden in deze buurt. Zijn beschouwing eindigt met de constatering dat er ook geen verwijzing naar Jurrien Rodenburgh gevonden kon worden. De naam Jodenrijtje is in 1988 teruggekomen met een straatnaambord. Het is geen officiële straatnaam
Ligging	van Bakkerstraat 18 naar Oudegracht 135
Soort steeg	steeg, deels overkluisd
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	2
Overige functies	achterdeuren winkels en bedrijven, stalling fietsen voor in de buurt werkenden, toegang enkele bovenwoningen Bakkerstraat
Historische bijzonderheden	- van 1444 tot 1788 was het joden verboden in de stad te wonen; in de zeventiende en achttiende eeuw zouden desondanks enkele joden voor kortere of langere tijd in de stad hebben gewoond. Het verbod werd enkele malen hernieuwd na epidemieën waarvan de joden de schuld kregen (Bron: Het Gilde); - in de vorige eeuw zijn de activiteiten in dit deel van de stad in hoge mate enkel op winkeltijden afgestemd; - de steeg was vanuit de Bakkerstraat en vanaf de Oudegracht tot 1976 doodlopend; - in het rapport 'Utrechtse Stegen in het slop, 1978' is uitgebreid aandacht besteed aan deze steeg, aan de vervallen staat in dat jaar en aan verontwaardiging over de sloop van monumenten; - in 1976 is voor vernieuwing van de HEMA veel bebouwing gesloopt (Jodenrijtje 2, 3 en 4). Na dat jaar werd er niet meer gewoond. Met 'Wonen boven winkels' zijn er daarna 'anonieme' toegangen gemaakt.
Overige opmerkingen	- de foto midden boven is van Sylvia Vos; - bestrating en verlichting zijn recent opnieuw verbeterd.

81

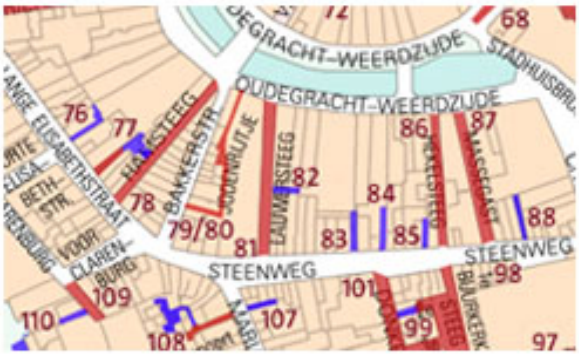
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
ELISABETHSTRAAT
BAKKERSTR.
JODENWAL TJE
LAUWERSTEEG
PEKELSTEEG
BLAUWKAPPERSTEEG
VOOR CLAREN-BURG
STEENWEG
STEENWEG
68
76
77
78
79/80
81
82
83
84
85
86
87
88
98
99
101
107
109
110
97

KING

81 Lauwersteeg

Nummer, naam en datering	<1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	Rond 1300 wordt de Lauwersteeg voor het eerst genoemd. De naam was toen de Heren Louwrenssteghe. In 1628 wordt het hoekhuis Steenweg 67 genoemd als liggend in de Lauwrensbuurt. De steeg ondergaat in de loop van de volgende eeuwen nogal wat naamsveranderingen, van Louwerssteghe, St. Laurenssteeg tot Laurierstraat (Utrechtse Stegen in het slop, 1978)
Ligging	van Steenweg 51-53 naar Oudegracht 137-139
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3, waarvan 2 met meer brievenbussen; entree Oudegracht bellenpaneel met 6 bellen
Overige functies	achterdeuren winkels, bedrijven en bergruimte
Historische bijzonderheden	- de steeg is deels overkluisd op de Oudegrachtzijde; - in de vorige eeuw zijn de activiteiten in dit deel van de stad in hoge mate enkel op winkeltijden afgestemd. Aan weerszijden hebben elders wonende eigenaren de panden van gesloten gevels voorzien; - in 1976 is de westzijde volledig gesloopt, met uitzondering van een deel van het pand Oudegracht 139, en werd vervolgens het HEMA-pand gerealiseerd; - met het project 'Wonen boven Winkels' zijn entrees naar bovenwoningen op de Steenweg en de Oudegracht gerealiseerd.
Overige opmerkingen	in het rapport ‘Utrechtse Stegen in het slop, 1978’ is uitgebreid aandacht besteed aan deze steeg. Onveranderd zijn de blinde gevels zonder teken van activiteit gebleven, al is de staat verbeterd. De bestrating en verlichting zijn recent vernieuwd. De steeg wordt intensief gebruikt door voetgangers als doorsteek; - gesloten gevelopeningen zouden hun oorspronkelijke functie moeten herkrijgen. Kan door herbestemming van een deel van de aanliggende percelen de leefbaarheid van dit gebied vergroot worden?

82

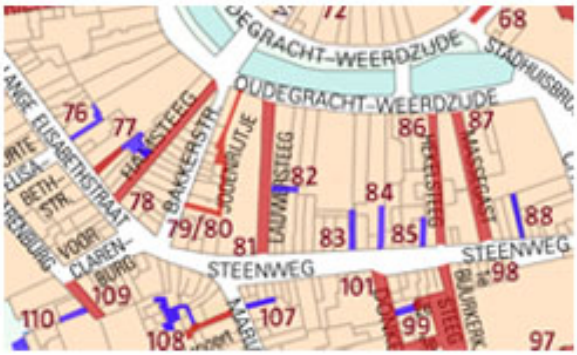
OUDEGRACHT-WEERDZUDE
OUDEGRACHT-WEERDZUDE
STADHUISBRU
68
76
77
BAKKERSTR
JOODENKUTJE
LAUWERSTEEG
82
86
87
HEKELSTEEG
MAGGERAST
78
79/80
81
84
83
85
88
STEENWEG
STEENWEG
98
101
109
110
107
108
99
97

Nummer, naam en datering	**82** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lauwersteeg 6-8
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	in de steeg is er zicht op een middeleeuwse trapgevel op de noordzijde, de gevel van een volledig ingesloten achterpand op de Lauwersteeg. Het is een uniek pand, een zogenaamd dwars op de straat staand huis dat zich niet aan een rooilijn hoefde te houden.
Overige opmerkingen	bovengenoemd pand lijkt toe te zijn aan een herbestemming

83

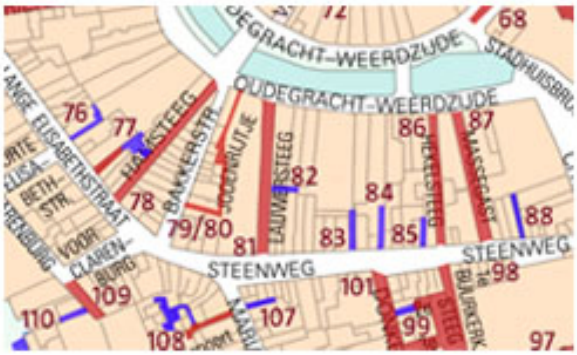
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
ELISABETHSTRAAT
BAKKERSTR.
LAUWERSTEEG
HEKELSTEEG
MAGERGAST
STEENWEG
STEENWEG
VOOR CLAREN-BURG
76
77
78
79/80
81
82
83
84
85
86
87
88
98
99
101
107
108
109
110
97

Nummer, naam en datering	**83** >1640
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Steenweg 37-39
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1, meer wooneenheden
Overige functies	afvalbakken, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- de Steenweg heeft vanouds een winkelfunctie, zoals ook de Lange Elisabethstraat, de Bakkerstraat, de Zadelstraat en de Servetstraat. Panden waren van oorsprong kleinschalig, soms wel diep als de kavel die ruimte bleef bieden. De lange kavel op dit deel sluit aan op Oudegracht 149, een van oorsprong middeleeuws pand. De poort uit 1647 van deze achterom hoort bij dat pand. - de steeg leidt nu nog slechts naar achterdeuren en is toegang voor appartementen op bovenverdiepingen. Elke voormalige binnenplaats of tuin is al in de vorige eeuw door verdichting volgebouwd.
Overige opmerkingen	de steeg behoort tot de verzameling afvalbakkenstegen

84

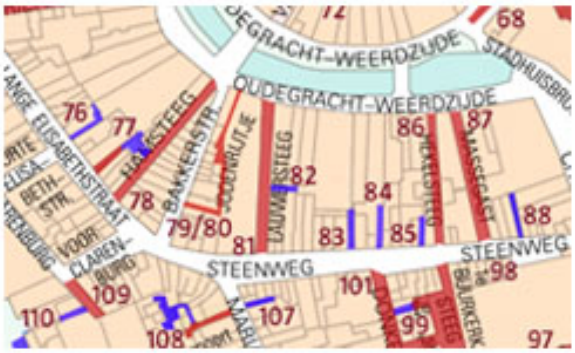
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
76
77
78
79/80
81
82
83
84
85
86
87
88
98
101
99
97
107
108
109
110
BAKKERSTR.
HEKELSTEEG
VEKELSTEEG
MAASGRACHT
STEENWEG
STEENWEG
VOOR CLAREN-BURG
ELISABETHSTRAAT
ELISA-BETH-STR.

ACHTERPOORT GROENEWOUDE
Sommige erven van grote middeleeuwse huizen aan de Oude Gracht liepen door tot aan de Steenweg en de Lange Elisabethstraat. Zo was deze 17de-eeuwse poort de achteringang van het stads-kasteel Groenewoude (Oude Gracht 151). Vanaf 1929 woonde in dit poorthuis de schrijfster Clare Lennart (1899-1972). De Steenweg en haar huis, waar zij als hospita kamers verhuurde, staan centraal in haar roman Huisjes van Kaarten (1939).
ANWB

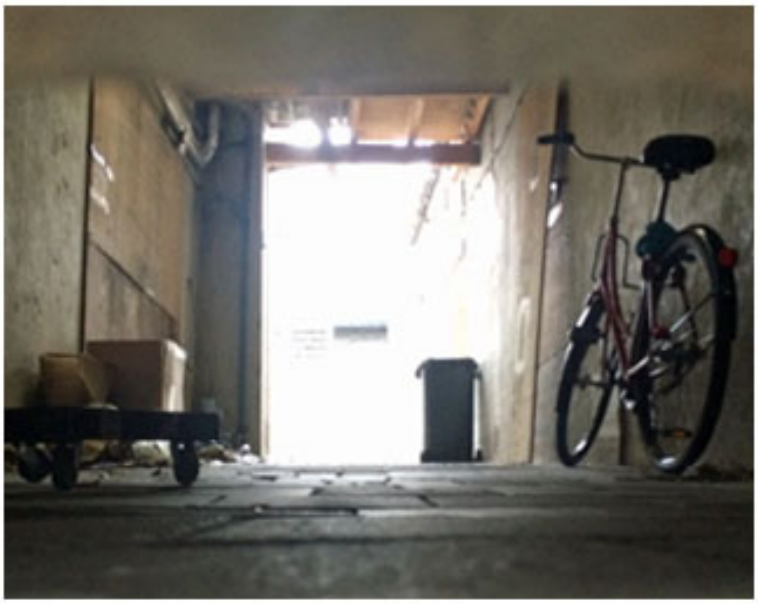

Nummer, naam en datering	**84 *Groenewoude*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	poort naar stadskasteel Groenewoude
Ligging	Steenweg 33-35
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	fietsenstalling, opslag
Historische bijzonderheden	- de zeventiende eeuwse poort was de (oorspronkelijk) achteringang van de stadskastelen Groenewoude: Groot Groenewoude (Oudegracht 151), Klein Groenewoude (Oudegracht 153) en het pand achter Steenweg 35. Groot Groenewoude lag tussen de Oudegracht en Steenweg en is later uitgebouwd naar de Oudegracht en een tussenpand geworden; - In het tijdschrift van Oud-Utrecht van juni 2020 heeft Petra Teunissen-Nijsse een voorbeschouwing gegeven van haar proefschrift over de schrijfster Clare Lennart (1899-1972). De schrijfster had jarenlang een pension in het bovenhuis Steenweg 33bis. Het pand was te bereiken via poort Groenewoude. In het artikel wordt de woonplek en omgeving van Clare Lennart beschreven. Zij keek nog uit op hoge bomen in besloten tuinen.
Overige opmerkingen	-

85

OUDEGRACHT-WEERZIJDE
STADHUISBRUG
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
BAKKERSTR
77
78
79/80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
STEENWEG
101
107
108
97
98
99
96
CHOORSTRAAT
MARKT

TE HUUR
winkelruimten
06 28311698

Nummer, naam en datering	**85** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Steenweg 29A
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2, van achterhuizen, belpanelen met 5 en 3 bellen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

86

OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
86
87
90
91
92
82
84
88
95
81
83
85
89
STEENWEG
STEENWEG
98
96
93
101
107
99
97

50%

Nummer, naam en datering	**86 Hekelsteeg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de steeg bestond al in 1260 maar heette toen Lage Messegasse. Haar huidige naam kreeg ze rond 1612, mogelijk genoemd naar de hier woonachtige hekelaars van vlas
Ligging	van Steenweg 23-25 naar Oudegracht 159-163
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3, met elk meer wooneenheden
Overige functies	achterdeuren, kleine kantoorpanden en opslagruimte
Historische bijzonderheden	- bij archeologische werkzaamheden in 1978 kwamen de sporen van het middeleeuwse huis Rozenburg tevoorschijn, datering veertiende eeuw. Het huis lag tussen de Oudegracht en de Steenweg (Archeologische en Bouwhistorische Kroniek 1978-1979-1980, MOUT 1981); - in de vorige eeuw zijn de activiteiten in dit deel van de stad in hoge mate enkel op winkeltijden afgestemd. Aan weerszijden hebben elders wonende eigenaren de panden van gesloten gevels voorzien. De steeg biedt daardoor slechts een anonieme doorloop; - de steeg is vernieuwd door het in 2015 gerealiseerde woonwinkelpand met de voorgevel op de Steenweg, ontwerp Dreessen Architecten, Heerlen.
Overige opmerkingen	de Hekelsteeg lijkt breed genoeg om te herontwikkelen met meer levendige bestemmingen

87

OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
86
87
90
91
92
82
84
88
95
9/80
81
83
85
89
93
STEENWEG
STEENWEG
98
96
101
107
99
97

Nummer, naam en datering	**87 Massegast** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de naam komt mogelijk van het Middelnederlandse merse (koopwaar) en gasse (steeg); in een stuk uit 1343 wordt de zeer oude steeg al Messegasse genoemd (rapport 'Utrechtse Stegen in het slop, 1978')
Ligging	van Steenweg 15-17 naar Oudegracht 161-163
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2, met elk wooneenheden
Overige functies	achterdeuren winkels, deuren opslagruimte, toegang naar een restaurant
Historische bijzonderheden	- in de late Middeleeuwen bevond zich in de Massegast het Schoonhuis, de zetel voor de bijeenkomsten van de Utrechtse raden. In 1537 verhuisden de door Karel V benoemde Utrechtse raadsleden naar het nabijgelegen huis Lichtenberg, nu deel van het Utrechtse stadhuis; - vanaf de jaren 1920 werd de gevelwand op de oostzijde volledig vernieuwd door de toenmalige Vroom & Dreesman met uitbreidingen voor haar warenhuis (tot 2020 in gebruik bij de Openbare Bibliotheek en Broese boekhandel); - in de vorige eeuw zijn de activiteiten in dit deel van de stad in hoge mate enkel op winkeltijden afgestemd. Aan weerszijden hebben elders wonende eigenaren de panden van gesloten gevels voorzien. De steeg biedt daardoor slechts een anonieme doorloop; - de steeg is vernieuwd door het in 2015 gerealiseerde woonwinkelpand met de voorgevel op de Steenweg, ontwerp Dreessen Architecten, Heerlen.
Overige opmerkingen	- in het rapport 'Utrechtse Stegen in het slop, 1978' is uitgebreid aandacht besteed aan deze steeg. Door nieuwbouw van opslagplaatsen kende de steeg toen weinig karakter meer, en die situatie is weinig gewijzigd; - de steeg heeft anno 2019 goede bestrating en verlichting, wordt frequent schoon gemaakt en de panden verkeren in een goede staat van onderhoud; - Massegast lijkt breed genoeg om te herontwikkelen met meer levendige bestemmingen

88

OUDEGRACHT-WEERDZIJDE
STADHUISBRUG
OUDEGRACHT-WEERDZUIDE
OUDEBRUGSTEEG
LAUWERSTEEG
HEKELSTEEG
MAGERGRACHT
CHOORSTRAAT
VISMARKT
HANENBURGERSCHRIJ
STEENWEG
BAJAPEERDSTEEG
DONKERE
MARIAS
SERVE
67
86
87
90
91
92
95
82
84
88
89
9/80
81
83
85
93
96
98
101
107
99
97

polette.nl
Waarom
vanaf

ANNO 1909

Nummer, naam en datering	**88 *Schoonhuispoort*** <1400 en >1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	hoorde bij het Schoonhuiscomplex dat lag tussen deze steeg en de Massegast
Ligging	Steenweg 9-11
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de raden hielden hun raadsvergaderingen tot de zestiende eeuw in het Schoonhuis. Dat pand stond in het midden tussen de Oudegracht en de Steenweg en was verbonden met stegen. In 1537 verhuisden de raadsleden naar de locatie van het huidige stadhuis. - de Schoonhuissteeg is tussen de jaren 1903-1933 verdwenen. Dit werd veroorzaakt door de sucsessievelijke uitbreiding van een voormalige warenhuis die uitbreidde van de Stadshuisbrug tot Massegast.
Overige opmerkingen	boven de poort is in het fries het jaartal 1909 opgenomen, zeer waarschijnlijk verwijzend naar het bouwjaar van Steenweg 9 en de toen gerealiseerde toegangspoort. Kort voor 1909 zijn de in de steeg staande huizen gesloopt (Steengoed 43, 2006)

89

EGRACHT-WEERDZIJDE
86
87
82
84
83
85
88
STEENWEG
89
90
91
92
95
93
96
98
101
99
97
94
106
102
100
103
STEEG
BLAUWKERK
BLAUWKERKHOF
MARKT
KRUIT
SERVET
STRAAT
DOMPLEIN

Jones
SALE
50%

Jones

Nummer, naam en datering	**89 Hanengeschrei** <1600
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de naam is afkomstig van het op de hoek gelegen huis Hanentredt. Dit huis wordt in 1594 genoemd in administratie van de stad van de Rekening van den 40ste Penning (Van der Monde, 1846 deel 3)
Ligging	van Choorstraat- hoek Steenweg naar Vismarkt
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	doorgangsstraat Choorstraat naar Vismarkt
Historische bijzonderheden	- de steeg is vereeuwigd in een gedicht van Kees Stip met de naam Het Hanengeschrei, het gedicht is weergegeven op een gevelbord; - in oktober 2018 heeft wethouder Anke Klein een in de steeg hangend informatiebord onthuld over de Choorstraat en de reden waarom deze als *koorstraat* uitgesproken dient te worden.
Overige opmerkingen	-

90

EGRACHT-WEERDZIJDE
86
87
82
84
83
85
88
90
91
92
95
89
STEENWEG
93
96
98
101
99
97
94
106
100
102
103
STRAAT
MARKT
DOMPLEIN

OOKKADOOS

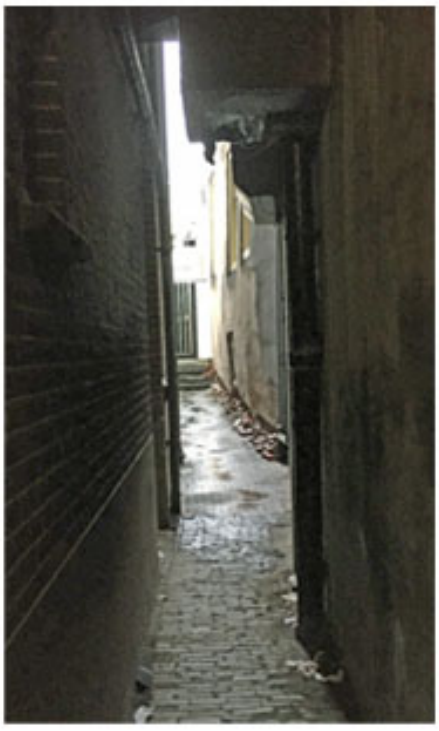

Nummer, naam en datering	**90** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Vismarkt 7-8
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	er zijn enkele achterpanden op Google Maps te zien
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	- de steeg was tot in de jaren 1980 nog met een open hekdeur afgesloten

91

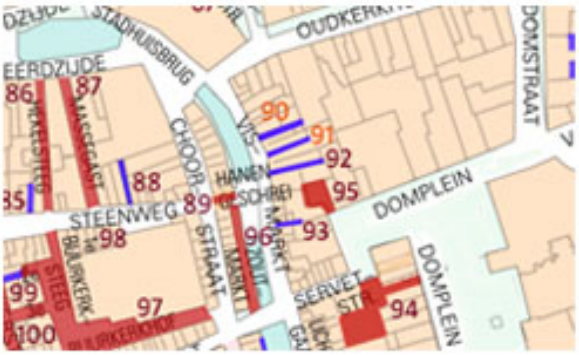
STADHUISBRUG
OUDKERKHOF
DOMSTRAAT
EERDZIJDE
87
86
90
91
92
88
95
DOMPLEIN
STEENWEG
89
98
96
93
99
97
94
100

Nummer, naam en datering	**91** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Vismarkt 10
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	een diep doorlopende steeg naar enkele achterpanden
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

92

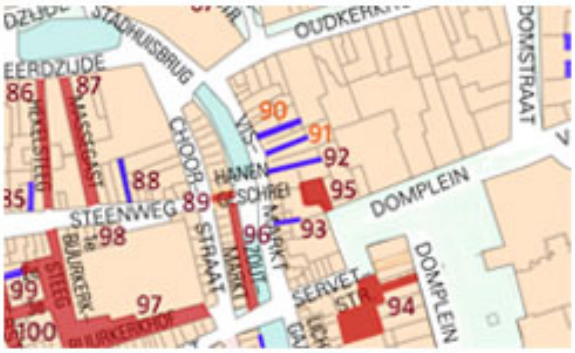
STADHUISBRUG
OUDKERK
DOMSTRAAT
EERDZIJDE
87
86
90
91
92
88
95
DOMPLEIN
STEENWEG
89
98
96
93
CHOOR STRAAT
MARKT
SERVET STR
94
97
100
DOMPLEIN

ABLE

Nummer, naam en datering	**92 *Domherensteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	leidde naar het terrein van de immuniteit van Sint Maarten, de heren 'kanunnikken' van het Domkapittel
Ligging	Vismarkt 11-13
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	toegang bovenverdieping
Historische bijzonderheden	- bij opgravingen in 1929 achter Domplein 8-9 werden archeologische aanwijzingen gevonden, dat het Domplein voorheen een Castellummuur had gehad die om een Romeinse Trajectum liep, concludeerde professor Van Giffen. Het verlengde van deze muur, nu ook deels in een kelder van Domplein 4 te zien bij DomUnder, zou bij ontgraving uitkomen op deze steeg, ook qua hoogteligging; - het keizerlijk paleis Lofen uit de Middeleeuwen had haar begrenzing mogelijk ook langs dit paadje, zie steeg 93. Dit paleis is in latere eeuwen getransformeerd tot 3 woonpanden voor het Domkapittel op het Domplein. De steeg kwam uit op het hof voor deze huizen.
Overige opmerkingen	in 1910 kocht de familie Engelman naast Vismarkt 13 ook 11. Boven de doorgang van de twee panden werd een voluutgevel-top geplaatst met het jaartal 1910 (Jim Terlingen, De geschiedenis van Vismarkt 13 in Utrecht, 2012)

93

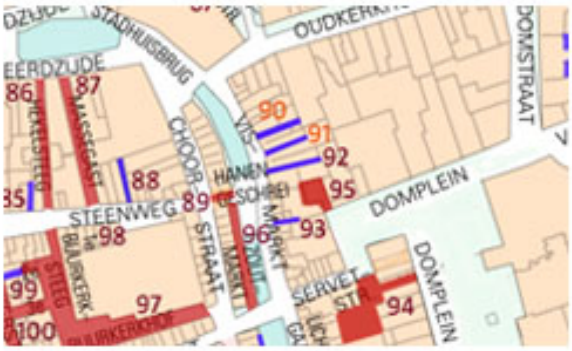
STADHUISBRUG
OUDEKERK
DOMSTRAAT
EERDZUDE
86
87
90
91
92
95
88
89
STEENWEG
98
93
96
DOMPLEIN
99
97
94
100

Smood

Nummer, naam en datering	**93 *Paleis Lofen*** <1832
Naambord	aanwezig op toegangsboog: paleis Lofen
Naamsverklaring	de steeg komt uit op de achterzijde van Domplein 16. Een deur geeft toegang tot de nog aanwezige Middeleeuwse kelderrestanten van paleis Lofen
Ligging	Vismarkt 17-18
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	opslag
Historische bijzonderheden	- Lofen was een palts, een niet verdedigbare koninklijke verblijfplaats die keizer Hendrik III rond 1040 in Utrecht aan de burcht Trecht liet bouwen. Het was gesitueerd tussen het huidige Domplein en de Oudegracht en grensde aan de immuniteit van het geestelijk gebied binnen de burcht. In een oorkonde uit 1122 staat over Lofen in het Latijn: 'palacio imperatoris in Traiecto, quod vulgo Lofen dicitur', oftewel 'het keizerlijk paleis te Utrecht, dat in de volkstaal Lofen heet'. Bij een negendaagse stadsbrand in 1253 werden vele gebouwen verwoest, waaronder mogelijk Lofen (Botina Koopmans, Paleis Lofen, in: Van der Peet e.a., Paleizen in Utrecht, 1986); - na 1285 was Lofen in ieder geval verdwenen omdat er toen 3 claustrale huizen stonden, die behoorden aan het Domkapittel; - de steeg leidde sinds 1936 naar de kelderruimte van een nieuw pand op het Domplein, toen een garagebedrijf en nu een horeca gelegenheid; - recent heeft de kelder Stadsherstel Utrecht als eigenaar gekregen. De kelder wordt in beheer gegeven bij DOMunder. Zij gaan in 2022 publieke toegankelijkheid mogelijk maken.
Overige opmerkingen	op 2 juni 2010 heeft toenmalig burgemeester mr. Aleid Wolfsen een herdenkingssteen voor de poort onthuld, met de tekst: '*Bisschop Godebald verleende Utrecht op 2 juni 1122 stadsrecht - afbeelding zegel - Zegel van het stadsbestuur van Utrecht gebruikt vanaf eind twaalfde eeuw - Keizer Hendrik V bevestigde het stadsrecht in het hierachter gelegen paleis Lofen*'

94

90
91
92
95
88
89
93
96
98
97
94
103
123
127
216
STEENWEG
CHOOR STRAAT
MARKT
DOMPLEIN
ZADELSTRAAT
BLAUWEERK
BLAUWEERKHOF
LICHTE DONKERE GAARD
WED

22

Nummer, naam en datering	**94 *Bisschopshof*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	verwijst naar het in de Middeleeuwen op deze locatie staande Bisschoppelijk paleis
Ligging	van Servetstraat 5-7 naar Domplein 21-22
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	monumentale poort op de Servetstraat
Historische bijzonderheden	- de Bisschopshof was ooit de binnenplaats van het bisschoppelijk paleis van Utrecht. De poort naar de Bisschopshof is een Rijksmonument, gerealiseerd in 1634; - het hof wordt ook wel Flora's hof genoemd: in 1806 kwam landschapsarchitect en kweker Van Lunteren op de Servetstraat wonen en werd het hof een kwekerij, het liep door tot de Donkere Gaard, Wed en Domplein. Latere architecten uit de familie Van Lunteren hebben de omgeving volgebouwd. Volgend eigenaar van het hof was kweker Th.J. van Gendt van 1911 tot 1934; - jarenlang was Flora’s Hof een verwaarloosde plek en werd het kleiner door annexatie van terrein door de buren; - nabij het hof liggen de fundamenten van het onderste deel van de zuidelijke traptoren van de oude Sint-Maartenstoren uit begin veertiende eeuw. In een muur zijn wimbergfragmenten opgenomen, driehoekige stenen (gotisch) die boven vensters van het pandhof van de Domkerk zaten, ontwerpen van architect Pierre Cuypers periode 1877-1893. Ook liggen er bouwfragmenten van de Domkerk; - de in 2007 opgerichte Stichting Vrienden van Flora’s Hof heeft vanaf 2008 de tuin in beheer en noemt haar weer Flora's Hof. (site www.florashof.nl en Wanda Waanders, Bulletin Cascade 2000)
Overige opmerkingen	-

95

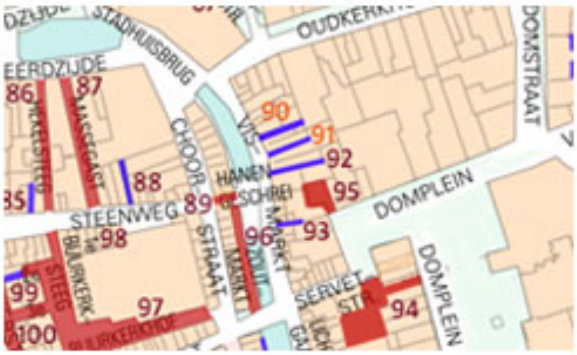
OUDKERKHOF
DOMSTRAAT
STADHUISBRUG
EERDZIJDE
87
86
90
91
92
88
95
DOMPLEIN
STEENWEG
89
98
96
93
MARKT
99
97
94
100

Nummer, naam en datering	**95 *Maartenshof*** >1830
Naambord	-
Naamsverklaring	grondgebied van de immuniteit van Sint Maarten, het Domkapittel, tot de reformatie in 1580
Ligging	Domplein 10-16
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5, 9 bellen
Overige functies	fietsenstalling, kunstwerken op het hof
Historische bijzonderheden	- voormalige locatie van paleis Lofen, het keizerlijk paleis in de Middeleeuwen, zie voor meer informatie steeg 92; - de panden op de Maartenshof zijn in eigendom gekomen van de Stadsherstel Utrecht (1999) resp. het K.F. Heinfonds (1998).
Overige opmerkingen	-

96

DEGRACHT-WEERDZIJDE
86
87
82
84
83
85
88
89
90
91
92
95
93
96
98
101
99
97
94
106
100
102
103
STEENWEG
MARKT
STRAAT

PUNT

Nummer, naam en datering	**96 Zoutmarkt** <1500
Naambord	aan één zijde aanwezig
Naamsverklaring	markt langs de gracht waar zout werd verkocht. De naam is ouder maar bekend uit een giftbrief uit 1309 van de Heren van St. Catharina (Van der Monde, 1846 deel 3). Niet toevallig op deze locatie, zout was nodig voor het conserveren van vis, vandaar nabij de Vismarkt
Ligging	van Vismarkt naar Choorstraat 42 (hoekpand) langs de Oudegracht
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	achteringangen panden Choorstraat
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

97

82
84
83
85
88
89
STEENWEG
98
101
99
97
106
100
102
103
105
123
124
91
92
95
96
93
94
127
CHOOR STRAAT
MARKT
SERVET ST.
ZADELSTRAAT
DOMPLEIN

Nummer, naam en datering	**97 Buurkerkhof** <1200
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	kerkhof naast de Buurkerk, oorspronkelijk omgeven met een muur aan de zuidzijde van de Steenweg tot aan de noordoost hoek van de Donkerstraat. Na de zestiende eeuw is deze weggebroken en zijn er huizen gebouwd langs de Steenweg (Van der Monde, 1846 deel 3)
Ligging	van Choorstraat 25 - hoek Zadelstraat 1 naar 1e Buurkerksteeg
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	17
Overige functies	Museum Speelklok is gevestigd in de Buurkerk
Historische bijzonderheden	het Buurkerkhof kende volop bedrijvigheid. Dit kwam mede door de vrije toegankelijkheid van dit deel van de stad voor het autoverkeer. Op het plein mocht geparkeerd worden. Die bedrijvigheid veranderde na 1972, door een verbod van gemotoriseerd verkeer op de Steenweg tijdens winkeltijden. Het duurde tot 1984 dat het Buurkerkhof vrijgemaakt werd van auto's. Rond dat jaar was het met de bedrijvigheid al grotendeels gedaan en verschillende panden werden herbestemd. In de Buurkerk kwam het museum 'Van Speeldoos tot Pierement', nu museum Speelklok. De ingang werd in 2005 gewijzigd van het Buurkerkhof naar de Steenweg.
Overige opmerkingen	-

98

STEENWEG
STEENWEG
79/80
81
83
84
85
88
89
93
96
97
98
99
100
101
102
103
105
106
107
123
124
125
127
MARIASTR
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARKT
MARIA

Nummer, naam en datering	**98 1e Buurkerksteeg** <1200
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naamgeving door Buurkerk
Ligging	van Steenweg 20-22 naar Buurkerkhof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	aangelegd na de sloop van de muur om het Buurkerkhof. Deze muur stond er nog in 1570, aanleg na dit jaar (Van der Monde, 1846 deel 3)
Overige opmerkingen	een weinig fraaie afvalbak verspert de weg vanuit de Steenweg

99

STEENWEG
STEENWEG
79/80
81
83
84
85
88
89
98
96
93
101
107
99
97
106
100
102
103
105
104
123
124
125
127
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARKT
MARIASTR.
BLAUWERK
BLAUWERKHOF
STEEG
HANENSCHREI
SINT LIEVENSGAATJE

Nummer, naam en datering	**99 2e Buurkerksteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naamgeving door Buurkerk
Ligging	Buurkerkhof 1c-2
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	achterdeuren woningen
Historische bijzonderheden	met de verkoop van een aanpalend pand op de steeg in 1984 heeft de gemeente de openbaarheid van de steeg gelaten aan de nieuwe eigenaar (MOUT, 1984)
Overige opmerkingen	het zijn inmiddels andere tijden geworden, veiliger. Is overdag openstellen weer mogelijk?

100

STEENWEG
STEENWEG
79/80
81
83
84
85
88
89
98
96
93
101
99
97
107
106
102
100
103
105
123
124
125
127
104
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARIA
MARKT
STRAAT

Nummer, naam en datering	**100 3e Buurkerksteeg** <1470
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naamgeving door Buurkerk
Ligging	van Buurkerkhof 3-4 naar Donkerstraat 10-12
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	aangelegd door kanunnik Soudenbalch volgens een erfrentebrief uit 1469 (Van der Monde, 1846 deel 3). Toen de familie Zoudenbalch een huis realiseerde in de Donkerstraat (zie steeg 100) zou het de 3e Buurkerksteeg voor het uitzicht op de Buurkerk hebben laten aanleggen
Overige opmerkingen	-

101

STEENWEG
STEENWEG
MARIASTR
BANKERSTRAAT
BLAUWKERKHOF
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARKT
HANENSCHREI
79/80
81
83
84
85
88
89
93
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
123
124
125
127

POSTMEMES MUSEUM

101 Donkerstraat

Nummer, naam en datering	<1200
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- de naam van de straat wordt reeds genoemd in 1324. Het is een der oudste straten van de stad. De straat is vermaard geworden door het huis Zoudenbalch (Van der Monde, 1846 deel 3); - er was weinig licht, door dubbele bebouwing in de smalle straat (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998).
Ligging	van Steenweg 34-36 naar Zadelstraat 43-45
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	14, waarvan een aantal met meer wooneenheden
Overige functies	winkels, bedrijfsruimte
Historische bijzonderheden	de Donkerstraat werd verbreed toen in 1467 Evert Soudenbalch het huis Zoudenbalch liet bouwen, de gevellijn werd toen naar achteren geplaatst. Van het huis Zoudenbalch is slechts de voorgevel nog origineel
Overige opmerkingen	-

102

79/80
81
83
84
85
88
89
STEENWEG
98
101
99
97
107
106
102
100
103
105
104
123
124
125
127
96
93
MARKT
STRAAT
ZADELSTRAAT
MARIA

Nummer, naam en datering	**102** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Donkerstraat 19-21
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in 1467 was Evert Soudenbalch opdrachtgever van het naastliggende huis Zoudenbalch. Achter de oude gevel van het pand zijn na een brand in 1903 de oorspronkelijke zeven verschillende panden waar het pand uit samengesteld was verloren gegaan. De voorgevel uit 1467 bleef gespaard en is toen gerestaureerd; - achter het pand was vroeger een hof, zie steeg 106; - in 2012 kwamen achter de voorgevel in totaal 24 nieuwe appartementen, opdracht bouwvereniging Lekstede Vianen (voorheen Volksbelang) en Woongoed Zeist en in beheer bij Woningstichting SSH. In 2018 is het pand doorverkocht.
Overige opmerkingen	-

103

79/80
81
83
84
85
88
89
STEENWEG
98
96
93
101
107
99
97
106
102
100
103
105
104
123
124
125
127
STRAAT
MARKT
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARIA

24

Nummer, naam en datering	**103** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Donkerstraat 24-26
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

104

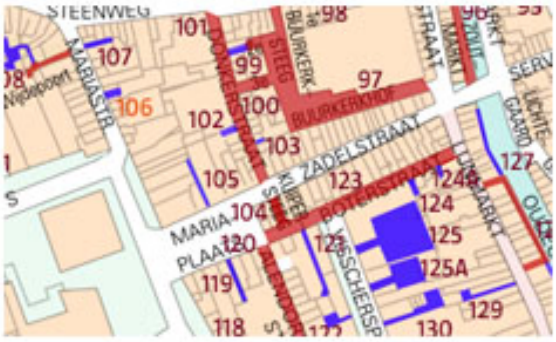
STEENWEG
MARIASTR
BUURKERKHOF
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARIA
PLAATS
101
107
106
102
99
100
98
97
103
105
123
124
125
125A
104
120
119
118
129
130
127

Nummer, naam en datering	**104 Kuipersteeg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar de voormalige Kruipersteeg. De vier kruipmolens stonden al in 1713 op de Cruyp (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Zadelstraat 36-38 naar Boterstraat 35-37
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	in 2019 leidde het stallen van fietsen tot een onoverzichtelijke situatie. Eind 2019 heeft de gemeente 'fietsnietjes' geplaatst. Het effect lijkt, zie onderste foto, tot een toename van fietsparkeren te leiden en niet minder onoverzichtelijk.
Overige opmerkingen	voorstel ter overweging: de buurt heeft een buurtfietsenstalling nodig die voor buurtfietsen 24 uur per dag toegankelijk is

105

STEENWEG
NAPOLEONPOORT
MARIASTR
DONKERSTRAAT
BIJLOKKERK
BIJLOKKERHOF
ZADELSTRAAT
ROSIERSTRAAT
MARIA
PLAATS
VISSCHERSSTR
101
107
99
98
97
106
102
100
103
105
123
124
125
125A
104
120
121
119
118
127
129
130

Nummer, naam en datering	**105** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Mariaplaats 3-4
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	4, met brievenbus voor hek
Overige functies	plaats voor een groot aantal afvalbakken van o.a. horecapanden
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	de steeg behoort tot de collectie afvalbakkenstegen

106

STEENWEG
78
79/80
81
82
83
84
85
88
98
101
99
100
102
103
105
104
107
108
106
109
110
111
112
123
97
MARIASTR.
ZADELSTR.

Optical Art

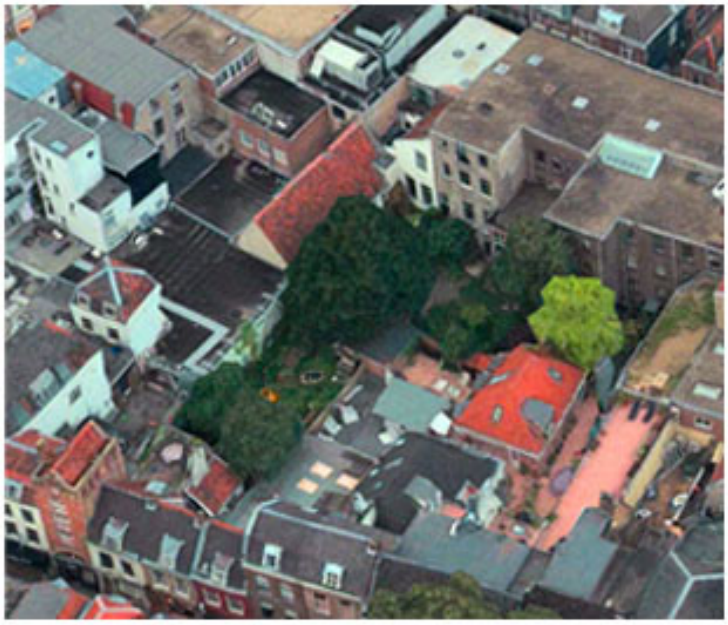

Nummer, naam en datering	**106 *Bakkerspoort*** <1500
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	onbekend
Ligging	Mariastraat 28 - Donkerstraat 15
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg, het was een slop
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	in het poortgebouw is een opticiën gevestigd
Historische bijzonderheden	- van oorsprong was het pand een poortgebouw en toegang naar het hof van huis Zoudenbalch, Donkerstraat 15. In de negentiende eeuw stonden op het hof een achterhuis en een aantal kleine woningen; - het 'poort'pand dateert uit de vijftiende eeuw en is in 1959 gerestaureerd. De poort was waarschijnlijk in de achttiende eeuw al niet meer als zodanig in gebruik, toen kwam naast de winkelpui een smalle toegang naar de kleine woningen op het hof (Steengoed 27 1998); - het pand Zoudenbalch is in 1906 door brand getroffen en heropgebouwd, zie steeg 102; - vermoedelijk verviel de woonfunctie van het hof al in de jaren 1960. Alle bebouwing op het hof, met uitzondering van het achterhuis van Zoudenbalch werd gesloopt. De smalle toegang naar het hof is deel geworden van het poortgebouw. In 1972 is de straatnaam Bakkerspoort vervallen verklaard.
Overige opmerkingen	- op de luchtfoto staan linksonder het poortgebouw, de tuin loopt door tot het huis Zoudenbalch op de foto rechtsboven; - het hof is nu een afgesloten binnentuin bij enkele panden Mariastraat en grotendeels bij het pand Zoudenbalch.

107

78
79/80
81
82
83
84
85
88
STEENWEG
98
101
99
100
102
103
97
105
104
123
106
107
108
109
110
111
112
Wijngaert
MARIASTR.
ZADELSTR.
MARIAPLAATS

Nummer, naam en datering	**107** <1578
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Mariastraat 2-4
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	3, met meer wooneenheden
Overige functies	achteringang restaurant en bedrijfspanden
Historische bijzonderheden	in 1578 verkopen de toenmalige eigenaren van het hoekpand met de Steenweg het achterhuis ('*de Clock*') op de Mariastraat en daarmee "*doorgang, put, hoff, privaat ende wingaert in gesamelijkck gebruijck*". De oudste beschrijving van deze steeg (Steengoed 27, 1998)
Overige opmerkingen	de steeg behoort tot de collectie afvalbakkenstegen. Bewoners moeten in deze toch al smalle steeg langs de afvalbakken van aanpalende horeca naar hun woning. Dat is geen pretje en zeker niet op warme dagen

108

78
79/80
81
82
83
84
85
88
STEENWEG
98
101
99
97
100
102
103
105
104
106
107
108
Wipdoorn
109
110
111
112
123
MARIAPLAATS

Nummer, naam en datering	**108 *Wijdepoort*** <1500
Naambord	aanwezig met de tekst: Mariastraat vh Wijdepoort
Naamsverklaring	mogelijk verwijzend naar een poort in de muur naar de immuniteit van Sint Marie
Ligging	Mariastraat 31-33
Soort steeg	slop met hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag, dwarsverbinding afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	afvalbakken, fietsenstalling, achterdeuren, een dwarsverbinding naar het binnenterrein met een werkplaats en het woonhuis Mariastraat 13
Historische bijzonderheden	- op de kadastrale kaart uit 1832 staan een twaalftal kamerwoningen op het hof getekend. Het perceel behoorde bij het claustrale huis van de immuniteit Sint Marie dat op de plek van de Handelsbeurs/Boterhal stond. Deze hal is nu bowling- en speelautomatenhal. In de jaren 1960 zijn alle huizen gesloopt, op twee na (nu één). De gesloopte kameren waren middeleeuws, de gespaarde huizen dateren uit de zeventiende eeuw (Steengoed 15, 1993; Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie', afl 11, 2005). - de steeg Wijde Poort is geen officiële straatnaam meer;
Overige opmerkingen	het voorste deel van de steeg behoort tot de collectie afvalbakkenstegen. Het hof is een fraaie verstilde plek in dit drukke deel van de stad

109

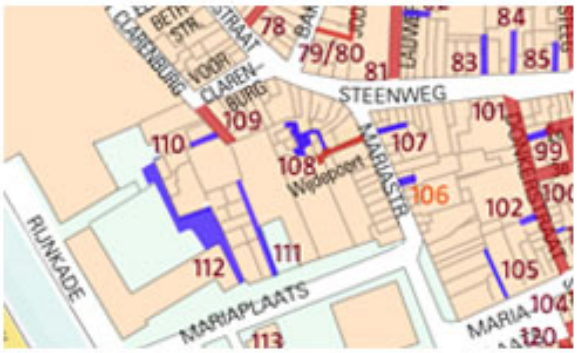
78
79/80
81
83
84
85
STEENWEG
101
99
110
109
108
107
106
102
112
111
105
104
RIJNKADE
MARIAPLAATS
MARIA

VOOR CLARENBURG

Nummer, naam en datering	**109 Achter Clarenburg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar het huis Clarenborch uit de dertiende eeuw. In de negentiende eeuw nog aangeduid als Klarenburgsteeg
Ligging	verlengde van Achter Clarenburg, Achter Clarenburg 2-6
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	11
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de historie van panden op Achter Clarenburg gaat terug naar de veertiende eeuw, stenen huizen van kanunnikken van het kapittel St. Marie (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 1, 2004); - het slop Achter Clarenburg loopt langs de voormalige schuilkerk Maria Minor, nu café Olivier; - het pand Achter Clarenburg 2 is het eind dertiende eeuwse claustrale huis Clarenborch uit de tijd van de immuniteit van Sint Marie met de voorgevel naar de Mariaplaats en ontsloten via steeg 112. In de gevel is de oude gevelsteen van Clarenborch opgenomen; - in 1971 werd Achter Clarenburg 2 gekraakt door leden van de Werkgroep Herstel Leefbaarheid Oude Stadswijken Utrecht. Zij herstelden de woonfunctie, knapten het pand steeds verder op en hielden er kantoor.
Overige opmerkingen	- bewoners van Achter Clarenburg hebben maatregelen genomen tegen fietsparkeren en ongewenst bezoek: met bloembakken en een ketting is de straat afgezet; - de fietsen achter de barricade zijn allen van bewoners. Dit stadsdeel heeft behoefte aan een buurtfietsenstalling; - voorstel ter overweging: barricaderen kan niet de bedoeling zijn van openbare ruimte. Het gedrag van het uitgaanspubliek zou geen zorg voor buurtbewoners mogen zijn, meer de zorg van de horeca ondernemers of het openbaar gezag; - het ontbreken van een openbare verbinding tussen Achter Clarenburg en de Rijnkade is al sinds jaren een zorg van gemeentelijke plannenmakers, zie ook steeg 111. De hoop richt zich nu op een in de toekomst te maken doorbraak naast het pand café Olivier (Omgevingsvisie Binnenstad 2040 CONCEPT)

110

78
79/80
81
83
84
85
STEENWEG
101
99
107
106
102
105
104
110
109
108
112
111
113
MARIAPLAATS
RUNKADE
MARIASTR.
VOOR CLAREN-BURG
DONKERSTRAAT

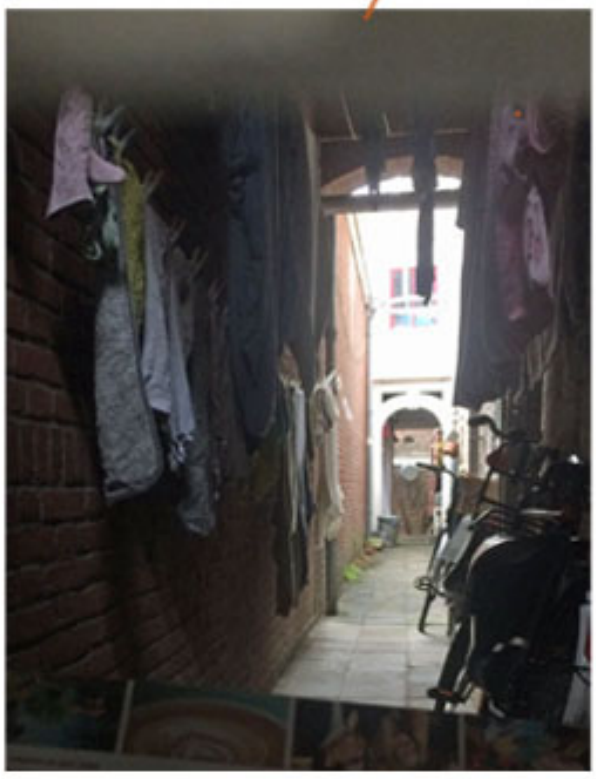

Nummer, naam en datering	**110** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Achter Clarenburg 2A
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	het huidige pand verving indertijd een oudere bedrijfshal bij het pand Achter Clarenburg 2 en een originele toegangspoort naar het huis Achter Clarenburg 2A. Een nieuwe toegangspoort werd opgenomen in dit relatief nieuwe magazijnpand uit de jaren 1950
Overige opmerkingen	-

111

78
79/80
81
83
84
85
STEENWEG
101
99
109
110
108
Wijkplaats
107
MARIASTR.
106
102
112
111
105
RIJNKADE
MARIAPLAATS
113

Nummer, naam en datering	**111** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Mariaplaats 15
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar tot hek
aantal deuren woningen	4
Overige functies	bergingen
Historische bijzonderheden	- de steeg loopt naar voormalige claustrale huizen van het Sint Marie, Mariaplaats 15 en Achter Clarenburg 2. Deze panden waren met de voorgevel naar de Mariaplaats gericht en vormden met hun erven de randen van het immuniteitsgebied van Sint Marie; - na de opheffing van de immuniteit van Sint Marie, na de reformatie van 1580, en de verkoop van bezittingen is er bebouwing op de rooilijn van de huidige Mariaplaats gekomen. Die situatie deed zich bij het naastliggende pand Mariaplaats 14 lang niet voor. Pas in 1880 heeft de toenmalige eigenaar Herensociëteit 'De Vereeniging' er een pand voorgebouwd; - rond het jaar 1971 hadden de SHV en de gemeente nog andere plannen, zie ook steeg 112: de historische panden zouden moeten wijken voor een uitbreiding van het kantoorgebouw en de gemeente wilde een verkeersweg aanleggen tussen Achter Clarenburg en de Mariaplaats. Die plannen zijn verijdeld, mede door buurtprotest aangevoerd door de Werkgroep Herstel Leefbaarheid Oude Wijken; - Mariaplaats 14 is in 1994-1995 prachtig gerestaureerd en laat, met het diepe perceel dat doorloopt tot Achter Clarenborg (steeg 109), ten volle de grenzen van de immuniteit Sint Marie zien.
Overige opmerkingen	-

112

78
79/80
81
83
84
85
STEENWEG
101
99
107
108
Wijdepoen
MARIASTR
106
102
110
109
112
111
105
RUNKADE
MARIAPLAATS
113
104

Apple Kaarten

Nummer, naam en datering	**112 *Kerkelaantje*** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	de steeg liep vanaf de Mariaplaats naar de voormalige schuilkerk van de Oud-Katholieke kerk, nu café Olivier Achter Clarenburg
Ligging	Mariaplaats 18-22
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6
Overige functies	zij-ingang kantoor SHV
Historische bijzonderheden	- in dit gebied van de immuniteit van Sint Marie staan op de claustrale erven de huizen Mariaplaats 12-15, 19 en 22 en Achter Clarenburg 2. Meer over dit laantje schrijft Bert van Holst, Het Bisschopshuis op de Mariaplaats (Corjan van der Peet e.a., Paleizen in Utrecht, Matrijs 1986) - de steeg geeft toegang tot het terrein van het bedrijf SHV, kantooradres op de hoek Rijnkade 1-Mariaplaats, dat enkele historische panden in deze steeg in haar bezit heeft; - rond het jaar 1971 hadden de SHV en de gemeente nog andere plannen, zie ook steeg 111: de historische panden zouden moeten wijken voor een uitbreiding van het kantoorgebouw en de gemeente wilde een verkeersweg aanleggen tussen Achter Clarenburg en de Mariaplaats. Die plannen zijn verijdeld, mede door buurtprotest aangevoerd door de Werkgroep Herstel Leefbaarheid Oude Wijken. Het bezit van historische panden wordt sindsdien door SHV gekoesterd. De panden doen dienst als gastverblijf voor het bedrijf.
Overige opmerkingen	-

113

112
111
MARIAPLAATS
113
MARIAHOEK
WILLEMS
114
115
MARIAPLAATS
115A
103
105
MARIA
104
PLAATS
120
123
119
118
122
120A
131
117
SPRINGVEG

Nummer, naam en datering	**113 *Mariagang*** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Mariahoek 18a-21 (achter Mariaplaats 24)
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	tot 1972 was de steeg als een slop afgesloten van de Mariaplaats. In dat jaar is een voormalige bunker uit de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) op de Mariaplaats gesloopt. De bunker was gebouwd na de sloop van een rij kleine huizen op de steeg. De bunker sloot de gehele opening af naar het pandhof van Sint Marie, het huidige conservatorium en de Mariaplaats. Op de bunker stond na de oorlog tijdelijke huisvesting om in het tekort aan kantoorruimte te voorzien. Na de sloop inclusief bunker kreeg de steeg haar huidige doorloop naar de Mariaplaats en naar het Pandhof. De twee overgebleven, maar in verval geraakte kleine woningen, zijn toen hersteld en zijn nu deel geworden van het horecapand Mariaplaats 24 (bron: beschrijvingen bij beeldmateriaal van Het Utrechts Archief)
Overige opmerkingen	op verzoek van de werkgroep pandhof Sint Marie verdient de korte steeg een passende naam: Mariagang

114

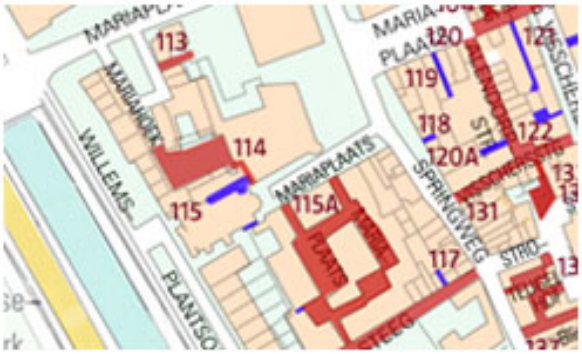
113
114
115
115A
117
118
119
120
120A
122
131
MARIAPLAATS
WILLEMS
SPRINGWEG

Nummer, naam en datering	**114 *Driehoek*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	drie keer de hoek om vormt de verbinding tussen de Mariahoek en Mariaplaats
Ligging	van Mariahoek 5-14 naar de Mariaplaats
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	- Mariaplaats is een verwijzing naar het voormalige kapittel en de immuniteit van Sint Marie; - panden rondom de Driehoek zijn onder andere de Oud Rooms Katholieke schuilkerk Sint Gertrudiskapel, de kathedraal van de Oud-Katholieke Kerk, de voormalige Oud Rooms Catholieke aalmoezenierskamers, het voormalig Oud Rooms Catholieke Weeshuis en het Oud Rooms Catholiek Oude Mannen & Vrouwen Huis.
Overige opmerkingen	in dit gebied waren 'klopjes' actief: tot de Bataafse Revolutie in 1795 belegden de katholieken hun diensten diep in het geheim en op ongewone tijdstippen. Vrome rooms-katholieke vrouwen gingen langs de huizen, klopten aan en gaven tijd en plaats door. Ze hielden er de naam 'klopjes' aan over

115

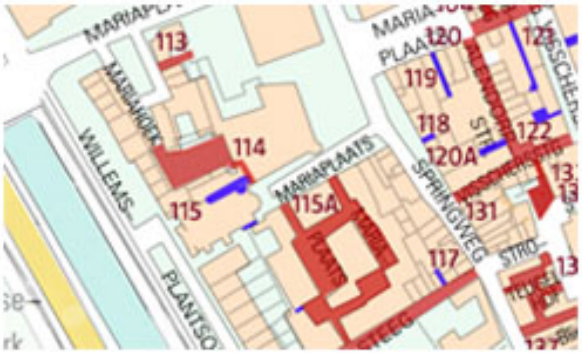
113
114
115
115A
MARIAHOEK
WILLEMS
MARIAPLAATS
PLANTSOEN
MARIA
PLAATS
120
119
118
120A
122
131
117
SPRINGWEG
STRO

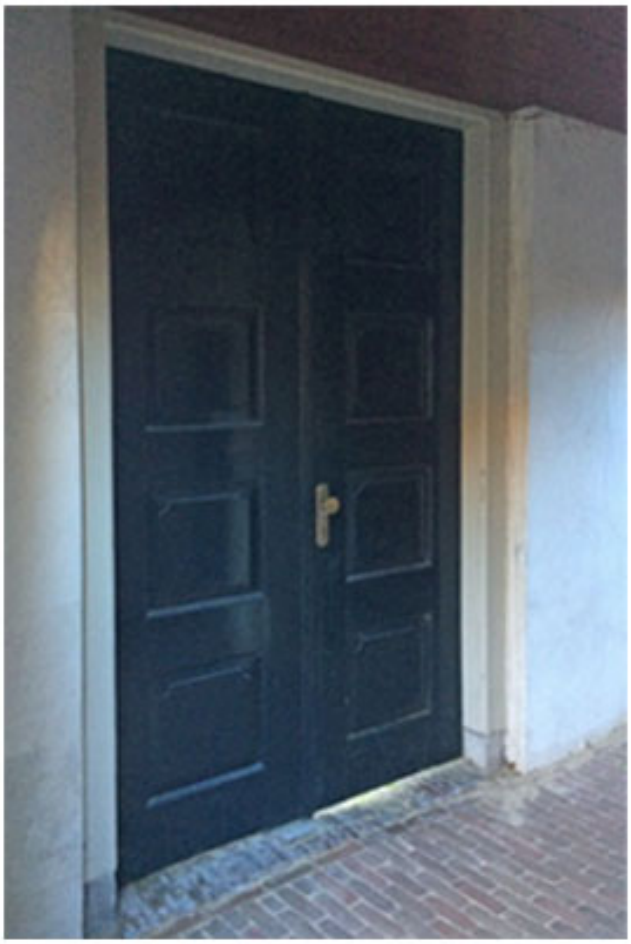

Nummer, naam en datering	**115 *Gertrudissteeg*** <1832 en >1910
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar de Gertrudiskapel
Ligging	in de Driehoek, steeg 114
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	nooduitgangen voor de Gertrudiskathedraal en de Gertrudiskapel
Historische bijzonderheden	- de kathedraal is tussen 1912 en 1914 gerealiseerd en naast de oude schuilkerk geplaatst, een kerk die in 1634 in een middeleeuws huis opende; - de voormalige steeg tussen de Gertrudiskathedraal en de schuilkerk Gertrudiskapel is tussen de panden Willemsplantsoen 1 en 2 volgebouwd met nieuwbouw van congres- en vergadercentrum Driehoek.
Overige opmerkingen	-

115A

WILLEMS
PLANTSOEN
114
115
115A
MARIAPLAATS
118
120A
122
131
117
116
WALSTEEG
SPRINGWEG

Mariaplaats

Nummer, naam en datering	**115A *Schildershof*** >1990
Naambord	afwezig in de steeg
Naamsverklaring	de op het hof staande woonblokken, gebouwd met een plan uit 1990-1994, hebben elk een naam van een Utrechtse schilder
Ligging	drie entree's, twee vanaf de Mariaplaats en één vanaf de Walsteeg
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	54 appartementen/stadswoningen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in het complex is een originele mozaiekvloer bewaard gebleven van een kapittelhuis van Sint Marie, de vloer lag eind zestiende eeuw onder het woonhuis van schilder Bloemaert (Archeologische Kroniek Provincie Utrecht 1996-1997); - de negentig jaar oude en aan de Mariaplaats staande rooms katholieke parochiekerk Sint-Dominicuskerk werd begin 1940 gesloopt en een oude doorloop naar de Walsteeg werd afgesloten. Een bunker uit de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) stond tot de sloop in 1987 voornamelijk in de weg. Tot 1992 hebben op andere delen van het terrein tijdelijke barakken van de Belastingdienst nog jaren leeggestaan, andere delen waren parkeerplaats of grensden aan achterpanden op de Springweg; - in 1998 is het huidige complex van woningen en parkeergarage (auto's en fietsen) opgeleverd met ontsluitende stegen en hofjes, ontwerp AWG Architecten bOb van Reeth. Het basisontwerp voor het complex dateert uit 1990, de architect kreeg daarvoor van de stad een schets mee van het zogenoemde ‘immuniteitsmodel’, in dit geval de immuniteit van het kapittel van Sint Marie. De 54 woningen zijn conform een bouwplan uit 1990-1994 gerealiseerd;
Overige opmerkingen	de steeg zou met een toepasselijke naam gesierd mogen worden, suggestie: Schildershof

116

114
115
115A
120A
132
133
131
117
136
137
116
150A
PLANTSOEN
MARIAPLAATS
SPRINGWEG
WALSTEEG
STROSTEEG
HAVERI
JACOBS

Nummer, naam en datering	**116 Walsteeg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	deze steeg wordt ook wel Duitschenhuyssteeg genoemd, die naam wordt al in 1397 genoemd. De steeg liep naar de wal van de stad (Van der Monde, 1844 deel 1)
Ligging	van Willemplantsoen 12 naar Springweg 19
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6
Overige functies	tuinmuur, toegang parkeergarage, achterdeuren
Historische bijzonderheden	de Walsteeg fungeerde als de grens tussen het gebied van de immuniteit van Sint Marie en het terrein van de Ridderlijke Duitsche Orde, Balije van Utrecht. Die locatie was na 1813 militair ziekenhuis, de Duitsche Orde kwam in een deel terug in 1992. Het ziekenhuisterrein werd werd na 1992 grotendeels hotel Karel V; - in de Walsteeg geeft een poort toegang tot het woonhuis van de beheerder van het pand van de Duitsche Orde; - aan de andere zijde van de steeg stond lange tijd een schuilkerk en van de jaren 1950 tot de sloop in de jaren 1990 waren er de tijdelijke barakken van de Belastingdienst. Enkele woningen van het in 1996 gerealiseerde Schildershof (steeg 115A) hebben een plaats aan de Walsteegzijde, ommuurd zoals de vroegere immuniteit van Sint Marie dat was.
Overige opmerkingen	-

116A

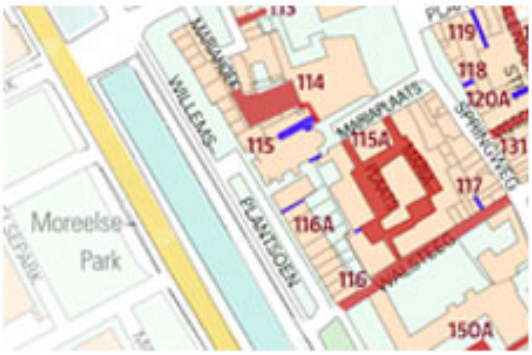
Moreelse Park
WILLEMS
PLANTSOEN
MARIAPLAATS
SPRINGGRACHT
WALSTEEG
113
114
115
115A
116
116A
117
118
119
120A
131
150A

Nummer, naam en datering	**116A** 1914
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen Willemsplantsoen 3 en 4
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de achterom is gepositioneerd tussen een in 1912-1914 ontworpen parochiehuis Willemsplantsoen nr. 3 en een villa uit 1914 met de mooie naam Schoonouwe. Willemsplantsoen 3 behoort tot het eigendom van de Oud-Katholieke Parochie van Utrecht, waarvan de Sint-Gertrudiskathedraal aan de andere zijde staat.
Overige opmerkingen	-

117

114
115
115A
MARIAPLAATS
PLANTSOEN
WALSTEEG
116
117
SPRINGWEG
120A
131
132
133
136
STROOSTEEG
137
150A
141

16

Nummer, naam en datering	**117 *Frederiksoord of Walsteegpoort*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	verwijzing naar de Walsteeg en poort Frederiksoord
Ligging	Walsteeg 16
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterplaats pand Springweg 17?
Historische bijzonderheden	- de kleine huizen Walsteeg 2-14 van Frederiksoord zijn rond 1970 gesloopt; - Annie de Rijk in 'Een andere kraamkamer, 1983', herinneringen uit circa 1920 toe ze 11 jaar oud was: "*achter het poortje stonden 8 krotjes en nog eens 4 krotjes, allemaal hadden ze een kamer en een zolder. In 8 kleine huizen waren 4 w.c.'s. en 2 ervan waren kapot*" (bron: documentatie.org); - de laatste restanten zijn gesloopt bij de bouw van de Schildershof, zie steeg 115A.
Overige opmerkingen	-

118

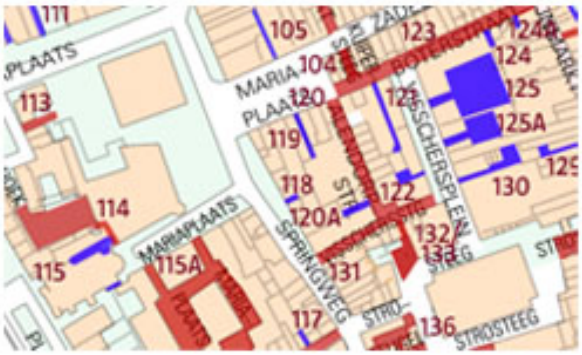
111
105
123
124a
124
125
125A
129
130
113
MARIA
PLAATS
104
120
121
119
118
122
120A
114
MARIAPLAATS
115
115A
131
132
133
117
136
STROSTEEG
SPRINGWEG

Nummer, naam en datering	**118** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 2-4
Soort steeg	achterom met poort
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- Springweg 2 is in 1643 gerealiseerd, de muur van het pand verraadt aan de onderzijde in deze steeg haar oorsprong, het ontstaan als tuinmuur (Steengoed 10, 1991); - de steeg is de achteruitgang van restaurant Jozef Mariaplaats 50.
Overige opmerkingen	(bron foto's in de steeg: mariaplaatsutrecht.wordpress.com)

119

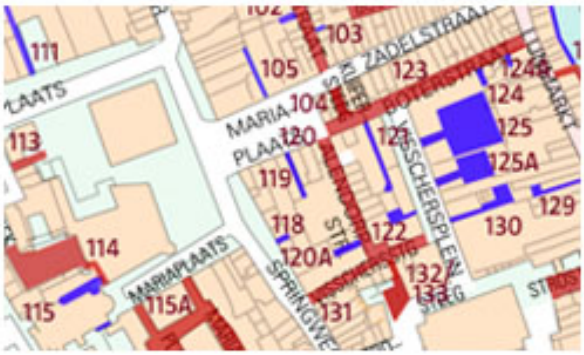
111
103
105
123
124
125
125A
129
130
113
104
120
121
119
118
122
120A
114
115
115A
131
132
133
ZADELSTRAAT
MARIA
PLAATS
MARIAPLAATS
SPRINGWEG

ROOMSCH-KATHOLIEKEBURGERSCHOOL
51

Nummer, naam en datering	**119** <1860
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Mariaplaats 51-52
Soort steeg	achterom, smeedijzeren spijlhek met boog gesloten
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	de nooduitgang van Partou Kinderopvang en diensttoegang naastliggend horecapand
Historische bijzonderheden	- in 1856 kocht een Katholiek Schoolgesticht aan de Alendorpstraat het terrein 'De Blauwe Druif'. Hier verrees een dubbele school: een armenschool voor vier- tot vijfhonderd leerlingen en een burgerschool voor zevenhonderd leerlingen. De toegang tot de burgerschool bevond zich 'achterom' aan de Mariaplaats. De armenschool had de ingang aan de Alendorpstraat (steeg 120). De school bleef tot 1986 in functie; - op de boog boven de entree van het hek is als bijzonderheid nog het adres uit de Franse periode tot 1813 vermeld: E285, wijk E huisnummer 285.
Overige opmerkingen	meer informatie over de steeg staat op www.mariaplaatsutrecht.wordpress.com

120

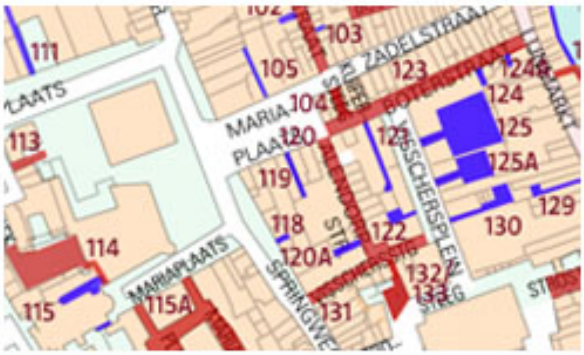
111
LAATS
113
114
115
MARIAPLAATS
115A
103
105
104
MARIA
PLAATS
120
119
118
120A
ZADELSTRAAT
123
124
125
125A
129
130
122
132
131
125SCHERSPLEIN
LUIERMARKT

Nummer, naam en datering	**120 Alendorpstraat** <1500 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijzing naar het geslacht Alendorp, Jan van Alendorp wordt genoemd in 1389. Voorheen ook Splintersteech genoemd
Ligging	van Boterstraat 26 naar Visscherssteeg (steeg 131)
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	8
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg is ontstaan als poortweg naar de hofsteden Springweg 8 (Steengoed 10, 1991); - Van der Monde: de steeg was doodlopend vanaf de zeventiende eeuw tot het begin van de twintigste eeuw; '*hare buitengewone breedte duidt aan dat zij voor den 'oprid' van rijtuigen is aangelegd*' (Van der Monde, 1844 deel 1); - de straatnaam Alendorpsteeg is in 1950 veranderd in Alendorpstraat; - de steeg is deels vernieuwd in de periode Stadsvernieuwing door realisatie van een bouwplan uit 1980-1983, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Architectenburo Groenewegen uit Leiden, met nieuwbouw woningen Alendorpstraat 100-104 en daarna afgesloten voor doorgaand autoverkeer.
Overige opmerkingen	in deze steeg staat een voormalige dubbele Roomsch Katholieke lagere school. De toegang voor de meisjesschool was op de Alendorpstraat. De toegang van de Burgerschool kwam in steeg 199 uit. Het schoolpand is na 1986 herbestemd voor kinderopvang en atelierruimte

120A

MARIA
PLAATS
104
120
119
118
120A
122
123
124
125
125A
129
130
114
115
115A
131
132
133
117
136
STROSTEEG
SPRINGWEG

105
100
101

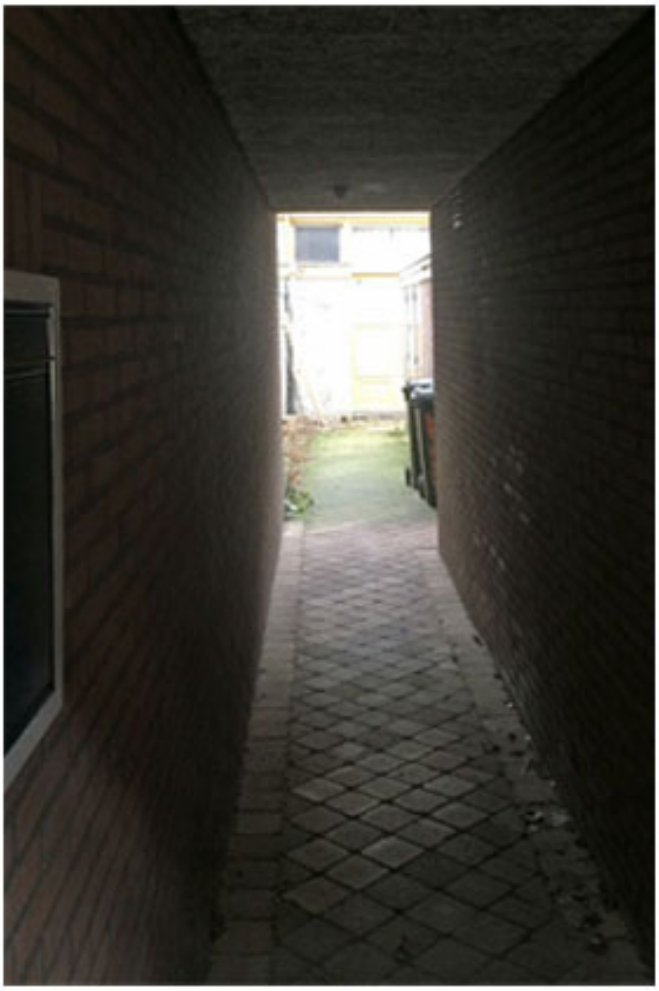

Nummer, naam en datering	**120A** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Alendorpstraat 101-105
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3
Overige functies	hof
Historische bijzonderheden	de steeg is ontstaan in de periode Stadsvernieuwing door realisatie van een bouwplan uit 1980-1983, met nieuwbouw van de woningen Alendorpstraat 100-104, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Architectenburo Groenewegen uit Leiden
Overige opmerkingen	-

121

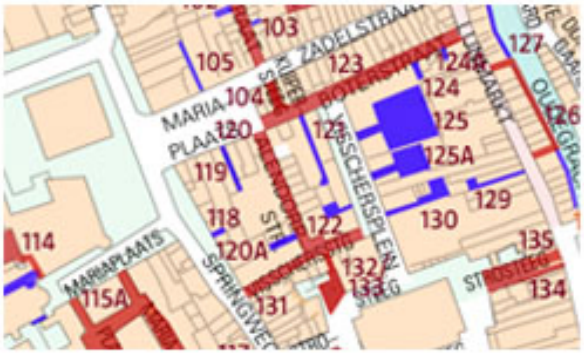
103
105
123
124
124B
127
MARIA
PLAATS
104
120
125
125A
126
119
129
118
122
130
135
114
120A
132
133
134
115A
131

Nummer, naam en datering	**121 *Eloyensteeg*** <1650
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	gelegen naast het voormalige Eloyengasthuis
Ligging	Boterstraat 20-22
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	berging
Historische bijzonderheden	- in de toegangspoort is in het midden een smidshamer afgebeeld, gedekt met een gouden kroon. Het verwijst naar het Sint Eloyen Gasthuis dat is opgericht door het Smedengilde in 1640 na een gift in dat jaar waardoor acht huizen of kameren aan de zijde van de Alendorperstraat gerealiseerd konden worden. Het poortje leidde naar deze kameren; - het Gildehuis staat naast de steeg en beschikt over de oudste kolfbaan van Nederland. De baan werd door het gilde gebouwd in 1730 in de tuin van een naastgelegen koffiehuis. Later moest de baan verplaatst en werd ze overkapt; - de steeg maakte in de negentiende eeuw deel uit van een stegengebied dat aangeduid werd naar één van de verdwenen stegen, de Holle Bilt. Dit gebied is eind negentiende eeuw gesaneerd voor de aanleg van het Visschersplein. Daarmee kwam een einde aan bewoning in alle kleine huizen in het gebied die in die tijd aangeduid werden als krotwoningen en een einde aan de kleine kamers voor huisvesting van de minst bedeelden in grotere panden. Maar de bedoeling toen was een einde te maken aan de onhygiënische omstandigheden en mogelijk onzedelijke toestanden die er heersten. Het gebied werd tot die tijd ook wel aangeduid als het 'darkest Utrecht'.
Overige opmerkingen	-

122

103
105
ZADELSTRAAT
123
124
124B
127
MARIA
PLAATS
104
BOTERSTRAAT
120
121
125
125A
OUDEGRAC
119
129
118
122
130
114
120A
135
MARIAPLAATS
132
133
134
115A
131
SPRINGWEG

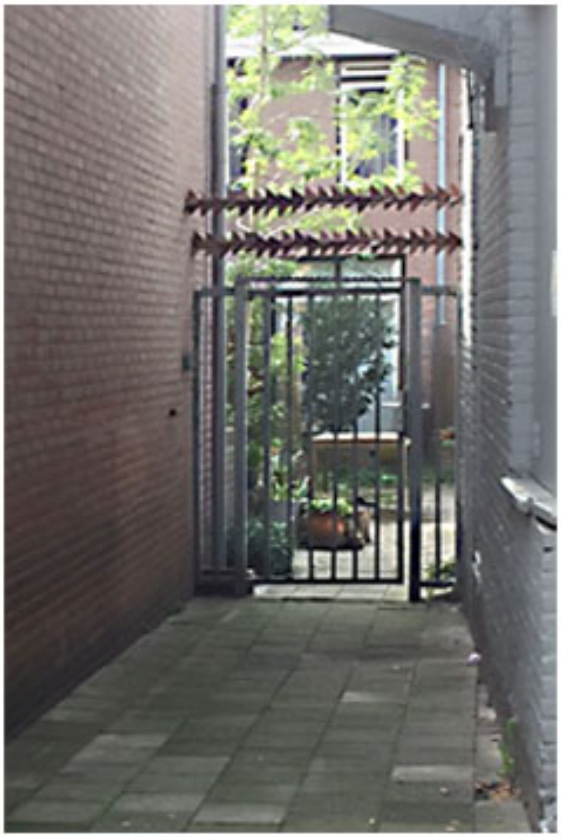

Nummer, naam en datering	**122** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Visschersplein 75-101
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	hof en binnentuin
Historische bijzonderheden	de steeg is ontstaan in de periode Stadsvernieuwing door realisatie van een bouwplan uit 1980-1983, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Architectenburo Groenewegen uit Leiden, met nieuwbouw woningen Visschersplein 101-107, 111-117, 123-129, Visscherssteeg 20, 22, 17-23
Overige opmerkingen	-

123

99
97
94
106
100
102
103
ZADELSTRAAT
105
123
124a
124
104
125
120
125A
119
129
118
130
122
120A
128
135
OUDEGRACHT
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**123 Boterstraat** <1200
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	boterluden gilde of fam. Botter van Snellenbroek? (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Mariaplaats 54-55 naar Lijnmarkt 7-9
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	25
Overige functies	restaurant
Historische bijzonderheden	- de Boterstraat behoort tot de oudste straten of stegen van de stad. Bij archeologisch onderzoek zijn de restanten van houten huizen aangetroffen, gedateerd rond het jaar 1200; - op Boterstraat 22 is sinds 1440 het Smedengilde gevestigd; - op de Boterstraat komen al vanouds dwarsstegen uit. Het aan het eind van de negentiende eeuw aangelegde Visschersplein verving de Galekopsteeg met bebouwing; - Boterstraat 20 staat sindsdien op de hoek met het Visschersplein, een uit ca 1260 stammend 'Lombardenhuis', een diep huis dat later in de zeventiende eeuw 'Het Keyserswapen' genoemd werd. Van 1906 tot in de jaren 1970 zat in dit pand de NV Utrechtsche Kinderwagenfabriek vh D. Linschoten & Zn, het is nu woonpand; - op de andere hoek met het Visschersplein stond tot 1987 de Zuivelfabriek van de N.V. Verenigde Melkbedrijven. In het kader van de Stadsvernieuwing is in 1980 een plan voor het gebied Mariaplaats-Springweg-Visschersteeg-Boterstraat gemaakt. Een bouwplan uit 1985-1987 is na de sloop van de melkfabriek gerealiseerd, een ontwerp van Kees de Kat en Dick Peet Architecten, een woongebouw met 27 driekamerwoningen en 5 tweekamerwoningen met een traforuimte, Boterstraat 10-16 en Visschersplein 2-42.
Overige opmerkingen	-

124

97
94
106
100
102
103
105
123
124A
104
124
125
120
125A
119
129
118
130
122
120A
135
128
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
OUDEGRACHT
MARIA
PLAATS

Nummer, naam en datering	**124** <1832 en >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Boterstraat 6a
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

124A

99
97
106
102
100
103
105
123
124B
104
124
MARIA
PLAAT
120
125
125A
119
129
118
122
130
120A
135
128
94
127
126
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**124A** >1890
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Boterstraat 2a
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

125

97
99
100
102
103
105
106
94
127
123
124
124B
125
125A
126
129
130
135
120
119
118
122
120A
104
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
MARIA
PLAATS
OUDEGRACHT
LICHTE GAARD
DONKERE GAARD
SCHERSPLEIN

Nummer, naam en datering	**125** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Visschersplein 24-42
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeren auto's, bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- de Zuivelfabriek van de N.V. Verenigde Melkbedrijven, later deel van de Coöperatieve Melk Centrale CMC, stond op deze locatie, is gesloopt in 1987; - met Stadsvernieuwing is in 1980 een plan voor het gebied Mariaplaats-Springweg-Visscherssteeg-Boterstraat gemaakt. Een bouwplan uit 1985-1987 is na de sloop van de melkfabriek gerealiseerd, een ontwerp van Kees de Kat en Dick Peet Architecten, een woongebouw met 27 driekamerwoningen en 5 tweekamerwoningen met een traforuimte, Boterstraat 10-16 en Visschersplein 2-42.
Overige opmerkingen	de aanblik is die van een weinig fraai hof, het wordt bijna uitsluitend gebruikt voor het parkeren van auto's

125A

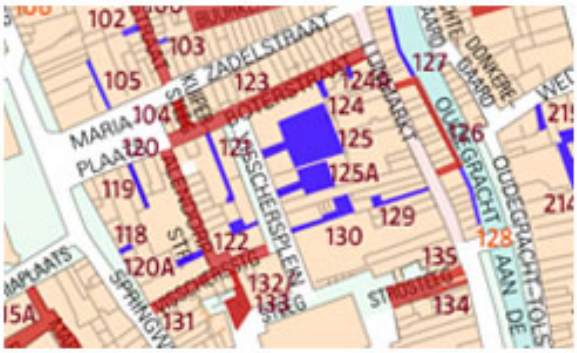
102
103
105
123
124B
124
125
125A
127
126
104
120
121
119
118
122
120A
130
129
128
135
134
132
133
131
ZADELSTRAAT
BOTERSTRAAT
OUDEGRACHT
OUDEGRACHT AAN DE
MARIA
PLAATS
VISSCHERSPLEIN

Nummer, naam en datering	**125A** >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Visschersplein 46-74
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	toegang bergingen
Overige functies	parkeren auto's
Historische bijzonderheden	- voormalige bedrijfstoegang voor IJzerwarenhandel Lekkerkerker; de winkel zat op de locatie Lijnmarkt 23-25 met de magazijningang Visschersplein. Op het plein was het een komen en gaan van klanten, waaronder vele aannemers en onderhoudsbedrijven; - dit hof is ontstaan met een bouwplan uit 1995-1997, ontwerp Van Overhagen Architecten, het renoveren van 2 winkels en de bouw van 14 woningen.
Overige opmerkingen	de aanblik is die van een weinig fraai hof, het wordt bijna uitsluitend gebruikt voor het parkeren van auto's

126

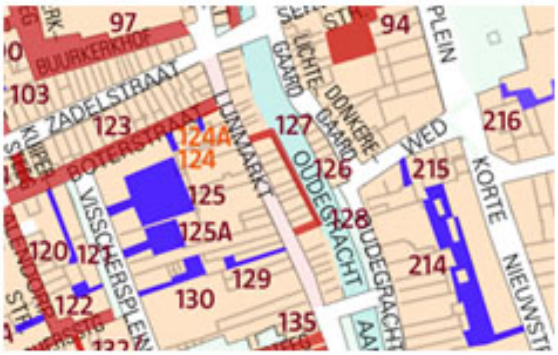
97
BUURKERKHOF
103
ZADELSTRAAT
123
124A
124
125
125A
120
121
122
129
130
135
127
126
128
94
PLEIN
216
WED
215
214
KORTE
NIEUWSTR
OUDEGRACHT
LIJNMARKT
VISSCHERSPLEIN
DONKERE GAARD
LICHTE GAARD

Nummer, naam en datering	**126 *Lijnmarkt aan de werf*** <1500
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naam afkomstig van werf op de Oudegracht gelegen bij de Lijnmarkt. De Lijnmarkt is ongetwijfeld vernoemd naar de toen aanwezige lijnbaan voor touwslagers
Ligging	van steeg 127 naar steeg 128
Soort steeg	achterom aan de werf
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar werfdeuren panden Lijnmarkt
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	het herstellen van de kademuur langs de werven van de Oudegracht is langs deze werf in 2019 uitgevoerd, inclusief een verbetering van de bestrating

127

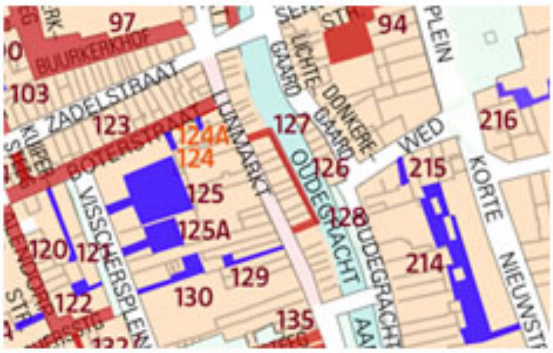
97
BUURKERKHOF
103
ZADELSTRAAT
123
124A
124
125
125A
120
121
122
129
130
135
127
126
128
215
214
216
94
PLEIN
KORTE
NIEUWST
OUDEGRACHT
LICHTE GAARD
DONKERE GAARD
VISSCHERSPLEIN

Nummer, naam en datering	**127 *Lijnmarkt aan de werf*** <1500
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naam afkomstig van werf op de Oudegracht gelegen bij de Lijnmarkt. De Lijnmarkt is ongetwijfeld vernoemd naar de toen aanwezige lijnbaan voor touwslagers
Ligging	tussen Lijnmarkt 18 en 20
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	trap
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar werfdeuren panden Lijnmarkt
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	op de Lijnmarkt staat een weinig fraaie blokkerende opstelling van een afvalbak

128

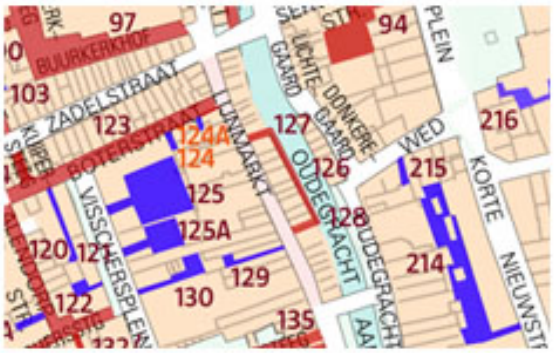
97
BUURKERKHOF
103
ZADELSTRAAT
123
BOTERSTRAAT
124A
124
125
125A
120
121
122
VISSCHERSPLEIN
LIJNMARKT
OUDEGRACHT
126
127
128
129
130
135
94
LICHTE GAARD
DONKERE GAARD
PLEIN
WED
215
214
216
KORTE NIEUWSTR
AA

Nummer, naam en datering	**128 *Lijnmarkt aan de werf*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naam afkomstig van werf op de Oudegracht gelegen bij de Lijnmarkt en deze is ongetwijfeld vernoemd naar de toen aanwezige lijnbaan voor de touwslagers
Ligging	tussen Lijnmarkt 34 en 36
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	trap
aantal deuren woningen	4, met als adres Lijnmarkt 36 en Oudegracht a/d Werf 181, 183 en 185
Overige functies	toegang naar werfdeuren panden Lijnmarkt
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

129

ZADELSTRAAT
OUDEGRACHT
OUDEGRACHT-TOLS
AAN DE
KORTE NIEUWSTRAAT
103
123
124
125
125A
126
127
129
130
135
214
214A
215
216
122
120A
131
134

wolkyshop

Nummer, naam en datering	**129** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lijnmarkt 35-37
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	5 brievenbussen en deurbellen, huisnummers 35A-B, 37 en 37A-C, 39A
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	toegang naar een diep gelegen achterhuis
Overige opmerkingen	-

130

103
105
123
124
124A
125
125A
126
127
129
130
122
120A
120
119
118
131
132
132A
134
135
214
214A
215
MARIA
PLAATS
ZADELSTRAAT
VISSCHERSPLEIN
OUDEGRACHT
OUDEGRACHT-ZIJDE
AAN DE W
STROOSTEEG
SPRINGWEG

120

Nummer, naam en datering	**130** >1890
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Visschersplein 100
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3 brievenbussen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	op de plaats van oudere bebouwing aan een dwarsslop van de verdwenen Galekopsteeg is in 1948 een distributiegebouw voor levensmiddelen gevestigd. Het pand heeft nadien verschillende functies gehad
Overige opmerkingen	-

131

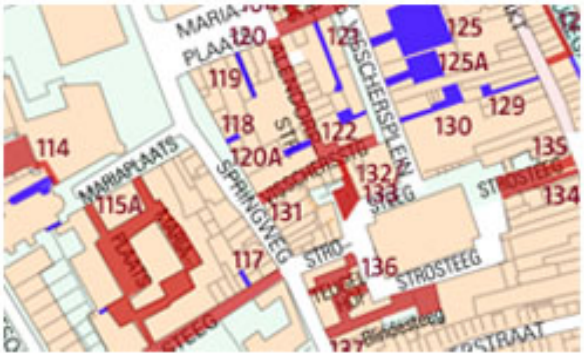
MARIA
PLAA
120
123
125
125A
119
129
118
122
130
114
120A
135
MARIAPLAATS
115A
132
133
134
131
SPRINGWEG
117
136
STROSTEEG

Nummer, naam en datering	**131 Visscherssteeg** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijst naar het gesloopte Visschershofje
Ligging	Springweg 10-12
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	11
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de oostzijde van de steeg heeft veertiende eeuwse bebouwing. De steeg viel in het plangebied van de Stadsvernieuwing in 1980, het plan voor de Mariaplaats-Springweg-Visscherssteeg-Boterstraat. De nieuwbouw is gerealiseerd met een bouwplan uit 1980-1983, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Architectenburo Groenewegen uit Leiden, met nieuwbouw woningen Visscherssteeg 20, 22, 17-23
Overige opmerkingen	-

132/ 133

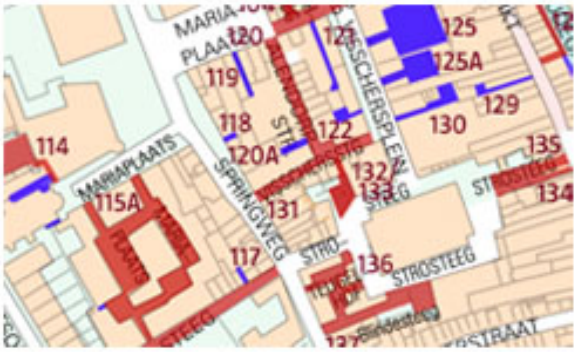
MARIA
PLAATS
120
119
118
120A
114
MARIAPLAATS
115A
131
117
122
123
125
125A
129
130
135
132
133
134
136
STROSTEEG
SPRINGVEG

Nummer, naam en datering	**132-133 *Strosteeghof*** >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naam afgeleid van de Strosteeg
Ligging	van Visschersteeg 17-19 naar Strosteeg 29-35
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de steeg viel in het plangebied van de Stadsvernieuwing in 1980, het plan voor de Mariaplaats-Springweg-Visscherssteeg-Boterstraat. Voormalige oude sloppen zijn veranderd in deze moderne doorgang met aansluitend een hof, door realisatie van een bouwplan uit 1980-1983, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Architectenburo Groenewegen uit Leiden, met nieuwbouw woningen Strosteeg 29-33, Visscherssteeg 20, 22, 17-23
Overige opmerkingen	-

134

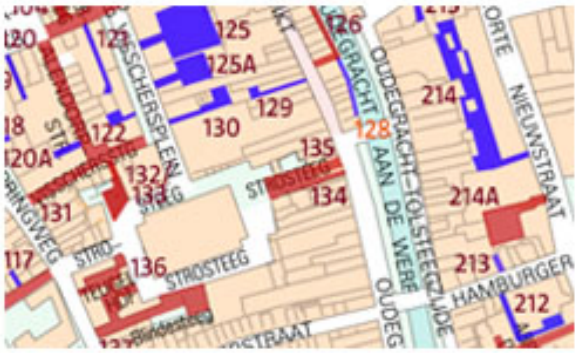
125
125A
126
129
130
128
214
214A
213
212
135
134
132
133
131
136
122
120A
117
STROSTEEG
OUDEGRACHT AAN DE WERF
NIEUWSTRAAT
HAMBURGER

Nummer, naam en datering	**134 Strosteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de steeg is genoemd naar het halverwege de steeg gelegen huis Stroyenborch (Van der Monde, 1844, deel I)
Ligging	Oudegracht 175
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5
Overige functies	deel geworden van steeg 135 naar parkeergarage
Historische bijzonderheden	- de Strosteeg is de naam van de oorspronkelijke loop van de Oudegracht naar de Springweg; - een ouder aanpalend stegengebied van Utrecht is in dit gebied eind negentiende eeuw met alle bebouwing gesloopt. Bedrijven kwamen er voor in de plaats, zoals de Kunstaardewerkfabriek St. Lukas en Pottenbakkerij De Vier Paddestoelen. In 2003 zijn op de blinde muren van de Teugelhof twee tegeltableau's Lof der Keramiek aangebracht, in de steegentree vanaf de Springweg (meer informatie op www.utrechtaanzee.nl); - in 1966 werd door de gemeente het verkeersplan Kuiper aangenomen met als gevolg verkeersdoorbraken en locaties voor parkeergarages in de binnenstad; - de steeg verloor elke charme na de bouw van de parkeergarage in 1972, er restte slechts een originele entree op de Oudegracht; - dat originele deel van de steeg verloor haar functie vanaf de Oudegracht na de realisatie van de steeg Royenstein, steeg 135.
Overige opmerkingen	in 2021 doet zich een nieuwe kans voor in dit gebied. Het 50-jarig erfpachtcontract voor de grond van de garage, tussen de gemeente en eigenaar Klépierre, loopt in 2022 af. In 2020 is een plan voorbereid waarbij de gemeente de erfpacht beëindigt, de garage koopt en de locatie van de parkeergarage na 2028 een nieuwe invulling geeft (Visie Strosteeg herontwikkeling in de binnenstad, inspraakversie d.d. 20 november 2020). Besluitvorming over dit plan vindt in 2021 plaats

135

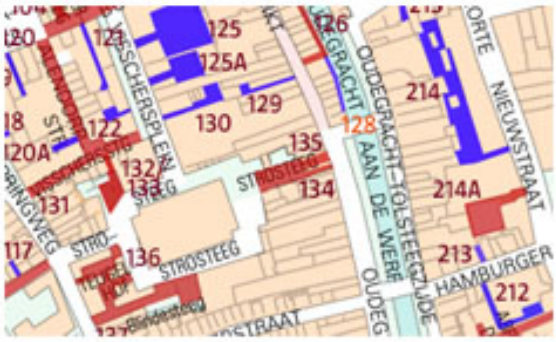
125
125A
126
129
130
128
214
214A
213
212
135
134
132
133
131
136
117
STROSTEEG
OUDEGRACHT AAN DE WERF
NIEUWSTRAAT
HAMBURGER

ROY STEIN

Nummer, naam en datering	**135 *Royenstein*** >1970
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	in 1975 gerealiseerde passage in het pand Royenstein
Ligging	van Oudegracht 175 naar parkeergarage Springweg
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2
Overige functies	fietsenstalling, toegang 2 bedrijfspanden
Historische bijzonderheden	- tot april 1930 was boekhandel Fa. Broese gevestigd in het huis Royenstein. Broese verhuisde naar de Nachtegaalstraat. De firma Kersbergen was de volgende gebruiker. Na diens vertrek volgde leegstand en werd het huis ernstig verwaarloosd; - parkeergarage Springweg in de Strosteeg werd gebouwd in 1972. Enkele jaren later kwam er, op verzoek van de winkeliers Oudegracht, een bredere toegang naar de Oudegracht. De voetgangerspassage beslaat de gehele breedte van pand Royenstein. Het bovenhuis van het dertiende eeuwse pand Royenstein Oudegracht 175 is gelijktijdig in 1975 gerestaureerd.
Overige opmerkingen	als garage Strosteeg gesloopt wordt, zie steeg 134, kan deze doorgang vervallen en het rijksmonumentale Royenstein haar oorspronkelijke karakter terug krijgen?

136

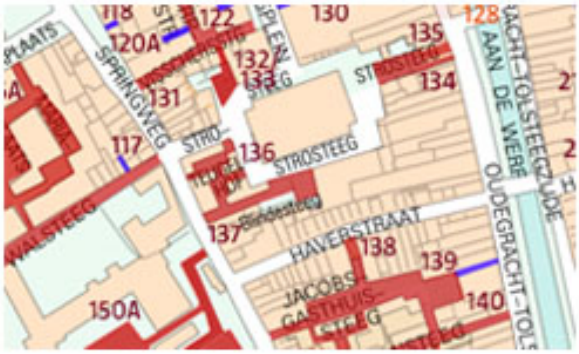
118
122
120A
130
128
135
132
133
134
131
117
136
STROSTEEG
137
HAVERSTRAAT
138
139
140
150A
JACOBS
GASTHUIS-
STEEG
SPRINGWEG
AAN DE WERF
OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**136 Teugelhof** >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	teugel verwijst naar het leidsel van een paard. Naast gelegen straten heten Zadelstraat en Haverstraat; de straatnamen commissie heeft daarom gekozen voor een naam daaraan verwant. Inmiddels blijkt de Zadelstraat een verbastering te zijn van Zetelstraat. Leidend naar de bisschopszetel (steeg 94 Bisschopshof)
Ligging	van Springweg 28-30 naar Strosteeg en Blindesteeg
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	ca. 20
Overige functies	gemeenschappelijk tuin
Historische bijzonderheden	- op deze locatie lag de in 1970 verdwenen Putsteeg, verdwenen om de bouw van parkeergarage Strosteeg mogelijk te maken; - de huidige bebouwing met hof is ontstaan met plannen uit 1972-1974. De parkeergarage was opgeleverd en de lege plaats op de Springweg moest gevuld. De Stadsvernieuwing kwam aarzelend op gang en met woningbouw konden bewoners terugkeren naar de binnenstad. Dat lukte alleen met sociale woningbouw, anderen waren indertijd niet geïnteresseerd, en het gebeurde met een maatwerkplan onder architectuur. Gerealiseerd is in 1974 een bouwplan, ontwerp Buro Oosting, voor 25 eengezinswoningen en een gebouw met 25 bergingen: Springweg 26-38, Strosteeg 76-82, Teugelhof 1-14.
Overige opmerkingen	de tuin wordt door de gemeenschappelijk bewoners onderhouden

137

118
122
130
128
120A
135
132
133
134
131
117
136
137
138
139
140
150A
STROSTEEG
HAVERSTRAAT
OUDEGRACHT-TOLSTEEG
AAN DE WERE
SPRINGVEG
WALSTEEG
JACOBS GASTHUIS-STEEG

P

P

Nummer, naam en datering	**137 *Blindesteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de steeg liep vroeger dood
Ligging	van Springweg 34-46 naar Strosteeg en Teugelhof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3
Overige functies	horecabedrijf
Historische bijzonderheden	de woonhuizen zijn in 1974 gerealiseerd, naar een bouwplan uit 1972-1974, een ontwerp van Buro Oosting, voor 25 eengezinswoningen en een gebouw met 25 bergingen: Springweg 26-38, Strosteeg 76-82, Teugelhof 1-14. Na realisatie was de steeg niet blind meer
Overige opmerkingen	de Blindesteeg stuit nu aan op de Strosteeg en een entree naar het terrein met gebouwen van de voormalige drukkerij Abels. Dit terrein gaat waarschijnlijk na 2022 een andere indeling met nieuwe ontsluitingen krijgen en andere bebouwing. Planvorming daarover is, na eerdere pogingen rond 2006, in 2019 opnieuw gestart

138

117
136
STROSTEEG
137
HAVERSTRAAT
138
139
140
141
144
145
150A
150
151
142
210
213
OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**138 *Rosapoort*** >1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de doorgang in het pand Haverstraat 24 gaf toegang tot expeditieloodsen op het achterterrein van N.V. Clichefabriek Utrecht - Rommerts en Van Santen BV
Ligging	Haverstraat 24
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	in 1975-1978 kwam er op initiatief van de gemeentelijke dienst ROVU een plan voor stegen 138-141, plan 'ROSA'. Het omvatte de restauratie en sloop van achtergebouwen en de bouw van woningen. Het poortgebouw geeft sinds 1980 toegang tot de Jacobsgasthuissteeg, steeg 139
Overige opmerkingen	-

139

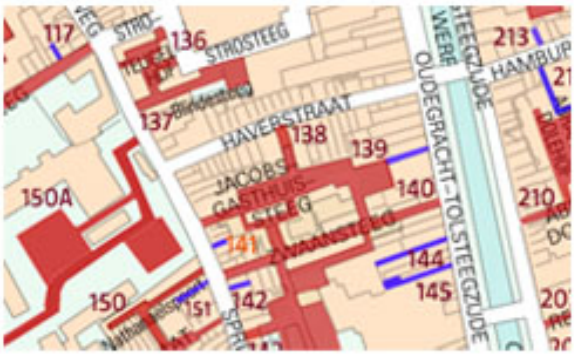
117
136
STROSTEEG
213
HAMBUR
137
HAVERSTRAAT
138
139
JACOBS
GASTHUIS-
STEEG
140
150A
210
141
144
145
150
151
142
OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**139 Jacobsgasthuissteeg** <1500 en >1970
Naambord	aanwezig entree Springweg
Naamsverklaring	- uit 1375 stammen de eerste verwijzigingen naar het St. Jacobsgasthuis en de gelijknamige broederschap; het adres is nu Oudegracht 213 en een steeg er naast liep tot op de Springweg (https://www.santiago.nl/jacobalium/sint-jacobsgasthuis/13953); - genoemd naar het op de Oudegracht gelegen St. Jacobsgasthuis. In 1586 is het gasthuis vervallen en verkocht (Van der Monde, 1844, deel I).
Ligging	van Springweg 68-70 naar Zwaansteeg
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar vanaf Springwegzijde 138 en 140; Oudegracht afgesloten
aantal deuren woningen	11
Overige functies	bergingen, hof
Historische bijzonderheden	- in de negentiende eeuw werd ook nog de naam 'Donkere Gatsteeg' gebruikt; - in de panden Oudegracht 213-217 met achterterrein zat in de twintigste eeuw N.V. Clichefabriek 'Utrecht', Rommerts en Van Santen BV. In 1975-1978 kwam er op initiatief van de gemeentelijke dienst ROVU een plan voor stegen 138-141, plan 'ROSA'. Het omvatte de restauratie en sloop van achtergebouwen en de bouw van woningen; - op 12 juni 1978 legde een felle brand de voormalige bedrijfspanden van de clichéfabriek Rommerts en van Santen volledig in de as. De panden zouden in het kader van de Stadsvernieuwing juist worden verbouwd om wederom als woningen dienst te gaan doen (JOUT 1978); - slechts een klein deel van de oude bebouwing op het binnenterrein was nog aanwezig en kon gehandhaafd blijven. Uitgevoerd is de bouw van 28 woningen, opdrachtgever KOMBINATIE 77 en ontwerp Geo-project, de realisatie volgde in 1979-1980. De steeg is sindsdien vanaf de Oudegracht afgesloten; - de entree Oudegrachtzijde heeft in 1995 een gevelsteen gekregen die werd vervaardigd door Wim van Tol (Het Utrechts Geveltekenfonds www.ugtf.nl).
Overige opmerkingen	-

140

137
HAVERSTRAAT
138
139
JACOBS
GASTHUIS-
STEEG
140
150A
141
144
145
150
151
142
143
153
152
147
SPRINGWEG

Nummer, naam en datering	**140 Zwaansteeg** <1500 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- steeg genoemd naar het huis De Swaen dat reeds wordt vermeld in het Charter van 1345 (Van der Monde, 1844, deel I); - Huis De Swaen, eigendom van Hugo Zwaning, zoon van Willem van Abcoude (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998).
Ligging	van Oudegracht 221-223 doorlopend tot Springweg 84-86
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	circa 20, waarvan het Pandhuis met 17 wooneenheden
Overige functies	park, speelplek, achterdeuren
Historische bijzonderheden	in de Zwaansteeg stonden kleine woningen. Zij zijn na de aangekondigde sanering eind jaren 1960 dichtgespijkerd. In 1975-1978 kwam er op initiatief van de gemeentelijke dienst ROVU een plan voor stegen 138-141, plan 'ROSA'. Het omvatte de restauratie en sloop van achtergebouwen en de bouw van woningen. Van de kleine woningen in de Zwaansteeg zijn enkele gerestaureerd
Overige opmerkingen	-

141

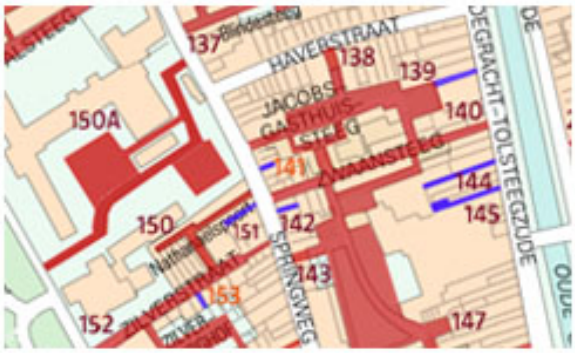
137
HAVERSTRAAT
138
139
140
150A
JACOBS
GASTHUIS
STEEG
141
144
145
150
151
142
143
153
152
147
SPRINGWEG
TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**141** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 78
Soort steeg	voormalig slop
Toegankelijkheid	bestaat niet meer als steeg
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de bebouwing van achterpanden in dit slop is bij de uitvoering van plan 'ROSA' in de periode 1979-1980 bijna volledig gesloopt, waardoor de functie als slop verviel. Het achterhuis Springweg 78 is toegankelijk geworden via steeg 139. Sinds de restauratie in 1983 is het adres Jacobsgasthuissteeg 13
Overige opmerkingen	-

142

138
139
JACOBS-
GASTHUIS-
STEEG
140
150A
141
144
145
150
151
142
143
153
152
147
153A
OUDE GRAC

Nummer, naam en datering	**142** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 86-88
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

143

138
139
JACOBS
GASTHUIS-
STEEG
140
150A
141
144
145
150
151
142
143
153
152
147
153A
SPRINGWEG
OUDE GRAC

Nummer, naam en datering	**143 *Weeshuispoort***
	>1610
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	toegang naar het door Zoudenbalch gestichtte Burgerweeshuis
Ligging	van Springweg 102a-104 naar de Zwaansteeg en de Brandstraat
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	stadsparkje, kinderdagverblijven, Regentenzaal van het voormalige Burgerweeshuis, achteruitgang complex Tivoli, achteruitgang Mieropskameren (Springweg 110-130), toegang Pandhuis
Historische bijzonderheden	- de Weeshuispoort stond oorspronkelijk bij het St. Elisabethgasthuis op Vredenburg en Achter Clarenburg. Na 1612 gaf de poort toegang tot de achterterrein van het Gereformeerd Burgerweeshuis (Oudegracht 245) dat onder beheer stond van de St. Elisabethbroederschap. De poort kreeg het wapen van de familie Zoudenbalch, met twee kinderen in weeskleding van half wit en blauw en de spreuk Beatus homo qui intelligit super egenum et pauperem - Gelukzalig de mens die een open oog heeft voor armen en misdeelden (A. van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986); - de gebouwen van het vm Burgerweeshuis grenzen nog steeds aan het hof. Van 1981 tot 2014 was het in gebruik bij poppodium Tivoli. Voor het in 2014 vrijgekomen complex organiseerde Oud-Utrecht een prijsvraag voor de herbestemming; - het aan het hof staande Pandhuis (entree Oudegracht 229, Lommertpoort, zie steeg 144), een 14e eeuws graanpakhuis en later Bank van Lening ofwel pandhuis van de lommert, was jarenlang in gebruik bij de afdeling erfgoed van de gemeente. Het Pandhuis is in 2015 door de gemeente verkocht aan een particuliere eigenaar. Het pand is in 2018 omgebouwd naar 17 appartementen; - in 2018 heeft de gemeente Utrecht na een uitgebreide selectieprocedure het Tivolicomplex verkocht aan projectontwikkelaar Stadswaarde. Met een ontwerp van FOCUS architecten uit Bussum wordt in 2022(?) een hotel, een proeftuin en horeca geopend.
Overige opmerkingen	de zuilen in de tuin zijn afkomstig van een ingestorte negentiende eeuwse kerk na de bombardementen van 1940 in Rotterdam. Het 'bouwmateriaal' is niet gebruikt voor herstel van de Domtoren en hier 'geparkeerd'

144

137
HAVERSTRAAT
138
139
JACOBS
GASTHUIS
STEEG
140
141
ZWAANSTEEG
144
145
142
143
147
151
153
SPRINGWEG
GRACHT-TOLSTEEGZIJDE
OUDE GR
211
210
ABRAHAM
DOLESTEEG
207
206
LANGE

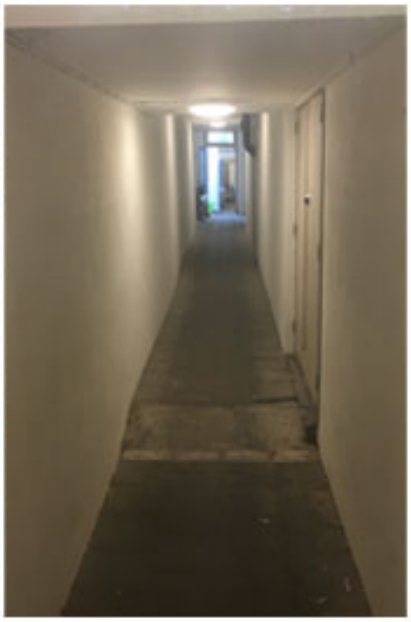

229
227

Apple kaarten

Nummer, naam en datering	**144 *Lombartpoort*** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	ook wel Lombartsteeg genoemd; loopt naar het vm Pandhuis dat vele eeuwen in gebruik is geweest bij de Bank van Lening ofwel lommert
Ligging	Oudegracht 229
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	bereikbaarheid achterhuis
Historische bijzonderheden	de steeg liep oorspronkelijk vanaf de Oudegracht door het achtergelegen Pandhuis (Oudegracht 229) naar de Springweg. De toegang op de Springweg bestaat niet meer. Tussen de Springweg en het Pandhuis, zie steeg 143, stonden langs die verdwenen steeg een zestal kleine huizen waarlangs de behoeftigen de gang naar de lommert in het Pandhuis maakten (documentatie.org). Het terrein tussen de Springweg en het Pandhuis maakt nu deel uit van steeg 143
Overige opmerkingen	de foto uit Apple Kaarten 3D geeft zicht op het achterhuis

145

HAVERSTRAAT
138
139
JACOBS
GASTHUIS-
STEEG
140
141
ZWANENSTEEG
144
145
142
143
147
151
153
SPRINGWEG
GRACHT-TOLSTEEGZIJDE
OUDE GR
211
210
ABRAHAM
DOLESTEEG
207
206
LANGE

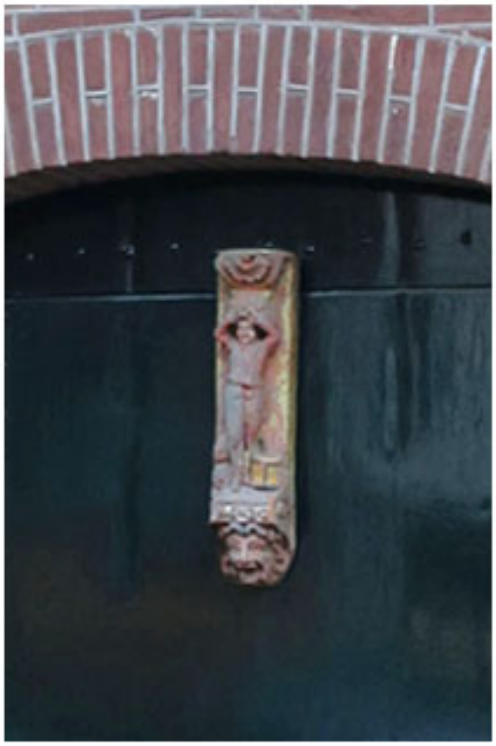

Nummer, naam en datering	**145 *Zakkendragerspoort*** >1580
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	plaquette met naamsverwijzing naar Zakkendragersgilde
Ligging	Oudegracht 237
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	leidt nu naar een tuin
Historische bijzonderheden	- "*Na de reformatie in 1582 werd een klein deel van het complex van het Regulierenklooster afgestoten en wel dat wat nu behoort tot het achterste deel van Oudegracht 237. Dit was oorspronkelijk de sacristie van de kloosterkerk met aangrenzende kapel. Deze sacristie werd in 1580 toegewezen als onderkomen voor de zakkendragers. In 1622 werd het zakkendragersgilde gesplitst in een deel voor het Boveneinde en een deel voor het Benedeneinde van Utrecht. De zakkendragers van het Benedeneinde gebruikten de sacristie inclusief de tussen 1629 en 1712 bijgetrokken aangrenzende Raephorstkapel. In 1832 had de gildekamer nog een zelfstandig kadasternummer, maar bij de afbraak van de Weeskerk in 1864 werd het kapeldeel (in gebruik als dobbelruimte) gesloopt en kwam de grond daarvan in 1874 in bezit van het Weeshuis.*" (R. Stenvert en I. Dekker, Tivoli-complex Bouwhistorische verkenning juli 2010.pdf); - het beeldje is in 1973 gestolen en in 1990 vervangen door een replica; - de poort maakt onderdeel uit van het 'Tivoli-complex', in transitie naar andere functies, zie steeg 144.
Overige opmerkingen	de foto achter de deur is afkomstig uit bovengenoemde Bouwhistorische verkenning

146

153
153A
154
156
157
147
146
BRANDSTRAAT
148
146A
149
SMEESTRAAT
159
160
ANDREASSTR.
LANGE
OUDE GRACHT
203
KORTE SMEES
202
201
200
OUDEGRA

Nummer, naam en datering	**146 Brandstraat** <1300
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	bekend vanwege de geboorteplaats van Paus Adriaan in deze steeg. De naam verwijst naar het huis uit de veertiende eeuw van eigenaar Dirk van der Aa Brandtszoon. Dit verdwenen pand wordt vaak aangeduid met Huize Branda (bron Rene Sanders: http://www.chaosmaatschappij.nl/Huis Brandaa.html). In 1931 wijzigde de naam Brandsteeg in Brandstraat
Ligging	Oudegracht 263-265 - Springweg 138-140
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	zijgevel Andreasklooster, parkeerplaatsen, garages
Historische bijzonderheden	- op de hoek met de Oudegracht (zuidzijde) staat de in 1911 geopende R.K. Paus Adriaanschool - een vroegere lagere school voor meisjes met indertijd een uitbreiding in de Brandstraat; - in de periode stadsvernieuwing is in de jaren 1988-1991 veel veranderd. Garageboxen maakten plaats voor woningen. Het in de Brandstraat staande schoolpand werd gesloopt en maakte plaats voor een nieuw appartementenblok. De vleugel van het Andreasklooster werd gesloopt en nieuw opgetrokken voor zusterwoningen met de ontsluiting vanuit het hof, zie steeg 146A. Het klooster is na 2001 opgedeeld naar koop appartementen
Overige opmerkingen	helaas heeft de vleugelwand van het kloostergebouw in de steeg een erg gesloten karakter met een daardoor verminderde leefbaarheid en dit wordt versterkt door de voor de gevel geparkeerde auto's

146A

153
153A
154
156
157
146
147
148
146A
149
159
160
201
200
203
202
BRANDSTRAAT
SMEESTRAAT
KORTE SMEES
ANDREASSTR.
LANGE
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**146A *Andreasgasthuishof*** 1873-2001
Naambord	-
Naamsverklaring	het was de tuin van het in 1873 geopende Andreasgasthuis, een katholiek ziekenhuis
Ligging	Brandstraat nabij 20
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	- in de Brandstraat werd na 1873 een lange vleugel bijgebouwd; - het ziekenhuis werd later een klooster voor de Zusters van Liefde; - in de periode Stadsvernieuwing is veel veranderd. De vleugel van het klooster in de Brandstraat werd gesloopt, idem een gebouw van de voormalige Paus Adriaanschool in de achtertuin. Uitgevoerd werd in de jaren 1988-1991 een vleugel voor zusterwoningen en op de locatie van het schoolgebouw een appartementenblok; - de zusters hebben het klooster in 2001 verlaten en het complex werd verbouwd tot kleine (koop) appartementen. Bij deze verbouwing is de originele achtergevel met kapel van het hoofdgebouw gesloopt om plaats te maken voor nieuwe balkons en raampartijen.
Overige opmerkingen	-

147

140
141
142
143
144
145
147
146
148
150
151
153
207
206
210
OUDE GRACHT
BRANDSTRAAT
SPRINGWEG

Nummer, naam en datering	**147** <1832 en >1970
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Brandstraat 15-45
Soort steeg	steeg naar hof 143
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1
Overige functies	garageboxen
Historische bijzonderheden	inmiddels zijn de garageboxen als erfgoed te zien, een voor de jaren 1970-1980 passend gebruik van ruimte in hartje binnenstad
Overige opmerkingen	de steeg is een handige doorloop tussen de Brandstraat en het hof Weeshuispoort, steeg 143

148

143
153
147
206
OUDE GRACHT
146
BRANDSTRAAT
148
203
156
149
SMEESTRAAT
157
201
159
200
LANGE

Nummer, naam en datering	**148** <1400
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 267
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het achterom maakt deel uit van het 'vergeten' stadskasteel De Drie Schabellen, een boek met deze titel is uitgegeven door Rene Sanders in 2014. Meer over de historie van deze steeg en de verdwenen verbinding met de Lange Smeestraat staat in dit boek
Overige opmerkingen	-

149

143
153
147
206
OUDE GRACHT
146
BRANDSTRAAT
148
203
156
149
157
SMEESTRAAT
201
159
200
LANGE

Nummer, naam en datering	**149** <1832 en >1970
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Smeestraat 27
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	op deze locatie van Lange Smeestraat 23-27 staat een appartementenblok met 3 appartementen, gerealiseeerd naar een bouwplan uit 1979-1980
Overige opmerkingen	-

150

141
144
145
150
151
142
143
153
152
153A
147
152A
146
154
156
149

Nummer, naam en datering	**150 Nathanaëlspoort** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	voor 1783 was hier een herberg met de naam die naar deze discipel van Jezus Christus verwees (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Springweg 47a naar Zilverstraat
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3, waarvan 1 met meer wooneenheden
Overige functies	bergingen
Historische bijzonderheden	van het druk bewoonde slop is weinig meer over, in de periode Stadsvernieuwing zijn alle restanten gesloopt. Enkele nieuwer gebouwde woningen hebben hun uitzicht op het Karelshof, steeg 150A. De steeg is een doorloop geworden naar bergingen voor woningen in de omgeving, zie steeg 152
Overige opmerkingen	-

150A

116
WALSTEEG
137
HAVERSTRAAT
138
139
150A
JACOBS-
GASTHUIS-
STEEG
141
ZWARTESTEEG
GEERTEBOLWERK
150
151
142
143
153
152
SPRINGWEG

KarelIV
Karel5
KAREL V

Nummer, naam en datering	**150A *Karelshof*** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar het Hotel Karel V, op het grondgebied daarvan ligt de steeg, een hof
Ligging	van Geertebolwerk 1 naar Springweg 27
Soort steeg	hof, met woningen in een bijzondere vorm
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	verschillende hotel- en restaurantgebouwen, vergaderlocaties hotel Karel V
Overige functies	park met siertuinen, terras
Historische bijzonderheden	- tot de periode van de Bataafse revolutie in 1796 was dit het terrein van de Ridderlijke Duitsche Orde. In de vijftiende eeuw heeft Keizer Karel V het bezocht en er mogelijk overnacht. In de Franse periode tot 1813 kregen de gebouwen een militaire functie en daarna werd het Rijks Militair Hospitaal; - in 1990 werd dit hospitaal overbodig. Een deel van het terrein met gebouwen is terugverkocht aan de Duitsche Orde; - het grootste deel van het terrein met gebouwen werd particulier verkocht en na een grondige verbouwing en restauratie Hotel Karel V, opdrachtgever De Vechtse Slag en ontwerp architect Aart Oosting. Het eerste 5 sterren hotel van Utrecht opende in 1999. Enkele jaren later volgde de nieuwbouw van een gebouw met hotelsuites.
Overige opmerkingen	voor het eerst in de historie is het terrein in 1999 voor het publiek opengesteld. Er ontstond een mooie doorloop tussen het Geertebolwerk en de Springweg

151

141
144
145
150
151
142
143
153
152
153A
147
152A
146
154
156
149

Nummer, naam en datering	**151** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 51-51a
Soort steeg	achterom (vh slop)
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 deur, 10 brievenbussen
Overige functies	toegang naar achterhuis
Historische bijzonderheden	de gang maakt deel uit van een diep middeleeuws huis met de naam 'In de Spaence Stoel'. De vroegere functie als slop naar achterwoningen is vervallen en het resteert als een achterom
Overige opmerkingen	-

152

141
144
145
150
151
142
143
153
152
ZILVERSTRAAT
153A
147
152A
TUINSTRAAT
146
BRANDSTRAAT
154
156
149
SPRINGWEG

Nummer, naam en datering	**152 Zilverstraat** <1389
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	al in 1389 is er sprake van een 'Zulverstrate', vanaf 1619 bekend als Silversteechjen (Van der Monde, 1844, deel I)
Ligging	Springweg 55b-59
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in de late middeleeuwen is min of meer planmatig vanaf de Springweg de Zilverstraat ontstaan met een verkaveling van huiserven dwars op de toenmalige steeg; - de steeg grenst aan het hof Karel V, zie steeg 150A; - in de jaren 1960 stond de bebouwing op de nominatie om gesaneerd en gesloopt te worden. Dichtgespijkerde panden wachtten lang op dit lot, anderen werden gesloopt; - in 1980 is het hoekhuis Springweg 59 gerestaureerd, een monument. Restauratie van Zilverstraat 2 en 4 was ook de bedoeling. Een particulier kon dat plan niet rond krijgen. Het Utrechts Monumenten Fondse nam de huizen in 1979 over, maar restauratie lukte het UMF ook niet. Beide huizen zijn in een historische stijl nieuw gebouwd. Wel gerestaureerd zijn nummer 12 en 34, met architect Ter Stege. Het werden fraaie voorbeelden voor de nog te volgen Stadsvernieuwing in deze buurt. - de rest van de steeg en buurt kwam in 1987-1990 aan de beurt met de Stadsvernieuwing. Nieuwbouw volgde voor de onevenzijde met een bouwplan 1986-1990, opdrachtgever KOMBINATIE 77, ontwerp Rob van den Hout - Willem de Wit buro voor architectuur: realiseren op de Zilverstraat en Springweg van eengezinswoningen met bergingen in de Nathanaëlspoort, steeg 150. En een tweede plan uit 1987-1990 voor de overige gaten: realiseren 32 woningen en parkeergarage Tuinstraat Noord, Zilverstraat, Geertebolwerk.
Overige opmerkingen	-

152A

150
151
142
145
143
153
152
153A
147
152A
146
148
154
156
149
157
SMEESTRAAT

Nummer, naam en datering	**152A *Zilverbergplateau*** 1989
Naambord	-
Naamsverklaring	naam afgeleid van de naastliggende Zilverberghof
Ligging	van Tuinstraat 19/21 naar de Zilverberghof (steeg 153A)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	14
Overige functies	terras met terrastuinen
Historische bijzonderheden	- in 1961 is de bebouwing van de steeg Zilverbergspoort (steeg 153) en kleine aanpalende huizen op het Geertebolwerk gesaneerd en gesloopt. Het terrein werd als parkeerterrein in gebruik genomen; - het plateau is ontstaan in de periode stadsvernieuwing naar een plan uit 1987-1990, opdrachtgever KOMBINATIE 77, ontwerp Rob van den Hout - Willem de Wit buro voor architectuur: realiseren 32 woningen en parkeergarage Tuinstraat Noord, Zilverstraat, Geertebolwerk. De parkeergarage van twee lagen voor 110 auto's is deels verdiept en deels verhoogd aangelegd. Op het dak en om de garage staan de woningen, elk met een toegangsdeur naar het verhoogde dak cq. plateau. Het plateau heeft een toegangstrap naar de Tuinstraat en de Zilverberghof.
Overige opmerkingen	het hof is een rust- en ontmoetingspunt voor de bewoners en in 2019 voorzien van nieuwe bestrating en pergola's

153

141
144
145
150
151
142
143
153
152
153A
147
152A
146
154
156
149

ZILVERBERGS
POORT
34

Nummer, naam en datering	**153 *Zilverbergspoort*** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	waarschijnlijk afgeleid van Zilverstraat
Ligging	Zilverstraat 34
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg, de deur is er nog naar het voormalige hof
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	De Zilverbergspoort heeft geen nieuwe invulling gekregen in de periode Stadsvernieuwing 1987-1990. Al begin jaren 1960 was de bebouwing van de steeg en omgeving weggesaneerd en gesloopt. Nieuw aangelegd in 1987-1990 is de Zilverberghof met een andere ontsluiting en functie, zie steeg 153A
Overige opmerkingen	-

153A

141
144
145
150
151
142
143
153
152
153A
147
152A
146
154
156
149
SPRINGWEG
BRANDSTRAAT
TUINSTRAAT

Nummer, naam en datering	**153A Zilverberghof** >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naam afgeleid van de Zilverbergspoort, de cameren daarvan stonden op dit hof
Ligging	van Zilverstraat 46-50 naar Tuinstraat 7 en Tuinstraat 19
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	park, toegang tot bergingen
Historische bijzonderheden	- in 1961 zijn de kleine huizen op het Geertebolwerk tussen de Zilverstraat en Tuinstraat inclusief de Kleine Tuinstraat en de Zilverbergspoort, steeg 153, gesloopt. Het terrein werd parkeerterrein, onder andere voor het Militair Hospitaal en een speeltuin; - in de periode stadsvernieuwing is een plan uit 1987-1990 uitgevoerd, opdrachtgever KOMBINATIE 77, ontwerp Rob van den Hout - Willem de Wit buro voor architectuur: realiseren 32 woningen en parkeergarage Tuinstraat Noord, Zilverstraat, Geertebolwerk.
Overige opmerkingen	het hof is een groen rustpunt in deze buurt, echter ook een bergingenhof

154

153
152
ZILVERSTRAAT
ZILVER BERGHOF
153A
143
PRINSENGRACHT
147
152A
TUINSTRAAT
146
BRANDSTRAAT
148
GEERTEBOLWERK
154
ANDREASSTR.
156
149
157
SMEESTRAAT
155
159

Nummer, naam en datering	**154 Tuinstraat** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naamsverklaring van de Tuinstraat ontbreekt
Ligging	Springweg 79-81 naar Geertebolwerk 17-19
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	35
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- Pieter Veelo was ca 1826 de bouwer van de poort in zijn pand op de Springweg en de huizen in de nieuwe straat (Van der Monde, 1844, deel I). Later stond het bekend als Hofje van Veelo. De Maatschappij tot Verbetering der Woningen voor Arbeidenden en Minvermogenden kocht het hof in 1855 en legde riolering aan. De gemeente werd in 1869 eigenaar en zorgde voor een waterpomp; - Werkgroep Tuinstraat maakte een jaarkalender 1983 met als onderwerp: De Tuinstraat gered?! Goedkoop herstel van de vervallen 21 kleine huizen Tuinstraat 4-42 leek haalbaar. Het zou f 72.250 kosten aldus de gemeente, de werkgroep becijferde de kosten op slechts ƒ 14.500 per woning. Het protest hielp wel en niet. Niet omdat de woningen vrijwel geheel gesloopt werden, wel doordat de gevelwand hersteld is met een reconstructie van de oorspronkelijke huizen. Dat is uitgevoerd met een bouwplan uit 1986-1988, opdrachtgever KOMBINATIE 77; - de andere zijde van de straat is in 1962 grotendeels afgebroken in verband met de slechte staat van de woningen en werd vervolgens een parkeerterrein. In 1987-1990 kwamen er nieuwe huizen, opdrachtgever KOMBINATIE 77, ontwerp Rob van den Hout - Willem de Wit buro voor architectuur: realiseren 32 woningen en parkeergarage Tuinstraat Noord, Zilverstraat, Geertebolwerk; - Mitros nam de gereconstrueerde woningen in 2018 weer in eigen beheer, na jarenlang beheer door Stadsherstel Midden Nederland.
Overige opmerkingen	-

155

152A
TONNISTRAAT
ANDREAS-
154
156
GEERTEBOLWERK
GEERTEBOLWERK
157
ANDREASSTR.
155
CATHARIJN
LANGE
146
BRANDSTRAAT
148
149
SMEESTRAAT
159
SPRINGWEG
160
158
161

Nummer, naam en datering	**155 Andreasstraat** <1500 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	lange tijd werd deze steeg Molensteeg genoemd. Verwarrend, want er waren meer Molenstegen. Vernoeming volgde naar het R.K. Andreas ziekenhuis, in 1873 gesticht op de Springweg, voorloper van het St. Antonius ziekenhuis (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Springweg 101-107 naar Geertebolwerk 29-30
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	21
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deze steeg wordt het eerst genoemd in een Schepenbrief in 1473 (Van der Monde, 1844, deel I); - begin jaren 1960 zijn huizen weggesaneerd en gesloopt, het terrein kwam in gebruik voor parkeren; - in de periode Stadsvernieuwing is de straat hersteld met een bouwplan uit 1986-1988, ontwerp Verbaan en Bouwstra uit Vianen: renovatie woningen, nieuwbouw Andreashof 5-13, Andreasstraat 2-6, 16, 15-19, 31.
Overige opmerkingen	-

156

153
143
152
ZILVERSTRAAT
153A
147
ZILVER BERGHOF
152A
TUINSTRAAT
146
BRANDSTRAAT
148
GEERTEBOLWERK
154
ANDREAS HOF
156
149
157
ANDREASSTR.
SMEESTRAAT
155
159

Nummer, naam en datering	**156 Andreashof** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijzing naar het R.K. Andreas ziekenhuis in 1873 gesticht op de Springweg, voorloper van het St. Antonius ziekenhuis (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	Andreasstraat 19-21 naar Geertebolwerk 23
Soort steeg	steeg en hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	15
Overige functies	groene invulling met bankjes
Historische bijzonderheden	- de Andreashof had in de twintigste eeuw een onderwijsbestemming voor de Ned. Hervormde Marnixkweekschool voor kleuterleidsters Springweg 91, de Prot. Chr. V.G.L.O.-school en tot slot een school voor Bakkers: het was gevuld met barakken, muren, opslagplaatsen en fietsenstallingen. Bijna het geheel is ontruimd en gesloopt begin jaren 1980; - de huidige bebouwing is dankzij Stadsvernieuwing gerealiseerd met een plan uit 1986-1988, opdrachtgever Kombinatie 77, ontwerp Verbaan en Bouwstra uit Vianen, verbouw school tot 2 driekamerwoningen en een groepswoning, Andreashof 13-15 en Andreasstraat 9b-c; woningen Andreashof 5-13, Andreasstraat 2-6, 16, 15-19, 31; - de schoolentree op het Geertebolwerk is blijven staan, daarachter een klein parkeerterrein en toegang naar het hof; - het hof kijkt uit op woningen op de Tuinstraat die naar historische stijl nieuw zijn gerealiseerd in de periode 1986-1990, zie steeg 154; - het hof is in samenspraak met de bewoners ontworpen door BTL-tuinarchitecten. De tuin wordt door de bewoners onderhouden; - op het hof staat een bronzen beeld van een uil, ter herinnering aan de in 2010 overleden Utrechtse kunstschilder Dolf Zwerver, die er woonde.
Overige opmerkingen	-

157

143
153
152
ZILVERSTRAAT
153A
147
ZILVERBERGHOF
152A
TUINSTRAAT
146
BRANDSTRAAT
GEERTEBOLWERK
ANDREAS-
154
156
149
157
ANDREASSTR.
SMEESTRAAT
155
159
LANGE

Nummer, naam en datering	**157** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Andreasstraat 31-37
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

158

149
SMEESTRAAT
157
155
ANDREASSTR.
159
LANGE
SPRINGWEG
160
158
161
163
162
GEERTEKERK-
HOF
GEERTESTRAAT

Nummer, naam en datering	**158 *Wolfaartssteeg*** <1470 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	Wolfaart is een achternaam, een relatie met deze steeg is niet bekend
Ligging	Springweg 129-149
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	tuin en terras Batholomeusgasthuis, transformatorruimte, bergruimte
Historische bijzonderheden	- in de steeg stonden kleine huizen, 'de kamers van de Heylige Lande' in 1469 gesticht door Joffer Geertruyt, weduwe van Willem Arntsz (W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984). Velen zijn in de jaren 1960 dichtgespijkerd om gesaneerd te worden; - de steeg liep jarenlang naar de achterzijde van de garages van Schwager (Citroën-dealer) met panden op het Geertekerkhof, het bedrijf verhuisde in 1978; - in de periode Stadsvernieuwing kwamen middelen beschikbaar, bouwplan 1982-1987, opdrachtgever Bartholomeusgasthuis en ontwerp Buro voor architectuur Oord uit Kampen: 9 kamers van de Heylige Lande zijn in 1985 gesloopt (Springweg 131-147), 2 zijn blijven staan; - het Bartholomeusgasthuis heeft sindsdien een prachtig hof, grenzend aan het restaurant en aanleunwoningen.
Overige opmerkingen	-

159

149
157
155
SMEESTRAAT
159
LANGE
SPRINGWEG
160
163
158
161
162
GEERTEKERK HOF
GEERTESTRAAT
OUDEGRACHT

152

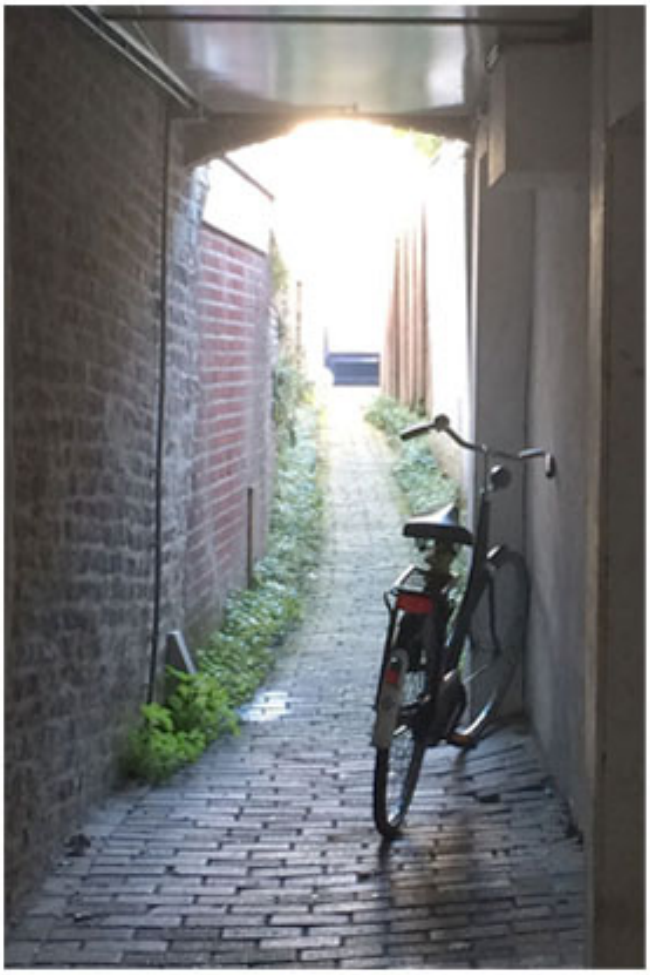

Nummer, naam en datering	**159** <1400
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 152
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 naar achterhuis, 3 brievenbussen
Overige functies	fietsenstalling, achterom Springweg 154
Historische bijzonderheden	- de steeg hoorde ooit bij Oudegracht 283 (Steengoed 49, 2009); - achter in het slop staat het pand Springweg 152, een fors veertiende eeuws diep huis dat verbonden is met de huizen Lange Smeestraat 14, 16, 18 (Dolfin, 1989).
Overige opmerkingen	tussen de Springweg en de Oudegracht is er een hoogteverschil van ongeveer 1,5 meter, de steeg loopt langzaam omhoog richting de Oudegracht

160

149
157
155
SMEESTRAAT
159
LANGE
SPRINGWEG
160
158
161
163
162
GEERTEKERK-
HOF
GEERTESTRAAT
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**160** <1400
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Springweg 160A
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het slop leidt naar een pand midden op de lange kavel tussen de Oudegracht 289 en Springweg 158-160, Springweg 160A
Overige opmerkingen	- naast de steeg stond vanaf 1618 verborgen achter de huizenrij een doopsgezinde schuilkerk. De kerk werd in 1792 in gebruik genomen als synagoge. Het huidige gebouw op de Springweg is als synagoge gerealiseerd in 1926; - "*In 1981 verkocht de Nederlands Israëlitische gemeente te Utrecht de grote synagoge aan iemand, die er een exclusieve meubelzaak van wilde maken;* *Na faillissement van deze ondernemer kocht Stichting Zending en Opwekking het gebouw in 1983.*" (site Stichting Zending en Opwekking); - de angst voor inbraak heeft geleid tot een weinig fraaie en erg hoge toegangsbescherming.

161

149
157
155
SMEESTRAAT
159
LANGE
SPRINGWEG
160
158
161
163
162
GEERTEKERK-
HOF
GEERTESTRAAT
OUDEGRACHT

182
182-1

Nummer, naam en datering	**161** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	bij Springweg 182
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	voormalige adres Loodgietersbedrijf W. van Dorresteyn. Een wijziging in de bebouwing kwam met een bouwplan uit 1993-1994: het maken van 3 woningen in een bestaande woning met bedrijf
Overige opmerkingen	-

162

149
157
155
ANDREASSTR.
SMEESTRAAT
159
LANGE
SPRINGWEG
160
158
161
163
162
GEERTEKERK-
HOF
GEERTESTRAAT
OUDEGRACHT

4
5

Nummer, naam en datering	**162** <1832 en erna
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Geertekerkhof 4 en 5
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het slop leidt naar een pand tussen het Geertekerkhof en de Oudegracht. Op deze diepe kavel staat Geertekerkhof 5 en het achterhuis Geertekerkhof 4
Overige opmerkingen	de angst voor inbraak heeft geleid tot een wel erg hoge beschermingsconstructie bij de steegentree

163

157
155
ANDREASSTR.
149
SMEESTRAAT
159
LANGE
SPRINGWEG
160
158
161
163
162
GEERTEKERK-HOF
GEERTESTRAAT

Apple kaarten

Nummer, naam en datering	**163 *Tinnegieterspoortje*** <1800
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 309-311
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang tot binnenterrein met achterhuis Oudegracht 309A
Historische bijzonderheden	- in de achttiende eeuw is er al sprake van huizen en bewoning in de steeg. De huizen zijn mogelijk al in de eerste helft van de negentiende eeuw verdwenen (Steengoed 48, 2009); - Oudegracht 309 is gerealiseerd naar een bouwplan uit 1907, het toenmalige achterpand bleef toen staan; - in 1984 is veel van de achterbouw gesloopt en is een nieuw achterhuis gerealiseerd.
Overige opmerkingen	de steeg is bijzonder smal waardoor het in haar vroegste geschiedenis mogelijk een ozendrop is geweest, een druipgoot voor de daken aan weerszijden. Later gebruik leidde tot de instandhouding als steeg

164

158
161
162
GEERTEKERK-HOF
GEERTESTRAAT
165
166
164
KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
164A
198
197
196
194
193B
193
OUDEGRACHT
DE WERF
TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**164 *Het Cromhout*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	genoemd naar het huis Het Cromhout, Oudegracht 339
Ligging	Oudegracht 339-341
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de eigenaren van het huis Cromhout betaalden al voor de reformatie van 1580 oudeigen ten bate van het Ceciliaklooster. Deze pacht viel aan de stad na 1580. Na de grondwetherziening van 1983 werden de oude zakelijke rechten afgeschaft met een wet uit 1999. Rond het jaar 2000 heeft een afkoop plaatsgevonden (Steengoed 53, 2012); - achter de toegang leidt een steeg naar een achterhuis met uitbouwen en een tuin.
Overige opmerkingen	-

164A

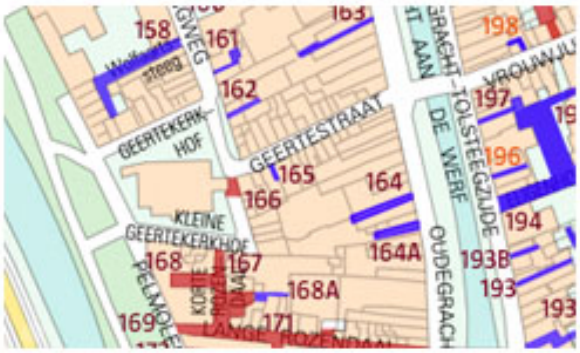
158
161
162
163
198
197
196
GEERTEKERK-HOF
GEERTESTRAAT
165
166
164
164A
194
193B
193
KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
DE WERF
OUDEGRACH

Nummer, naam en datering	**164A *Adriaanshof*** >1890
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	toegang naar de voormalige Paus Adriaanschool
Ligging	Oudegracht 345
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de toegang via de poort was voor de R.K. Fröbelschool Paus Adriaan voor lager onderwijs aan jongens. Vele jaren, tot de sluiting (*jaren 1970-1980?*), naar de kleuterschool voor jongens en meisjes; - op het achterterrein staat het voormalige schoolgebouw uitgevoerd in laagbouw inclusief een schoolkapel. Dit gebouw heeft haar entree via Kleine Geertekerkhof 1, Palladio - Huis voor de Kunsten Utrecht.
Overige opmerkingen	-

165

158
161
162
163
198
197
196
GEERTEKERK-HOF
GEERTESTRAAT
165
166
164
164A
194
193B
193
KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
DE WERF
OUDEGRACH

Nummer, naam en datering	**165** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Geertestraat 22-24
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	was een slop
Overige opmerkingen	-

166

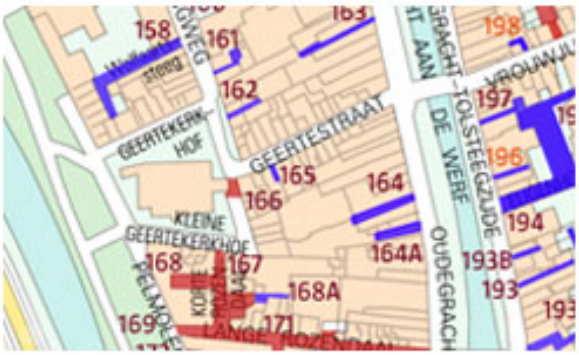
158
161
162
163
198
197
196
194
193B
193
165
166
164
164A
168
167
168A
169
171
GEERTESTRAAT
GEERTEKERK-HOF
KLEINE GEERTEKERKHOF
DE WERF
OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE
PELMOLEN
LANGE ROZENDAAL

Geertestraat

Nummer, naam en datering	**166 *'t Keelsgat*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de doorgang werd in de volksmond wel 't Keelsgat genoemd (B.J. Martens van Vliet, De Vollekstaol van de stad Uterech, 2008)
Ligging	tussen het koor van de Geertekerk en Geertestraat 30
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	
Overige opmerkingen	-

167

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
172
LANGE ROZENDAAL
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR.
170
174
BOOGSTR.
175
SUIKERSTR.
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
164A
OUDEGRACHT
194
193B
193
193A
178
192A
192
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**167 Korte Rozendaal** <1859
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- "*husinge en hofstede gelegen in Rosendael, hetende Rose in 1478*", archief Geertekerk en transportakte 5 mei 1563; transportakte 1601 hoekhuis De Roos van Cort Rosendael (MOUT 1967 p 31-32); - waarschijnlijk genoemd naar huis 'De Roos' op de westhoek Korte en Lange Rozendaal.
Ligging	van Kleine Geertekerkhof naar Lange Rozendaal
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	18
Overige functies	kinderspeelplaats
Historische bijzonderheden	- de eerste steeg van de Zeven Steegjes, stegen 167 tot en met 176; - in 1761 kwam het Rooms-Katholiek Parochiaal Armbestuur, door een legaat van Willem de Kock, in het bezit van de eeuwenoude brouwerij 'De Boog' op de Oudegracht en het diepe bedrijfsterrein dat liep tot Achter de Wal. In 1842 begon het Armbestuur op de achterliggende landerijen met de bouw van eenvoudige woningen. Daarmee werd het Armbestuur een belangrijke opdrachtgever voor wat uiteindelijk de Utrechtse Zeven Steegjes zijn geworden, bestaande uit 166 woningen. - in 1952 verwierf de gemeente Utrecht het geheel om te saneren. In 1970 vond een beperkte renovatie plaats; - de Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel UMS redde in 1994 de Zeven Steegjes door het geheel aan te kopen. In de volgende jaren tot en met 1996 zijn de woningen gerestaureerd tot het huidige aantal van 129. Alle woningen zijn gemeentelijk monument.
Overige opmerkingen	na 1996 worden vrijkomende woningen ook toegewezen aan niet oorspronkelijk bewoners van de Zeven Steegjes

168

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
164A
194
193B
193
193A
OUDEGRACHT
168A
169
171
172
LANGE ROZENDAAL
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR
175
SUIKERSTR
176
FOCKSTRAAT
177A
178
192A
192
NICOLAAS
182

Nummer, naam en datering	**168** <1859
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	aan Korte Rozendaal
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	Op deze plek is ruimte voor een verhaal over het leven in de 'Zeven Steegjes'. Op het Korte Rozendaal 17 woonde Nicolaas de Kleijn, voor de buurtbewoners Klaas de Kleijn. Jan, de zoon van Klaas de Kleijn schreef in de oorlogsjaren een roman getiteld De Zeven Steegjes (bij velen uit de 'Steegjes' wel bekend). Hierin beschrijft hij het vooroorlogse buurtleven, want Jan herinnert zich nog goed hoe het leven in de huisjes was: *"We hadden een kamertje van 3,5 bij 3,5. Boven stonden vier ledikanten. Stro voor het bed haalden we op de Oosterkade.* *'s Avonds lag je op een bult te slapen. Wij hadden nog een wc in de kamer onder de trap maar velen niet. Die hadden een gezamenlijke 'droogplee' buiten in de straat waar de halve buurt op ging. En eens in de zoveel tijd kwam de 'ballenbak of odeurwagen' de emmers legen. Veel speelde zich aan de deur af, het buurtfeest eens in het jaar maar ook vele ruzies en vechtpartijen. Elk dubbeltje telde maar de onderlinge solidariteit tussen de buurtbewoners was groot. Een kopje suiker lenen, of wat koffie was geen probleem.* *Poffen bij Koos de Balk behoorde tot de gewoonste zaak van de wereld".*

168A

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
164A
OUDEGRACHT
194
193B
193
193A
169
171
172
ROZENDAAL
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR.
170
174
BOOGSTR.
178
192A
175
SUIKERSTR.
176
FOCKSTRAAT
177A
183
182
192
PELMOLENWEG
PELM
NICOLAAS

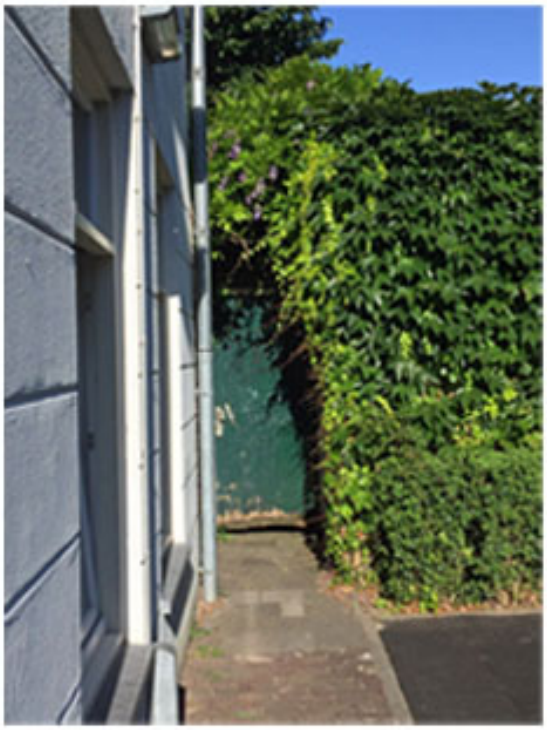

Nummer, naam en datering	**168A** <1859
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	aan Korte Rozendaal
Soort steeg	hof met achterom
Toegankelijkheid	openbaar, achterom afgesloten
aantal deuren woningen	7
Overige functies	achterom voor panden Lange Rozendaal; het hof is ingericht als buurtspeeltuin
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	een fraaie pergola als toegang

169

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
164A
194
193B
193
168A
193A
169
171
ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR.
178
192A
175
SIERKERSTR.
192
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
OUDEGRACHT
PELMOLENWEG

Nummer, naam en datering	**169 Lange Rozendaal** <1430
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	waarschijnlijk genoemd naar huis 'De Roode Roos' van Cort Rosendaal (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Pelmolenweg 12-16 naar Oudegracht 365-369
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	42
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167; de eerste steeg waar het Rooms-Katholiek Parochiaal Armbestuur kleine huizen realiseerde in plaats van voormalige opstallen van de bierbrouwerij
Overige opmerkingen	-

170

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
164A
194
193B
193
193A
168A
169
171
LANGE ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR.
170
174
BOOGSTR.
178
192A
175
SUIKERSTR.
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
OUDEGRACHT
PELMOLENWEG
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**170 Moutstraat** <1860
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijzing naar brouwerij de Boog
Ligging	van Lange Rozendaal 14-16 naar Boogstraat 1-2
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	Buurthuis de Sjuut
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	-

171

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
164A
194
193B
193
193A
OUDEGRACHT
169
171
ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR.
170
174
BOOGSTR.
178
192A
175
SUIKERSTR.
192
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
NICOLAAS

26
28

10
12

Nummer, naam en datering	**171 *Hopstraat of Nutstraat*** <1860
Naambord	-
Naamsverklaring	de namen kwamen beiden voor, Hopstraat is herleidbaar naar de aan de brouwerij gerelateerde namen
Ligging	van Lange Rozendaal 26-28 naar Boogstraat 9-11
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	-

172

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
LANGE ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR
175
SUIKERSTR
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
OUDEGRACHT
164A
194
193B
193
193A
178
192A
192
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**172 Kockstraat** <1840
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar de brouwer van brouwerij De Boog, de vrijgezel Willem de Kock, die de brouwerij inclusief zijn gehele vermogen bij zijn overlijden in 1761 schonk aan de Rooms Katholieke Armenkamer
Ligging	van Pelmolenweg 13 naar Moutstraat 2
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	ja
aantal deuren woningen	31
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	-

173

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
172
KOOKSTRAAT
173
BROUWERSTR.
170
174
BOOGSTR.
175
SEMKERSTR.
176
KOOKSTRAAT
177A
182
OUDEGRACHT
164A
194
193B
193
193A
178
192A
192
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**173 Brouwerstraat** <1860
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijzing naar brouwerij de Boog
Ligging	van Pelmolenweg naar Moutstraat 3
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	21
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	-

174

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
169
171
LANGE ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR
MOUTSTR
175
SUIKERSTR
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
178
OUDEGRACHT
164A
194
193B
193
193A
192A
192
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**174 Boogstraat** <1860
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	brouwerij De Boog op de zuidpunt van de Oudegracht bestond al in de zestiende eeuw
Ligging	van Pelmolenweg naar Moutstraat 5
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	19
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167
Overige opmerkingen	-

175

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
168A
164A
194
193B
193
193A
169
171
172
ROZENDAAL
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR
175
SLIKKERSTR
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
178
192A
192
OUDEGRACHT
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**175 Suikerstraat** <1843
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	gaf toegang naar de achterzijde van de suikerfabriek van Albert van Beek (MOUT 1967 p 31-32)
Ligging	Pelmolenweg 13-14
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167; - de suikerfabrikant Albert van Beek heeft op zijn terrein 20 'woninkjes' gebouwd, het straatje dat spoedig Suikerstraat werd genoemd (MOUT 1967, p 31-32); - de expeditieweg naar de fabriek op Oudegracht 387 bleef tusen de huizen liggen; - het pand Oudegracht 387 is in 1934 door brand getroffen en vrijwel geheel gesloopt. In de plaats kwam een bedrijfsvestiging van N.V. Landaal - Schelde; - medio 1960 is een groot deel van de huizen Suikerstraat gesloopt voor uitbreiding van het bedrijf op de Oudegracht.
Overige opmerkingen	-

176

KLEINE GEERTEKERKHOF
168
167
164A
194
193B
193
168A
193A
169
171
LANGE ROZENDAAL
172
KOCKSTRAAT
173
BROUWERSTR
170
174
BOOGSTR
178
192A
175
SUIKERSTR
192
176
KOCKSTRAAT
177A
183
182
OUDEGRACHT
NICOLAAS

Nummer, naam en datering	**176 Fockstraat** <1843
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar timmerman en aannemer de heer J.M. Fock (MOUT 1967 p31-32)
Ligging	Pelmolenweg 15
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	17
Overige functies	parkeerterrein
Historische bijzonderheden	- deel van de Zeven Steegjes, zie steeg 167; - op 29 juli 1843 adviseerde een commissie uit de gemeenteraad, de Kommissie van Fabricage, om de timmerman Jacobus Merbardus Fock toestemming te verlenen voor de bouw van 29 woningen, in plaats van de door hem gevraagde 30, mits hij zorg zou dragen voor behoorlijke bestrating, afwatering en verlichting (MOUT 1967, p31-32); - veel huizen bleven in die tijd eigendom van de bouwondernemers, zij zorgden zelf voor de verhuur
Overige opmerkingen	de enige steeg van de Zeven Steegjes met ruimte voor het parkeren van auto's

177

174
175
176
177
177A
178
182
183
192
192A
PEELMOLENWEG
TOSTIGGLIJDE
NAUWE WATERSTEEG
DIACONESSENSTR
STADS

St MARTINUSSCHOOL

Nummer, naam en datering	**177 *Martinussteeg*** <1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	gelegen tussen de Martinuskerk en de Martinusschool
Ligging	van Oudegracht 397 naar Pelmolenweg 19-70
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	31 wooneenheden in de voormalige school
Overige functies	fietsenstalling, nooguitgangen, bergingen
Historische bijzonderheden	- een reeks bestaande huizen en een schuilkerk stonden op de plek. Met een bouwplan uit 1900 is de St-Martinuskerk gerealiseerd. Enkele decennia later kwam in 1920 aan de andere zijde de St-Martinusschool te staan; - beide panden zijn herbestemd naar een woonbestemming. De school is gekocht door Woningstichting SSH en in 1983-1986 verbouwd tot 31 wooneenheden. De kerk is op initiatief van architect Dolf de Maar, na aankoop van het Rijksmonument in 1977, in 1987-1991 verbouwd naar 36 appartementen. Enkele jaren later kwamen de bijgebouwen aan de beurt. (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 5, 2005).
Overige opmerkingen	- de ingang van de steeg op de Oudegracht is de entree naar de voormalige St-Martinusschool, Oudegracht 395-399; - de entree naar de appartementen in de voormalige St-Martinuskerk is oorspronkelijk gebleven met het beeld van de Heilige St. Martinus, adres Oudegracht 401; - voorstel ter overweging: overdag openstellen, zoals het was voor 1980

177A

172
173
174
175
176
177
177A
170
178
192A
192
191
184B
184A
184
182
183
KOCKSTRAAT
BROUWERSTR
BOOGSTR
SUIKERSTR
PELMOLENWEG
TOGTSTEGZIJDE
NICOLAAS STR
NAUWE WATERSTEEG

391

Nummer, naam en datering	**177A *Splietpoort*** <1890
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	poort naar de voormalige glashandel Spliet
Ligging	Oudegracht 393
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	toegangsdeur naar achterpand met 4 wooneenheden
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de toegangspoort is gemaakt op basis van een bouwaanvraag uit 1895 en maakt deel uit van het pand Oudegracht 391 (www.documentatie.org). De poort leidt naar een achterpand; - verf- en glashandel Spliet was op dit adres gevestigd van 1920 tot begin jaren 1950 (delpher.nl). Het bedrijf verhuisde daarna naar Oudegracht 376 en naastliggende panden (tot ca. 1985).
Overige opmerkingen	-

178

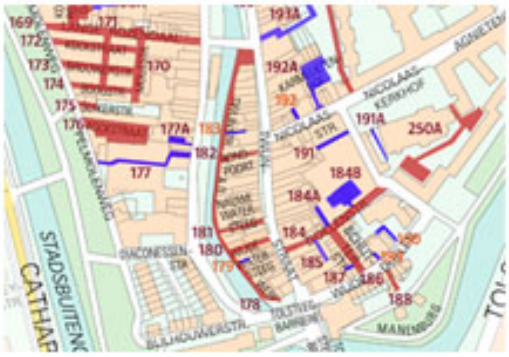
169
171
172
173
174
175
176
170
177A
177
182
183
191A
192A
191
250A
1848
184A
184
181
180
179
185
187
186
188
178
NICOLAAS KERKHOF
NICOLAASSTR.
DIACONESSENSTR.
BLAUWLAKENSTR.
MANNEBOS

Nummer, naam en datering	**178 Twijnstraat aan de Werf** <1300
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- vernoemd naar de Twijnstraat en de ligging aan de Oudegracht, de werf. Het is onduidelijk waar de naam Twijnstraat vandaan komt in dit van oudsher door mandemakers bewoonde gebied, misschien dus herleid van twijgen. Of het is de verbastering van 'Twystraat', omdat het naast de Oudegracht de tweede straat richting het zuiden was. Een oudste document uit 1337 noemt Twystraat (Van der Monde 1844, deel I); - de straatnaam Werf aan de Twijnstraat is in 1956 gewijzigd in Twijnstraat aan de Werf (Het Utrechts Archief).
Ligging	van de Vollersbrug naar de Tolsteegbarriere langs de Oudegracht Twijnstraat zijde
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	27
Overige functies	restaurant De Heeren van Leeuw
Historische bijzonderheden	- de steeg langs de Oudegracht loopt er al sinds mogelijk de dertiende eeuw. Tot ver in de twintigste eeuw was er sprake van bedrijvigheid van handel en werkplaatsen zoals elders langs de Oudegracht. Een redelijk aantal gebouwen achter de Twijnstraat heeft nog het karakter van werkpanden en pakhuizen met een gecombineerde bedrijfs- en woonfunctie. Na 1990 hebben luxere woonhuizen oudere bebouwing vervangen of voormalige bedrijfspanden zijn omgebouwd naar woningen. - de in 2017-2018 uitgevoerde kadevernieuwing met bestrating heeft de kwaliteit van de steeg verhoogd ondanks het verdwijnen van enkele oudere bomen.
Overige opmerkingen	-

179

177
182
191
184B
184A
184
180
179
185
187
186
189
DIACONESSEN-STR
NAUWE WATER STEEG
STRAAT
TOLSTEEG BARRIERE
RUIJHOUWERSTR

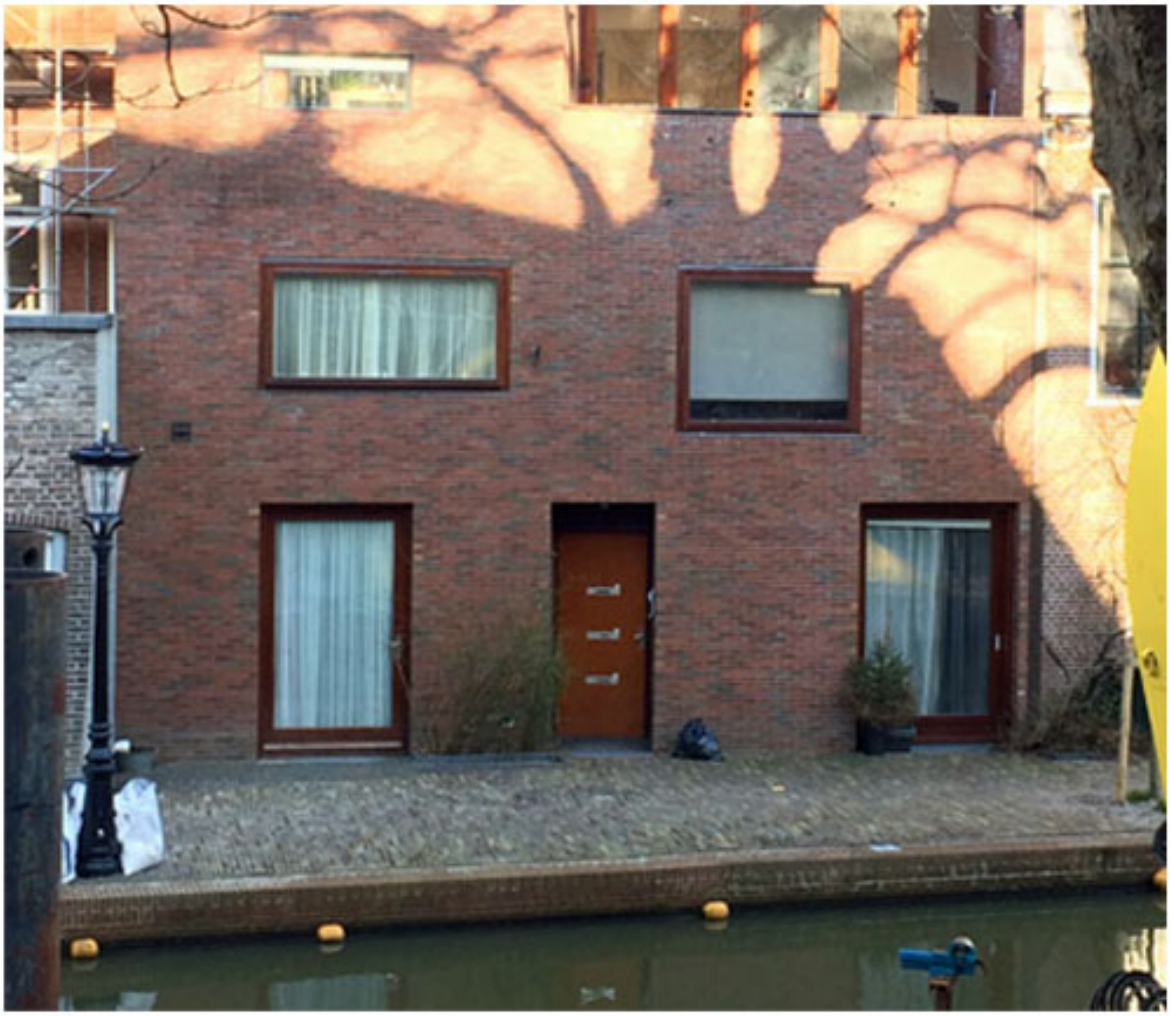

Nummer, naam en datering	**179**
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Twijnstraat aan de Werf 12-13
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	niet meer aanwezig, dichtgebouwd

180

177
182
191
184B
184A
184
185
187
186
180
179
DIACONESSEN-
STR
NIEUWE
WATER
STEEG
STRAAT
TOLSTEEG-
BARRIERE
RUIJHOUWERSTR.

Nummer, naam en datering	**180 Wijde Watersteeg** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de steeg is zeer vermoedelijk bedoeld gebleven als directe weg naar het water van de Oudegracht, als toegang voor het blussen van branden, als wed voor transport over water van goederen of het gebruik van water van de Oudegracht voor andere doeleinden, zoals de was of drinkwater voor dieren
Ligging	van Twijnstraat 63-65 naar Twijnstraat a/d Werf 11-10
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	in de steeg is in september 2020 door Jos Peeters een muurschildering aangebracht. Het betreft een weergave van de tot het midden van de zestiende eeuw bestaande stadsverdediging met een dubbele Tolsteegpoort en dubbele brug over de Stadsbuitengracht en de Bijlhouwerstoren op de latere plek van bastion Sterrenburg. Doorlopend naar de Tolsteegbarrière treft de bezoeker daar in de bestrating een visualisatie van de al in de zestiende eeuw vervangen dubbele stadspoort

181

177
182
191
184B
184A
184
185
187
186
180
179
DIACONESSEN-STR
NAUWE WATER STEEG
WIJDE WATER STEEG
STRAAT
WIJD
TOLSTEEG
BARRIERE
RUIJHOUWERSTR.
ELMOLENWEG

DE OLIFA

Nummer, naam en datering	**181 Nauwe Watersteeg** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	mogelijk afgeleid van de andere watersteeg?
Ligging	van Twijnstraat 55-59 naar Twijnstraat a/d Werf 9-11
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	of de steeg is bedoeld gebleven als directe weg naar het water van de Oudegracht, net als de Wijde Watersteeg of de steeg is in haar vroegste gebruik mogelijk een ozendrop geweest, een druipgoot voor de daken aan weerszijden en afvoergoot voor water naar de Oudegracht. De steeg is namelijk bijzonder smal. Van veel druipgoten waar de functie van verviel, werden panden door vernieuwing tegen elkaar gebouwd. Later gebruik of latere bebouwing aan deze steeg voorkwam mogelijk het opheffen er van en leidde tot de instandhouding als nauwe toegang naar de Oudegracht
Overige opmerkingen	-

182

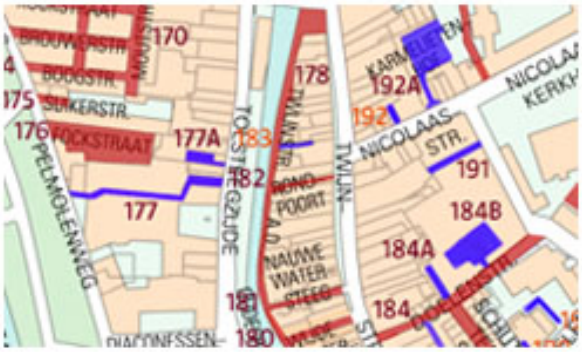
170
178
192A
192
NICOLAAS-
STR.
191
184B
184A
177
177A
183
182
181
180
184
PELMOLENWEG
TOLSTEGSLOOT
WIND-
POORT
NAUWE
WATER-
STEEG
TWIJN-
DOKSTRAAT

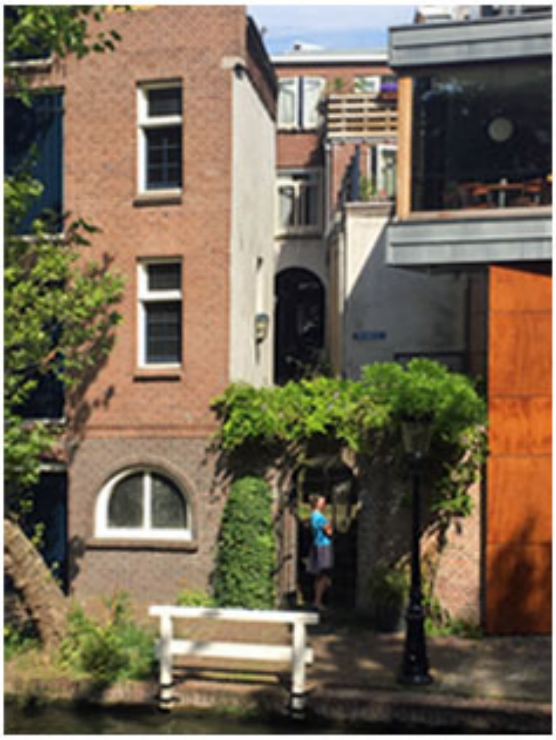

Nummer, naam en datering	**182 Rondpoort** <1500
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	van Twijnstraat 33-35 naar Twijnstraat a/d Werf 1
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

183

170
178
192A
192
NICOLAAS STR.
191
184B
184A
184
177A
183
182
177
181
180
176
175
PELMOLENWEG
NAUWE WATER STEEG
WIND POORT

Nummer, naam en datering	**183** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Twijnstraat aan de Werf naast 1K naar achterzijde Twijnstraat 23
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

184

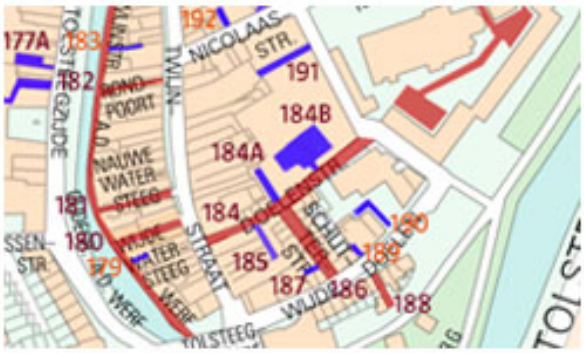
177A
183
182
192
NICOLAAS STR.
191
184B
184A
184
185
187
186
188
189
180
179
181
TOLSTEEGBRUG
NIEUWE WATERSTEEG
SCHUITENDIEP
WIJDE WERF

GURUS

184 Doelenstraat

Nummer, naam en datering	<1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	schuttersdoelen zijn in 1568 achter Manenburg gevestigd (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Twijnstraat 48-52 naar Nicolaasdwarsstraat 1-3
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	21 woningen
Overige functies	2 garagedeuren, school, Doelenhuis
Historische bijzonderheden	- oudere namen van de Doelenstraat zijn Tuchthuissteeg tot 1917 en Nicolaassteeg tot ca 1614 (A. van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986)
Overige opmerkingen	-

184A

177A
183
182
192
191
184B
184A
184
185
187
186
188
189
180
179
181
NICOLAAS STR
NAUWE WATER STEEG
WATER STEEG
STRAAT
SCHUTTERSTEEG
WIJDE
MILSTEEG

Nummer, naam en datering	**184A** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Doelenstraat 10 en 10A
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het slop is opgedeeld in 3 delen: naar het pand Twijnstraat 46A, Doelenstraat 10 en 10A
Overige opmerkingen	-

184B

177A
183
182
192
NICOLAAS STR.
191
184B
184A
NAUWE WATER STEEG
184
180
179
185
187
186
189
190
188
WIJDE
STEEG

Apple Kaarten

Nummer, naam en datering	**184B *Doelenhuis*** >1330
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar de Doelenstraat
Ligging	Doelenstraat 12
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	6 woningen en 21 kantoorruimten
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	- het hof ligt in het Doelenhuis, met een toegangspoort uit de vijftiende eeuw; - op de locatie stond het Sint-Nicolaasklooster, waartoe ook de Nicolaaskerk en het Nicolaaskerkhof behoorde, gesticht in 1337 en gesloten in 1616. Het hof heeft een verbindingsbrug waarmee de nonnen op ongeziene wijze de toenmalige straat konden oversteken; - het complex werd tuchthuis van circa 1620 tot 1892, zie ook steeg 191, daarna Armenhuis voor Ouden van Dagen van 1899 tot 1952. In 1959 is het complex omgebouwd naar werkplaatsen voor psychiatrische patienten van de Willem Arntsz Stichting tot 1994 (meer over de rijke historie van deze locatie staat in een artikel van Arjan den Boer, zie https://www.arjandenboer.nl/); - het complex is sinds 1987 eigendom van de Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel N.V. Tussen 1994 en 1996 heeft Stadsherstel een restauratie uitgevoerd met als resultaat bedrijfsruimtes en woningen.
Overige opmerkingen	- door de veranderde functie van het pand na 1994 is de tuin achter de entree een hof geworden, als toegang naar verschillende kantoordelen en woongedeelten; - de panden zijn intern verbonden met een tweede besloten tuin; - het hof heeft een fraai bij het Doelenhuis passend tuinontwerp; - het hof behoort tot de fraaiste verstilde plekken van de stad met een rijke geschiedenis.

185

177A
183
182
192
NICOLAAS STR.
191
184B
184A
NAUWE WATER-STEEG
184
185
187
186
188
189
190
180
179
181
WIJD

Nummer, naam en datering	**185** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Doelenstraat 5
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6 wooneenheden, Doelenstraat 5 en 5a
Overige functies	achteringang pand Twijnstraat
Historische bijzonderheden	stond vroeger in verbinding met steeg 187 en de Schutterstraat
Overige opmerkingen	aanbeveling: een open hekdeur zou een fraaier straatbeeld opleveren

186

182
NOORD POORT
184B
184A
NAUWE WATER-STEEG
184
187
180
179
185
189
190
188
186
MANENBURG
TOLSTEEG BARRIERE

Nummer, naam en datering	**186 Schutterstraat** >1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	schutters van de schutterij hadden in de buurt van deze locatie waarschijnlijk doelen, een oefenplek of schietbaan, zie ook Doelenstraat, steeg 184
Ligging	van Wijde Doelen 2-5 naar Doelenstraat 7-9
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	14 woningen
Overige functies	bedrijfsruimte, garage
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	de bankjes op straat dragen bij aan een authentiek beeld van een steeg

187

182
GROOTE
NAUWE
WATER
STEEG
184B
184A
184
185
187
186
188
189
180
179
STRAAT
WEERD
TOLSTEEG
BARRIERE
MANENBURG

Nummer, naam en datering	**187** <1832 en na 1880
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Schutterstraat 17-19
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2, Schutterstraat 17 en 19
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	stond vroeger in verbinding met steeg 185
Overige opmerkingen	aanbeveling: een open hekdeur zou een fraaier straatbeeld opleveren

188

182
POORT
184B
184A
NAUWE WATER STEEG
184
SCHUITENDIEP
180
189
185
187
186
188
179
WIJDE WATER STEEG
STRAAT
TOLSTEEG
BARRIÈRE
MANENBURG

Nummer, naam en datering	**188 *Manenburg*** <1550
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Wijde Doelen 25-29 naar toegang Bolwerk Manenburg
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar atelier Manenburg
Historische bijzonderheden	in de steeg naar Bolwerk Manenburg is een hijstoestel aanwezig. De in Utrecht werkende beeldhouwer P.H. d'Hont (1917-1997) had zijn atelier in het bolwerk en een collectie van zijn werk is er tentoongesteld in de vm kazematten van het bastion. De ruimte onder de glazen kap van de binnenplaats is daarna als atelier overgenomen, sinds 2005 en nog in 2021 door de beeldhouwers Amiran Djanashvili, Dick Aerts en Peter Hoogerwerf
Overige opmerkingen	Manenborg was oorspronkelijk in bezit van de gemeente Utrecht en kwam door afstoting terecht bij Woningstichting Mitros. Mitros had haar bezit aan historische panden in beheer gegeven bij Stadsherstel Midden Nederland. Het in de ogen van politiek Den Haag oneigenlijke bezit van monumenten door een woningbouw corporatie moest afgestoten worden. De gemeente Utrecht vond dit geen bezwaar en in 2018 zijn de vele historische panden overgedragen aan een nieuwe eigenaar. MHM Onroerend Goed heeft inmiddels huurverhogingen aangekondigd waardoor het gebruik als atelier onder druk komt te staan

189
190

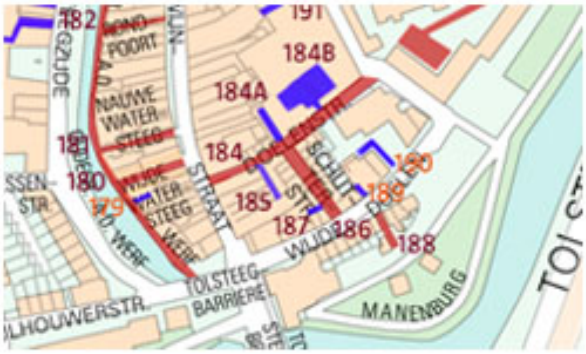
182
NOORD POORT
NAUWE WATER STEEG
184A
184
DOELENSTR.
SCHUIT
180
179
185
187
186
188
189
STRAAT
WEERD
TOLSTEEG
BARRIÈRE
MANENBURG

Nummer, naam en datering	**189-190**
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wijde Doelen 10
Soort steeg	- 189 bestaat niet meer als steeg, het was een doodlopende achterom; - 190 bestaat niet meer als steeg, het pad is onderdeel geworden van het buitenterrein van de Agatha Snellenschool.
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de steeg liep langs een voormalige hoefsmederij van de Nicolaaskazerne; in dat pand heeft de naschoolse opvang voor de Agatha Snellenschool onderdak gekregen, de stegen zijn rond 2016 deel geworden van het schoolplein met de naam 'Arthur van der Heijdenplein'
Overige opmerkingen	-

191

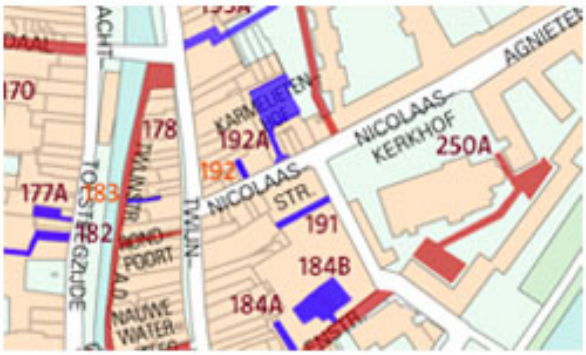
ACHT
170
178
177A
183
182
TOLSTEGZIJDE
KARMELIETEN
192A
192
NICOLAAS
KERKHOF
250A
AGNIETEN
NICOLAAS STR.
191
184B
184A
POORT
NAUWE
WATER

MR EVERT VANDE POLL IN SYN
LEEVEN ADVOCAET VANT TLANT
VAN VTRECHT HATENDE ALLE
LEEDICHHEYT HEEFT DIT WERCK
HVYS DOEN OPRECHTEN VOOR
DEN GEENEN DIE LIEVER MET
ARBEYDEN HARE COST WINNEN
ALS MET LEDIGHE BEDELARIE
ENDE DSELVE TOT SYN ERFGHE
NAME GEINSTITVEERT 1602

Nummer, naam en datering	**191 *Werkhuispoort***
	>1600
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	het pand was na klooster te zijn geweest enkele eeuwen het tucht- en werkmanshuis van Utrecht. Deze poort vormde de toegang naar het Werkhuis voor bedelaars en landlopers
Ligging	Nicolaasdwarsstraat 1
Soort steeg	achterom (ingebouwde monumentale poort)
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- deel van het complex steeg 184B; - boven de toegangspoort zijn twee stenen aangebracht. Op de onderste, rechthoekige steen staat: MR. EVERT VANDE POLL IN SYN LEEVEN ADVOCAET VANT TLANT VAN VTRECHT HATENDE ALLE LEEDICHHEYT HEEFT DIT WERCK HUYS DOEN OPRECHTEN VOOR DEN GEENEN DIE LIEVER MET ARBEYDEN HARE COST WINNEN ALS MET LEDIGHE BEDELARIE ENDE DSELVE TOT SYN ERFGHE NAME GEINSTITVEERT 1602 De bovenste steen bestaat uit een in vieren gedeeld wapen; - het aangrenzende pand richting Nicolaasstraat is geheel gerestaureerd in 1970-1973 met aangrenzend historiserende nieuwbouw op de hoek ten behoeve van de Willem Arntsz Stichting, nu Altrecht.
Overige opmerkingen	commentaar hoofdredactie: de bewoners van het Werkmanshuis bestond veelal uit arme drommels, met onvoldoende capaciteiten (aangeboren of door omstandigheden) om een zelfstandig leven te lijden. Het werkhuis was een 'oplossing' van de heersende klasse, om deze mensen te huisvesten, echter onder de norm 'ledigheid is des duivels oorkussen'. Het werken en in eigen onderhoud voorzien verwerd later meer tot doel dan als middel. Huisvesting kon voor het leven zijn.

191A

192A
192
183
182
191
191A
250A
184B
184A
NICOLAAS KERKHOF
NICOLAAS STR.
TWIJN
NAUWE WATER

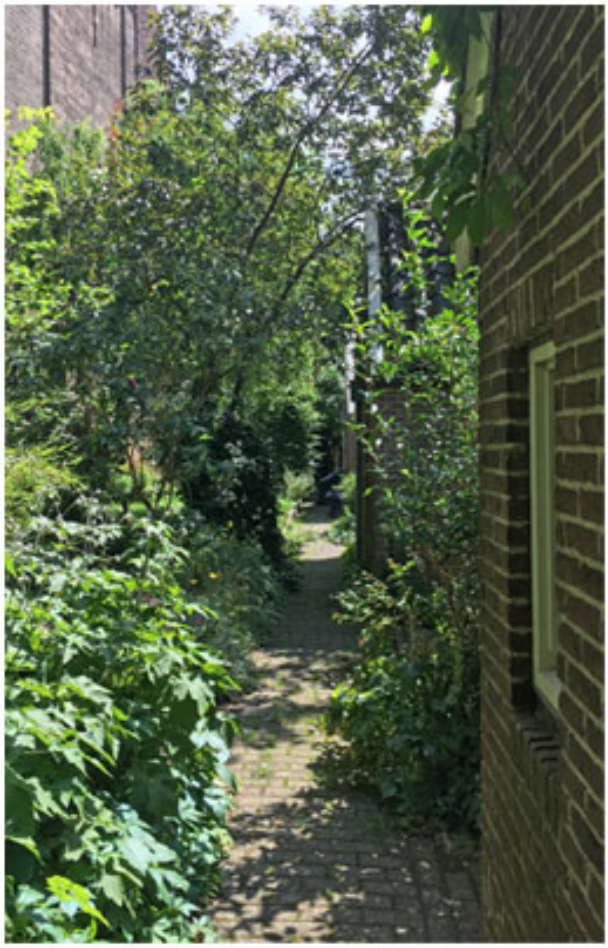

Nummer, naam en datering	**191A *Gronsveltkameren*** 1762
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de huizen aan de achterom stonden tot 1762 in de Agnietenstraat en waren daar in 1652 gebouwd uit de erfenis van Johan van Gronsvelt
Ligging	achter Nicolaaskerkhof 2-12
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6 achterdeuren
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de Gronsveltkameren zijn in 1762 verplaatst om ruimte te maken voor de bouw van de Fundatie van Renswoude. De kameren zijn herbouwd met gebruik van de oorspronkelijke materialen. De nieuwe locatie werd een deel van het voormalige plein tussen de Nicolaaskerk en de kloostergebouwen van het Sint-Nicolaasklooster. De kameren staan met de voorzijde aan de toen aangelegde Nicolaasdwarsstraat.
Overige opmerkingen	-

192

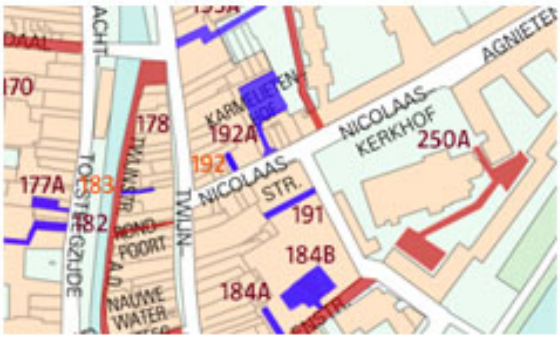
ACHT
178
192A
192
NICOLAAS
KERKHOF
250A
177A
183
182
NICOLAAS
STR.
191
184B
184A
TWIJN
NAUWE
WATER

8
P
8

Nummer, naam en datering	**192** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Nicolaasstraat 6-8
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg, was een achterom
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	expeditie-ingang ingebouwd in Nicolaasstraat 8. Er is nog wel een deur maar geen steeg meer

192A

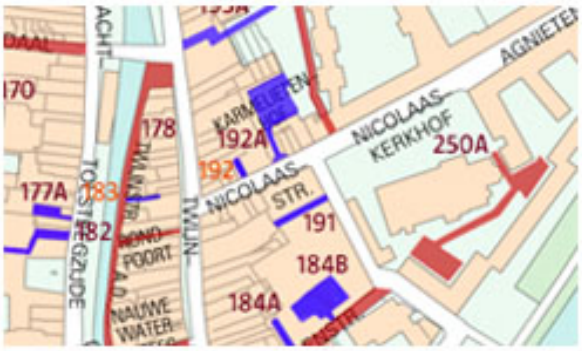
ACHT
178
177A
183
182
192A
192
NICOLAAS
STR.
191
184B
184A
NICOLAAS
KERKHOF
250A
AGNIETEN

Nummer, naam en datering	**192A Karmelietenhof** >2000
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	in de veertiende eeuw was er in de Nieuwstraat een kapel met boomgaard van de Broederschap van de St. Aegtenkapel, dit groeide uit tot het St. Aegtengasthuis met 7 bedden. In 1468 werd het gasthuis afgestaan aan de Karmelieten en in 1528 is er het Karmelietenklooster gebouwd (Van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986)
Ligging	Nicolaasstraat 10-12
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	huisnummers Nicolaasstraat 10-12 en Karmelietenhof 10-26
Overige functies	achterzijde Willem Arntszhuis
Historische bijzonderheden	- van oorsprong was op deze plaats een poortweg naar 3 achterhuizen, opgeleverd in 1857. De poortweg gaf ook toegang naar winkel/woonhuis Twijnstraat 18 en was achterom van Nicolaasstraat 6. Op het achterterrein stonden 12 huizen, bereikbaar via Nicolaasstraat 20, met adressen Grutterspoort 22-34. Het geheel is na 1920 gesloopt en deel geworden van de Willem Arntsz Stichting. Het pand op de Nicolaasstraat werd omgebouwd naar garage beneden en wonen boven (Steengoed 19, 1994); - de Willem Arntsz Stichting heeft dit deel van het terrein eind jaren 1980 verlaten, de steeg viel onder het herstructureringsplan van het westelijk Willem Arntsz terrein; - alle opbouw is in 1993 gesloopt inclusief Nicolaasstraat 10-12. Gerealiseeerd is de uitbreiding van een supermarkt op de Twijnstraat. De Karmelietenhof is een in 2002 gerealiseerd ontwerp van Architectuurbureau Sluijmer & Van Leeuwen voor 15 woningen.
Overige opmerkingen	-

192B

198
197
196
195
194
193B
193
193A
192A
192
247
248A
249
250
1928
MEUWSTRAAT
AGNIETENSTRAAT
NICOLAAS-
KERKHOF
170

12

Receptie
B

192B Vrouwjuttenhof

Nummer, naam en datering	>1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	Willem Arntsz (? - circa 1459) was een vermogend Utrechts schepen die in zijn testament geld naliet aan de broeders van het St. Barbara en St. Bartholomeus om een gasthuis voor geesteszieken op te richten. In de volksnaam werd het 'dolhuis' genoemd
Ligging	van Nicolaaskerkhof 12 naar Lange Nieuwstraat 119
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	9 + 9
Overige functies	eigen terrein Altrecht en verbindingszone met groen tussen verschillende gebouwen en entrees
Historische bijzonderheden	- Steengoed (Steengoed nr. 19, 1994) geeft een goed overzicht van de groei van de Willem Arntsz Stichting in de afgelopen eeuwen. De historische structuur verdween, zoals de Grutterspoort (zie steeg 192A), de Kerkstraat of Achterweg, de Arntszstraat, de Koningsteeg, de Eikenboomsteeg, de Spinderspoort en Eligenstraat; - een herstuctureringsplan verkleinde in de jaren 1980 het westelijke gebied van de Willem Arntsz instelling; - psychiatrische instellingen stelden zich in de loop van de jaren 1990 open naar de samenleving. Het huidige Altrecht heeft dit letterlijk gedaan door haar terrein overdag toegankelijk te maken. In 2020 is nog een toegangshek aan de Lange Nieuwstraat verwijderd; - de instelling blijft in deze eeuw bezig met vernieuwing en verkleining (plannen 2013). Het Centraal Museum nam gebouwen over, verkoop van gebouwen vond al plaats op de Eligenhof (steeg 195) en verkocht is het Wouda-gebouw op de Lange Nieuwstraat. Het naar de oorspronkelijke architect genoemde Woudagebouw is in 2017 omgebouwd naar kleine appartementen; - in 2021-2022 wordt een door Altrecht afgestoten instellingsgebouw op de Vrouwjuttenhof vervangen door 21 appartementen en in het verlengde daarvan 9 stadsvilla's, blok Bleijenburg en blok Overtuinen, ontwerp buro Groosman. In 2023 volgt de bouw van een hotel en museumgebouw.
Overige opmerkingen	de nieuwere gebouwen hebben een duidelijk afwijkend formaat, vorm en uiterlijk. Het resultaat lijkt de uitkomst van 'postzegel' planologie en een afwezige samenhangende architectuurvisie. Een relatie met de historische structuur en omgeving ontbreekt geheel

193

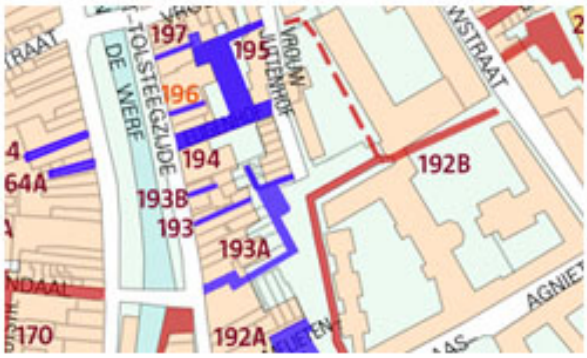
197
195
196
194
193B
193
193A
192B
192A
64A
170
DE WERF
TOLSTEEGZIJDE
VROLIJK
JUSTENHOF

Apple Kaarten

Nummer, naam en datering	**193** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 376
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	4
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg is meegenomen in het herstructureringsplan van het westelijk Willem Arntsz terrein jaren 1980; - de steeg is veranderd door de uitvoering van een bouwplan uit 1988-1990, ontwerp Buro Op ten Hoop Blijdenstein: aanpassen bedrijfsruimte Oudegracht 376 en de bouw van 4 woningen.
Overige opmerkingen	-

193A

197
195
196
194
193B
193
193A
192B
192A
64A
170
DE WERF
TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**193A** >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Oudegracht 382 naar Vrouwjuttenhof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar overdag Vrouwjuttenhof, afgesloten Oudegracht (wel uitgang)
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterdeuren, (volks) tuinen
Historische bijzonderheden	- de steeg is in de jaren 1980 meegenomen in het herstructureringsplan van het westelijk Willem Arntsz terrein. Gebouwen van een limonadefabriek konden overgenomen worden en gesloopt nadat het bedrijf overgenomen was door Vrumona; - in de steeg is blijven staan het achterhuis Oudegracht 382D, restauratie en nieuwbouw is uitgevoerd op basis van een bouwplan uit 1989-1990 ontwerp Buro Op ten Hoop Blijdenstein: gedeeltelijk veranderen van het pand en bouw van 3 woningen (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie', afl 11, 2005). - in 2020 zijn de bouwwerkzaamheden begonnen voor huizen op de Vrouwjuttenhof. Aan de steeg gelegen en bij buurtbewoners in beheer zijnde tuinen zijn ontruimd. De steeg is daardoor veel van haar groene karakter kwijt geraakt.
Overige opmerkingen	- aanvankelijk was de steeg in 1990 openbaar toegankelijk. Met de keuze voor meer socale veiligheid voor aanwonenden kreeg de toegang op de Oudegracht eind jaren 1990 afgesloten deuren; - voorstel ter overweging: overdag weer openstellen vanaf de Oudegracht.

193B

197
195
196
194
193B
193
193A
192B
192A
DE WERF
TOLSTEEGZIJDE
64A
170

Nummer, naam en datering	**193B** <1832 en >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 370
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2, met meer wooneenheden
Overige functies	(volks) tuinen
Historische bijzonderheden	- de steeg is meegenomen in de jaren 1980 in het herstructureringsplan van het westelijk Willem Arntsz terrein; - uitgevoerd is een bouwplan Oudegracht 366-370 uit 1988-1990: veranderen van drie panden, renovatie bedrijfsruimte en bouw van 8 woningen.
Overige opmerkingen	nieuwe en redelijk brede doorgang via huis Oudegracht

194

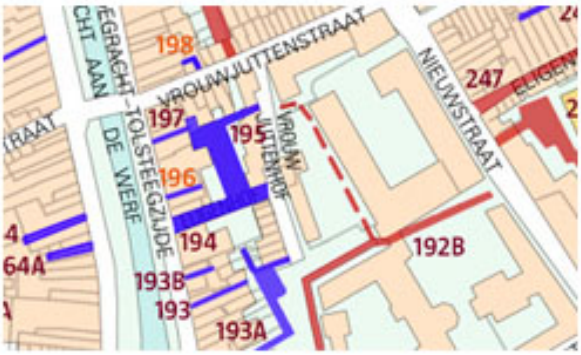
198
VROUWJUTTENSTRAAT
247
197
195
196
194
192B
193B
193
193A
DE WERF
NIEUWSTRAAT

Nummer, naam en datering	**194 Eligenhof** (vm Grote Eligensteeg) <1500 en >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar de Eligenstraat, de naam tot 1980. Eelgis was de eigenaar (bron straatnaambord); transportakte 27-11-1599 eigendom op zijn naam (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Oudegracht 362-364 naar Vrouwjuttenhof 55-53
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3
Overige functies	tuin, toegang binnenplaats pand Oudegracht 364 (De Gesloten Steen), achterdeuren
Historische bijzonderheden	- de naam was tot 1980 de (Grote) Eligenstraat. Oudere benamingen van de Eligensteeg zijn Tarnicxsteeg (1460), Wuylsteeg (1488), Annasteeg (< 1600), Teerlingsteeg (1642) en dialect Ketielejach (wikipedia); - gevelwanden waren tot 1978 gevuld met de vm fabriek van sigarenfabriek Peletier, achter Oudegracht 364, het huis 'De gesloten Steen'. Na bedrijfsbeëindiging in 1935 had de fabriek andere functies. Aan de zijde van de Eligenhof steeg 195 werd de fabriek van Peletier gesloopt voor de bouw van een confectiefabriek. De fabriek achter de 'De gesloten Steen' werd in 1957 omgebouwd naar Joh. Koster Handelsmaatschappij en Vruchtendrank Koster Joy. In het fabriekspand was een jeugcentrum de laatste gebruiker. Het deel van de Eligenstraat naar de Lange Nieuwstraat werd opgebroken voor uitbreiding van de Willem Arntsz Stichting (nu Altrecht); - de nog tot 1978 bestaande achterpanden van fabriek Peletier werden in de periode stadsvernieuwing gesloopt en een nieuwe Eligenhof en Vrouwjuttenhof werden aangelegd; - Architect Abel Cahen ontving in 1991 de Rietveldprijs voor architectuur voor zijn ontwerp voor de transformatie van het pand Peletier Oudegracht 364 naar een Instituut voor Psychiatrische Dagbehandeling.
Overige opmerkingen	Altrecht blijft in deze eeuw bezig met vernieuwing en verkleining (plannen 2013). Het pand Oudegracht 364 is verkocht en in 2017 omgebouwd naar 2 winkelunits en 26 appartementen. Het ontwerp van Abel Cahen is door de verbouwing sterk aangepast.

195

198
VROUWJUTTENSTRAAT
247
197
195
196
194
192B
193B
193
193A
64A
DE WERF
NIEUWSTRAAT

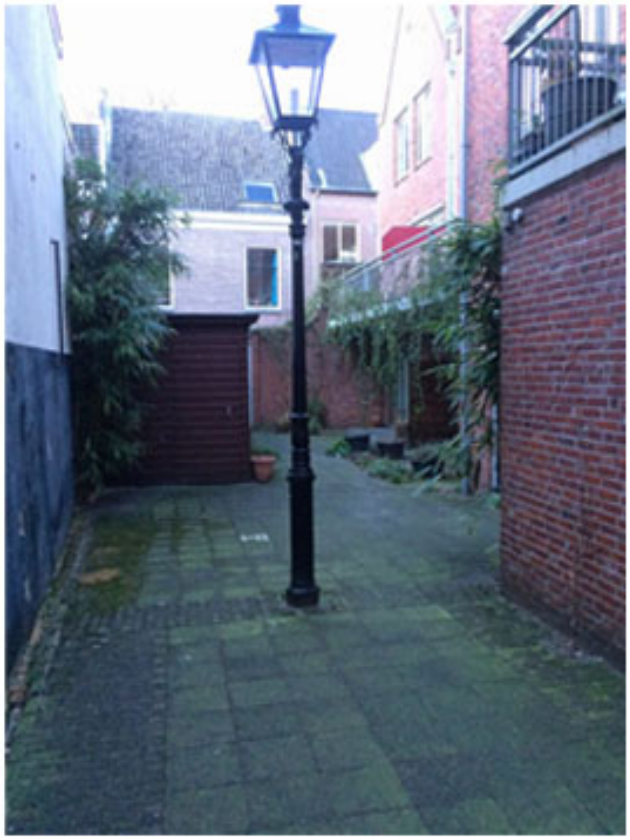

Nummer, naam en datering	**195 Eligenhof** >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar de (Grote) Eligenstraat
Ligging	van Eligenhof 2a-53 naar Vrouwjuttenhof 15-17
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1 voordeur naar 6 woningen; voor de oostzijde zie historische bijzonderheden
Overige functies	achteruitgangen, gesloten indruk met bergingen
Historische bijzonderheden	- op het hof staat de achterzijde van het voormalig woonpand van sigarenfabrikant Ribbius Peletier, Oudegracht 354. In 1938 is dit pand verbouwd tot winkel met confectie-atelier van de voormalige N.V. Kleding Industrie De Vries & Susan. Een fabriekspand van 3 lagen hoog liep diep door tot de huidige Vrouwjuttenhof en is in 1975 gesloopt. - in de periode stadsvernieuwing is naar een ontwerp van van Temminck Groll Van Vliet architecten op de Vrouwjuttenhof een bouwplan uit 1977 rond 1980 voltooid van 21 gestapelde woningen en een buurtrijwielstalling en bergingen. Het pand Oudegracht 354 kreeg een nieuwe achtergevel. Door realisatie van deze bouwplannen heeft de Eligenhof het huidige open karakter gekregen. Het hof doet ook nu vernieuwend aan voor een plan uit 1977. (zie ook: Catja Edens - Hedendaags traditionalisme in Utrecht - Vrouwjuttenhof; Post Planjer, nr. 40 juni 2005)
Overige opmerkingen	de gemeente Utrecht heeft vanuit het initiatievenfonds de buurt gesteund met haar plan voor het herinrichten en de vergroening van de Eligenhof. Doel: de straat leefbaarder maken en een plek creëren waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Rondom nieuwe bestrating en een klein stukje groen zijn er fruitbomen, plantenbakken en pergola’s, bewoners beheren dit groen

196

198
VROUWJUTTENSTRAAT
247
NIEUWSTRAAT
197
195
196
194
192B
193B
193
193A
DE WERF
TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**196** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 358
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	toegang naar achterhuis
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

197

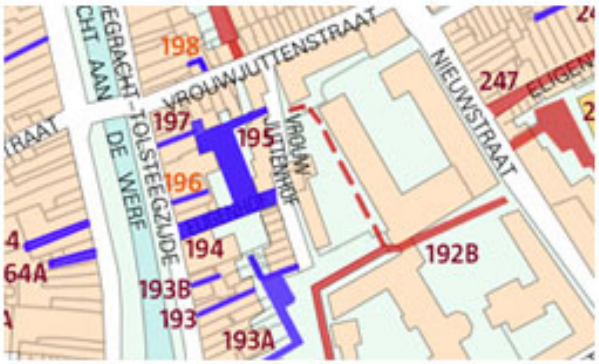
198
VROUWJUTTENSTRAAT
247
197
195
196
194
192B
193B
193
193A
DE WERF
NIEUWSTRAAT

350
350
350

Nummer, naam en datering	**197** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 350
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- het pand maakte tot begin jaren 1970 samen met Oudegracht 352 en 360 en achterliggende grond deel uit van de Confectiefabriek De Vries & Susan, zie steeg 195. De panden Oudegracht zijn tussen 1976 en 1979 gerestaureerd; - op de gedenksteen naast het deurkozijn valt te lezen: DE EERSTE STEEN - VAN DIT GEBOUW - WERD GELEGD DOOR - MARC SUSAN - 15 SEPTEMBER 1951 - RENOVATUM 1977.
Overige opmerkingen	in de hardstenen tussendorpel of ook wel genoemd het kalf staat de tekst: 'Mint Godt boven al'

198

201
200
198A
245A
246A
199
246
163
198
247
197
196
195
OUDEGRACHT AAN
VROUWJUTTENSTRAAT
NIEUWSTRAAT

Nummer, naam en datering	**198** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Vrouwjuttenstraat 6a
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	voormalige toegang naar bierbrouwerij De Eenhoorn, de achteringang naar brouwerijpanden die doorliepen tot de Oudegracht 336/340. De panden zijn in de jaren 1980 gerestaureerd
Overige opmerkingen	poort met bovenlicht en een sluitsteen met eenhoorn

198A

KORTE
202
200A
245
A.B.C.-STRAAT
246A
201
245A
OUDEGRACHT AAN
200
198A
LANGE
199
246
GROENEST
163
198
VROUWJUTTENSTRAAT
247
197
NIEUWSTR

12

Nummer, naam en datering	**198A *Payenhof***
	> 1990 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar de Payenborgsteeg (steeg 200), deze is grotendeels opgegaan in de Payenhof
Ligging	van Vrouwjuttenstraat 8-14a naar Lange Nieuwstraat 87
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	8 en 10 (Lange Nieuwstraat 87A-T; Vrouwjuttenstraat 10, 10A, 12A-H)
Overige functies	tuinen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- het hof is gedeeltelijk gelegen op het voormalig terrein van Papiergroothandel en Papierwarenfabriek 'M.L. Warendorf', gevestigd Oudegracht 328-334 van ca 1887 tot 1987 (bron USINE), gedeeltelijk op het terrein Payenborg, tot circa 1988 Universiteit (zie steeg 200), en gedeeltelijk drankenhandel Elzendoorn; - het is sinds 1994 een binnenterrein met nieuwere bebouwing. In het kader van de Stadsvernieuwing jaren 1980 werd het gehele terrein bouwrijp gemaakt, ofwel ontdaan van gebouwen en verontreinigingen. Er werden twee bouwplannen gerealiseerd. Een bouwplan uit 1988 op het Warendorf terrein naar een ontwerp van Woonbrink Architectuur van 7 + 3 woningen en renovatie 4 woningen Vrouwjuttenstraat inclusief doorgang Vrouwjuttenstraat 14. Een tweede bouwplan is uit 1993 op het Payenborg terrein, in opdracht van Bouwfonds en architect Aart Oosting, 16 gestapelde woningen met parkeergarage.
Overige opmerkingen	- ondanks een verzoek van de nieuwe bewoners heeft de gemeente in 1995 het hof niet willen sieren met de naam Payenhof; - het gehele hof is een eigentijds en fraai hof geworden; - de tuinaanleg is in beheer bij de gezamenlijke omwonenden.

199

201
200
198A
245A
246A
199
246
163
198
197
195
247
OUDEGRACHT AAN
VROUWJUTTENSTRAAT
NIEUWSTRAAT
LANGE

Nummer, naam en datering	**199** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Vrouwjuttenstraat 40
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg, de deur is nog aanwezig naar de voormalige achterom
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

200

GRACHT
OUDEGRACHT
KORTE SMEESTR.
LANGE
204
203
202
201
200
198A
199
198
241
245
245A
246
200A
148
49
163

Nummer, naam en datering	**200 *Payenborgsteeg*** <1400 en >1990
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	in de veertiende eeuw genoemd naar huis op de Oudegracht gebouwd voor de familie (de) Paye of Payo
Ligging	Oudegracht 318-320
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg ligt naast het pand Klein Payenborg Oudegracht 318 en liep oorspronkelijk langs het diepe perceel door tot de Lange Nieuwstraat; - de steeg gaf vanaf 1909 toegang tot de Universiteit faculteit Tandheelkunde, gevestigd in Groot Payenborg Oudegracht 320 en een in 1909 gerealiseerd onderwijsgebouw in de achtertuin; - Tandheelkunde verruilde de locatie in 1974 voor De Uithof, tot het vertrek uit Utrecht in 1988 en uit het voor haar gebouwde Wentgebouw 'De Ponskaart'. Payenborg en de Payenborgsteeg werden nog jaren gebruikt door andere universitaire instellingen; - de panden Oudegracht zijn in 1992 particulier verkocht, los van het achterterrein met het onderwijsgebouw (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 4, 2005). De entree van de steeg op de Oudegracht werd een achterom; - op het achterterrein is na sloop een bouwplan uit 1993 de Payenhof gerealiseerd, zie steeg 198A; - de oorspronkelijke doorgang Lange Nieuwstraat 87 is nog aanwezig maar afgesloten. De entree van de Payenhof is via een nieuwe naastliggende doorgang, ook naar de ondergrondse parkeergarage.
Overige opmerkingen	-

200A

GRACHT
OUDEGRACHT
KORTE SMEESTR.
MEESTRAAT
HOF
204
203
202
200A
241
245
245A
201
200
198A
199
246
198
163
49
148

Nummer, naam en datering	**200A** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Nieuwstraat 79
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar een buurtspeeltuinen met gebouwen, achterom woningen en bergingen Lange Nieuwstraat
Historische bijzonderheden	- de toegang naar het hof is via het voormalig pand van Garage Hartog; - alle achterliggende bebouwing is rond 1982 gesloopt en het terrein is sinds 1985 voor kinderen bestemd. Er zijn gebouwen en speelruimte van peuterclub en speeltuin De Kleine Dom en peuterclub 't Egeltje.
Overige opmerkingen	de speeltuin is met een muur en hekwerk afgesloten van steeg 200

201

GRACHT
OUDEGRACHT
KORTE SMEESTR.
LANGE
203
204
241
148
202
200A
245
49
201
245A
200
198A
199
246
163
198

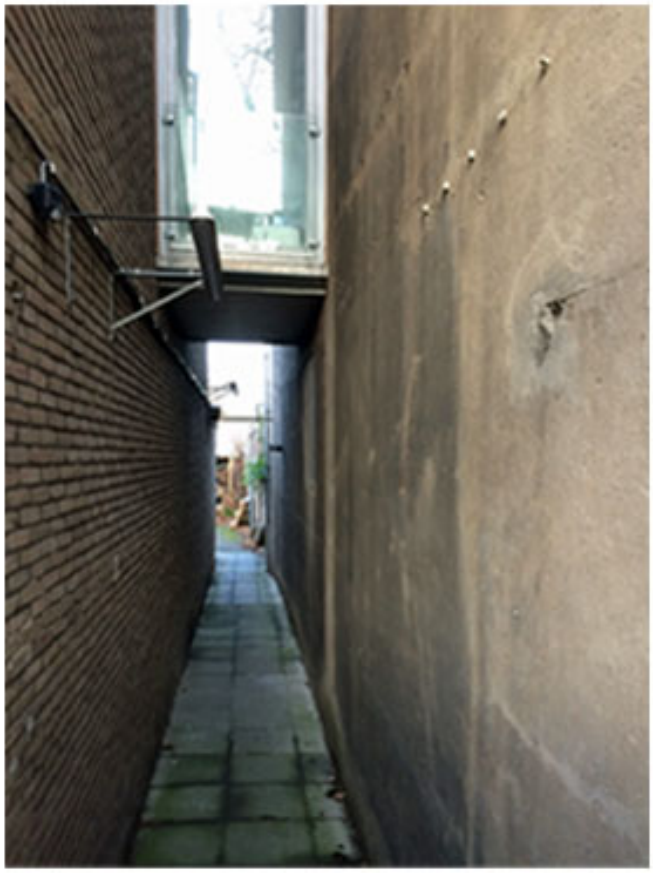

Nummer, naam en datering	**201** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudegracht 314-316
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten, metalen deur
aantal deuren woningen	-
Overige functies	in de steeg heeft op fraaie wijze een glazen oversteek op de 1e verdieping van een aangrenzend pand
Historische bijzonderheden	een vroegere gemetselde entreepoort naar deze steeg had een gevelsteenmet daarin gebeiteld de afbeeldingen van een destilleerattribuut, een staande en een liggende ton en de tekst 'ALS HET GOEDT - BEGHAET IS BETER - BENIET DAN BECLAET' (foto 1905 Het Utrechts Archief beeldmateriaal 816841, foto 1963 Beeldbank RCE 83.463)
Overige opmerkingen	-

202

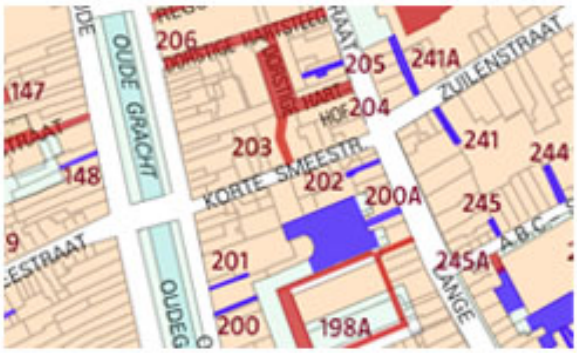
OUDE GRACHT
206
205
241A
ZUILENSTRAAT
HOF
204
241
244
203
KORTE SMEESTR.
202
200A
245
148
245A
201
200
198A

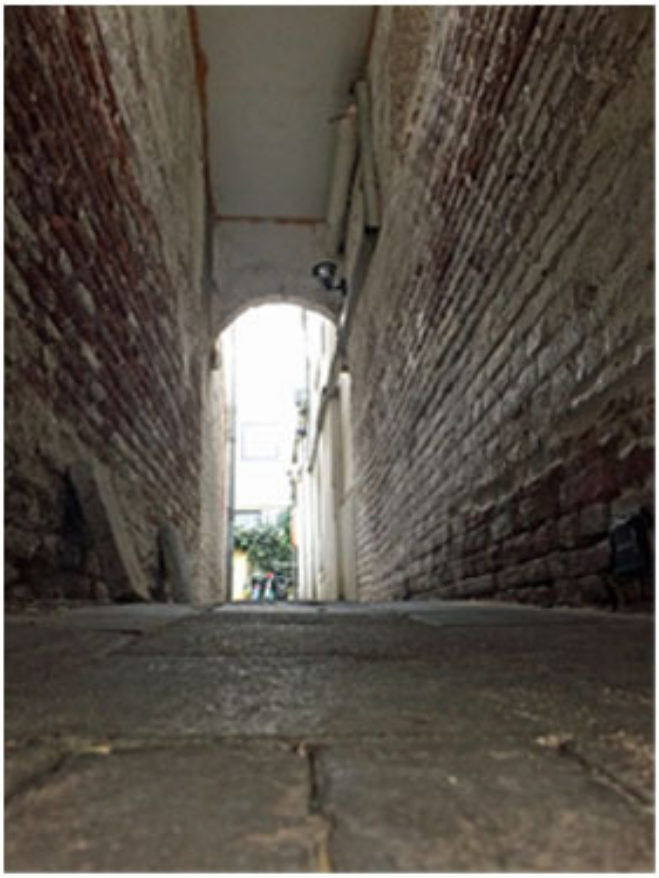

Nummer, naam en datering	**202 *Kromme Elleboogsteegje*** >1560
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	genoemd naar de knik, elleboog, in de steeg? (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	Lange Nieuwstraat 71
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	doorgang naar hof
Historische bijzonderheden	- op een foto uit 1970 van de toenmalige entree staat op de tussendorpel de tekst 'van ouds 't kromme elboogsteegje - ao 1560' (Het Utrechts Archief collectie beeldmateriaal nr 20852) - de steeg geeft toegang tot een groot achterhuis, nu een woonhuis. Het achterhuis is rond 1913 gerealiseerd in opdracht van B. v.d. Hoff en hoorde bij het pand Korte Smeestraat 19-23. De aanvraag in 1913 betrof de bouw van een smederij en timmermanswerkplaats. Korte Smeestraat 1923 was in de jaren 1920 een batterijenfabriek. In latere jaren diende het pand waarschijnlijk als opslagplaats. (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 11, 2005; website USINE).
Overige opmerkingen	de naam van deze steeg komt twee keer voor in Utrecht, steeg 256 is officieel de Kromme Elleboogsteeg

203

144
145
207
206
208
239
240
205
241A
204
203
203A
241
202
200A
245
201
245A
147
148
146A
149
OUDE GRACHT
NIEUWSTRAAT
ZUILENSTRAAT
KORTE SMEESTR.
A B C

Nummer, naam en datering	**203 Dorstige Harthof** <1850
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar herberg en kolfbaan 'De Drie Dorstige Herten' (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998) in 1650 (bron straatnaambord)
Ligging	van Korte Smeestraat 12-22 (ingebouwd) naar In de Koeivoet (steeg 204) en Dorstige Hartsteeg (steeg 206)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	12, deels met kleinere wooneenheden
Overige functies	bergingen en tuinen
Historische bijzonderheden	- in 1842 werd een schuilkerk afgebroken voor de aanleg van een via de Dorstige Harteeg toegankelijk slop met 10 kleine huizen voor de verhuur, gebouwd in opdracht van een particuliere eigenaar. De bestaande bebouwing, waaronder een katholieke schuilkerk uit vermoedelijk 1641 werd gesloopt (Steengoed nr. 55, november 2013); - het slop met kleine en grotere woningen is eind jaren 1960 inclusief bebouwing op de Korte Smeestraat en de Dorstige Hartsteeg gesaneerd en gesloopt. Vanaf 1970 was het terrein als parkeerterrein in gebruik; - in 1973 kocht het Utrechts Monumenten Fonds het pand Dorstige Hartsteeg 21 inclusief haar huidig kantoor Lange Nieuwstraat 53-55. Op het aangekochte perceel bleek nog een deel van de vroegere schuilkerk aanwezig te zijn; - in de periode Stadsvernieuwing kwam het hof terug. Gerealiseerd is nieuwe bebouwing op het hof, in opdracht van Woningstichting SSH een bouwplan uit 1981-1984, ontwerp Architectenbureau Verlaan Bouwstra: een woonblok met 20 kleine woningen. Een tweede plan betrof de Korte Smeestraat en de Dorstige Harthof uit 1983-1985, opdrachtgever KOMBINATIE 77, ontwerp Rob van den Hout - Willem de Wit buro voor architectuur: 2 gebouwen met 22 woningen en bergingen.
Overige opmerkingen	-

203A

144
145
207
208
239
240
206
205
241A
147
204
203
203A
241
148
202
200A
245
146A
149
201
245A
OUDE GRACHT
NIEUWSTRAAT
ZUILENSTRAAT
KORTE SMEESTR.

Nummer, naam en datering	**203A** 1939
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Smeestraat 22
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

204

144
145
147
148
49
207
206
208
240
205
241A
204
203
202
200A
241
245
245A
201
OUDE GRACHT
KORTE SMEESTR.
ZUILENSTRAAT

Nummer, naam en datering	**204 *In de Koeivoet*** <1641
Naambord	steen boven ingang ‘In de Koeivoet 1641’
Naamsverklaring	de poort gaf ooit toegang tot een huis op de Oudegracht met die naam
Ligging	van Lange Nieuwstraat 61-63 naar Dorstige Harthof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang tot Dortstige Harthof, steeg 203
Historische bijzonderheden	in 1832 was de steeg met de gevelsteen ‘IN DE KOEI-VOET 1641’ nog verbonden met het huis op de Oudegracht 290. De gevelsteen geeft naast de tekst een koeienpoot weer
Overige opmerkingen	de steeg is een te koesteren authentieke doorloop

205

144
145
147
148
49
207
206
208
205
204
203
202
201
200A
240
241A
241
245
245A
OUDE GRACHT
KORTE SMEESTR.
ZUILENSTRAAT

LEN
59
57

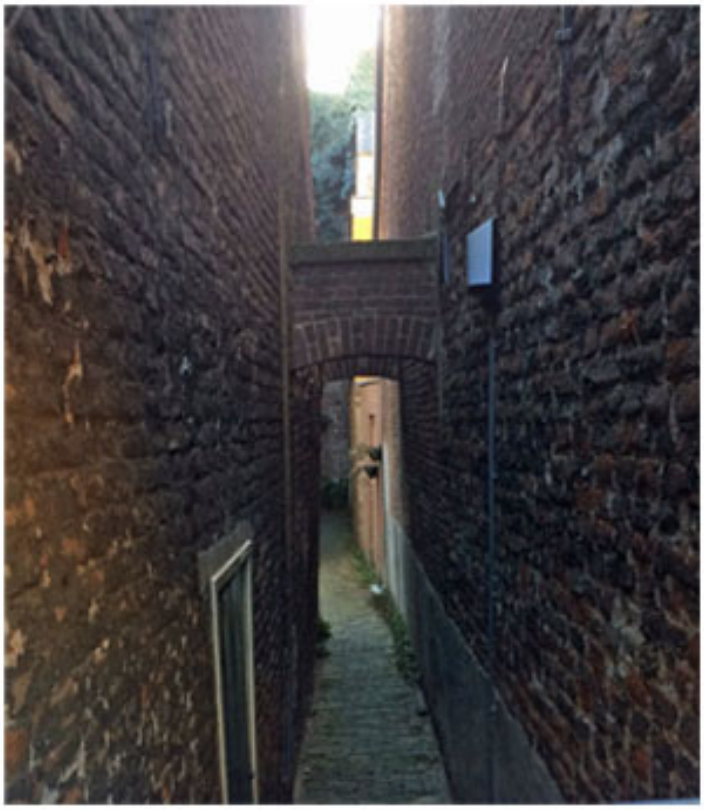

Nummer, naam en datering	**205** <1592
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Nieuwstraat 57-59
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 woonhuis
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in 1592 wordt in een akte beschreven het recht van waterafvoer, waarschijnlijk via een gootje afgedekt door een ijzeren rooster, van twee kameren. Dat gootje liep via een gangetje, deze steeg, naar de straat. Het gangetje hoorde rond die tijd en mogelijk al lang daarvoor bij het pand Oudegracht 228 met de naam De Suikermolen. In 1686 wordt in een akte geen vermelding gemaakt van de twee kameren, maar van een vermoedelijk al in 1641 gebouwd nieuw pand. Dat nieuwe pand had een schuilkerk functie. Een schuilkerk voor katholieke gelovigen, mogelijk gemaakt door de prior van het Antwerpse dominicanerklooster St. Paulus. De schuilkerk was toegankelijk via deze steeg en de Dorstige Hartsteeg. (Steengoed nr. 55, november 2013). - in 1842 wordt de schuilkerk afgebroken voor de aanleg van de Dorstige Harthof (steeg 203), een via de Dorstige Harteeg toegankelijk slop met 10 kleine huizen voor de verhuur. Deze gang werd toegang naar het achterhuis van Lange Nieuwstraat 59; - jarenlang leidde de gang naar de werkplaatsen van loodgietersbedrijf Van Roosmaelen, nu al jaren weer naar het naar appartementen verbouwde achterhuis.
Overige opmerkingen	-

206

140
210
ABRAHAM DOLESTEEG
209
239
144
145
208
NIEUWSTRAAT
207
240
206
205
241A
147
204
241
203
202
148
OUDE GRACHT
KORTE SMEESTR.

Nummer, naam en datering	**206 Dorstige Hartsteeg** <1650
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- genoemd naar herberg en kolfbaan 'De Drie Dorstige Herten' (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998); - in 1650 (bron straatnaambord).
Ligging	van Oudegracht 274-272c naar Lange Nieuwstraat 47-49
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- het hof met kleine en grotere woningen is eind jaren 1960 inclusief bebouwing op de Korte Smeestraat en de Dorstige Harthof gesaneerd en gesloopt. Vanaf 1970 was het terrein als parkeerterrein in gebruik; - in 1973 kocht het Utrechts Monumenten Fonds het pand Dorstige Hartsteeg 21 inclusief haar huidig kantoor Lange Nieuwstraat 53-55. Het pand bleek deel van een vroegere schuilkerk, in 1974 gerestaureerd naar een ontwerp van architect Aart Oosting. De aankoop ondersteunde een nieuwe levensfase voor de steeg en de ontsluiting van haar historie; - in de steeg stond sinds de zeventiende eeuw de kolfbaan van 'De Drie Dorstige Harten'. Het gebouw is rond 1990 gedemonteerd, opgeslagen en in 1995 balk voor balk gerestaureerd op de locatie van het Vechthuis op de Jagerskade bij de Rode Brug. Op deze locatie wacht het sinds 2018 op een nieuwe bestemming; - door Stadsvernieuwing is veel van de huidige bebouwing gerealiseerd, al werden twee pakhuizen en een stal uit resp. 1905 en 1876 alsnog gesloopt. Gerealiseerd is een bouwplan uit 1983-1985, ontwerp Verlaan en Bouwstra: 9 woningen, en een tweede bouwplan uit 1991 naar een ontwerp van Asnova: 5 gebouwen met 9 woningen.
Overige opmerkingen	-

207

140
210
ABRAHAM DOLESTEEG
209
144
208
239
CATHARIJNESTEEG
145
207
240
206
205
241A
147
204
ZUILENSTR
203
241
148
202
200A

stg. de

Nummer, naam en datering	**207 Reguliersteeg** <1580
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar klooster Reguliere Augustijnen, Oudegracht 245 (bron straatnaambord)
Ligging	van Oudegracht 262-266 naar Lange Nieuwstraat 37-41
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	12
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	- vroeger ook wel het Patervaatsteegje genoemd; - het Regulierenklooster stond aan de overzijde van de Oudegracht, zie steeg 145. Dit klooster is de naamgever van deze steeg; - luchtbogen tussen de panden sieren de steeg aan beide ingangen; - in 1904 werd een poging ondernomen de steeg te verbreden, wat echter niet verder kwam dan de verlegging van de rooilijn voor de nieuwgebouwde huizen 1-7 (Marceline Dolfin, De huizen binnen de singels, 1989); - in de periode van de Stadsvernieuwing is de steeg gerenoveerd. Het aanpalende hofje, steeg 208, geeft toegang naar studio's van Woningstichting SSH; - een authentiek loonwerkershuis dreigde in 2014 gesloopt te worden door de eigenaar. Het zou niet te redden zijn. Een sloopvergunning was in 2014 al door de gemeente afgegeven, en terecht volgens de rechter. Vijf jaar later staat de gevel van het huis er opgeknapt bij, het is bij de vernieuwing van het pand gespaard gebleven.
Overige opmerkingen	-

208

210A
211
239A
140
210
ABRAHAM DOLESTEEG
209
239
144
208
CATHARIJNESTEEG
145
207
240
206
205
241A
147
204
ZUILENSTRAA
LANGE
NIEUWSTRAAT
OUDE G

16
36

Nummer, naam en datering	**208** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Regulierssteeg 16-36
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	overdag open
aantal deuren woningen	12
Overige functies	fietsenstalling en tuin
Historische bijzonderheden	- op het hof staan achterhuizen van panden Oudegracht; - in de periode van de Stadsvernieuwing is het hof gerenoveerd. Sindsdien verhuurt Woningstichting SSH er 18 studio's.
Overige opmerkingen	-

209

OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE
LANGE NIEUWSTRAAT
ZUILENSTRAAT
ABRAHAM DOLESTEEG
CATHARINESTEEG
210A
211
239A
140
210
209
144
208
239
145
207
240
206
205
241A
147
204

B
27

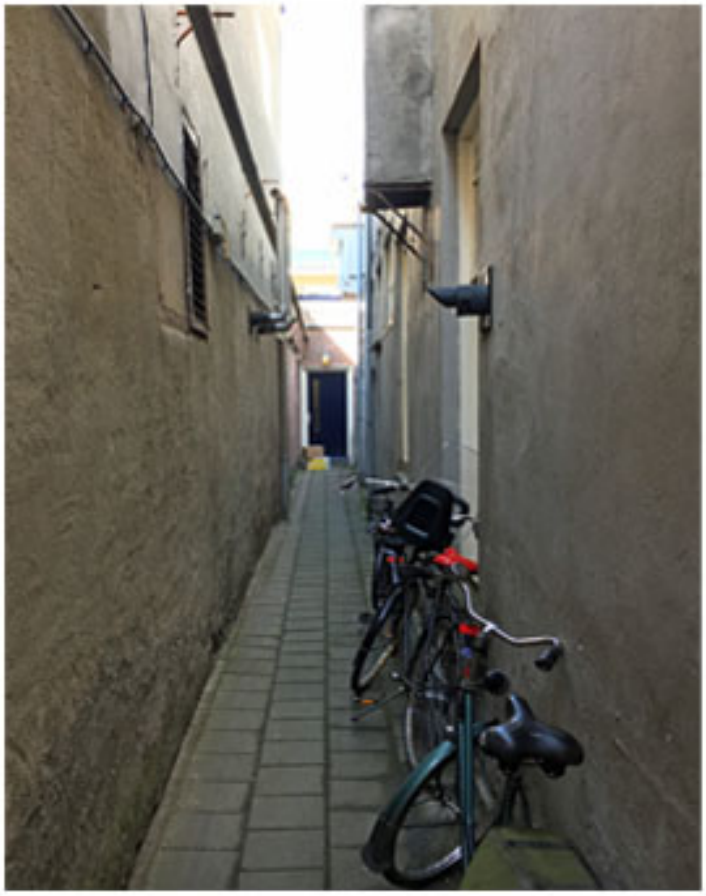

Nummer, naam en datering	**209** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lange Nieuwstraat 25-27
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	4
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	- de steeg loopt naar een smalle binnenplaats; - een open hekdeur zou een fraaier straatbeeld opleveren.

210

213
HAMBURGER-
212
211
210A
139
140
239A
210
ABRAHAM
DOLESTEEG
209
239
208
144
145
207
240
LANGE
OUDEGRACHT-TOLSTEEGZIJDE

Nummer, naam en datering	**210 Abraham Dolesteeg** <1459
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	stichter van het voormalig St. Ursulaklooster of der elfduizend maagden in 1412 (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998); een oudere naam was Brand Oliesteeg
Ligging	van Oudegracht 246-244 naar Lange Nieuwstraat 15-17
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	9
Overige functies	achterdeuren en tuindeuren, toegang Abraham Dolehof
Historische bijzonderheden	- al in 1459 komt deze steeg, zonder naam, voor in een acte van eigendom van het Sint Ursulaconvent of Abraham Dolekloster. Nadat in 1505 het klooster ook aan de zuidzijde een erf in eigendom kreeg, werd vanuit Abraham Dolesteeg 10 een onderdoorgang gemaakt: de kloosterzusters was het niet toegestaan zich buiten de kloostermuren te bevinden; - de steeg is aan beide zijden voorzien van, overwegend éénlaags, dwarse huizen; - door Stadsvernieuwing vond vanaf 1982 een uitgebreide rehabilitatie van de steeg plaats (Dolfin 1989). Over de restauratie van de huizen nummers 11-17 is in 1983 een verslag gemaakt (Archeologische en Bouwhistorische Kroniek - MOUT 1984).
Overige opmerkingen	de steeg is toe aan een verbeterde bestrating

210A

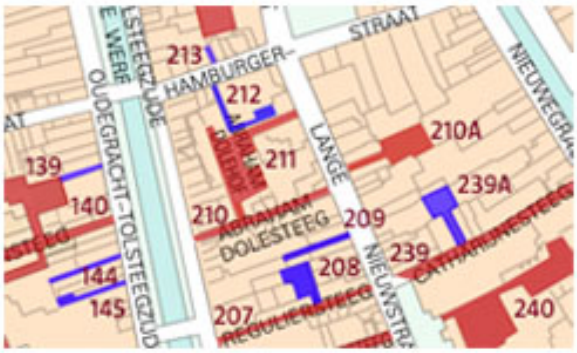
213
HAMBURGER-
212
211
210A
139
140
210
ABRAHAM
DOLESTEEG
209
239A
239
208
144
145
207
240
LANGE
STRAAT

Welkom in de Catharinatuinen!

Nummer, naam en datering	**210A *Catharinatuinen***
	>1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de naam is ontleend aan de in de nabijheid staande Catharijnekathedraal en het Catharijneconvent
Ligging	Lange Nieuwstraat 14
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom voor Lange Nieuwstraat 16, enkele bergingen in de doorgang, een openbaar toegankelijk parkje en volkstuinen
Historische bijzonderheden	- voormalige toegang naar het terrein van garage Raasveld Auto- en Motorhuis (Ramu B.V.) met het merk DAF; - sinds 1987 is een deel van het terrein ingericht met elf volkstuinen die worden onderhouden door even zoveel tuiniers, leden van de Vereniging Catharina-tuinen. Alle leden hebben hun tuin verschillend ingericht. In het openbare gedeelte van het binnenterrein staan perzik- en pruimenbomen.
Overige opmerkingen	-

211

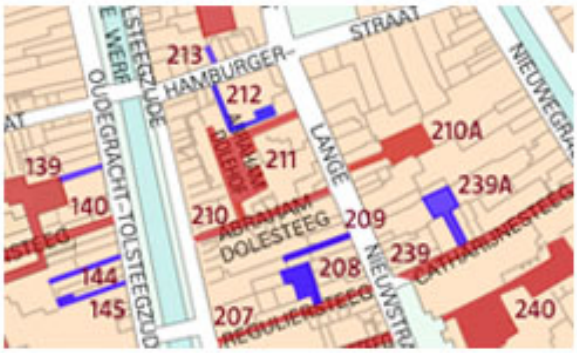
213
HAMBURGER-
212
211
210A
139
140
210
ABRAHAM
DOLESTEEG
209
239A
239
208
144
145
207
240

Nummer, naam en datering	**211 Abraham Dolehof** >1410 en >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	al in 1412 genoemd naar de stichter van het voormalige St. Ursulaklooster of der elfduizend maagden (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Lange Nieuwstraat 5-9a naar Abraham Dolesteeg
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	3
Overige functies	een voormalige openbare lagere school, nu diverse bedrijven en ateliers, tuinen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- het voormalig Abraham Dolekloosterofwel Sint Ursulaklooster was een geschenk van Abraham Dole en vandaar de dubbele naam; - het hof grenst aan de voormalige kapel van het Dolekloosterl. In 1742 werd de kapel van het klooster na een uitbreiding de Lutherse kerk. Meer historie staat bij steeg 212; - een zijde van het hof wordt gemarkeerd door een slangenmuur; - in 1975 werd de bovenste verdieping van de Openbare Lagere School op het hof (postadres en toegang Lange Nieuwstraat 7) gesloopt, in november 2013 is dat pand door DePlaatsmaker (was SWK030) aangekocht van de gemeente Utrecht; - de toegang via Lange Nieuwstraat 7 is de voormalige schoolpoort.
Overige opmerkingen	een prachtige Plataan op het hof staat er al sinds circa 1850

212

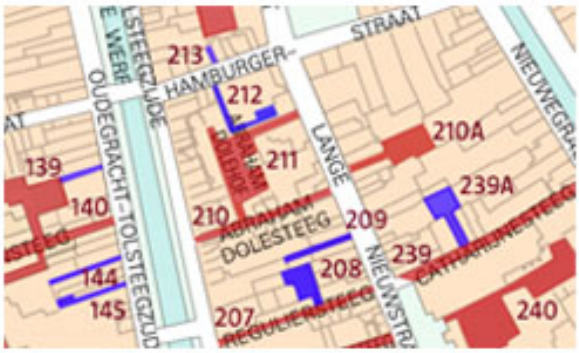
213
212
211
210
210A
239A
209
239
208
207
240
139
140
144
145
HAMBURGER-
LANGE
ABRAHAM DOLESTEEG
NIEUWSTRAAT

Nummer, naam en datering	**212** <1832 en >1888
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Hamburgerstraat 7-9
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 naar meer wooneenheden
Overige functies	fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- het Sint Ursulaklooster of het naar de oprichter genoemde Abraham Dolekloosterwerd in het begin van de vijftiende eeuw gesticht. Dit klooster besloeg vrijwel het gehele blok tussen de Oudegracht, Lange Nieuwstraat, Hamburgerstraat en Abraham Dolesteeg. Na de reformatie werd de kerk een schuilkerk en is sinds 1745 de Lutherse kerk. Deze steeg vormde de doorgang van de Hamburgerstraat naar het kloosterterrein en gehandhaafd bij latere nieuwbouw; - op de muur is een tegeltableau bevestigd met een afbeelding van de straatgevel uit 1746. Op de afbeelding is de steeg te zien met een grote ronde poort die in die tijd al verkleind was; - de steeg is bij de bouw van de kosterswoning in 1888 op andere wijze teruggekomen (op de tekening: links van de gang de kerk en rechts de kosterswoning). De steeg werd toen met dubbele deuren afgesloten, dat is nu een hekwerk geworden met pas in de diepere gang voor en achter een gesloten deur. De achterom komt achter de kerk uit.
Overige opmerkingen	-

213

127
126
128
OUDEGRACHT
215
216
217
218
219
214
214B
220
135
134
214A
KORTE NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
PAUS-DAM
TRANS
NOTPOORT

TAKE AWAY
COCKTAILS

Nummer, naam en datering	**213** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Hamburgerstraat 12
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	uitkomend op een achtertuin
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

214

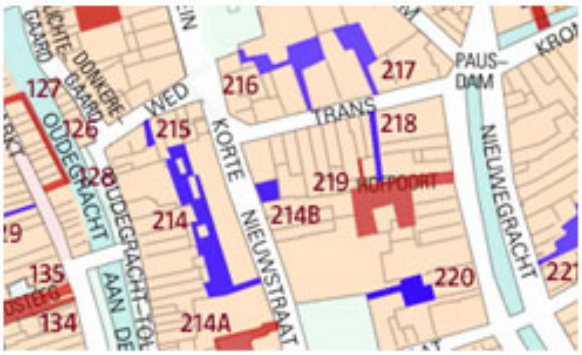
127
126
128
OUDEGRACHT
215
216
217
218
219
214
214B
214A
220
135
134
KORTE NIEUWSTRAAT
TRANS
PAUS-DAM
NIEUWEGRACHT

Nummer, naam en datering	**214** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Nieuwstraat 55-121
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuinen, bergingen
Historische bijzonderheden	- de westzijde van het hof wordt gevormd door de achterzijde van huizen op de Oudegracht. Tot 1960 waren in een deel van de panden de kantoren van drukkerij Bosch en Zn gevestigd, het Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad - later Utrechtsch Dagblad. De drukkerij en zetterij stonden op de Korte Nieuwstraat. Er was indertijd geen hof. - na het vertrek van Bosch werden veel gebouwen op de Korte Nieuwstraat in 1961 gesloopt. Ontdekt werd de historie van het hoekpand met het Wed, dat daardoor behouden is gebleven. De Korte Nieuwstraat werd breder en waar de drukkerij stond kwamen parkeerterrein; - door Stadsvernieuwing is een bouwplan uit 1982-1984 gerealiseerd, ontwerp gemeentelijke dienst ROVU, een parkeergarage met 25 appartementen; - een plaquette herinnert aan de straatverbreding in 1963-1964, waarvan het laatste deel bij de Regentesseschool, en het bouwplan uit 1982-1984.
Overige opmerkingen	- op het hof staan veel bergingen, praktisch maar niet fraai voor de beleving als stadshof; - voorstel ter overweging: de buurt de gelegenheid geven om een mooiere tuin aan te leggen met eigen beheer en openstelling overdag.

214A

129
128
135
134
214
214A
213
212
211
219
220
210A
NIEUWSTRAAT
HAMBURGER-
STRAAT
OUDEGRACHT AAN DE WERF
LIJNBAANSGRACHT

Nummer, naam en datering	**214A *Regentessehof***
	>1890 en 1986
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naar de voormalige Regentesseschool, waarvan het gebouw aan het hof staat
Ligging	Korte Nieuwstraat 101-161
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	3, naar 17 woningen
Overige functies	tuin, bergingen, transformatorruimte, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- de Openbare Lagere School, later Regentesseschool, is uit 1897 en in 1983 van haar schoolfunctie ontheven. Renovatie naar de nieuwe functie voor wonen is uitgevoerd in opdracht van Centraal Wonen met een bouwplan uit 1986 van Krabbe Tabink Architecten uit Rotterdam. Zo ontstond dit hof; - op het voormalig schoolplein staat een klein monument met de beeltenis van 'Emma' de 'Regentesse', een verwijzing naar Koningin Emma (bron: Peter van Es in een artikel in de Oud-Utrechter 21 augustus 2012).
Overige opmerkingen	-

214B

216
217
215
218
219
214
214B
220
221A
214A
213
KORTE NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
STRAAT

Foto Funda

Nummer, naam en datering	**214B** >1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Korte Nieuwstraat 6
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	huisnummers 6 a-b, 6 K-R
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	een groot deel van de voormalige tuin van Trans 3 is een hof geworden. Het hof geeft toegang naar het pand Trans 3 en bovenverdiepingen van Korte Nieuwstraat 6. Aan het hof grenst een kleiner huis, gebouwd achter Trans 5. Dat huis is opgedeeld naar twee appartementen
Overige opmerkingen	de foto's zijn afkomstig van de site Funda

215

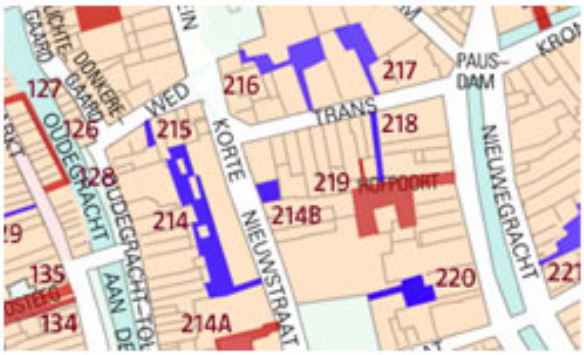
127
126
128
OUDEGRACHT
WED
215
216
217
TRANS
218
PAUS-
DAM
NIEUWEGRACHT
KORTE NIEUWSTRAAT
219
214
214B
220
135
134
214A

KONINKL: NEDERL: HEMDEN FABRIEK
MAGAZIJN
DONKERE GAARD 9
GÉRARD MURKENS

Nummer, naam en datering	**215** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wed 1-3
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de toegangspoort heeft aan de bovenzijde de tekst: 'Koninkl=Nederl=Hemdenfabriek - Magazijn Donkere Gaard 9 Gérard Murkens'. Murkens verkreeg in 1872 het recht tot het voeren van het wapen van Koning Willem III. Meer over Murkens en de steeg staan in Steengoed 36, 2003
Overige opmerkingen	-

216

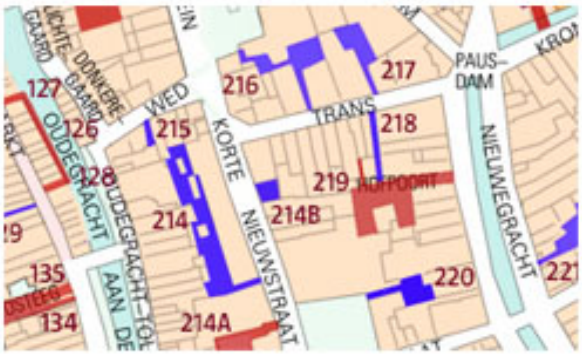
216
217
PAUS-
DAM
127
126
215
218
128
219
214
214B
135
220
134
214A
KORTE NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT

Nummer, naam en datering	**216** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Trans 6-8 naar Domplein
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	toegang naar fietsenstalling en achteringang Academiegebouw
Historische bijzonderheden	de tuinen achter het Academiegebouw zijn verworden tot fietsenstallingen en begroeide perken
Overige opmerkingen	voorstel ter overweging: overdag openstellen

217

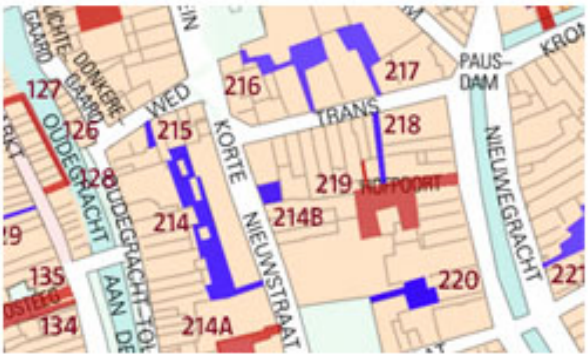
216
217
PAUS-
DAM
TRANS
218
215
KORTE
NIEUWSTRAAT
219
214B
214
NIEUWEGRACHT
220
135
134
214A
126
128
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**217** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Trans 10-12
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

218

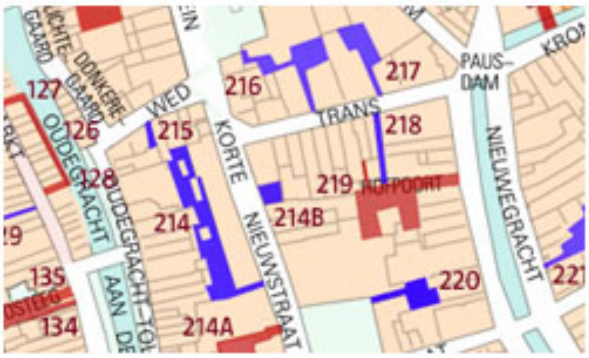
127
126
128
215
216
217
218
219
214
214B
220
135
134
214A
PAUS-
DAM
TRANS
KORTE NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
OUDEGRACHT

Nummer, naam en datering	**218 *Paulusgang*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	voorheen de naam van de Korte Nieuwstraat. De naam verwijst naar de St. Paulusabdij
Ligging	van Trans 17-19 naar de Hofpoort
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten met deur
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de St. Paulusabdij was een voormalige benedictijner abdij, gesticht rond 1050 en opgeheven in 1580. Het was het op één na oudste klooster van Nederland. De gebouwen van de abdij deden na 1580 dienst als Hof van Utrecht, tot het Rijk rond 1990 besloot om de rechtbankgebouwen van Utrecht te concentreren op het Vrouwe Justitiaplein en de verhuizing in het jaar 2000 een feit werd. Restanten van het klooster zijn te vinden in het expositiegebouw van Het Utrechts Archief, Hamburgerstraat 28
Overige opmerkingen	de steeg is beter zichtbaar vanuit de Hofpoort, steeg 219

219

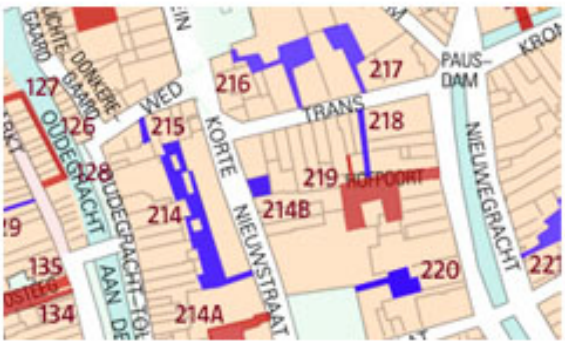
127
126
128
OUDEGRACHT
WED
215
216
217
PAUS-
DAM
TRANS
218
KORTE NIEUWSTRAAT
219 HOFPOORT
214
214B
NIEUWEGRACHT
220
135
134
214A

Nummer, naam en datering	**219 *Hofpoort***
	>1580
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar het Hof van Utrecht, de rechtbank, hier gezeteld na de reformatie en de onteigening van de St. Paulusabdij
Ligging	Nieuwegracht 7-9
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	kantoor, bedrijfsruimte, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- in het fronton van de poort is het wapen van de Staten van Utrecht opgenomen. De hofpoort is een overblijfsel van het Provinciale Hof dat in de zeventiende eeuw de gebouwen van de opgeheven Paulusabdij betrok. Dit hof was de hoogste rechterlijke instantie in het gewest en er gevestigd tot de verhuizing naar het Vrouwe Justitiaplein in 2000. - in het hof is een volgende poort waarop het jaartal CIↃ.IↃC.LX (1660) te lezen is, verder een zijgevel van het transept van de verdwenen Paulus Abdij en de achterzijde van huize Molenaar; - de hofpoort werd in 1836 de toegang tot de Ridderlijke Duitsche Orde. Die raakte in 1808 het Duitsche Huis kwijt en kocht achter de hofpoort twee panden in het hof van St. Paulus. Die panden hadden van ca 1600 tot 1810 toebehoort aan het kapittel van Oud Munster. De Duitsche Orde is in 1992 terugverhuisd naar haar oude locatie, zie steeg 150A; - in de volksmond werd de poort Boevepoort genoemd, veroordeelden werden er door afgevoerd vanaf het Hof van Utrecht (B.J. Martens van Vliet, De Vollekstaol van de stad Uterech, 2008).
Overige opmerkingen	een plaquette is er te zien met de reconstructie van de Pauluskerk. De contouren van de kerk zijn in het plaveisel opgenomen. In de ruime achterom wordt het parkeren van auto’s getolereerd

220

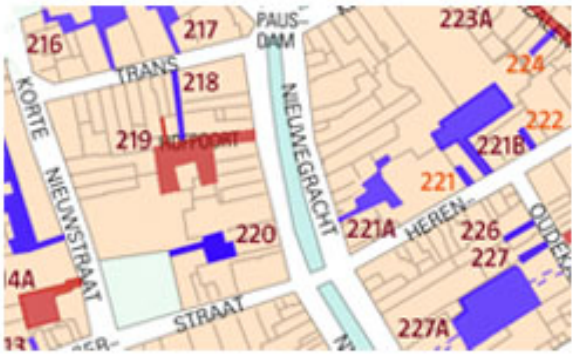
216
217
PAUS-
DAM
223A
224
TRANS
218
222
KORTE
NIEUWSTRAAT
219
221B
NIEUWEGRACHT
221
221A
HEREN
226
227
220
4A
STRAAT
227A

Nummer, naam en datering	**220** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Hamburgerstraat 28-30
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling, buitenterras van kantoor
Historische bijzonderheden	de achterom maakte tot de verhuizing van de rechtbank in 2000 deel uit van het Hof van Utrecht. Het was de plaats voor de fietsenstalling achter een relatief nieuwer gebouw van het gerecht
Overige opmerkingen	-

221

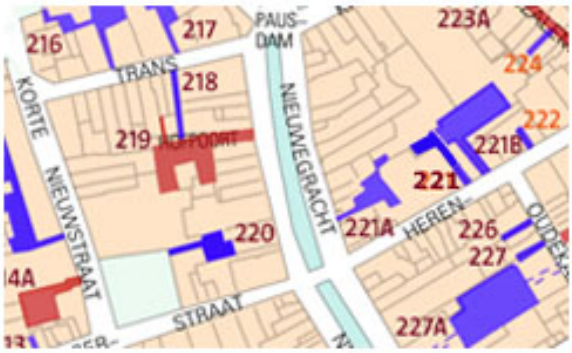
216
217
PAUS-
DAM
223A
224
TRANS
218
KORTE NIEUWSTRAAT
219
NIEUWEGRACHT
222
221B
221
221A
HEREN-
226
227
220
4A
STRAAT
227A

Nummer, naam en datering	**221** <1400
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Herenstraat 16-20
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de toegang was achterom van het achterpand Kromme Nieuwegracht 86. De achterom bij dit perceel ontstond al in de veertiende eeuw. Een achterhuis is circa 1873 gesloopt om de achterom te veranderen in een slop naar de op het achterterrein staande kleine huizen Herenstraat 16, 18 en 20 (Steengoed nr. 64, 2018), een functie die het nog steeds vervult
Overige opmerkingen	de poort maakt deel uit van het pand Herenstraat 22

221A

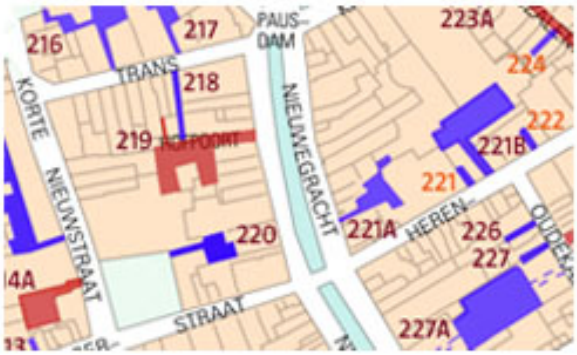
216
217
PAUS-
DAM
223A
224
TRANS
218
KORTE
NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
222
219
221B
221
221A
HEREN-
226
227
220
4A
STRAAT
227A

Nummer, naam en datering	**221A *Loenersloot*** <1600
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	het huis Loenersloot geeft toegang tot het hof
Ligging	Nieuwegracht 20
Soort steeg	hof naar achterzijde van woningen
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuin, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- op deze locatie was al voor het jaar 1200 een houten huis aanwezig. Brandsporen daarvan werden in 2010 aangetroffen (Het 'Huis Loenersloot' NG20: Archeologische begeleiding aan de Nieuwegracht 20 in Utrecht; Basisrapportage Archeologie 61, 2012); - de toegangspoort behoort bij het vroeg zestiende eeuws pand Loenersloot. In 1873 is dit huis opgegaan in het op de Herenstraat nieuw gestichte en gerealiseerde Gregoriushuis voor de Fraters van de Congregatie van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, beter bekend als de Fraters van Utrecht. Op het binnenterrein werd in 1922 een kapel gebouwd. De fraters woonden tot 2005 in het Gregoriushuis; - het Gregoriushuis Nieuwegracht-Herenstraat is in 2014 verbouwd tot 36 appartementen. De kapel werd tot woonhuis verbouwd; - de deur van Loenersloot leidt naar een hof voor de bewoners van het voormalige Gregoriushuis. De prachtige binnentuin is gemeenschappelijk bezit en wordt gedeeld met de achtertuinen van enkele omwonenden.
Overige opmerkingen	het hof is te bezoeken geweest op de Open Tuinendag

221B

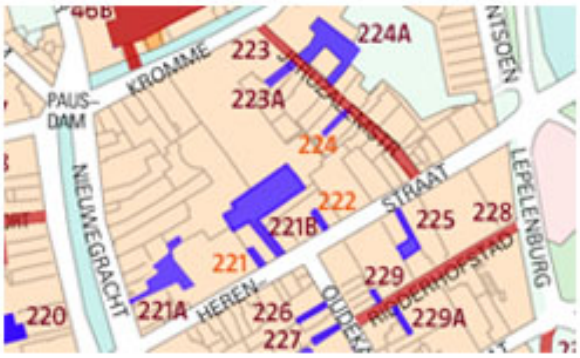
KROMME
PAUS-
DAM
NIEUWEGRACHT
223
223A
224A
224
222
221B
221
221A
220
HEREN
226
227
225
228
229
229A
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**221B** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Herenstraat 24
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeergelegenheid, bedrijfsruimten
Historische bijzonderheden	lang was het hof met omliggende werkplaatsen de toegang naar een bedrijf voor rolluiken en zonwering. Grenzend aan het hof werd in 1982 een kantoor gebouwd, toegankelijk vanuit het pand Kromme Nieuwegracht 72-82 en een achteruitgang op dit hof. Het kantoor is in gebruik bij de Universiteit. Rond 2015 is na verhuizing van het bedrijf het hof vergroot door sloop van enkele bouwdelen
Overige opmerkingen	nieuw hof

222

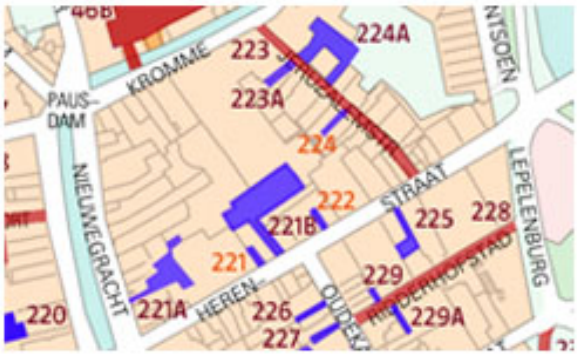
KROMME
PAUS-
DAM
NIEUWEGRACHT
223
223A
224A
224
222
221B
221
221A
220
226
227
229
229A
225
228
STRAAT
LEPELENBURG
HEREN-

TE HUUR
kantoorruimte
ca. 600 m²
030 2 334 338

Nummer, naam en datering	**222** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	
Ligging	Herenstraat 28
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	lijkt niet meer te bestaan als steeg, toegang achterliggend parkeerterrein is via steeg 221B

223

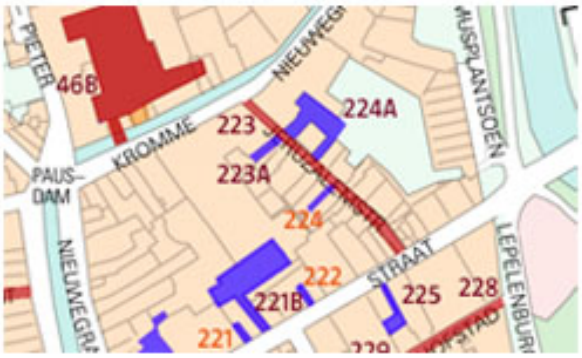
PIETER
46B
NIEUWEGR
KROMME
223
224A
PAUS-
DAM
223A
224
NIEUWEGRA
222
STRAAT
221B
225
228
LEPELENBURG
221

223 Jeruzalemstraat

Nummer, naam en datering	<1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	in verschillende bronnen wordt vernoemd naar het Jeruzalemklooster. De straat had in 1832 de naam Gaesbeeckssteeg of Jeruzalemsteeg, de eerste was een oudere benaming. De straatnaam Jeruzalemsteeg is in 1950 gewijzigd in Jeruzalemstraat
Ligging	van Herenstraat 40bis-42 naar Kromme Nieuwegracht 70-80
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	18
Overige functies	poorten, achteringangen, binnenplaatsen
Historische bijzonderheden	- een pelgrimstocht naar Jeruzalem gold in de Middeleeuwen als de heiligste pelgrimstocht. De Utrechtse Jeruzalembroederschap was het verbond van voormalige pelgrimgangers en zij hadden een kapel op het Janskerkhof. Tot de bouw van kasteel Vredenburg stond bij de Catharijnepoort het Catharijne Convent en hospitaal van de Heren van Sint Jan van Jeruzalem. In 1493 werd het Jeruzalemklooster van buiten naar binnen de muren van de stad verplaatst. In 1513 kreeg het klooster toestemming een gebied langs de Kromme Nieuwegracht en de Jeruzalemstraat in gebruik te nemen. Jeruzalemstraat 5 en 7 hebben nog bouwdelen van het klooster; - in de periode Stadsvernieuwing jaren 1980-1990 zijn veel panden gerestaureerd.
Overige opmerkingen	de steeg heeft een monumentaal huis dat in bezit is van het Utrechts Monumenten Fonds UMF. Op haar site staat het volgende: "*het pand Jeruzalemstraat 8-10 uit de zestiende eeuw heeft verschillende functies gehad. Er woonden veel verschillende mensen, kanunnikken, een landmeter, een baron. Tijdens de industriële revolutie, in de negentiende eeuw, is er in het pand een tapijtfabriek gevestigd en daarna een boekdrukkerij, drukkerij Den Boer*". Het pand heeft in de periode Stadsvernieuwing weer een woonfunctie gekregen, zoals vele andere panden in de straat. De straat en in het bijzonder Jeruzalemstraat 8-10 is beschreven in Steengoed nr. 67, september 2020.

223A

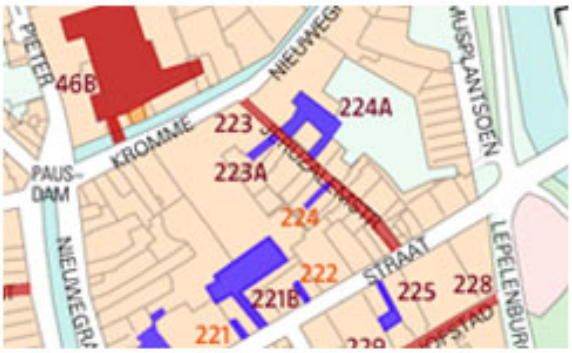
46B
223
224A
223A
224
222
221B
221
225
228
KROMME
PAUS-
DAM
NIEUWEGR
STRAAT
LEPELENBUR

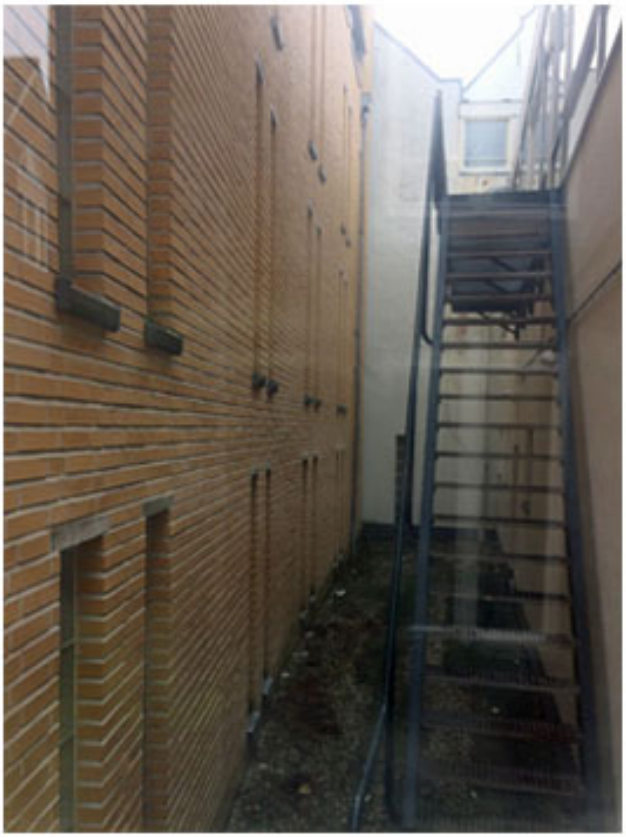

Nummer, naam en datering	**223A** >1960
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jeruzalemstraat naast 3
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	trap nooduitgang Universiteitspand Kromme Nieuwegracht 80
Historische bijzonderheden	- de achterbouw van Kromme Nieuwegracht 80, waarvoor het slop bedoeld is, oogt nieuw maar is al in de jaren 1960 gerealiseerd; - Nijntje kijkt om het hoekje van Jeruzalemstraat 3: de voormalige werkplek van haar geestelijk vader Dick Bruna zat in dit pand op een zolder, zijn atelier. In het pand was decennia lang drukkerij Van Rossum gevestigd tot 1977 en Drukkerij Den Daas bv tot 1997. In 1999 heeft het pand een woonbestemming gekregen met een vernieuwd voorpand. In die periode is ook de onaantrekkelijke toegang naar het slop er gekomen; - toen Dick Bruna met zijn werk stopte, is de complete inrichting van zijn atelier behouden gebleven en overgeplaatst naar een replica van zijn werkvertrek op een te bezoeken zolder van het Centraal Museum.
Overige opmerkingen	-

224

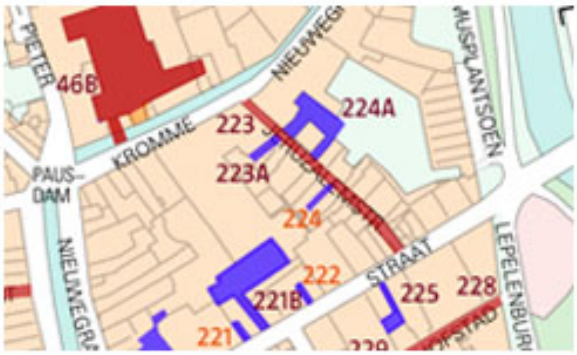
PIETER
46B
NIEUWEGR
KROMME
223
224A
223A
PAUS-
DAM
NIEUWEGRA
224
222
STRAAT
225
228
221B
221
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**224** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jeruzalemstraat 15
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de gang leidde naar de schuilkerk of gebedsruimte die de basis vormde voor de latere Augustijnerstatie aan de Herenstraat, zie steeg 221A. De gang leidt nog steeds naar de resten van het Jerusalemklooster (Steengoed 55 nov 2013); - later was het een slop naar de huizen Jeruzalemstraat 17-21. Die huizen zijn er niet meer.
Overige opmerkingen	-

224A

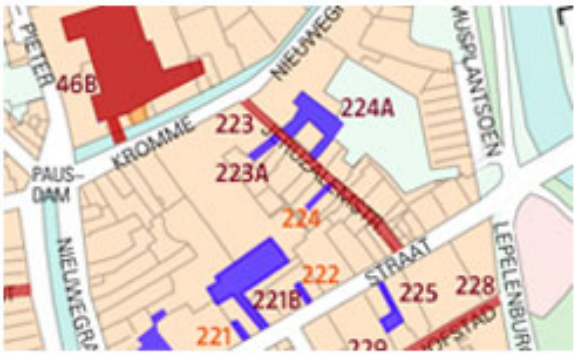
PIETER
46B
NIEUWEGR
KROMME
223
224A
223A
PAUS-
DAM
224
NIEUWEGRA
222
STRAAT
221B
225
228
221
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**224A** >1990
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Jeruzalemstraat 2 (naast)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	verbindend hof naar de achterdeur panden Kromme Nieuwegracht 66-68, een kantoor
Historische bijzonderheden	
Overige opmerkingen	-

225

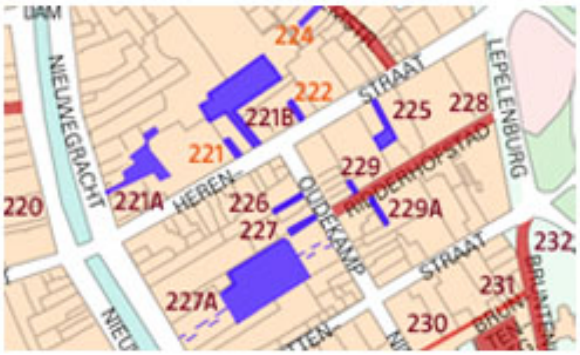
224
222
221B
221
221A
220
226
227
227A
225
228
229
229A
232
231
230
NIEUWEGRACHT
HEREN-
OUDEKAMP
STRAAT
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**225 *Herenhofje*** >1623
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	afgeleid van Herenstraat. De Herenstraat is genoemd naar de kanunniken (Heren) van Oudmunster (J. Krijnen-van der Sterre, De Herenstraat, 2005)
Ligging	van Herenstraat 29 naar Ridderhofstad 4
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- mooie toegangspoort in de Herenstraat met het jaartal 1623; - de poort is ingebouwd in Herenstraat 27 en de achteringang van een woon-/werkhuis op Ridderhofstad. Het leidde in de twintigste eeuw naar werkplaatsen van de voormalige Halbertsma N.V. Handelsmij, fabriek voor het wikkelen van electro-motoren en handelspand Herenstraat 29. Tot 2014 was het pand op Ridderhofstad werkplaats en woonpand van clavecimbelbouwer Walter Vermeulen; - de werkplaatsen zijn in 2017 gesloopt en een vroegere binnenplaats is patio geworden. Enkele delen van het pand zijn in 2017-2018 gerestaureerd, het gevelpand op Ridderhofstad is geheel nieuw gerealiseerd. De toegangspoort op de Herenstraat is intact gebleven. Architect Marcel Martensen werd in 2020 genomineerd voor de Rietvelprijs voor architectuur voor het door hem ontworpen resultaat.
Overige opmerkingen	enkele foto's zijn uit 2020 van de site Funda

226

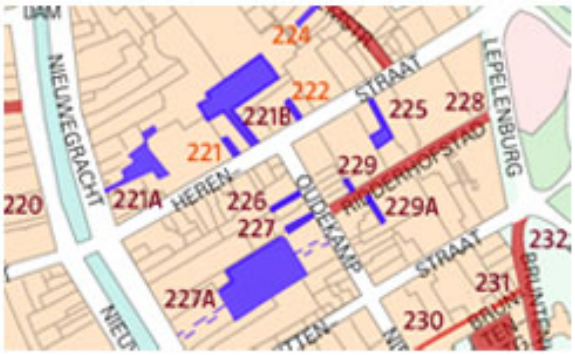
224
222
221B
221
221A
220
226
227
227A
229
229A
225
228
232
231
230
NIEUWEGRACHT
HEREN
OUDEKAMP
STRAAT
LEPELENBURG

DE LETTER LEEFT
WAAR DEN DAAS
HET PAPIER KUST

Nummer, naam en datering	**226** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudekamp 3-5
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in de steeg stonden in de zeventiende eeuw 5 godskameren, armenhuizen. Medio negentiende eeuw zijn deze huizen afgebroken en is de steeg opgedeeld; - Oudekamp is genoemd naar Margriet de Groyen Camp, bewoner van het gebied voor de aanleg van de straat (J. Krijnen-van der Sterre, De Herenstraat, 2005); - de toegangspoort is in de jaren 1980 inclusief de panden Oudekamp 5 en 7 gerestaureerd. Na vertrek van drukkerij Den Daas is de gevelsteen met tekst 'De letter leeft waar den daas het papier kust' geplaatst, gevestigd op Oudekamp 3 van 1919 tot circa 1990 (Steengoed 33, 2002).
Overige opmerkingen	-

227

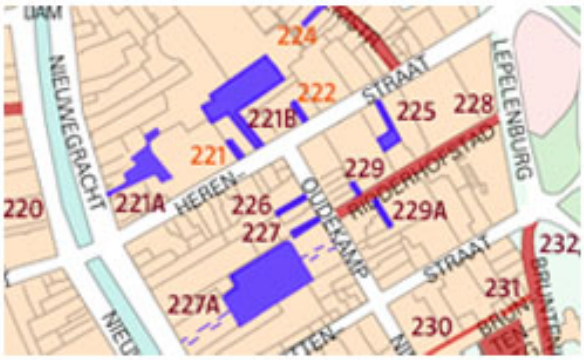
224
222
221B
221
221A
220
226
227
227A
229
229A
225
228
232
231
230
NIEUWEGRACHT
HEREN-
OUDEKAMP
STRAAT
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**227** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudekamp 7
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de overdekte steeg liep van oorsprong van de Oudekamp naar het huis Nieuwegracht 32. Oudekamp 7 werd in de achttiende eeuw verbouwd tot koetshuis bij dit pand. Het voormalige koetshuis is in 1976 verbouwd tot woonhuis en de steeg is een achterom bij dit huis geworden
Overige opmerkingen	-

227A

222
221B
225
228
221
229
220
221A
HEREN-
226
229A
227
STRAAT
231
227A
230
BRIGITTEN-
210A

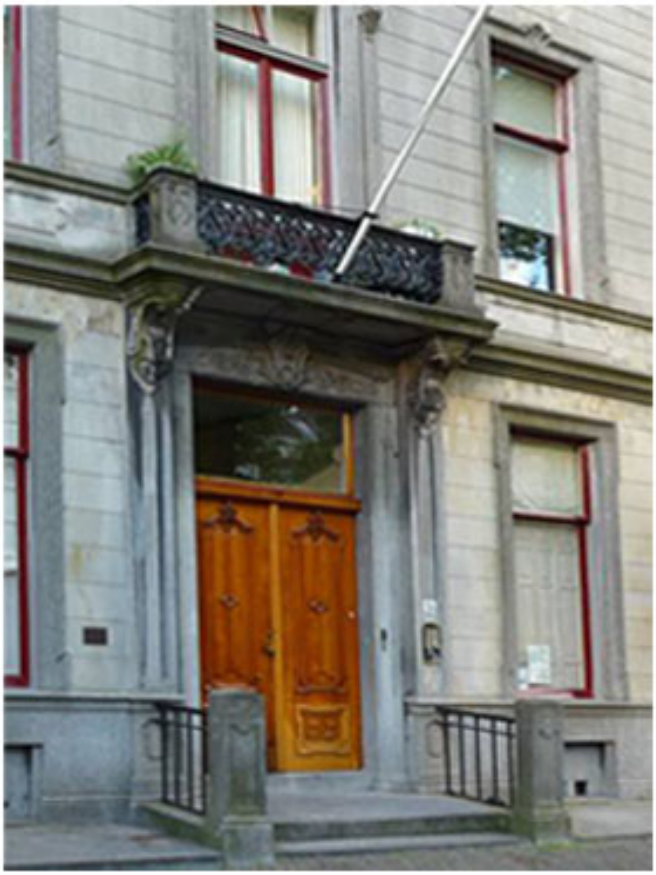

Nummer, naam en datering	**227A** >1920
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oudekamp 9-11 - Nieuwegracht 36
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	besloten tuin voor bewoners, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- in 1923 is het pand Nieuwegracht 36 omgebouwd tot de Christelijke Hoogere Burger School (HBS). Een koetshuis op de Oudekamp werd vervangen door een nieuw entreegebouw met daarin een gymnastieklokaal en lokalen voor de vakken schei- en natuurkunde en biologie; - de school is in 1965 verhuisd naar Tuindorp en ging op in het Reformatorisch College Blaucapel; - in 1996 zijn in het gehele complex appartementen gerealiseerd, het voormalige schoolplein is het hof, een gemeenschappelijke tuin voor de bewoners en de verbinding tussen het voor- en achterpand.
Overige opmerkingen	het hof is bedoeld als verblijfstuin voor de bewoners, het mist de openbare toegankelijkheid en ziet er verstild uit

228

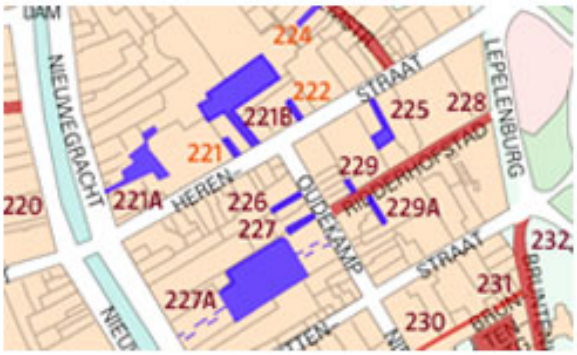
DAM
NIEUWEGRACHT
224
222
221B
221
221A
220
HEREN
226
227
227A
QUEKAMP
229
229A
225
228
STRAAT
LEPELENBURG
232
231
230

Nummer, naam en datering	**228 Ridderhofstad** 1876
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	waarschijnlijk genoemd naar een Hofstad van de Ridders van St. Catharina (documentatie.org en Cees Druppel, door de straten van Utrecht)
Ligging	van Oudekamp 10-12 naar Lepelenburg 9
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	ca 10 woningen
Overige functies	achteruitgangen, binnenterreinen, garages, parkeerterrein
Historische bijzonderheden	- de straat is al in 1376 als toenmalige 'Achterstraat' aangelegd en kavels werden door het kapittel van Oudmunster uitgegeven (Hans Renes, Nieuwe historische atlas van Utrecht, 2020); - panden op de Herenstraat en Brigittenstraat hadden in de steeg koetshuizen, nu hebben panden op de Herenstraat er een parkeerterrein; - de steeg kwam aan de beurt bij de Stadsvernieuwing in de jaren 1984-1987 met een bouwplan uit 1985, ontwerp ROVU: bewoonbaar maken van onbewoonbare woningen en nieuwbouw met bijgebouwen Ridderhofstad 21-43. Uitgevoerd is een bouwplan van architect Guido van Overbeek, 20 eengezinswoningen en 25 etagewoningen, Keukenstraat, Schalkwijkstraat, Ridderhofstraat 21-43 en Achterom; - in 2019 is nieuwbouw opgeleverd op de locatie van een vervallen bedrijfspand Ridderhofstad 4, zie steeg 225.
Overige opmerkingen	-

229

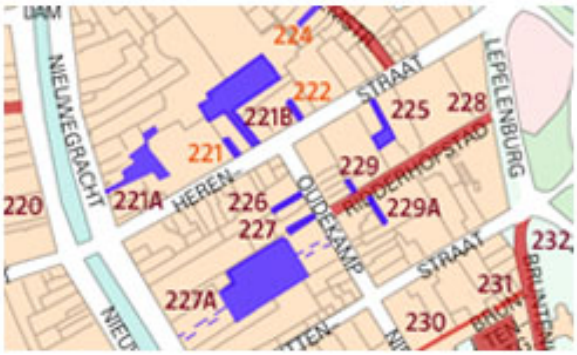
224
222
221B
221
221A
220
226
227
227A
225
228
229
229A
232
231
230
NIEUWEGRACHT
HEREN
OUDEKAMP
STRAAT
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**229** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Ridderhofstad 2-2a
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	de achterom hoort sinds 1973 bij bar-bistro 'Le Clochard', een populaire eetgelegenheid en al lang bekend om haar saté

229A

224
222
221B
221
221A
220
226
227
227A
229
229A
225
228
232
231
230
NIEUWEGRACHT
HEREN-
OUDEKAMP
STRAAT
LEPELENBURG

Nummer, naam en datering	**229A** <1832 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Ridderhofstad 1
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de achterom heeft haar functie behouden in de periode Stadsvernieuwing 1984-1987. Gerealiseerd is een bouwplan uit 1985, ontwerp gemeentelijke dienst ROVU: bewoonbaar maken van onbewoonbare woningen en nieuwbouw met bijgebouwen, o.a. Ridderhofstad 21-43; - de achterom voor Ridderhofstad 1 en Oudekamp 12 en 14 werd gehandhaafd.
Overige opmerkingen	-

230

229
221A
HEREN
226
227
OUDEKAMP
229A
STRAAT
232
LEPELENBURG
231
227A
230
BRIGITTEN
NIEUWEKAMP
233
234A
237

Nummer, naam en datering	**230 *Metelerkamphof***
	>1840
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	stichter mej. P.P.J. Metelerkamp, ook vernoemd naar de Fundatie Metelerkamp
Ligging	van Nieuwekamp 14 naar vervolg Bruntensteeg (was ook Nieuwe Kamp)
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	8
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	8 hofjeswoningen voor dubbele bewoning zijn tussen 1844 en 1851 op de Achterom en Nieuwekamp gebouwd in opdracht van Petronella Philippa Johanna Metelerkamp ten behoeve van arme protestante gezinnen. De Fundatie van de familie Metelerkamp, opgericht in 1850, verkocht de woningen in 1985 aan de Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel UMS, die ze vervolgens restaureerde toe enkele woningen. Fundatie Metelerkamp omvat de huizen Achterom 2 en 4, Nieuwekamp 2-12
Overige opmerkingen	de steeg heeft een toegankelijke verbinding met steeg 231, de Bruntensteeg, ondanks een deur in de doorgang

231

229
221A
HEREN
226
227
OUDEKAMP
229A
STRAAT
232
LEPELENBURG
227A
231
230
BRIGITTEN
NIEUWEKAMP
234
233
234A
237

Nummer, naam en datering	**231 Bruntensteeg** 1373
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar stichter Frederik Brunt in 1621
Ligging	van Bruntenhof 4-5 naar vervolg Meleterkamphof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de straat is al in 1373 als toenmalige 'Hoekstraat' aangelegd en kavels werden door het kapittel van Oudmunster uitgegeven (Hans Renes, Nieuwe historische atlas van Utrecht, 2020); - de steeg werd aan een zijde bebouwd met kamer woningen in 1621 in opdracht van advocaat Frederik Brunt , zie steeg 232; - aan de andere zijde zijn 4 geheel nieuwe steeghuizen in 2004 gerealiseerd naar een bouwplan van Bakers Architecten.
Overige opmerkingen	de steeg heeft een deur die vanaf deze zijde vaak gesloten naar de Metelerkamphof, steeg 230

232

229
221A
HEREN
226
227
OUDEKAMP
229A
STRAAT
232
LEPELENBURG
227A
231
230
BRUNTENHOF
BRIGITTEN
NIEUWEKAMP
234
233
234A
NIEUWEGRACHT

BRUNTENHOF
Vijftien in 1621 door Frederik Brunt
ter plaatse van het middeleeuwse Klein
Lepelenburg gebouwde kameren. Op
nummer 5 staat het hoofdgebouw met
monumentale poort. Tussen 1979 en 1981
werd het complex gerestaureerd.
ANWB

Nummer, naam en datering	**232 Bruntenhof** >1620
Naambord	aanwezig; het adres van de Bruntskameren is in 1981 gewijzigd in Bruntenhof, daarvoor was het Lepelenburg
Naamsverklaring	naar stichter Frederik Brunt in 1621
Ligging	van Lepelenburg naar Servaasbolwerk
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	13
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de kamer woningen zijn in 1621 in opdracht van advocaat Frederik Brunt op het erf van zijn huis Klein Lepelenburg gebouwd ten behoeve van arme weduwen, die naast gratis wonen ook voedsel en brandstof kregen. Het hoofdgebouw Bruntenhof 5 is het veertiende eeuwse Klein Lepelenburg (meer historie in W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984; idem Steengoed 60, 2016); - de Bruntenhof behoort tot de weinige stegen die hun historie langs de stadswal hebben behouden. Op de stadswal naar bolwerk Lepelenburg staat villa Lievendaal, de villa werd in 1862 met opzet op een heuvel gebouwd, mede om het zicht op de armoede van de Bruntskameren te ontnemen; - De Bruntenhof is in 1976 overgedragen van de familiestichting Brunt aan het Utrechts Monumenten Fonds (UMF). In 1981 zijn de woningen gerestaureerd, maar behielden hun bedsteden. Bij de restauratie zijn de kleine woningen vergroot met een achteruitbouw naar de Bruntenhoftuin voor een keuken, een douche en toilet, en een achterdeur met raam naar de Bruntenhoftuin, zie steeg 233, een aanmerkelijke verbetering.
Overige opmerkingen	in de Binnenstadskrant 2019 nr. 4 staat het verhaal '50 Jaar wonen in de Binnenstad' van Ellen Leusink, sinds de verbouwing door het UMF wonend in de Bruntenhof

233

227
229A
232
227A
231
230
234
233
234A
237
235
236
NIEUWEGRACHT
BRIGITTEN
NIEUWEKADE
STRAAT
LEPELENBURG

Bruntenhoftuin
In het kader van het Europees Monumentenjaar 1975 is door de gemeente Utrecht de Bruntenhoftuin aangelegd. Het tuinontwerp heeft een zeventiende-eeuws karakter met een geometrisch patroon dat aansluit op de uit 1621 daterende 'Kameren' (huisjes).
Bezoekers zijn welkom in de tuin wanneer het hek niet op slot zit. Respecteer de privacy van de bewoners.

ANNO
1621

Nummer, naam en datering	**233 *Bruntenhoftuin*** >1620
Naambord	afwezig (wel informatiebord)
Naamsverklaring	naar de Bruntenhof
Ligging	Schalkwijkstraat 30
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuin, achteringang huizen Bruntenhof
Historische bijzonderheden	- zie ook Bruntenhof steeg 232; - de tuin bleef domein voor de familie Brunt en andere gebruikers tot 1981. De kamers van de Bruntenhof hadden nog een gesloten achtergevel. In dat jaar kregen de woningen van de Bruntenhof een achteruitbouw, met achterdeur en uitzicht op de tuin; - het informatiepaneel vermeldt dat in het kader van het Europees Monumentenjaar 1975 door de gemeente de Bruntenhoftuin is aangelegd. Het tuinontwerp heeft een zeventiende eeuws karakter met een geometrisch partoon dat aansluit op de uit 1621 daterende kameren; - in de tuin staat het beeld 'Man met schuiftrompet', een hommage aan de Utrechter C.C.S. Crone (1914-1951), gemaakt door Hans Bayens. Het UMF gaf opdracht voor het beeld en het is in 1979 onthuld door de weduwe van Crone. Collega journalist, schijver en dichter Simon Carmiggelt (1913-1987) hield een korte toespraak; - de gevelwand van het Achterom, steeg 234, is in 1983-1984 door nieuwbouw gewijzigd.
Overige opmerkingen	de tuin is vanwege de fraaie ligging en aanleg een bezoek waard, het onderhoud wordt gedaan door vrijwilligers

234

227
229A
227A
232
231
230
234
233
234A
237
235
236
BRIGITTEN
NIEUWEGRACHT
NIEUWE
STRAAT
LEPELENBURG
STADS

Nummer, naam en datering	**234 Achterom** <1600
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	achter het Brigitten Convent om naar de stadswal (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Nieuwekamp 12-14 naar Schalkwijkstraat 28-30
Soort steeg	steeg met hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	9
Overige functies	achterdeuren, bergingen
Historische bijzonderheden	- op het Achterom staan enkele huizen van de Metelerkamphof, zie steeg 234; - in het begin van de jaren 1960 was het Achterom een te saneren steeg, met dicht gespijkerde panden en parkeerplaatsen op de plek van al gesloopte bebouwing; - in de periode Stadsvernieuwing kwamen de middelen om achterstallig onderhoud en vernieuwing uit te voeren. Nog enkele panden zijn gesloopt, anderen gerestaureerd en er kwam nieuwbouw met een bouwplan uit 1980-1984, ontwerp Oosting & Beunderman Architecten, voor 8 woningen met bergingen, Achterom 8-16 en Nieuwekamp 22-26.
Overige opmerkingen	-

234A

BRIGITTEN
NIEUWEKADE
234A
234
233
237
235
236
SCHALKWIJKSTRAAT
KEUKENSTRAAT
238
STADSBUITEN

Nummer, naam en datering	**234A *Maria in den Wijngaard***
	>1930
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	het was het gasthuisterrein van de Broederschap ‘Maria in de Wijngaard’ tussen ca. 1360-1400, het werd de naam van de huishoudschool
Ligging	Nieuwekamp 11
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	3, met 12 appartementen
Overige functies	gezamenlijke tuin bewoners, toegang bergingen, bedrijfsruimte
Historische bijzonderheden	de voormalige Rooms-Katholieke Huishoudschool 'Maria in den Wijngaard' uit 1939 is in 2005, naar een ontwerp van architect Robert van den Hout, verbouwd tot 12 appartementen. Het schoolplein is hof voor de bewoners geworden. De toegang naar het schoolplein en de fietsenstalingen is toegang naar het hof. Enkele werk- en woonruimten zijn gerealiseerd in de vroegere fietsenstallingen en maken daardoor integraal onderdeel uit van het behouden gebleven schoolhof
Overige opmerkingen	het hof is een fraaie verblijfstuin voor bewoners. De luchtfoto op nevenstaande pagina is van de site van Robert van den Hout

234B

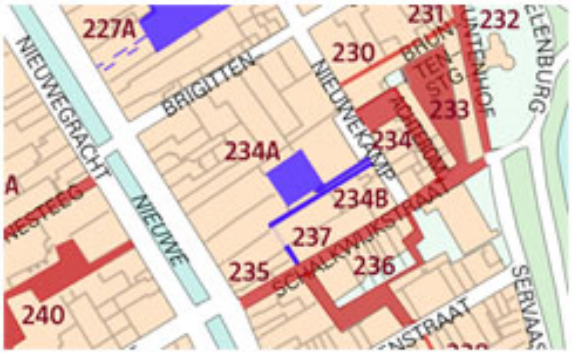
227A
231
232
230
233
234
234A
234B
237
235
236
240
BRIGITTEN
NIEUWEGRACHT
NIEUWE
SCHALKWIJKSTRAAT
SERVAAS

Nummer, naam en datering	**234B** <1832 en >1930
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	bij Nieuwekamp 9
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom
Historische bijzonderheden	de lange steeg loopt vanaf Nieuwekamp 9 achter de cameren van Jan van Goch langs en komt exclusief uit op de achtertuin van Nieuwegracht 58. De entree op Nieuwekamp werd in 1939 opgenomen in de in dat jaar gerealiseerde gevel van de Rooms-Katholieke Huishoudschool 'Maria in den Wijngaard', zie steeg 234A
Overige opmerkingen	-

235

BRIGITTEN
NIEUWE
234A
234
233
237
235
236
238
KEUKENSTRAAT
STADSBUITEN

Nummer, naam en datering	**235 Schalkwijkstraat** >1530
Naambord	aanwezig. De naam Schalkwijksteeg is in 1886 gewijzigd in Schalkwijkstraat
Naamsverklaring	vernoemd naar stichter van de steeg Jacob van Schalkwijk ca 1530
Ligging	van Nieuwegracht 62-44 naar Bruntenhof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	28
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in de straat en op de hoek met Nieuwekamp staan de kamers van de geestelijke Jan van Campen, in 1574 geschonken aan het Leeuwenbergh Gasthuis (meer historie in W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984); - in 1953 werden de kamers Schalkwijkstraat 4-20 en hoek Nieuwekamp eigendom van de gemeente waarna leegstand ze liet verpauperen. Met onbewoonbaar verklaring verdwenen 4 van de 14 vrijwoningen, de anderen werden gekraakt door kunstenaars. In 1988-1990 zijn de 10 huizen gerestaureerd en sindsdien bewoond door kunstenaars; - door Stadsvernieuwing is een bouwplan uit 1985 gerealiseerd, ontwerp gemeentelijke dienst ROVU: bewoonbaar maken van onbewoonbare woningen en nieuwbouw met bijgebouwen. Uitgevoerd is een bouwplan van architect Guido van Overbeek, 20 eengezinswoningen en 25 etagewoningen, o.a. Schalkwijkstraat 21-39, Keukenstraat 15-44 en Ridderhofstad 21-43.
Overige opmerkingen	de Schalkwijkstraat behoort ongetwijfeld tot de mooiste stegen van de stad, met een mengvorm van historische panden, een zestiende eeuwse noordzijde en een pas in de negentiende eeuw ontwikkelde zuidzijde. Op de hoek met het Servaasbolwerk staat het uit 1567 stammende pesthuis, het al genoemde Leeuwenbergh Gasthuis, daar tegenover de Bruntenhof uit 1621, een brandspuithuis uit 1850 en verderop de al genoemde kamers van Jan van Campen. Er is meer.

236

BRIGITTEN
NIEUWEGRACHT
NIEUWE
234A
234
233
237
235
236
238
KEUKENSTRAAT
SERVAASBOLWERK
STADSBUITEN

Nummer, naam en datering	**236 *Slangenmuur*** <1832 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de steeg heeft een slangenmuur aan de achterzijde van de percelen Schalkwijkstraat 59-65
Ligging	van Schalkwijkstraat 21 naar Schalkwijkstraat 65 en van Servaasbolwerk 2 naar Keukenstraat 2-22
Soort steeg	steeg met hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1 woning
Overige functies	bergingen, tuinen
Historische bijzonderheden	- de 'slangenmuur' in de steeg is een Rijksmonument en is in 1994 volledig gerestaureerd. Het monument is door de Rijksdienst omschreven: 'Oorspronkelijk gebouwd als tuinmuur om de tuin behorende bij het pand Nieuwegracht 64, in het tweede kwart van de 18e eeuw. Een volledige ommuring met een slangemuur in binnenstedelijk gebied is uitzonderlijk. In 1879 is het deel aan de noordzijde afgebroken voor de bouw van de panden aan de Schalkwijkstraat. De muur is van architectuur historisch belang; - in deze steeg stonden tussen de Schalkwijkstraat en de Keukenstraat de zogeheten 'Apenhuizen', voormalige woningen van het vroegere St. Quintijnsgasthuis. Een enkel huis uit de zeventiende eeuw ligt nog verborgen in het hof (Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 11, 2005); - lang was de stalhouderij en het autobedrijf van Schoonhoven-Buytendijk, voor al uw speciale vervoer, bruiloften, feesten, begrafensissen, koets of automobiel, op het terrein gevestigd. In de Keukenstraat en het achterterrein stonden karakteristieke panden van de firma, het kantoor was Nieuwegracht 68; - in de periode Stadsvernieuwing is een bouwplan uit 1985-1986 gerealiseerd, ontwerp gemeentelijke dienst ROVU, architect Guido van Overbeek: o.a. Schalkwijkstraat 21-39, Keukenstraat 12-16. En een tweede bouwplan uit 1986 voor restauratie van het op het hof staande huis.
Overige opmerkingen	de eis tot het realiseren van een berging bij elke woning leidde tot een bergingenhof

237

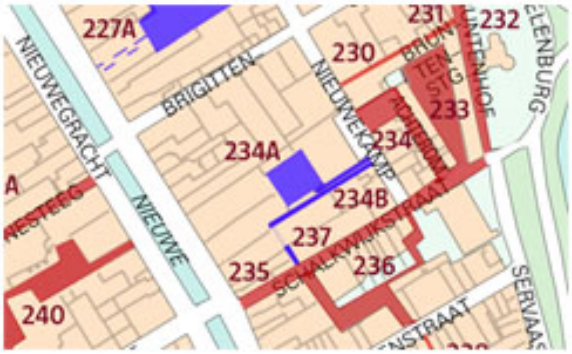
227A
231
232
230
BRIGITTEN
NIEUWEGRACHT
NIEUWEZIJDS
233
234
234A
234B
237
235
236
240
SCHALKWIJKSTRAAT
SERVAAS

Nummer, naam en datering	**237** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen Schalkwijkstraat 2 en 4
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom
Historische bijzonderheden	de achterom komt exclusief uit bij de achtertuin van Nieuwegracht 60. De entree werd van 1958 tot 1991 gebruikt als achterom voor het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Universiteit Utrecht, Nieuwegracht 58-60
Overige opmerkingen	-

238

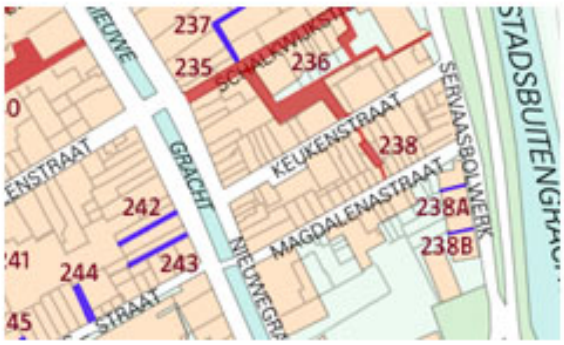
237
235
236
238
242
243
244
238A
238B
KEUKENSTRAAT
MAGDALENASTRAAT
SERVAASBOLWERK
GRACHT
NIEUWEGRACHT

Nummer, naam en datering	**238 *Anna Maria van Schurmanhofje*** >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	een naam op verzoek van bewoners en in 2018 onthuld, inclusief een tegeltableau, een muurschildering met een gedicht van Van Schurman en een handtekening
Ligging	van Keukenstraat 45-47 naar Magdalenastraat 22-24
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	geen
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	de steeg heeft haar huidige vorm gekregen in de periode Stadsvernieuwing 1984-1987 met een bouwplan uit 1985, ontwerp gemeentelijke dienst ROVU: bewoonbaar maken van onbewoonbare woningen en nieuwbouw met bijgebouwen, o.a. Keukenstraat 15-44, Keukenstraat 45 en een bouwplan uit 1986 Magdalenastraat 22-24
Overige opmerkingen	- de Magdalenastraat is vernoemd naar het St. Maria Magdalenaklooster, omstreeks 1400 gesticht en omstreeks 1870 zijn de laatste restanten ervan gesloopt; - de steeg is in 2018 opgeknapt op initiatief van bewoners. De bestrating is geheel vernieuwd, de muren opnieuw gestuct, de verlichting is verbeterd, er zijn plantenbakken gemetseld waarin nieuw groen is geplaatst en er zijn drie kunstuitingen aangebracht die met Van Schurman te maken hebben. De aanpak van de doorgang is een gezamenlijke actie van de buurt, de gemeente en Mitros (Binnenstadskrant 2018-4).

238A

237
235
236
KEUKENSTRAAT
238
SERVAASBOLWERK
MAGDALENASTRAAT
238A
238B
GRACHT
242
243
244

Nummer, naam en datering	**238A** >1870
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Servaasbolwerk 10-11
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de panden staan op het terrein van het voormalige St. Maria Magdalenaklooster, omstreeks 1400 gesticht. Na de sluiting van het klooster in 1641 heeft tot 1870 spinnerij Scherenberg gebruik gemaakt van oude gebouwen van het klooster. Op een aanpalend terrein naar de Magdalenastraat stonden kleine huizen rond het Magdalenaplein, allen gesloopt omstreeks 1870. In 1877 zijn de panden Servaasbolwerk 10 en 11 gerealiseerd
Overige opmerkingen	-

238B

237
235
236
KEUKENSTRAAT
238
SERVAASBOLWERK
GRACHT
242
MAGDALENASTRAAT
238A
238B
244
243
NIEUWEGRACHT

Nummer, naam en datering	**238B** >1870
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Servaasbolwerk 13-14
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de panden staan op het terrein van het voormalige Sint Maria Magdalenaklooster, omstreeks 1400 gesticht. Na de sluiting van het klooster in 1641 heeft tot 1870 spinnerij Scherenberg gebruik gemaakt van oude gebouwen van het klooster. Op een aanpalend terrein naar de Magdalenastraat stonden kleine huizen rond het Magdalenaplein, allen gesloopt omstreeks 1870. In 1877 zijn de panden Servaasbolwerk 13 en 14 gerealiseerd
Overige opmerkingen	-

239

212
211
210A
239A
210
209
ABRAHAM DOLESTEEG
239
208
207
240
206
205
241A
LANGE
NIEUWSTRAAT
NIEUWE
234
237
235

Nummer, naam en datering	**239 Catharijnesteeg** <1400
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	naar het voormalig Catharijneconvent van de Johannietenorde
Ligging	van Lange Nieuwstraat 34 naar Nieuwegracht 61-59 langs de St. Catharinakathedraal
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7
Overige functies	garagedeuren, poort naar een binnenplaats, toegangen tot de St. Catharinakathedraal
Historische bijzonderheden	van 1989 tot medio 2018 was een dagverblijf voor dak- en thuislozen in de steeg gevestigd
Overige opmerkingen	-

239A

212
211
210A
210
209
239A
ABRAHAM DOLESTEEG
239
208
240
207
206
205
241A
LANGE NIEUWSTRAAT
NIEUWE
234
237
235

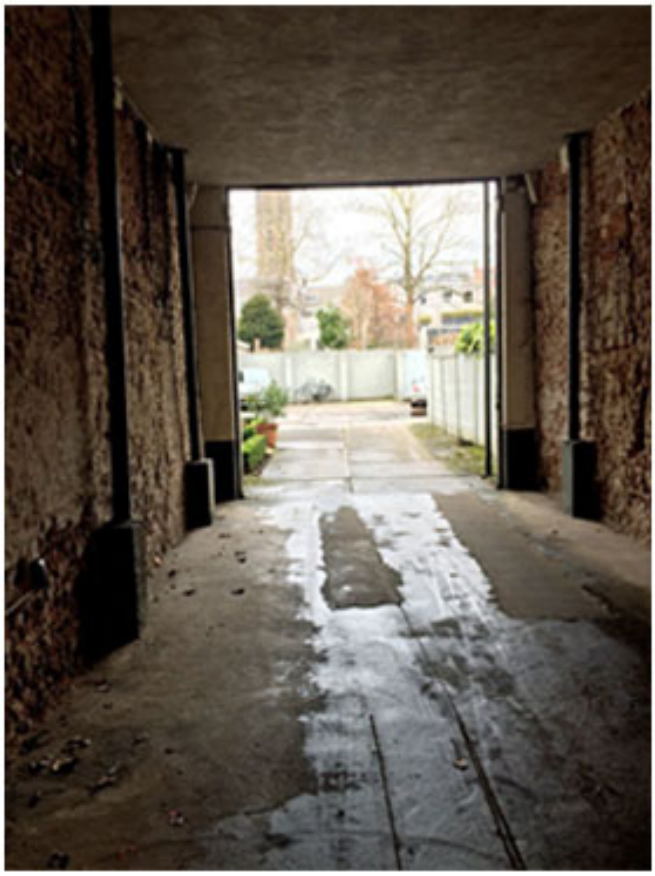

Nummer, naam en datering	**239A** >1960
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Catharijnesteeg 4
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2 brievenbussen
Overige functies	parkeerplaatsen en achterom voor het pand Nieuwegracht 51
Historische bijzonderheden	met een bouwplan uit 1983 zijn de panden Catharijnesteeg 3, 4 en 4a-4d weer bewoonbaar gemaakt
Overige opmerkingen	het hof heeft een verbinding met de achterhuizen van het pand Nieuwegracht 51

240

211
239A
234A
ABRAHAM DOLESTEEG
209
237
NIEUWE
239
CATHARIJNESTEEG
208
235
240
207
206
205
241A
ZUILENSTRAAT
GRACHT
242
204
241
243
203

Nummer, naam en datering	**240 *Gasthuispoort*** *(en deel van vm Karmelietensteeg)* >1528
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	toegangspoort Lange Nieuwstraat naar het voormalige Catharijnegasthuis
Ligging	van Nieuwegracht 63 naar de Lange Nieuwstraat 36-38
Soort steeg	steeg en toegang tot twee hoven
Toegankelijkheid	openbaar, tijdens openingstijden Museum Catharijneconvent
aantal deuren woningen	-
Overige functies	vanaf beide straten toegang tot het Museum Catharijneconvent
Historische bijzonderheden	- in 1528 moesten de Johannieters hun klooster op het Vredenburg verlaten, zij kregen ter vervanging het in aanbouw zijnde klooster van de Karmelieten op de Lange Nieuwstraat toegewezen en bouwden het uit tot het Catharijneconvent met kerk. Op de zijde Lange Nieuwstraat staat de kloosterkerk van Sint Catharijne, nu St. Catharinakathedraal. Na de reformatie in 1580 heeft het complex dienst gedaan als gasthuis, ziekenhuis - boven de poort het opschrift: 'NOSOCOMIUM REIP. TRAIECT' - vrije vertaling: 'weg naar een ziekenhuis voor een ieder' - en in de negentiende eeuw als inkwartieringskazerne. Na een grote brand in 1868 werden panden hersteld en voor velerlei doelen gebruikt, sinds 1926 een museum (Van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986); - de toegangen op de Nieuwegracht en op de Lange Nieuwstraat gingen voorheen elk naar een hof. Het Museum Catharijneconvent heeft de beide hoven verbonden en daardoor is het een steeg geworden. Deze verbouwing vond in het jaar 2000 plaats, naar een ontwerp van architect Hubert-Jan Henket.
Overige opmerkingen	-

241

208
240
235
205
241A
ZUILENSTRAAT
242
204
203
203A
241
244
243
202
200A
245
243A
GRACHT
NIEUWEGRACHT

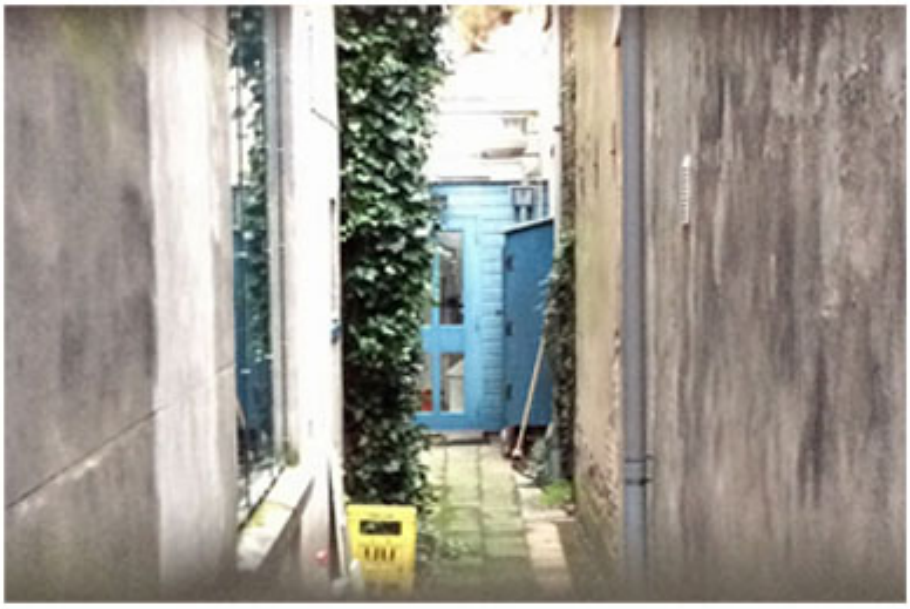

Nummer, naam en datering	**241** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Zuilenstraat 3-5
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg staat al op de kadastrale kaart uit 1832 en leidde naar een achterterrein dat toen hoorde bij Zuilenstraat 7; - nu lijkt het een achterom van het naastliggende Zuilenstraat 5, een pand uit 1860 (Dolfin, 1989). Maar het achterterrein loopt over in de tuin van Zuilenstraat 7 en verder; - de eigenaar van Zuilenstraat 5-7 heeft in de loop van de laatste decennia de tuin aan de achterzijde uitgebreid met voormalige bedrijfsterreinen en er een groot hof van gemaakt met ook een entree op de A.B.C.-straat (steeg 244) en de Nieuwegracht (steeg 243). In de lusttuin staat een gerestaureerde fabriekssschoorsteen. Deze hoorde bij een fabriekspand achter Zuilenstraat 15, de voormalige Soldeer- en Glasfabriek Wilbrink.
Overige opmerkingen	de fraaie tuin is te bezichtigen geweest op de Open Tuinendag en Open Monumentendag

241A

208
240
235
205
241A
ZUILENSTRAAT
242
204
241
244
243
203
203A
202
200A
245
243A
A.B.C.-STRAAT
GRACHT

Nummer, naam en datering	**241A** <1832 en >1930
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Zuilenstraat 2-4 naar Lange Nieuwstraat 40 pleintje
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	- de woningen Lange Nieuwstraat 40-42 en Zuilenstraat 2 zijn gerealiseerd naar een bouwplan uit 1937-1938 en hebben een achterom in deze steeg; - de achterom is opgedeeld naar aparte toegangen met een gedeelte de toegang via de Lange Nieuwstraat en de Zuilenstraat.
Overige opmerkingen	-

242

208
240
235
205
241A
ZUILENSTRAAT
242
204
241
244
243
203
203A
202
200A
245
243A
A.B.C.-STRAAT
GRACHT
NIEUWEGRACHT

Nummer, naam en datering	**242** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	
Ligging	Nieuwegracht 85
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	Nieuwegracht 85 is een zeventiende eeuws huis met een onderbouw van voor 1500 (Dolfin, 1989)
Overige opmerkingen	-

243

240
ZUILENSTRAAT
205
241A
204
203A
202
200A
241
242
244
243
245
243A
246A
GRACHT
NIEUWEGRACHT
MAGDALE
A.B.C.-STRAAT

WIJKGEB
109

109

Nummer, naam en datering	**243 *Sionskameren*** <1500
Naambord	afwezig, wel steen boven poort met naam
Naamsverklaring	voormalige toegang tot de Sionskameren. Bijzonder is de verwijzing in de consolesteen op de gracht bij Nieuwegracht 87 naar Sion, voorstellende de evangelist Johannes met zijn boek en visioen van het nieuwe Jeruzalem op de berg Sion
Ligging	Nieuwegracht 87-119
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- dit was de toegang naar een slop met vijftien Sionskameren. De kameren zijn uit de vijftiende eeuw en werden in de zeventiende eeuw vergroot. De kameren werden beheerd door het Bartholomeusgasthuis; - in 1958 zijn acht kameren, direct gelegen achter de panden Nieuwegracht, gesloopt. Het leeggesloopte terrein werd in gebruik genomen voor de uitbreiding van een bakkerij en door Soldeer- en Glasfabriek Wilbrink, Zuilenstraat 15, zie steeg 241; - de zeven overgebleven Sionskameren, de achtersten in het rijtje, zijn in 2010 van de sloop gered en gerestaureerd. Deze zeven staan achter het adres A.B.C.-straat 24 en worden als B&B geëxploiteerd. (www.sionskameren.nl/nl/historie/); - in 2020 is op het achterterrein een woonhuis gebouwd en heeft de deur naar de Sionskameren de oorspronkelijke functie teruggekregen, als toegang naar bewoning. Voor de bouw van het woonhuis zijn oudere werkplaatsen gesloopt. Een schoorsteen is in de aanpalende tuin blijven staan en herinnert aan de industriële geschiedenis na de Sionskameren.
Overige opmerkingen	-

243A

240
ZUILENSTRAAT
205
241A
204
203A
202
200A
241
242
244
243
245
243A
245A
246A
GRACHT
NIEUWEGRACHT
A.B.C.-STRAAT

Nummer, naam en datering	**243A *Wilhelminasteeg*** >2010
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen A.B.C.-straat 5 en de achterzijde van het hoekpand Nieuwegracht 125
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	nog onbekend
Overige functies	nog onbekend
Historische bijzonderheden	- ooit stonden op dit terrein 24 vrijwoningen van de Eleëmosynae van Oudmunster, gevelrijen op de Groenestraat en A.B.C.-straat met een tussenliggend hof, opgeleverd in 1905; - het Wilhelmina Kinderziekenhuis begon als het Utrechts kinderziekenhuis en verhuisde in 1898 naar het pand Nieuwegracht 137. Geleidelijk nam het ziekenhuis het achterterrein over voor uitbreidingen. Een nieuw gebouw met een beddentoren werd tussen de A.B.C.-straat en de Groenestraat opgeleverd in 1970; - in 1999 verhuisde het ziekenhuis van de locatie A.B.C.-straat-Nieuwegracht-Eligenstraat naar de Uithof. De meeste bebouwing inclusief de beddentoren was in 2000 al gesloopt en het terrein lag er vervolgens jarenlang braak bij; - in 2013 is op dit terrein een complex van Victas Centrum voor Verslavingszorg opgeleverd, naar een ontwerp van Jaco D. de Visser van JDvVarchitecten. Het 'Victas' complex is in 2020-2021 omgebouwd naar een woonbestemming van Woningstichting Mitros, met als architect MOKA architecten. De voormalige nooduitgang kan een nuttiger functie als achterom vervullen.
Overige opmerkingen	- voorstel ter overweging: maak er een veel fraaiere toegang van

244

205
241A
ZUILENSTRAAT
204
242
HART
203
203A
241
244
243
NIEUWEGRACHT
202
200A
245
243A
A.B.C. STRAAT
245A
246A
198A
246B
199
246
GROENESTRAAT

Nummer, naam en datering	**244 *Agatha Snellenstraat*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de steeg liep naar het schoolplein van een vroegere locatie van de Agatha Snellenschool, Zuilenstraat 7, genoemd naar de schoolleider en kinderboekenschijver Agatha Snellen (1862 - 1948)
Ligging	A.B.C.-straat 18-20
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang gevend tot een binnentuin
Historische bijzonderheden	- het slop leidt naar een grote tuin achter Zuilenstraat 7 met o.a. een oud speelhuis en aan de oostzijde van de steeg zijn de achtergevels van twee van de zeven overgebleven Sionskameren zichtbaar, zie steeg 243; - in het tijdschrift van Oud-Utrecht van juni 2020 geeft Fia Dieteren een kort portret van Agatha Snellen en de door haar in 1898 gestarte school. De school werd in 1906 voortgezet in het pand Zuilenstraat 7; - De school verhuisde in 1990 naar de Nicolaasdwarsstraat. Van het in 1924 vernieuwde pand Zuilenstraat 7 zijn na 1990 de uitbreidingen aan de achterzijde gesloopt om de tuin te vergroten. Ook het vroegere schoolplein behoort nu tot de buitengewoon grote en fraaie tuin die doorloopt tot achter het poortje van de Sionskameren, steeg 243. De steeg zorgt voor de bereikbaarheid en is daarvoor heel praktisch, net als ze dat tot de 20e eeuw voor Zuilenstraat 7 was (meer historie over de tuin, panden in de Zuilenstraat en de Agatha Snellenschool is te vinden in de uitgave Achter Utrechtse gevels, Huizen met historie, afl 12, 2005).
Overige opmerkingen	-

245

205
241A
ZUILENSTRAAT
204
HOF
203
203A
241
242
244
243
202
200A
245
A.B.C.-STRAAT
243A
NIEUWEGRACHT
245A
246A
198A
246B
GROENESTRAAT
246

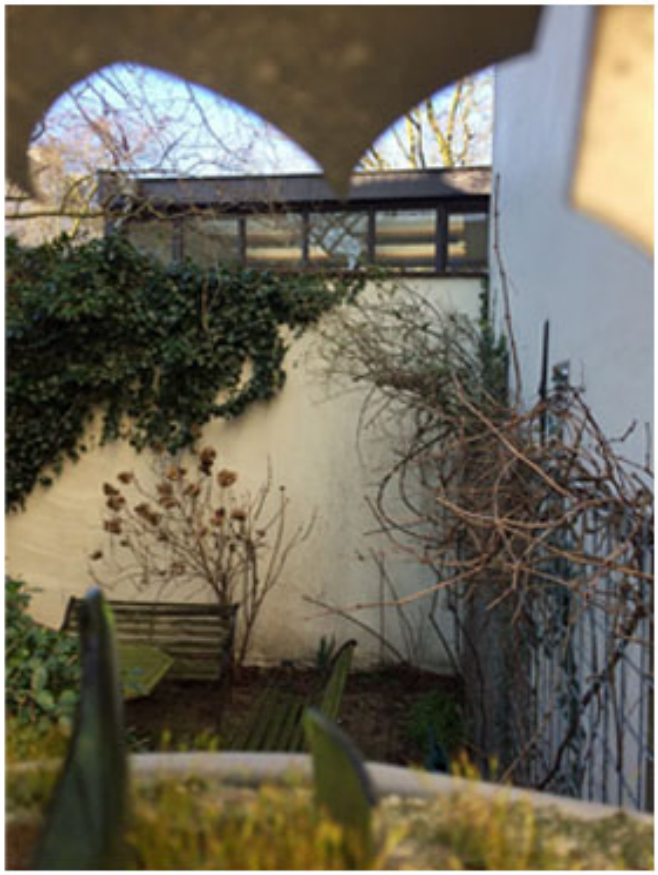

Nummer, naam en datering	**245** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	A.B.C.-straat 6-8
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar tot deur
aantal deuren woningen	-
Overige functies	2 achterdeuren
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

245A

205
241A
ZUILENSTRAAT
242
204
241
244
243
203
203A
202
200A
245
243A
A.B.C.-STRAAT
NIEUWEGRACHT
245A
246A
ZANGE
198A
246B
199
246
GROENESTRAAT

Nummer, naam en datering	**245A** >2010
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	A.B.C.-straat 1-3
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar tot hek
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg is ontstaan na de sloop van het Wilhelmina Kinderziekenhuis. De achterom is bedoeld voor de panden op de Lange Nieuwstraat; - in 1999 verhuisde het Wilhelmina Kinderziekenhuis van de locatie A.B.C.-straat - Nieuwegracht -Groenestraat naar de Uithof. De meeste bebouwing inclusief de beddentoren was in 2000 gesloopt en lag er vervolgens nog jarenlang braak bij; - in 2013 is op de A.B.C.-straat een zorgcomplex met onderliggende parkeergarage opgeleverd, een met de Rietveldprijs bekroond ontwerp van Jacco D. de Visser Architecten. Het 'Victas' complex bestond uit een gevelwand op de A.B.C.-straat met kantoren en behandelruimtes, daarachter twee rijen bebouwing met drie en vier bouwtorens voor oa verblijf van 70 patienten. De achterste rij van vier toren grenst aan steeg 246A; - de oorspronkelijke opdrachtgever, zorginstelling Victas, is in 2016 failliet gegaan. Victas kreeg een doorstart onder de vleugels van Arkin, maar deze locatie werd in 2018 verlaten; - Het complex 'Victas' is in 2019 gekocht door woningcorporatie Mitros en is in 2020-2021 naar een ontwerp van MOKA architecten omgebouwd naar 85 appartementen en vooralsnog 34 studentenkamers. De grote kelder voorziet in parkeerplaatsen voor (deel-)auto's, bergingen en een gemeenschappelijke fietsenstalling voor 220 fietsen. Het complex heet sindsdien 'De Juf' (website Mitros).
Overige opmerkingen	-

246

HOF
204
203
203A
241
244
243
202
200A
245
243A
A.B.C.-STRAAT
NIEUWEGRACHT
245A
246A
198A
GROENESTRAAT
246B
199
246
247A
198

Nummer, naam en datering	**246** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Groenestraat 2
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	nooduitgang achterzijde Lange Nieuwstraat 72-74
Historische bijzonderheden	op de kadastrale kaart uit 1832 is al een steeg op deze locatie gesitueerd. De bebouwing is in 1933-1934 vernieuwd. Als een versteend olifantenpad is deze achterom daarin opgenomen *(nooduitgang vrijhouden)*
Overige opmerkingen	-

246A

HOF
204
203
203A
241
244
243
NIEUWEGRACHT
SMEESTR
202
200A
245
243A
A.B.C.-STRAAT
245A
246A
NIEUWEGRACHT
198A
ANGE
246B
199
246
GROENESTRAAT
247A
198
ITTENSTRAAT

B

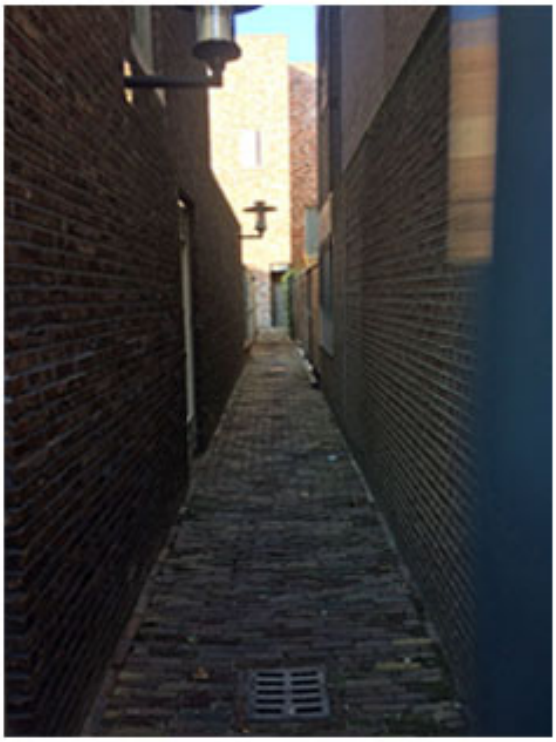

Nummer, naam en datering	**246A** >2010
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	naast Groenestraat 28-90 en naast Groenestraat 26
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	43
Overige functies	tuin, bergingen
Historische bijzonderheden	- ooit stonden op dit terrein 24 vrijwoningen van de Eleëmosynae van Oudmunster, gevelrijen op de Groenestraat en A.B.C.-straat met een tussenliggend hof, opgeleverd in 1905 en in 1966 gesloopt; - het Wilhelmina Kinderziekenhuis nam dit terrein over voor nieuwbouw, opgeleverd in 1970; - in 1999 verhuisde het ziekenhuis van de locatie A.B.C.-straat-Nieuwegracht-Eligenstraat naar de Uithof. De meeste bebouwing inclusief de beddentoren was in 2000 al gesloopt en lag er vervolgens naar jaren braak bij. In 2009 is de 'Groenehof' opgeleverd, een galerijflat met 43 appartementen in opdracht van BAM/Van der Vorm en een ontwerp van JWG architecten. Achter het complex ligt een tuin voor gezamenlijk gebruik van de bewoners.
Overige opmerkingen	- op het voormalig ziekenhuis terrein staat op de A.B.C.-straat het in 2013 opgeleverde zorgcomplex van Victas. Het 'Victas' complex is in 2020-2021 omgebouwd naar een woonbestemming. Tussen de 'Groenehof' en het 'Victas' staat een hoge scheidingsmuur, passend bij de functie die zorginstelling Victas had; - voorstel ter overweging: sloop bovengenoemde hoge scheidingsmuur en stel overdag het hof open.

246B

HOF
204
203
203A
241
244
243
NIEUWEGRACHT
202
200A
245
243A
245A
246A
198A
246B
199
246
GROENESTRAAT
247A
198
NIEUWEGRACHT

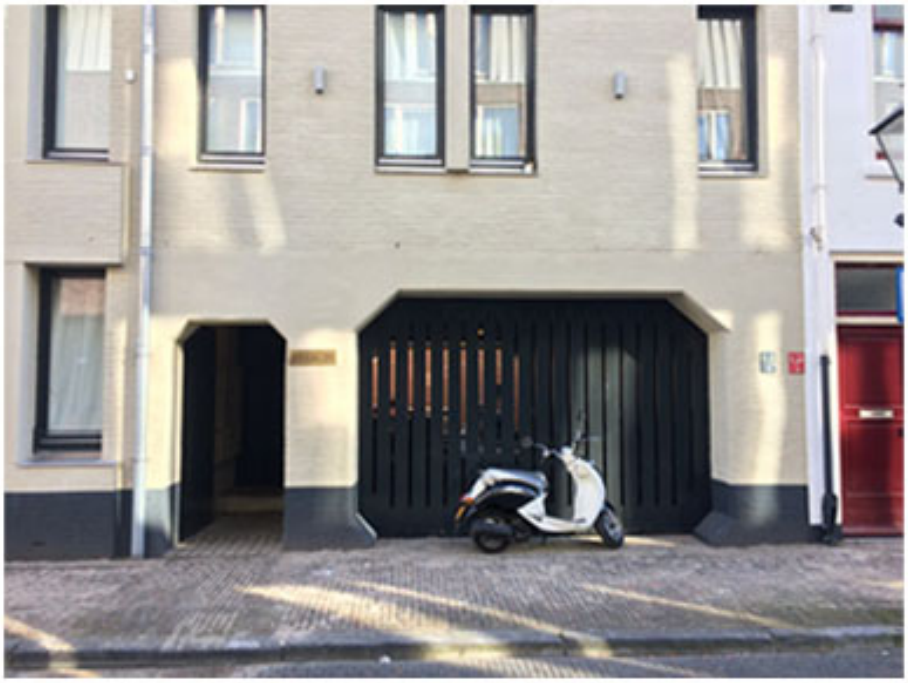

Nummer, naam en datering	**246B** >1970
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Groenestraat 201-251
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	fietsenstalling, toegang naar bergingen
Historische bijzonderheden	in 1999 verhuisde het Wilhelmina Kinderziekenhuis van de locatie A.B.C.-straat - Nieuwegracht -Groenestraat naar de Uithof. De meeste bebouwing inclusief de beddentoren is gesloopt en heeft plaatsgemaakt voor nieuwbouw. Op deze locatie is een gebouw van het ziekenhuis blijven staan. Het pand is omgebouwd naar kleine stadsappartementen en biedt een doorgang naar de achterom
Overige opmerkingen	-

247

199
246
GROENESTRAAT
246B
247A
248
NIEUWEGRACHT
247
ELIGENSTRAAT
248A
NIEUWSTRAAT

Nummer, naam en datering	**247 Eligenstraat *(Kleine Eligensteeg)*** <1599
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- volgens transportakte 27-11-1599 was daar A. Eelgis de eigenaar (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Lange Nieuwstraat 94-96b naar Nieuwegracht 161-163
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	ca. 34
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- een oudere naam uit de zestiende eeuw is de Teerlingsteeg; - in het hoekpand Nieuwegracht 165 vestigde zich in 1558 een nonnenklooster uit Arkel, het Annaklooster dat in de volksnaam het Arkelklooster werd genoemd; - de Eligenstraat bestond uit de Grote Eligenstraat vanaf de Oudegracht en Kleine Eligensteeg vanaf de Nieuwegracht. De Grote Eligenstraat was in 1980 al sterk ingekort en wordt na 1980 de Eligenhof genoemd. Oudere benamingen voor de Eligensteeg waren Tarnicxsteeg (1460), Wuylsteeg (1488), Annasteeg (16e eeuw), Teerlingsteeg (1642) en dialect Ketielejach (wikipedia); - eind jaren 1960 is besloten om het terrein tussen de Eligenstraat en de Groenestraat vrij te maken voor het Wilhelmina Kinderziekenhuis. In 1970 was alle bebouwing gesloopt. Het terrein is in gebruik genomen als parkeerterrein met als entree steeg 246B. Na vertrek van het WKZ in 1999 heeft herbestemming lang geduurd. In opdracht van BAM/Van der Vorm, ontwerp JWG architecten, zijn 11 woningen in 2010 opgeleverd.
Overige opmerkingen	-

247A

245
245A
246A
246B
246
GROENESTRAAT
247A
248
247
EUGENSTRAAT
248A
NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
NIEUWEGRACHT

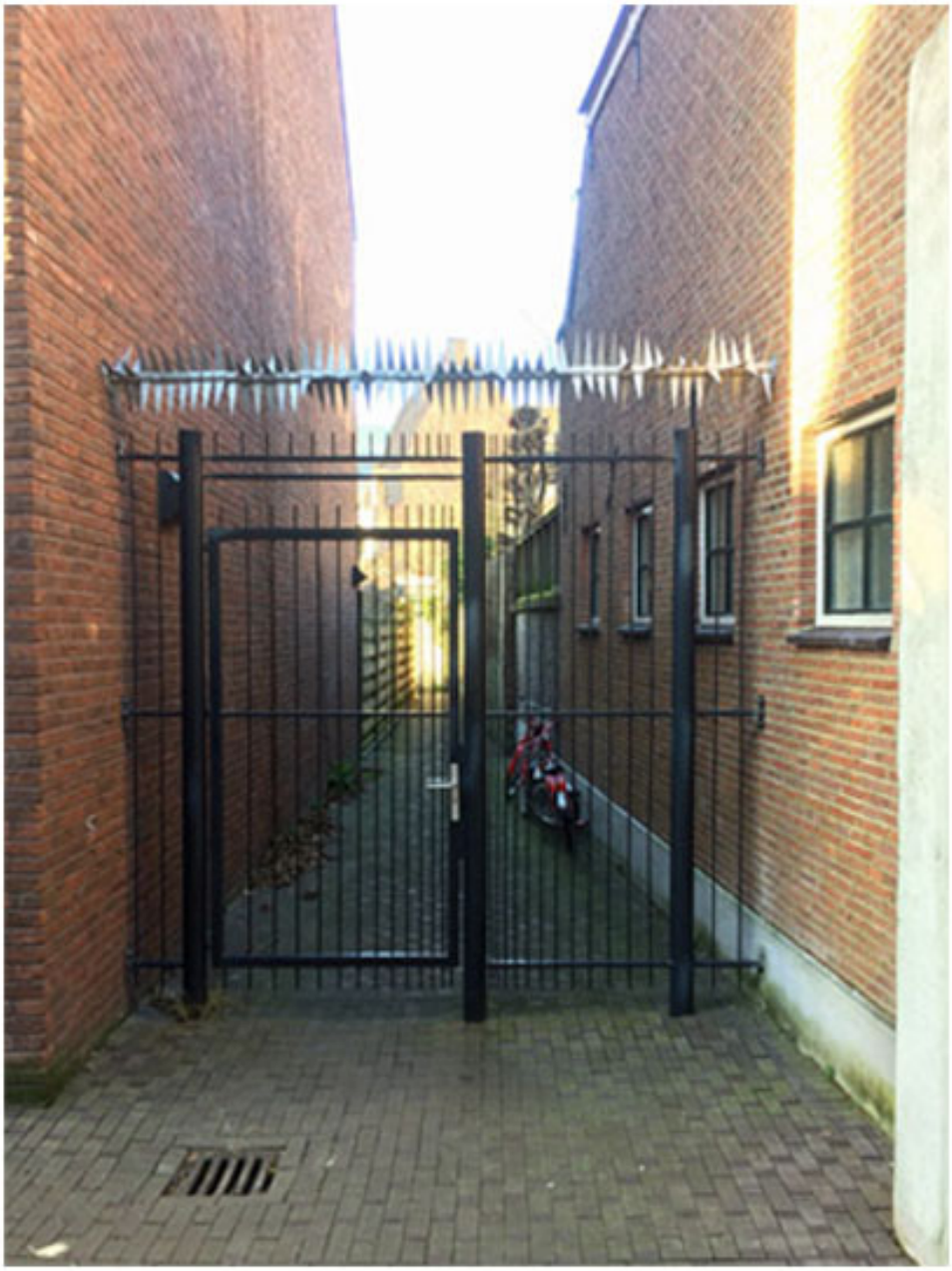

Nummer, naam en datering	**247A** <1832 en >2000
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Eligenstraat 82-84
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	bergingen, achterom panden Nieuwegracht
Historische bijzonderheden	eind jaren 1960 is besloten om het terrein tussen de Eligenstraat en de Groenestraat vrij te maken voor het Wilhelmina Kinderziekenhuis. In 1970 was alle bebouwing gesloopt. Het terrein is in gebruik genomen als parkeerterrein met als entree steeg 246B. Na vertrek van het WKZ in 1999 heeft herbestemming lang geduurd. In opdracht van BAM/Van der Vorm, ontwerp JWG architecten, zijn 11 woningen in 2010 opgeleverd. De achterom kwam terug voor woningen op de Nieuwegracht en de ontsluitingen van de bergingen van de nieuwe woningen
Overige opmerkingen	-

248

246A
246B
246
GROENESTRAAT
247A
248
NIEUWEGRACHT
247
EIJGENSTRAAT
248A
NIEUWSTRAAT
ZONNEBLRG

Nummer, naam en datering	**248 *Prinsenhof*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	?
Ligging	Nieuwegracht 165-181
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	de achterom leidt naar een plaats achter Nieuwegracht 181
Historische bijzonderheden	oorspronkelijk was dit in 1832 de doorgang naar een slop met 6 kleine huizen, voormalige nummers Nieuwegracht 167-179. De woningen raakten onbewoonbaar en in 1933 werd het hofje gesloopt. Daarna is het terrein deel geworden van de Oude Hortus, steeg 248A
Overige opmerkingen	de achterom is achter de toegangsdeur (deels) voorzien van een dak en daarmee tevens bergruimte geworden

248A

199
246
247A
248
247
EUGENSTRAAT
NIEUWSTRAAT
NIEUWEGRACHT
248A
192B
249
250

Nummer, naam en datering	**248A *Oude Hortus***
	>1723 en >1997
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de voormalige botanische tuin van de Universiteit
Ligging	Lange Nieuwstraat 106, Eligenstraat naast 39 en Nieuwegracht 185
Soort steeg	hof, zonder kleine woningen
Toegankelijkheid	openbaar, bezoekers Universiteitsmuseum
aantal deuren woningen	-
Overige functies	kassen en tuin van de Hortus Botanicus, terras horeca
Historische bijzonderheden	- de Hortus Botanicus werd in 1723 aangelegd als opvolger van de Hortus Medicus bij bolwerk Zonnenburg, daar gestart door Henricus Regius in 1639. De botanische tuinen zijn in 1964 verplaatst naar Fort Hoofddijk. De Vakgroep Plantenkunde van de Faculteit Biologie Rijksuniversiteit Utrecht bleef op dit terrein, tot haar vertrek naar de Uithof in 1994 naar het Wentgebouw met de bijnaam 'Ponskaart', zie ook steeg 200; - het Universiteitsmuseum vestigde zich in 1996 op de locatie van de Hortus Botanicus. Panden van het Plantkundig Laboratorium op de Lange Nieuwstraat werden verbouwd. Een pand is gesloopt voor nieuwbouw. Het in 1997 gerealiseerde entreegebouw is met de Rietveldprijs voor Architectuur bekroond, een ontwerp van architect Koen van Velzen. Het entreegebouw geeft niet alleen zicht op de oude Hortus Botanicus, het geeft ook toegang naar de tot die tijd voor publiek afgesloten oude hortus met tuinkassen en schoorsteen. Het entreegebouw is in 2020-2021 verbouwd om de toenemende bezoekersstromen van het museum op te vangen.
Overige opmerkingen	-

249

Nummer, naam en datering	**249 *Kameren Maria van Pallaes***
	>1651
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Agnietenstraat 6
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de achterom hoort bij de 12 Kameren van Maria van Pallaes in de Agnietenstraat richting de Nieuwegracht. Deze kameren zijn in 1651 aansluitend gerealiseerd op de Beyerskameren uit 1597, hoek Agnietenstraat - Lange Nieuwstraat. De achterom scheidt de Beyerskameren en de Kameren Maria van Pallaes en liep indertijd achter alle kameren Maria Van Pallaes langs, als pad naar gemeenschappelijke voorzieningen en de tuin; - sinds 1910 eigenaar liet de gemeente Utrecht in 1962 een rapport over vrijwoningen opstellen. De kameren op de Agnietenstraat met één kraantje bij de voordeur zonder afvoer en één buitenplee per 2 of 3 huizen werden ongeschikt voor bewoning geacht. Onderhoud werd nagelaten en de gemeente liet de Kameren aan hun lot over. Door illegale bewoning met krakers bleven de Kameren in stand; - na ruim zes jaar onderhandelen werden de vrijwoningen in 1979 in erfpacht overgedragen aan het Utrechts Monumenten Fonds UMF. In 1978 werd noodzakelijk herstel al aangepakt. Buitenplee's bleven op nadrukkelijk verzoek van de bewoners, de beddenstee werd keukenruimte. Inmiddels zijn de woningen iets beter geïsoleerd (Dolfin, 1998); - de achterom liep achter de gevel langs ter ontsluiting van de gemeenschappelijk tuin. Dat is veranderd met een tuinindeling per 'Kamer'.
Overige opmerkingen	-

250

Nummer, naam en datering	**250 *Beyerskameren***
	>1650
Naambord	afwezig wel gedenksteen
Naamsverklaring	genoemd naar de stichter van de kameren: Adriaen Beyer en zijn vrouw Alet Jansdochter
Ligging	Agnietenstraat 4
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom voor 3 huizen
Historische bijzonderheden	- in 1596 verwierf de Fundatie Beijer van het Sint Agnieten Convent grond op de Lange Nieuwstraat-hoek Agnietenstraat in eeuwigdurende erfpacht. Een jaar later zijn 12 Kameren gerealiseerd, Lange Nieuwstraat 108-132. De poort in het midden van de Beyerskameren leidt naar de oorspronkelijke regentenkamer. In 1650 zijn 2 woningen op de Agnietenstraat toegevoegd (W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984). Het achterom scheidt de Beijerskameren uit 1597 van die uit 1650; - bij de Hortus Botanicus van de Rijksuniversiteit Faculteit Biologie kwam eind negentiende eeuw een nieuw Botanisch Laboratorium. De Arkelkameren werden gesloopt, Lange Nieuwstraat 100-104. Voor een uitbreiding van het laboratorium wilden de executeuren van de Fundatie Beyer de kameren wel verkopen, maar maakten geen haast. Dat had de Rijksuniversiteit wel en de uitbreiding kwam op de erfgrens met de tuin van de Beyerskameren te staan; - de Beyerskameren zijn in 1960 gerestaureerd naar een ontwerp van architect B.C. van Bensekom (MOUT, 1960-10). De achterom liep achter de gevel langs ter ontsluiting van gemeenschappelijke voorzieningen, zoals waterpompen, gemakken en de tuin. Dat is veranderd toen in 1999 de Kamers ramen in de achtergevels kregen, voorzieningen en een tuinindeling per 'Kamer'; - de functie en het beheer van de Beyerskameren is onveranderd, ze zijn nog steeds bedoeld voor sociale bewoning.
Overige opmerkingen	-

250A

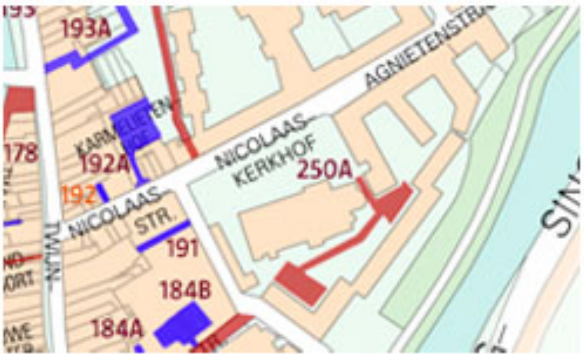
193A
AGNIETENSTR.
178
192A
192
NICOLAAS KERKHOF
250A
NICOLAAS STR.
191
184B
184A

Nummer, naam en datering	**250A *Nicolaashof*** <1832 en >1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de St. Nicolaaskerk is het oudste gebouw in deze omgeving en haar voormalige kerkhof en al hof in gebruik
Ligging	Agnietenstraat 1
Soort steeg	hof, zonder kleine woningen
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	nooddeuren museumdelen, horeca bij het toegangshek, terras aan de zijde van de Nicolaasdwarsstraat waar ook een aparte entree is naar de tuinzaal
Historische bijzonderheden	- het Centraal Museum is gevestigd in het in 1487 tot 1512 gerealiseerde Agnietenklooster. Na de reformatie in 1580 hebben de gebouwen vanaf 1674 dienst gedaan als ambachthuis en school, na 1761 bij de Fundatie van Renswoude. Van 1830 tot 1900 deed het klooster dienst als kazerne, korte tijd voor de cavalerie met de stallen langs de singel. Na 1900 volgde de redding van het gebouw als school. Sinds 1921 is het Centraal Museum er gevestigd met nieuwbouw van enkele vleugels (Van Hulzen, Utrechtse kloosters en gasthuizen, 1986); - het Centraal Museum heeft in 2013 gekozen de entree terug te plaatsen naar de zijde van de Agnietenstraat en het uit 1999 stammende entreepaviljoen te herbestemmen tot horecaruimte met terras met publieke openstelling. Voor het eerst in de historie als klooster werd daarmee het hof openbaar toegankelijk, weliswaar alleen tijdens de openingstijden van het museum.
Overige opmerkingen	de tuin wordt buiten de openingstijden afgesloten met een waardig hekwerk, een ontwerp van Couzijn van Leeuwen uit 2015-2016

251

2510
2518
251
251A
KRAANSTR
GRUTTERS HOF
WEERD O.Z.
WEERD
HOP-AKKER
NIEUWE ELS
LUSTER-
KADE
VAN ASCH

Nummer, naam en datering	**251 Kraanstraat** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- oude naam Kranesteeg naar Café De Keulsche Kraan op de Weerdsingel in Utrecht - dit café ontleende zijn naam aan een veerhuis waar de Keulse schepen hun potten en pannen losten (A. van Hulzen, Utrecht op oude foto's van de Weerd naar Tolsteeg, 1978); - of vernoemd naar Cranenhofstede of Domroosteneng (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Gruttersdijk 6-8 naar Bemuurde Weerd O.Z. 6-8
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in de industriële periode van de stad waren de pakhuizen Kraanstraat 6-10 uit 1840-1865 van 1897 tot ca 1980 in gebruik bij houtindustrie vh Jean Wienesse en co, later Ladderfabriek Wienesse; - in de periode Stadsvernieuwing 1986-1988 zijn verkrotte woningen gesloopt en kwam er nieuwbouw, zie steeg 251A. Een 9-tal panden in gemeentelijk bezit zijn in 1983-1984 gerenoveerd binnen het Project 2500, genoemd naar het aantal voor renovatie in aanmerking komende gemeentelijke woonpanden.
Overige opmerkingen	-

251A

251C
251B
251
251A
KRAANSTR.
WEERD
OZ
HOP-
AKKER
NIEUWE
LUSTER-
WEERD-
VAN ASCH
KADE

Nummer, naam en datering	**251A Gruttershof** >1950
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	als verwijzing naar de Gruttersdijk en mogelijk naar het grossiersbedrijf dat op deze locatie in de twintigste eeuw gevestigd was. De naam Gruttershof is in 1988 aan deze steeg gegeven (Straatnamenregister Utrecht, 2017)
Ligging	van Kraanstraat 11-17 naar Gruttersdijk 2-3
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	toegansdeuren naar appartementen
Overige functies	parkeerplaats, bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- in de loop van de negentiende eeuw was dit de locatie van de Kraanhof met kleine huizen. In de twintigste eeuw stonden er de gebouwen van de voormalige N.V. De Utrechtsche Handelmaatschappij, grossier van Centra winkels, inclusief een in 2015 gesloopt pand Weerdsingel O.Z. 10 (bron USINE); - de huidige bebouwing is tot stand gekomen in de periode Stadsvernieuwing 1985-1988 met een bouwplan van Architectenburo Knoop & Nieuwveld voor het oprichten van 53 woningen inclusief de rij woningen Kraanstraat 5-9A en 17-21.
Overige opmerkingen	-

251B

252C
252B
252A
252
251C
251B
251
251A
VECHT
BEMUURDE
WEERD
KRAANSTR.
GRUTTERSHOF
HAVIK
LUISTERSTR.
NIEUWE
LUSTER
270
70B
69

Nummer, naam en datering	**251B** >1890
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 9
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 deur
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de steeg bestond niet in 1832, wel rond de eeuwwisseling van 1900
Overige opmerkingen	-

251C

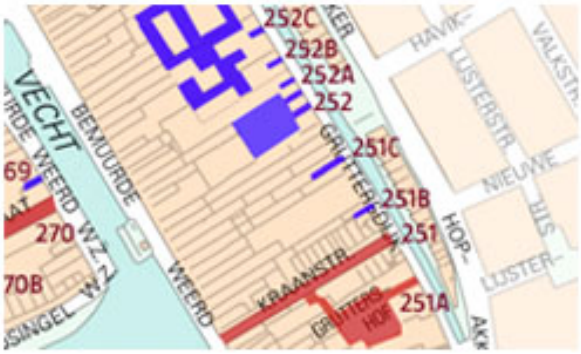
252C
252B
252A
252
251C
251B
251
251A
VECHT
BEMUURDE
WEERD
KRAANSTR.
GRUTTERSDIJK
HOP-
LUSTERSTR.
NIEUWE
LUSTER-
270
69
70B

251B
251C
Gruttersdijk
252
252A
252B
252C
252D
253

Nummer, naam en datering	**251C** >2020
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 18-20
Soort steeg	parkeerhof verdiept en hof tussen voor- en achterhuis
Toegankelijkheid	nog onbekend
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- diepe percelen tot de achterzijde van panden Bemuurde Weerd O.Z.; - na goedkeuring in 2010 voor een bouwplan uit 2009 voor de percelen Gruttersdijk 18-20, kreeg eigenaar Ontwikkelingsmaatschappij Gruttersdijk in 2011 een aantal ontheffingen van het Bestemmingsplan en een bouwvergunning eerste fase voor de bouw van twee woongebouwen met een gedeeltelijke ondergrondse stallinggarage op het perceel Gruttersdijk 18-20. Deze vergunning werd in 2013 na bezwaren uit de buurt ingetrokken. De bezwaren waren de hoogte van het achterpand als strijdig met het bestemmingsplan. In 2016 heeft de Raad van State dat laatste besluit vernietigd. De eerder verleende vergunning voor nieuwbouw tot een hoogte van 14 meter in vier lagen werd daarmee weer goedgekeurd; - Gruttersdijk 20 is een van de sloop gered pand uit 1865. De pakhuizen/werkplaatsen Gruttersdijk 18 en 19 (ook negentiende eeuw) zijn in 2017 gesloopt; - de nieuwbouw op deze locatie, naar een ontwerp van architecten heren 5 uit Amsterdam, is medio 2021 nog niet gestart.
Overige opmerkingen	-

252

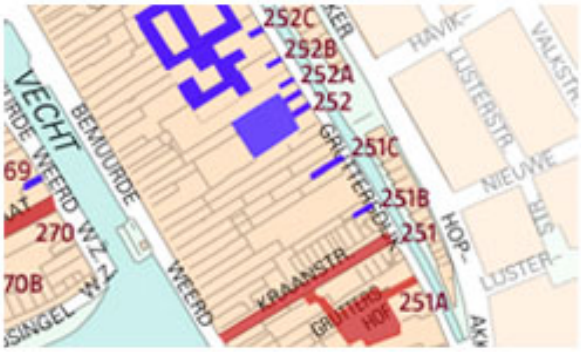
252C
252B
252A
252
251C
251B
251
251A
VECHT
BEMUURDE
WEERD
270
70B
69
KRAANSTR.
GROTEHOF
HOP-
LUSTER-
NIEUWE
VALKSTR.

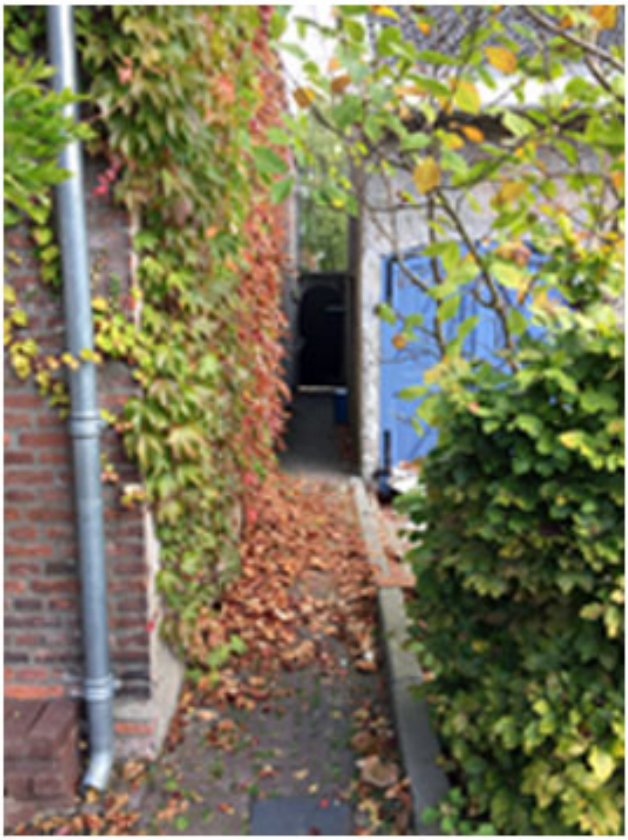

Nummer, naam en datering	**252 *Elisabethsteeg***
	>1900 en >2009
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 24-25
Soort steeg	steeg uitkomend op parkeerhof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	6
Overige functies	parkeerterrein, toegang kantoor
Historische bijzonderheden	- Gruttersdijk 23-24 is een Rijksmonument uit 1887, een pand met twee gevels. Gruttersdijk 25 is een gemeentelijk monument uit circa 1900. Een smalle deur tussen 24 en 25 leidt naar de Elisabethsteeg. In de negentiende eeuw leidde deze steeg naar 9 achterliggende kleine huizen in een rijtje achter Grutterdijk 25. Voor de deur liggen oude smalspoorrails in de straat; - in 1933 leidde de steeg naar de chemische fabriek Stenfia, tot 1955 zeeppoeder, daarna kunstmest. Vervolgens was er lang een schoonmaakbedrijf/wasserij-inrichting; - het binnenterrein is toegankelijk voor verkeer geworden met een toegang door de voormalige paardenstal Gruttersdijk 25; - in 2009 is het middenterrein tot het pand Bemuurde Weerd O.Z. 19 volledig vrijgemaakt van bebouwing. In 2011 vonden archeologische werkzaamheden plaats (rapport gemeente Basisrapportage Archeologie 75); - naar een bouwplan uit 2009 van architect Asnova is in 2013 op het binnenterrein een bouwblok van 2 lagen kantoor met 6 appartementen gerealiseerd.
Overige opmerkingen	voorstel ter overweging: de rails naar de deur van de Elisabethsteeg meer accent geven als waardevolle verwijzing naar het (industrieel) verleden van de Gruttersdijk

252A

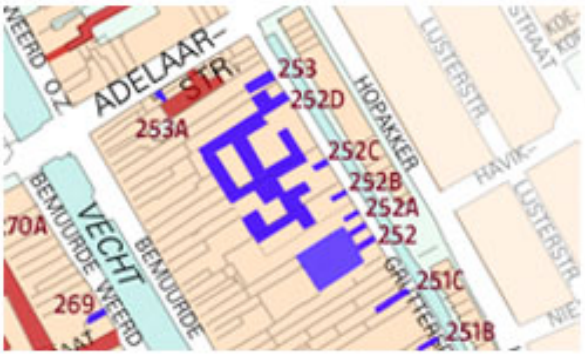
ADELAAR-
STR
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPAKKER
LUSTERSTR
HAVIK-
LUSTERSTR
VECHT
BEMUURDE
BEMUURDE WEERD
269

251B
251C
Gruttersdijk
252
252A
252B
252C
252D
253

Nummer, naam en datering	**252A** >2020
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 26
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeerterrein
Historische bijzonderheden	- het terrein werd een geheel met het pand Bemuurde Weerd O.Z. 28. Dat pand is lang de locatie geweest van clichéfabriek Photogravure, latere naam NEROC, zie steeg 252B; - het perceel is sinds in 2013 zonder gebruiker en van het binnenterrein is een parkeerterrein gemaakt, sinds 2019 met een slagboom toegankelijk.
Overige opmerkingen	het terrein was lang in handen van een speculant en sinds begin 2019 in eigendom van een herontwikkelaar. De toekomst zal leren of de Gruttersdijk verrijkt gaat worden met een slop of hof of geen van beide

252B

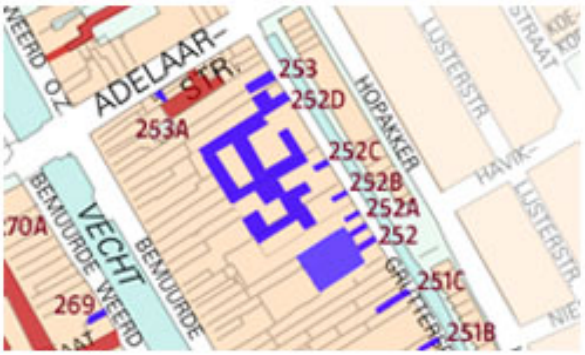
ADELAAR-
-STR.
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPAKKER
LUSTERSTR
HAVIK-
LUSTERSTR
VECHT
BEMUURDE
BEMUURDE WEERD
269

251B
251C
Gruttersdijk
252
252A
252B
252C
252D
253

Nummer, naam en datering	**252B** >2010
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 27-28-29
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	29 appartementen
Overige functies	binnentuin op het parkeerdek
Historische bijzonderheden	- op Gruttersdijk 27-28-29 stonden laat negentiende eeuwse pakhuizen. De panden zijn in fasen verbouwd en gesloopt/herbouwd tot bedrijfsgebouwen voor N.V. Clichéfabriek Photogravure Van Leer. Het bedrijf is in 1968 gefuseerd met andere clichémakers tot NEROC, kantoor Bemuurde Weerd. NEROC verhuisde in 1995; - in 2012 is een bouwplan, opdrachtgever Greep en Zonen, ontwerp Bureau 030 architect Eva Ran uit 2007-2011 gerealiseerd. Alle bebouwing werd gesloopt voor een verdiept parkeerdek en daarboven 2 appartementenblokken met 29 appartementen en 2 bedrijfsruimten.
Overige opmerkingen	-

252C

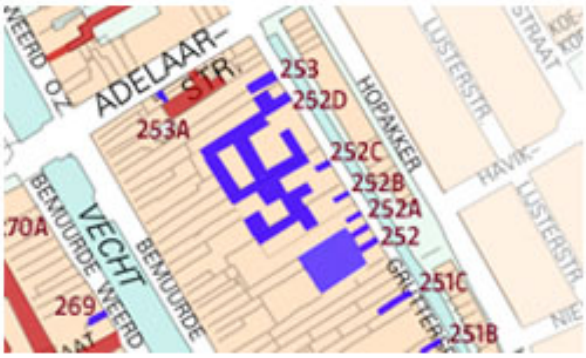
ADELAAR-
STR.
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPAKKER
LUSTERSTR
HAVIK-
BEMUURDE
VECHT
269

251B
251C
Gruttersdijk
252
252A
252B
252C
252D
253

Nummer, naam en datering	**252C** >2000
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 30-31
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	16 appartementen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de percelen Gruttersdijk 30-31, 32-33, Gruttersdijk 34 en Gruttersdijk 35-37 hebben elk een historie van bedrijfsmatig- en woongebruik; - ter hoogte van dit perceel bevonden zich vroeger de Gruttersteeg. De Gruttersteeg is al rond 1905 gesloopt; - twee bedrijfspanden stonden op de Gruttersdijk, een batterijenfabriek en een konstruktiewerkplaats. Elementenfabriek 'Utrecht' is opgericht op nr. 30-31 in 1915, later hernoemd als 'N.V. Elementenfabriek Sure-A-Lite' en ging failliet in 1955. Daarnaast stond het fabriekspand van Konstructie-werkplaats en Machinefabriek HENNO bv van 1906 tot 1998 met drie lagen op het diepe perceel inclusief een bedrijfswoning. Kort na 1998 is het geheel gesloopt; - in 2000 is een bouwplan opgeleverd van een parkeerlaag verdiept met daarop twee woongebouwen met appartementen, zie steeg 252D; - de oprit van de parkeergarage is de uitgang in combinatie met 252D.
Overige opmerkingen	het complex kent weinig fraaie entrees op de Grutterdijk

252D

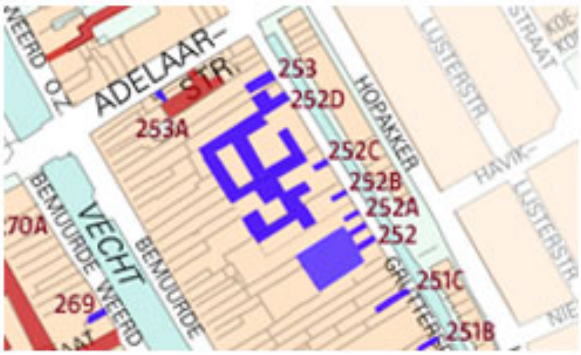
ADELAAR-
STR.
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPAKKER
LUSTERSTR
HAVIK-
LUSTERSTR
VECHT
BEMUURDE
BEMUURDE WEERD
269

251B
251C
Gruttersdijk
252
252A
252B
252C
252D
253

Nummer, naam en datering	**252D *Tuinsteeg*** >2000
Naambord	-
Naamsverklaring	de vroegere Tuinsteeg lag ter hoogte van dit perceel
Ligging	Gruttersdijk 32-37
Soort steeg	hof voor parkeren verdiept en hof tussen voor- en achterpanden
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	56 appartementen
Overige functies	parkeren, toegang naar achterpanden
Historische bijzonderheden	- zie voor gemeenschappelijke historie met steeg 252C; - ter hoogte van dit perceel bevond zich de Tuinsteeg. De Tuinsteeg is in de jaren 1980 gesaneerd; - de diepe kavels tot de achterzijde van de panden Bemuurde Weerd boden mogelijkheden voor voor- en achterpanden; - in 1991 is een overleg gestart met de gemeente over sloop van bestaande bebouwing en het bouwrijp maken van het terrein. Een bouwplan naar ontwerp van AC&P Architectenbureau Cor & Partner is in 1998-2002 in fasen gerealiseerd, een complex met een souterrain voor parkeren. Op het parkeerdek zijn straten, groen en totaal 56 woningen. Op de Gruttersdijk zijn er drie weinig fraai vormgegeven entrees naar de woningen; - de entree naar de parkeergarage is gecombineerd met 252C.
Overige opmerkingen	de stad heeft kansen laten liggen voor een beter gevelbeeld op de Gruttersdijk.

253

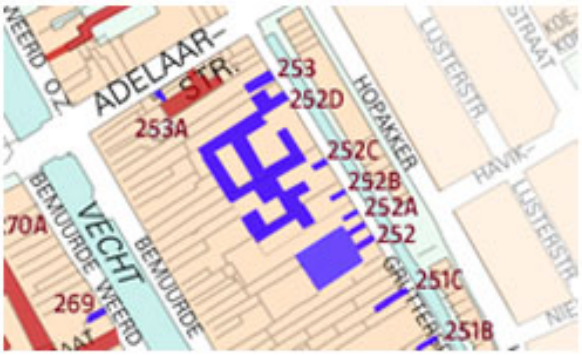
ADELAAR-
STR.
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPAKKER
LUSTERSTR
HAVIK-
LUSTERSTR
VECHT
BEMUURDE
BEMUURDE WEERD
269

Nummer, naam en datering	**253 *Frederikshof*** >1850
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gruttersdijk 37-39
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	achterdeur
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- tot 1907 was de korte slop de toegang tot een hof met kleine huizen. Met de aanleg van de Adelaarstraat in 1907 veranderde dat, zie steeg 253A; - enkele decennia was het slop een benzine tankstation; - de bedrijfsloods op het eind van de slop staat met de achterzijde op steeg 253A.
Overige opmerkingen	-

253A

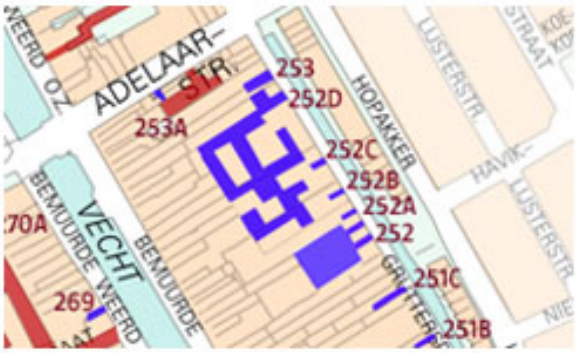
ADELAAR-
STR
253
252D
253A
252C
252B
252A
252
251C
251B
HOPANKER
LUSTERSTR
HAVIK-
BEMUURDE WEERD
VECHT
269

Nummer, naam en datering	**253A *Frederikshof***
	>1850 en >1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Adelaarstraat 5-11
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar, via één zijde
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeren, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	de Adelaarstraat is in 1907 aangelegd inclusief de brug naar de Kaatstraat richting Oudenoord. De Frederikshof kreeg vervolgens haar ontsluiting vanaf de nieuwe Adelaarstraat in plaats van de Gruttersdijk. Een kort rijtje kleine huizen is bij alle veranderingen gespaard gebleven. Zij staan met de rug naar de Adelaarstraat. De twee huizen zijn samengevoegd tot een enkele woning en hebben met een schutting op het hof een privé voortuin gemaakt. Aan de overzijde is een sportschool gevestigd. Het hof is parkeerterrein en ontsluiting naar een voormalig bedrijfsgebouw met bovenwoning
Overige opmerkingen	-

254

259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
258A
KEIZERS- GRACHT
256
255
258B
LILIEN STG
GRUTTERSDIJK
STRAAT
ADE
254
ADELAAR-
STR.
253
252D

P
22
11

Nummer, naam en datering	**254 Gietershof** >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	aan de periode van het industriele verleden herinnert slechts de naam Gietershof. De naam Gietershof is in 1993 aan deze steeg gegeven (Straatnamenregister Utrecht, 2017).
Ligging	van Bemuurde Weerd 56a-57 naar Flieruilensteeg en Gruttersdijk
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	20
Overige functies	tuin, parkeren, bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- de firma Verloop is in dit gebied van molenbouwer in 1815 uitgegroeid tot eigenaar van zeep- en oliekoekenfabrieken met vestigingen in verschillende plaatsen. Op de Flieruilensteeg/het Gietershof werd de oliemolen aangedreven door een scheprad tussen de Oosterstroom en het Zwarte Water. Nieuwe gebouwen kwamen eind negentiende eeuw op de Gietershof en in 1906 een ketelhuis met 35 meter hoge schoorsteen. Het bedrijf werd voortgezet onder de namen: N.V. Verloop's Olieslagerij (olie en veekoeken) en Zeepziederij 'Het Scheprad v/h H.W. Verloop & Co'. De opkomst van grotere industriële bedrijven maakte al in de jaren 1930 een einde aan de fabriek op deze locatie. Verloop ging in andere plaatsen door, zoals Oudewater, en op de Gietershof met de distributie van veevoeders. Tot 1990 stonden op het hof de gebouwen en schoorsteen van de voormalige fabriek; - de oude bebouwing is geheel verdwenen in 1991. Gerealiseerd is een bouwplan uit 1991 van opdrachtgever Bouwfonds, ontwerp architectenburo Koper & Brommer uit Arnhem: het oprichten van 13 eengezinswoningen en 6 gestapelde woningen met bergingen en een garage.
Overige opmerkingen	de oud-katholieke St. Jacobuskerk staat prachtig in beeld vanaf het hof

255

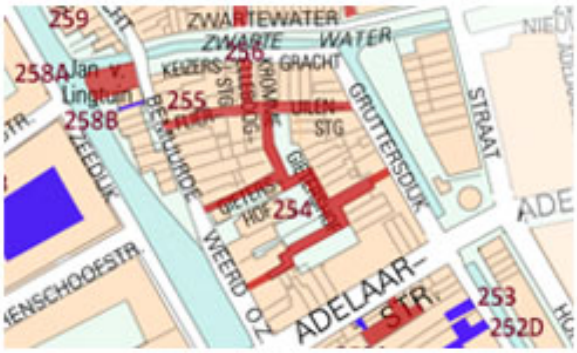
259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
258A
Jan v. Lingtuin
258B
255
KEIZERS-GRACHT
URLEN STG
GRUTTERSDIJK
STRAAT
ZEEDIJK
BEGIJNHOF
254
WEERD OZ
ADELAAR-STR.
253
252D

Nummer, naam en datering	**255 Flieruilensteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	van Bemuurde Weerd 67-69 naar Gruttersdijk 59-60
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	10
Overige functies	garages en werkplaatsen
Historische bijzonderheden	- op dit terrein hoek Zwarte Water en Oosterstroom startte in 1815 Molenmakerij en Smederij Cornelis Verloop. De daaruit voortkomende IJzergieterij en Machinefabriek verkochten de zonen in 1840. De nieuwe eigenaren zetten de fabriek voort tot 1860 de verhuizing naar de Croeselaan. Verloop ging op deze locatie door met een oliemolen, zie steeg 254; - op de zijde Gruttersdijk en Nieuwe Keizersgracht staan bedrijfs- en woonpanden uit de periode ca 1934-1936.
Overige opmerkingen	- in 1946 werd een gevelsteen ontdekt in de werkplaats Flieruilensteeg 15. Een tekening met beschrijving is vermeld in MOUT, 1948-1, de steen heeft de naam 'De Vergulde Paarde', met een afbeelding van twee paarden. Op de steen was de tekst vermeld: 'DIT WERCK IS VERGEEFS GEBOUT ALS GODT DEN HEER 'T NIET ONDERHOUDT. AAN DIT WERCK ZO MEN ZIJDT HEEFT NIKASIUS VAN VEERSEN DEN EERSTEN STEEN GELYDT, EN ELIAS VAN VEERSEN MET BEHAGEN HEEFT DE EERSTEN SPYKER DER ANGESLAGENE, OP DATO DEN 15 JUNE 1779' De steen hoorde niet bij het pand, het bleek afkomstig uit Amersfoort en daar afkomstig uit het pand van een grutterij. Verloop kwam in het bezit van dat Amersfoortse pand, door betalingsproblemen van de eigenaar, en bracht de steen in 1909 als bouwmateriaal naar Utrecht. Verloop liet de steen als waarschuwing inmetselen boven de brandkast in zijn kantoor; - op de plek van Flieruilensteeg 15 is nu de doorgang naar de Gietershof.

256

259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
258A
Jan v. Lingham
258B
255
256
KEIZERS-GRACHT
ULEN-STG
GRUTTERSDIJK
STRAAT
ZEEDIJK
BEERHUISHOF
254
WEERD OZ
ADELAAR-STR.
253
252D

Nummer, naam en datering	**256 Kromme Elleboogsteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar de knik (elleboog) in de steeg? (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Flieruilensteeg 8 naar Keizersgracht 8
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1
Overige functies	bergingen
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	kleine steeg van ongeveer 50m, vroeger stonden er huizen van fabrikant Verloop

257

260A
DRAAIWEG
259A
258
MOLENWERF-
HOF
MOLENWERF
257
259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
GRACHT
258A
Jan v. Lingeplein
255
258B
KEIZERS STG
MEREL-
STRAA
GRUTTE

Nummer, naam en datering	**257 Molenwerfsteeg** <1832 en >1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	alleen de naam herinnert nog aan de molen in dit gebied, de in 1893 gesloopte molen Het Schaap uit 1783 (W.A.G. Perks, Zes eeuwen molens in Utrecht, 1974)
Ligging	van Lauwerecht 7-11 naar Molenwerfhof
Soort steeg	steeg met hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	bergingen, parkeerplaats, speeltuin
Historische bijzonderheden	- de 25 kleine huizen in de Molenwerfsteeg uit 1850-1880 werden tot in de jaren 1960 bewoond, daarna trad verval in. De steeg had slechts een smalle doorgang vanaf het Lauwerecht; - eind jaren 1970 is dit gebied bijna volledig gesaneerd. Van de oude Molenwerfsteeg zijn vrijwel geen sporen bewaard gebleven, slechts de naam; - in de periode Stadsvernieuwing is uitgevoerd een plan uit 1981 van de gemeentelijke dienst ROVU. De huidige bebouwing is naar een bouwplan uit 1983-1984 van opdrachtgever KOMBINATIE 77, Architectenburo De Kleine Stad met een vernieuwd deel op het Lauwerecht en 12 gebouwen en 2 bijgebouwen Molenwerfsteeg 1-21, 25-33 en Zwartewater 3-5.
Overige opmerkingen	-

258

260A
DRAAIWEG
259A
258
MOLENWERF-
HOF
MOLENWERF
257
259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
GRACHT
258A
Jan v.
Lingenstr
255
258B
STG
MEREL-
STRAA

Nummer, naam en datering	**258 Molenwerfhof** >2000
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	alleen de naam herinnert nog aan de molen in dit gebied, de in 1893 gesloopte molen Het Schaap uit 1783 (W.A.G. Perks, Zes eeuwen molens in Utrecht, 1974)
Ligging	van Draaiweg 53-57 naar Zwarte Water 9-10
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	bedrijfsruimte, bergingen, achterdeuren, binnentuin
Historische bijzonderheden	- dit vernieuwde hof grenzend aan de Draaiweg-Merelstraat-Zwarte Water was een schoolplein met een gesloopt schoolgebouw. Het hoofdgebouw van de voormalige Openbare Lagere School Draaiweg uit 1882 is blijven staan; - de huidige Molenwerfhof is ontstaan na de uitvoering van een bouwplan 2002-2007, opdrachtgever Planoform en architectuurstudio Kristel uit Hoofddorp. Het omvatte de herontwikkeling van het schoolgebouw en nieuwbouw van de 'De Boventuinen', een geheel van ateliers en 6 atelierwoningen in de school, 6 stadswoningen aan het hof en aanpalend een gebouw bestaande uit een ondergrondse parkeergarage, op straatniveau winkels en op de bovenverdiepingen 49 appartementen.
Overige opmerkingen	-

258A

259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
KEIZERS-
GRACHT
258A
Jan v.
Lingum
255
258B
STG
GRUTTERSDIJK
STRAAT
STG
254
HOF
WEERD OZ.
ADELAAR-
STR.
253
252D

Nummer, naam en datering	**258A *Jan van Lingtuin***
	>1970
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	zie historische bijzonderheden
Ligging	Bemuurde Weerd O.Z. 84
Soort steeg	hof, zonder kleine woningen
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	geen
Overige functies	park voor de buurt
Historische bijzonderheden	- op de locatie is een pand gesloopt met een achterom; - in de jaren 1960 veranderde het karakter van de Lauwerecht snel. Er lagen ingrijpende gemeentelijke verkeersplannen klaar voor de noordelijke oude stad. Veel mensen vertrokken door de onzekere toekomst. Huizen kwamen leeg te staan en werden dichtgetimmerd. Winkels verdwenen en activiteiten namen af doordat bedrijven niet meer investeerden in hun zaak en alleen maar doorgingen tot een goede uitkoopregeling de bedrijfsbeëindiging ging verzachten. De buurt begon te verpauperen; - in de jaren 1970 richtten verontruste bewoners een buurtcomité op. Ze vroegen krakers om leegstaande huizen in de Lauwerecht te betrekken. Zij knapten de panden op om ze bewoonbaar te maken. Zo zorgden deze over het algemeen jonge mensen weer voor een nette uitstraling van het Lauwerecht. De 'sociale controle' voorkwam dat er smerige gordijnen of posters voor de ramen kwamen te hangen; (De Oud-Utrechter, Kapper Buch Agterberg, de vechter voor de Lauwerecht, 26-07-2011) - in 1976 adopteerden buurtgenoten, waaronder kapper Buch Agterberg en kruidenier Jan van Ling een braakliggende stukje grond. Het ligt op de hoek waar het Zwarte Water in de Vecht uitkomt. Zij maakten er min of meer een buurttuin van, toegankelijk voor het publiek. Na het overlijden van Jan van Ling in 1984 kreeg de tuin als eerbetoon zijn naam en tot op heden wordt het beheer voortgezet door buurtgenoten.
Overige opmerkingen	-

258B

259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
258A
Jan v. Lingenstr.
258B
255
KEIZERS-GRACHT
256
STG
GRUTTERSDIJK
STRAAT
ADE
ZEEDIJK
BEGIJNHOF
254
HOF
WEERD O.Z.
ADELAAR-STR.
253
252D

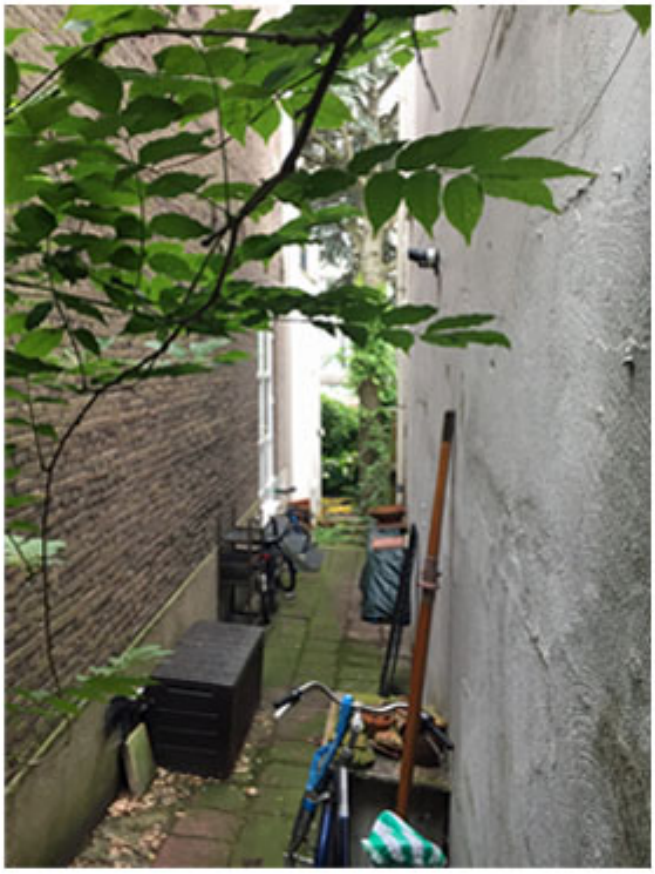

Nummer, naam en datering	**258B** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Bemuurde Weerd O.Z. 76
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	geen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het in 1908 gebouwde pand, 2 pakhuizen met bovenwoningen, werd voorzien van een achterom
Overige opmerkingen	-

259

260A
DRAAIWEG
259A
258
MOLENWERF-
HOF
MOLENWERF
257
259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
GRACHT
258A
Jan v. Lingen
255
258B
KEIZERS STG
GRUTTERS STG
MEREL-
STRAA

Nummer, naam en datering	**259 Brugstraat** <1832 en vernieuwd
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	leidde naar een brug over de Vecht
Ligging	Lauwerecht 18-20
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	10, zuidzijde van restaurant Blij, noordzijde drie huizen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- tot 1965 was de Brugstraat in gebruik voor doorgaand verkeer over de Knollenbrug. Het was de brug 'Naar de knollen' omdat er knollen aan de overzijde op tuindersgebieden in Pijlsweert gekweekt werden; - in 1965 is de Draaiweg verbreed, de David van Mollembrug over de Vecht aangelegd en de Knollenbrug gesloopt. Sindsdien is de Brugstraat een slop; - een restaurant (voorheen De Papagaai en sinds 2008 Blij) is geleidelijk vanaf Lauwerecht 18-20 uitgebreid naar de achterliggende huizen in de Brugstraat, het slop is bij mooi weer terras.
Overige opmerkingen	-

259A

260A
DRAAIWEG
259A
258
MOLENWERF-
HOF
MOLENWERF-
257
259
ZWARTEWATER
ZWARTE WATER
KEIZERS-
GRACHT
258A
Jan v.
Lingen
255
258B
MEREL-
STRAA

Nummer, naam en datering	**259A** >1750 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Lauwerecht 22-24 naar de Rode Brug
Soort steeg	steeg met hof zonder woningen
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2
Overige functies	tuin
Historische bijzonderheden	- de zagerij is in 1965 vrij komen te liggen, de bebouwing op de huidige Draaiweg is toen gesloopt om de verbinding met de nieuwe David van Mollembrug te maken; - houthandel Koker bezette deze locatie met houtstekken rondom de zagerij. In 1980 is Koker en alle bebouwing op deze locatie weggesaneerd, met uitzondering van de zagerij en schaverij, een gemeentelijk monument uit het jaar 1750. Op Lauwerecht 10-14 staat nog een houtopslag van Koker, een Rijksmonument uit 1775; - de zijgevel van het hoekhuis Lauwerecht 22 heeft een muurschildering, daarop ook de Vecht met de Knollenbrug. De schildering is gemaakt door kunstenaar Jos Peeters in opdracht van de gemeente Utrecht, werkgroep Directe Voorzieningen. Deze werkgroep is gestart in de periode Stadsvernieuwing om direct al iets te kunnen doen aan stadsverfraaiing en is, gelukkig, nooit opgehouden; - in 2016-2017 heeft dit hof een nieuwe invulling gekregen naar het water met nieuwe omrandingen en een parkje.
Overige opmerkingen	het hof is een prachtige open plek, het maakt het industrieel erfgoed goed zichtbaar

260

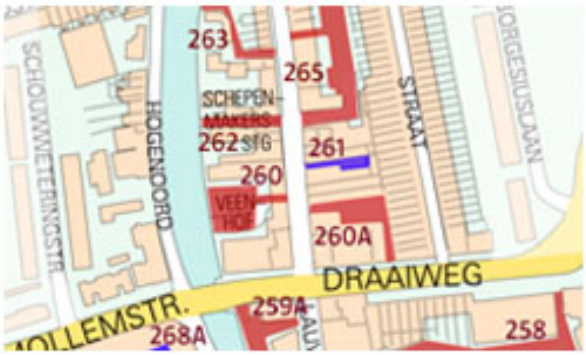
263
265
SCHEPEN-
MAKERS-
262 STG
261
260
VEEN-
HOF
260A
HOGENDORP
DRAAIWEG
259A
268A
258

Nummer, naam en datering	**260 Veenhof** >1890
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	De Veenhof is sinds 1988 een nieuwe naam voor dit hof. De naam zou mogelijk verwijzen naar de (voormalige) ondergrond van dit deel van polder Pijlsweerd
Ligging	Lauwerecht 38-40
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5 woningen in een rij, andere zijde nieuwbouw appartementencomplex
Overige functies	parkje
Historische bijzonderheden	- in 1892 realiseerde de firma Van Berkestijn en Co stallen en schuur op de plaats van afgebrande woningen. Later werd het terrein met opslagloodsen van de N.V. Belang van Utrechtsche Brandstoffenhandelaren (B.U.B.) en een losplaats aan de Vecht. De entree werd in 1927 ingebouwd in het pand Lauwerecht 40-50. Nadien was er gevestigd Brandstoffenhandel v. Dam & Zonen, ook handelend in Trading haardolie. Tot 1980 had houthandel Koker uit de straat er extra opslagruimte (USINE); - in de periode Stadsvernieuwing is bebouwing op het hof gesloopt, ook om een milieusanering van het terrein uit te kunnen voeren. Vervolgens zijn met een plan uit 1983 5 woningen gerealiseerd; - in 2010 is de aanpalende Bakkerij De Raad op de Draaiweg (sinds 2001 gesloten) gesloopt en werd een nieuw appartementenblok gerealiseerd naar een ontwerp van 19 Het Atelier architecten (Machtel Kors, Appartementen De Raad, Post Planjer nr. 60 Juni 2010); - de Veenhof is in 2014 nieuw ingericht op intitiatief van de bewoners en met hulp van de gemeente.
Overige opmerkingen	het hof is een fraai en openbaar toegankelijk groen gebied met daarin een door de buurt onderhouden pluktuin

260A

263
265
SCHEPEN-
MAKERS-
262 STG
261
260
VEEN-
HOF
260A
DRAAIWEG
259A
268A
258
HOGENOORD
STRAAT

Nummer, naam en datering	**260A** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Lauwerecht 55-57 naar Draaiweg 22-26
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achterom, bergingen, parkeerplaatsen en een speelplaats
Historische bijzonderheden	- de steeg is gelegen achter een door Stadsvernieuwing gerealiseerd bouwplan uit 1981 van de gemeentelijke dienst ROVU, 4 gebouwencomplexen met 40 woningen Verenigingstraat 1-1c, Lauwerecht 39-53 en 81-109, Draaiweg 14-20, 32, 34 en Verenigingdwarsstraat 1-11; - op de zijgevel van het pand Lauwerecht 55 is in december 2018 een muurschildering aangebracht van een reuzevogel. De afbeelding is ontworpen door Derk Wessels, een kunstenaar met het syndroom van Down, maker van de muurschildering is 'Jan is de Man'. Derk maakt veel van zijn werk dankzij Reinaerde Atelier de Wijde Doelen.
Overige opmerkingen	- het geheel doet wat rommelig aan, qua indeling, markeringen, bestrating en straatmeubilair; - aanbeveling: deze steeg verdient meer Utrechtse kwaliteit.

261

263
265
SCHEPEN-
MAKERS
STG
262
261
260
VEEN
HOF
260A
DRAAIWEG
259A
258
268A
HOGENDORP
STRAAT

Nummer, naam en datering	**261** >1880 en >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lauwerecht 59-61
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	8 deurbellen
Overige functies	tuin voorpand en toegang naar achterhuis
Historische bijzonderheden	het schoolpand met achtervleugel is naar een bouwplan uit 1889 gerealiseerd, het was vervolgens wijkbureau tot circa 1982. In de periode Stadsvernieuwing is het pand naar een bouwplan uit 1983-1987 omgebouwd naar een woonbestemming
Overige opmerkingen	het pand is gemeentelijk monument. Op de gevelsteen staat vermeld: Bewaarschool Evangelisatie - Ik ben in de goede herder Jezus Christus

262

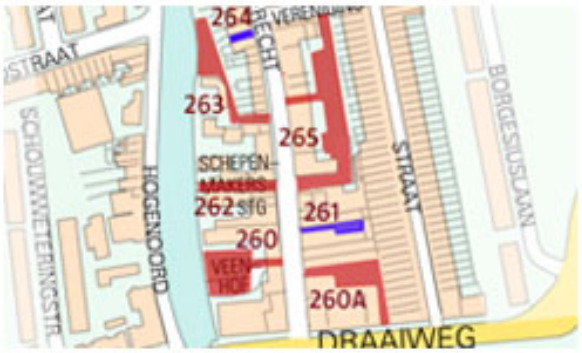
264
263
265
SCHEPEN-
MAKERS
262
SFG
261
260
VEEN
HOF
260A
HOGENOORD
STRAAT
BORGESIUSLAAN
DRAAIWEG

Schepenmakerssteeg

Nummer, naam en datering	**262 Schepenmakerssteeg** <1832 en >1880
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de plaats voor scheepmakers aan de Vecht en mogelijk tot in de negentiende eeuw een werf daarvoor
Ligging	Lauwerecht 52-58
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7, enkele met meer wooneenheden
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de kadastrale kaart uit 1832 geeft op deze locatie een scheepmakerij aan. De steeg kende in 1857 al een rij met 12 kleine huizen tegenover de scheepswerf met werkplaatsen en een helling. - de laatste 'schepenmaker' was Litsenberg. Met een bouwplan uit 1882 kwam op de plek van de 12 kleine huizen een bedrijfspand met 3 woningen. Het bedrijfspand was een koper- en metaalgieterij met stoomaandrijving van wat later ging heten de N.V. Nederlandsche Fabriek van Koper en Metaalwerken Rencker en Zonen. Het terrein van de scheepswerf hoorde bij het bedrijf en kreeg ook bedrijfsgebouwen. Het bedrijf was actief tot ca. 1932. Na de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) vestige zich een transportbedrijf op het bedrijfsterrein met een doorgang via het naastliggende pand Lauwerecht 60, nu nog te zien aan de garagedeur; - in de periode Stadsvernieuwing zijn de voormalige bedrijfspanden behouden gebleven en omgebouwd naar appartementen.
Overige opmerkingen	een mooie en authentieke steeg met muurschildering, een verwijzing naar Rencker

263

Nummer, naam en datering	**263 *Klompensteeg of Plutsteeg*** >1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de steeg leidde lange tijd naar een klompenmakerij; voor het woord plut is geen verklaring
Ligging	Lauwerecht 68-70
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	5 woningen
Overige functies	aan de Vecht een recreatieveldje met banken
Historische bijzonderheden	de voormalige klompenmakerij en winkel van G.Th. Middelweerd staat op het eind, er werden tot in de jaren 1990 nog klompen gemaakt en verkocht
Overige opmerkingen	de steeg loopt door naar een locatie langs de Vecht, een park voor omwonenden en is openbaar toegankelijk

264

267
STG
266
264
263
265
262 STG
261
260
SCHEPEN-
MAKERS
HOGENO
STRAAT
BORGESIUSLAAN

P

Nummer, naam en datering	**264 *J. de Preterhof***
	>1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	naam komt van oud bewoner Lauwerecht 72 (Adresboek Utrecht 1940)
Ligging	Lauwerecht 88-90
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	op de locatie van oudere bebouwing is in de periode Stadsvernieuwing een nieuw appartementenblok gebouwd, de doorgang is min of meer op dezelfde plaats gebleven ter ontsluiting van bergingen
Overige opmerkingen	-

265

267
266
264
263
265
262
261
260
SCHEPEN-
MAKERS
STG
LAUWERECHT
VERENIGING
STRAAT
BORGESIUSLAAN
SCHOUWWEG

Nummer, naam en datering	**265 *Bloempoort*** >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Lauwerecht 99-101 naar Verenigingsdwarsstraat
Soort steeg	steeg met hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	de steeg is een achterom voor huizen en leidt naar een speeltuinhof, verschillende paden naar bergingen en parkeerplaatsen. Het ontsluit een dwaalgebiedje van verbindingen tussen de straten Lauwerecht, Verenigingsstraat en Verenigingsdwarsstraat
Historische bijzonderheden	- in de toegangspoort is een replica van de sluitsteen ingemetseld van de in de jaren 1980 gesloopte originele Bloempoort; - de steeg is deels gelegen achter een in de periode Stadsvernieuwing gerealiseerd bouwplan uit 1981 van de gemeentelijke dienst ROVU, opgeleverd in 1983: 4 gebouwencomplexen met 40 woningen Verenigingstraat 1-1c, Lauwerecht 39-53 en 81-109, Verenigingdwarsstraat 1-11 en Draaiweg 14-20, 32, 34.
Overige opmerkingen	-

266

HORNSTRAAT
266A
VERENIGING
GOEMAN
267
266
LAUWERECHT
264
VERENIGING
263
265
BORGES

Nummer, naam en datering	**266** >1900
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lauwerecht 137-143 naar de Schermerhornstraat
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	Lauwerecht 135 is tot 1946 een winkel geweest
Overige opmerkingen	-

266A

266B
HORNSTRAAT
266A
VERENIGING
GOEMAN
ENTHOFSTRAAT
267
VOET STG
266
LAUWERECHT
VERENIGING
264
263
265
BORGESI

Nummer, naam en datering	**266A** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Lauwerecht 141-145
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- het hof ligt op de rand van de 'Oude Stad' met het Zwarte Water en de Pellecussenbrug als de grens; noordelijker wilde je als Utrechter niet zijn, daar lag 'De Benenkluif', de Beenzwartfabriek van de firma wed. P. Smits en Zoon, in 1970 volledig gesloopt. Aan de onverdraaglijke stank in de omgeving kwam toen een einde. In de periode van de Stadsvernieuwing (1980-1986) is het Zwarte Water gedempt en het voormalige fabrieksterrein bebouwd met o.a. de buiten het gebied van de oude stad nieuw gebouwde Idenburghof; - dit hof kreeg vorm in de periode Stadsvernieuwing met drie nieuwe woningen en verbindingen met de achterliggende Schermerhornstraat en Verenigingsstraat; - de achter het hof liggende omgeving van de Schermerhornstraat is recent geheel veranderd. De sportveldjes met groen, veel bomen, open omgeving en vele doorloopjes zijn verdwenen. In 2015 is een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied vastgesteld met een andere bebouwingsopgave voor de Schermerhornstraat, Verenigingsstraat en aanpalende straten. De oudere bebouwing van flats en rijtjeswoningen uit de jaren 1950-1960 zijn gesloopt en inmiddels staat er nieuwbouw van woningen en appartementen in een andere prijsklasse. In 2019 is een parkachtige aanleg van de overgebleven stukjes groen voltooid; - door de aanleg van de nieuwe Verenigingsstraat zijn bestaande verbindingen met Lauwerecht verdwenen.
Overige opmerkingen	de gewenste diversiteit in deze wijk van na 2015 leidde tot afsluitingen van voorheen open doorloopjes. Was het de bedoeling er geen 'volksbuurt' van te maken? Dit hof op de Lauwerecht kreeg een besloten vorm en is fraaier geworden

266B

266B
HORNSTRAAT
266A
VERENIGING
GOEMAN
ENTHOFSTRAAT
267
STG
266
LAUWERECHT
264
VERENIGING
263
265
BORGES

Nummer, naam en datering	**266B** 2020
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	tussen Lauwerecht 159 en 160
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	3
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	een lange tijd braakliggend terrein gelegen tegen het Zwarte Water is in 2020 met een vrijstaand woonhuis bebouwd. Aan het resterende stukje van het Zwarte Water is een nieuwe oeverwand aangebracht. Bij het bouwrijp maken van het terrein zijn oudere funderingsresten geruimd
Overige opmerkingen	-

267

HORNSTRAAT
266A
VERENIGING
GOEMAN
267
266
LAUWERECHT
264
VERENIGING
263
BORGES

Nummer, naam en datering	**267 Werfsteeg** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	een werf in de nabijheid van de Vecht
Ligging	Lagenoord 4-6
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	Werfsteeg 2-10
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in de jaren 1960 is het pand op de hoek van de steeg Lagenoord 5 gesloopt, een historische pand van voor 1832. De andere hoek is rond 1930 gebouwd als bedrijfspand en omgebouwd naar wonen; - in de periode Stadsvernieuwing is op Lagenoord deze steeg bebouwd naar een bouwplan uit 1983 met 5 woningen.
Overige opmerkingen	-

268

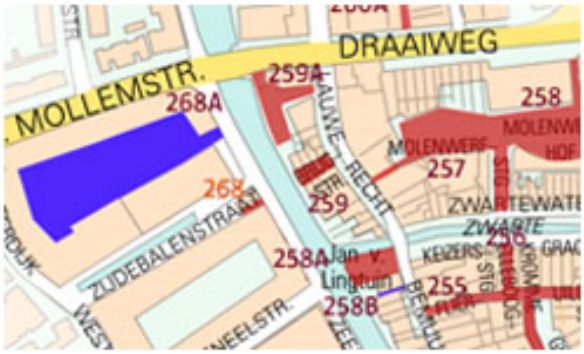
DRAAIWEG
MOLLEMSTR.
259A
268A
258
257
268
259
ZUDEBALENSTRAAT
258A
258B
255

LUBRO

Nummer, naam en datering	**268 Zijdebalenstraat** >2010
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	verwijst naar de zijdefabriek en het pakhuis voor zijde van David van Mollem, gelegen nabij zijn achttiende eeuws buitenhuis
Ligging	Zeedijk 15-17
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg, van steeg tot smalle doorgang gemaakt
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- ter hoogte van de straat lag de Zeilsteeg. Op de hoek Zeedijk staat een voormalig portiershuis van Zijdebalen, later de brugwachterswoning voor de niet meer bestaande Knollenbrug (zie steeg 259 Brugstraat); - op de hoek met de Vecht staat het uit 1948 daterende kantoor en fabriekspand van broodfabriek Lubro, in 2005 gesloten als Kamps Quality Bakeries Utrecht. Het fabriekspand is sinds 2013 een gemeentelijk monument; - op de zuidzijde was van 1797 tot 2009 op een steeds groter wordend terrein houthandel Jongeneel gevestigd. Jongeneel verhuisde (uitgekocht) met de bedoeling het terrein te herontwikkelen; - de basis voor de nieuwe bestemming werd gelegd in 2004. De Zijdebalenstraat is nu volledig opgenomen in de wijk Zijdebalen, uitgevoerd naar een ontwerp uit 2004-2011 van Mulleners + Mulleners Architecten. De openbare ruimte is uitgevoerd naar een ontwerp van Rijnboutt architecten. Het gehele project is gerealiseeerd in de periode 2017-2019; - een klein stuk van de voormalige Westerstroom is in de Zijdebalenstraat gereconstrueeerd.
Overige opmerkingen	de straat is sinds 2019 weer toegankelijk. Vrijwel alle historie van voor 1940 is verdwenen, op het huis en bakkerij Lubro na

268A

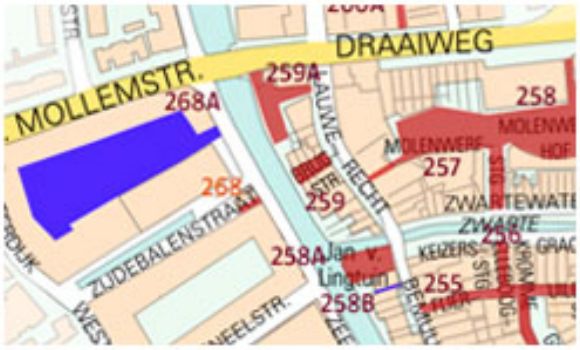
DRAAIWEG
MOLLEMSTR.
259A
268A
258
257
259
268
ZUDEBALENSTRAAT
258A
255
258B

Nummer, naam en datering	**268A *Lubrohof*** 2019
Naambord	op het hekwerk wordt verwezen naar Zijdebalen, een naam voor de herontwikkeling van dit gebied tussen 2004 en 2020
Naamsverklaring	het hof is gelegen naast het gemeentelijk monument, de voormalige Lubrobakkerij met kantoor en staat op het voormalige bedrijfsterrein van Lubro
Ligging	Zeedijk 17 (om en nabij)
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	achterdeuren
Overige functies	binnentuin omwonenden
Historische bijzonderheden	- de entree van het hof loopt langs de voormalige in 1948 geopende Lubro bakkerij. In 2005 is de bakkerij verhuisd en in 2013 is het voorpand met de hal een gemeentelijk monument geworden; - gebouwen op het voormalige Lubro terrein zijn gesloopt, met uitzondering van het gemeentelijk monument, bestaande uit een kantoorgebouw en een bedrijfshal met schaaldak van beton van voormalige bakkerij Lubro; - de basis voor het nieuwe hof werd gelegd in 2004 met het plan van een projectontwikkelaar voor de een nieuwe wijk met de naam Zijdebalen. Het plan is uitgevoerd naar een ontwerp uit 2004-2011 van Mulleners + Mulleners Architecten en gerealiseeerd in de periode 2017-2020. De openbare ruimte is uitgevoerd naar een ontwerp van Rijnboutt architecten; - de Lubrohof zou semi-openbaar worden, het hekwerk overdag open. Aan die openbaarheid is geen gevolg gegeven door minder aangename ervaringen bij de Zijbalenhof (steeg 268B).
Overige opmerkingen	- de foto op het hof is via de site Funda verkregen; - als het doel al was om de binnenstad uit te breiden is een kans gemist. Het is geen gebied met een mix van functies en gericht op publiek, maar juist een voor publiek afgesloten gated city geworden.

268B

259
ZWARTEWATE
ZWARTE
258A
Jan v.
Lingtuin
258B
255
KEIZERS
ZUIDEBALENSTRAAT
WESTERDIJK
JONGENEELSTR.
268B
ZEEDIJK
BEMUURDE
GR.ERS
HOF
254
JONGENEEL
WERF
KORENSCHOOESTR.
WEERD OZ

Nummer, naam en datering	**268B *Zijdebalenhof*** 2018
Naambord	naam Zijdebalen in toegangshek
Naamsverklaring	verwijst naar het project Zijdebalen, nieuwbouw in de periode 2017-2019
Ligging	Jongeneelwerf
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	achterdeuren
Overige functies	binnentuin omwonenden
Historische bijzonderheden	- de basis voor het nieuwe hof werd gelegd in 2004 met het plan van een projectontwikkelaar voor een nieuwe woonwijk met de naam Zijdebalen; - zonder gedegen cultuur-historische inventarisatie en beoordeling mocht bijna alle bebouwing op het terrein gesloopt worden. Het betrof voornamelijk bebouwing voor houthandel Jongeneel, het meest 20e eeuw, en een rijtje woon-bedrijfspanden op de Zeedijk uit de 19e eeuw. Jongeneel was sinds 1797 op dit terrein gevestigd (www.usine.nl); - het Zijdebalen plan is uitgevoerd naar een ontwerp uit 2004-2011 van Mulleners + Mulleners Architecten en gerealiseeerd in de periode 2017-2020; - de openbare ruimte is uitgevoerd naar een ontwerp van Rijnboutt architecten; - het gesmede toegangshek van 4 meter breed en 3,3 meter hoog is een ontwerp uit 2015 van en gemaakt door kunstsmid Axel van der Horst en verwijst naar de rijke geschiedenis van landgoed Zijde Balen en zijn tuinen; - de Zijdebalenhof zou semi-openbaar worden, het hekwerk overdag open. Aan die openbaarheid kwam binnen enkele maanden al een einde. De Vereniging van Eigenaren besloot het hof volledig gesloten te houden voor buitenstaanders na enkele inbraken in bergingen en de angst voor meer.
Overige opmerkingen	als het doel al was om de binnenstad uit te breiden en openbare ruimte toe te voegen, is een kans gemist

269

KAATSTR.
270A
VECHT
BEMUURDE WEERD W.Z.
BEMUURDE
269
270
270B
OUDENOORD
WEERDSINGEL W.
WEERD

Nummer, naam en datering	**269** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Bemuurde Weerd W.Z. 6-6bis
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1 deur met 5 buitenbellen
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	verborgen achterom achter deur met belbord, het pand heeft een achterhuis

270

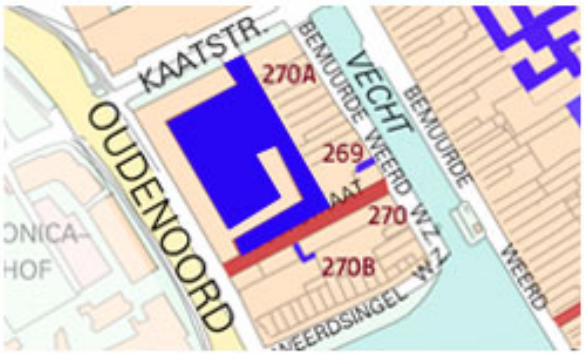
KAATSTR.
OUDENOORD
270A
VECHT
BEMUURDE WEERD WZ
BEMUURDE
269
AAT
270
270B
WEERD
ONICA-
HOF

Nummer, naam en datering	**270 Raamstraat** <1500
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	herinnering aan de lakenindustrie, het lakenRAAM (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Bemuurde Weerd WZ 5-6 naar Oudenoord 5-7
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	Raamstraat 1-21
Overige functies	fietsers- en voetgangersdoorgang vanaf de Bemuurde Weerd, ook auto's naar enkele bedrijfspanden vanaf Oudenoord
Historische bijzonderheden	- het atelier van beeldhouwer Joop Wouters was in de jaren 1980 gevestigd op Raamstraat 4; - het terrein op de noordzijde is na jaren van verval volledig gesaneerd in de jaren 1970, sloop van alle bebouwing aan pakhuizen, stallen en andere gebouwen van o.a. de voormalige meelfabriek Korenschoof. Gerealiseerd is een bouwplan uit 1980, zie steeg 270A.
Overige opmerkingen	- de noordzijde (bebouwing steeg 270A) mist volledig het voldoen aan welstandseisen qua gevelbebouwing. In 2020 is de tot die tijd nog open invulling nog minder fraai geworden met een toen aangebracht afsluitend hek; - deze steeg verdient meer Utrechtse kwaliteit.

270A

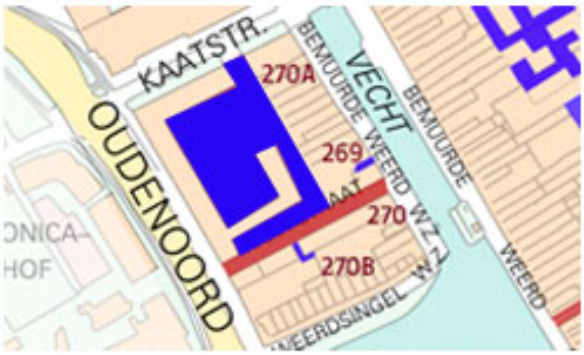
KAATSTR.
OUDENOORD
270A
269
270
270B
VECHT
BEMUURDE WEERD W
BEMUURDE
WEERD

Nummer, naam en datering	**270A *Elijnshof***
	>1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	locatie van de negentiende eeuwse Elijnshof, ook Spindershof genoemd naar de in dit gebied aanwezige lakenindustrie
Ligging	van Kaatstraat naar Raamstraat
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	afgesloten in 2020
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	parkeren, bergingen, achterdeuren
Historische bijzonderheden	- deze zijde van de Kaatstraat werd deel van de Korenschoof, de meelfabriek aan de overzijde van de Kaatstraat. De fabriek had er paardenstallen, een pakhuis, een kantoor op de hoek Bemuurde Weerd, later garages en een garagebedrijf; - het terrein is gesaneerd in de jaren 1970. Een bouwplan uit 1980 is gerealiseerd, een ontwerp van Architectenburo's Overhagen en Hermans in opdracht van toenmalig projectontwikkelaar en bouwbedrijf Lisman. Het is de bebouwing van winkels en woningen Bemuurde Weerd W.Z., hoek Kaatstraat 2-32, Kaatstraat 18-340, Oudenoord 7-217 en Raamstraat 2-128. Het hof werd parkeerterrein.
Overige opmerkingen	- met het bouwplan uit 1980 is een kans gemist om de nieuwbouw alzijdig een passende invulling te geven, horend bij de Bemuurde Weerd als deel van de historische binnenstad en een ontsluiting als de Raamstraat; - in 2020 is een merkwaardig lelijk afscheidingshek geplaatst tussen de Raamstraat en de Eijnshof; - voorstel ter overweging: parkeren zou ondergronds of elders moeten om een mooier binnenterrein te realiseren, desnoods door een deel van de bebouwing te slopen en nieuwe bebouwing toe te voegen.

270B

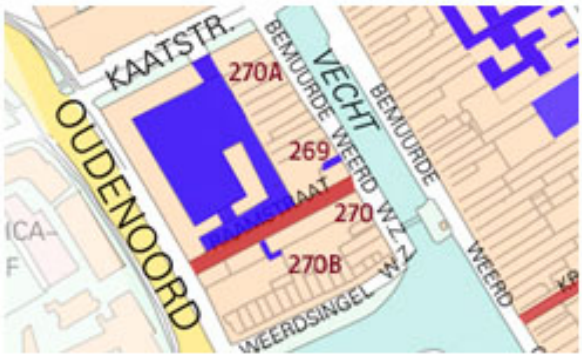
KAATSTR.
OUDENOORD
VECHT
BEMUURDE WEERD WZ
BEMUURDE
WEERD
270A
269
270
270B
WEERDSINGEL W

Nummer, naam en datering	**270B** >1980
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Raamstraat 19
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	nooduitgang voor Poppodium Ekko
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

271

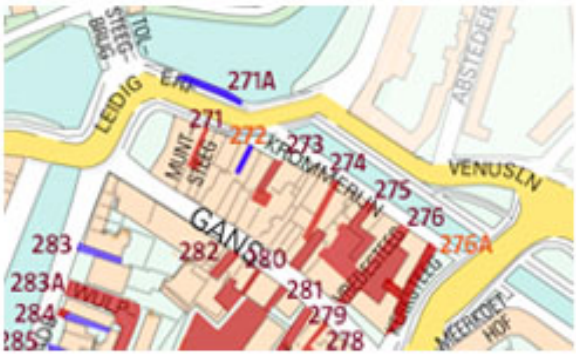
271A
271
272
273
274
275
276
276A
283
283A
284
282
280
281
279
278
GANS
VENUSLN
LEIDIG
MUNT-STEEG
KROMMERLN
WULP
MEERKOET HOF

Nummer, naam en datering	**271 Muntsteeg** <1832 en >2010
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	geen informatie gevonden
Ligging	Tolsteegsingel 55
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	afvalbakken aanpalende horeca, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- bij archeologisch onderzoek uit 2001 zijn bebouwingssporen uit de late Middeleeuwen gebleken (Archeologische Kroniek Provincie Utrecht 2000-2001); - in de Muntsteeg stonden 4 kleine huizen op de oostzijde. De bewoners hadden vele jaren vrij uitzicht, bebouwing achter de steegmuur op het Ledig Erf was al in 1956 gesloopt; - in het kader van de Structuurvisie Ledig Erf uit 1995 heeft de gemeente Utrecht bouwgrond op het Ledig Erf aan een ontwikkelaar verkocht, inclusief panden op de Gansstraat, een boerderij Oosterkade om herontwikkeld te worden en 2 huizen in de steeg; - DUIC op 5 november 2011: "*Met het nieuwbouwproject Ledig Erf krijgt de locatie na ruim 50 jaar eindelijk weer een bestemming. Tot de sloop in 1956 stond op deze plek een garage met benzinepomp. Daarna heeft het terrein dienst gedaan als festivallocatie en overloopparkeerplaats. De geplande bouw werd jaren lang vertraagd door bezwaren van omwonenden. Daarbij stond ondermeer de bouwhoogte ter discussie.*" - de steeg wordt begrensd door een in 2014 opgeleverd bouwplan, een ontwerp van AWG Architecten bOb van Reeth uit Antwerpen, met in totaal 43 appartementen/ woningen, 52 parkeerplaatsen en 2 horecaruimten.
Overige opmerkingen	- de stalling van afvalbakken detoneert in de steeg; - de afsluiting van de steeg was er tot de nieuwbouw uit 2014 nooit geweest, waarom nu wel?

271A

271A
271
272
273
274
275
276
276A
283
283A
284
282
280
281
279
278
LEIDIG
VENUSLN
GANS
MUNT-STEEG
KROMMERLN
ABSTEDER
MEERMINDET HOF

BEREN

Nummer, naam en datering	**271A** >1920
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Tolsteegsingel tegenover 55
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	omstreeks 1926 is de gehele situatie rond Tolsteeg vernieuwd, naar een ontwerp van de gemeentelijk architecten G. van der Gaast en J.I. Planjer: een nieuwe Tolsteegbrug, kademuren en als extra op de Tolsteegsingelzijde straatmeubilair in de vorm van een tramhokje en een trap naar een openbare toiletplaats op de werf. Het geheel is een rijksmonument
Overige opmerkingen	deze steeg is een slop te noemen, een voormalige toiletslop en in 2019-2021 in gebruik als huurplaats en startplaats voor staande surfers

272

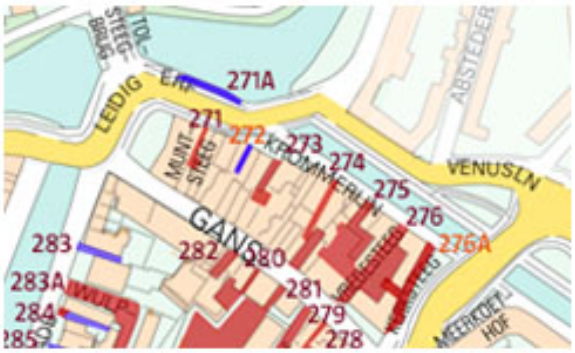
LEIDIG
271A
271
272
273
274
275
276
276A
283
282
280
283A
284
281
279
278
VENUSLN
GANS
WULP
MEERKOET
HOF

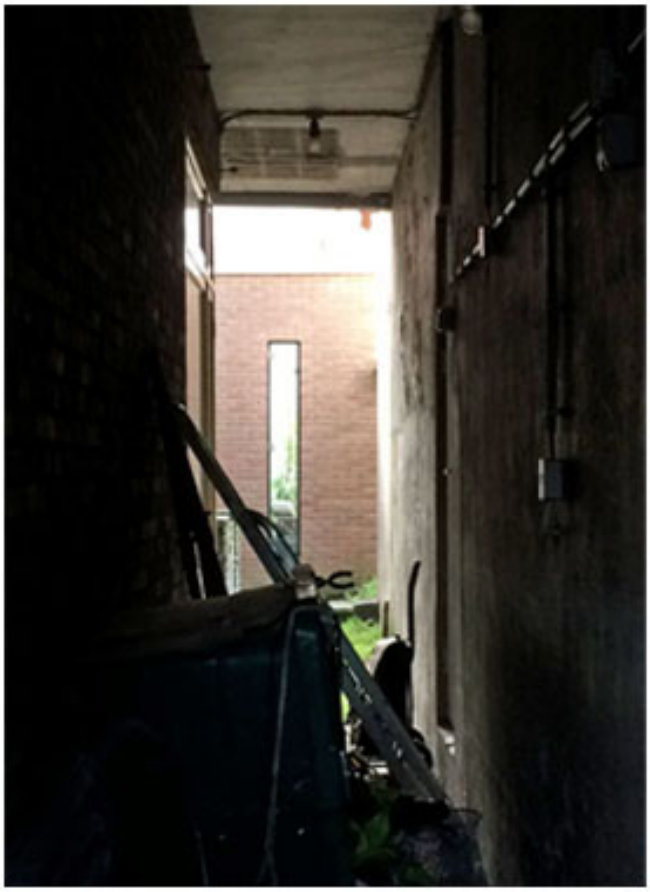

Nummer, naam en datering	***272 Nauwe Muntsteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Tolsteegsingel 52
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

273

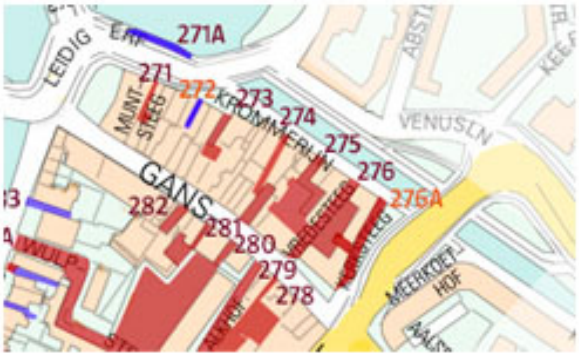
271A
271
272
273
274
275
276
276A
282
281
280
279
278
VENUSLN
GANS
MUNTSTEEG
KROMMEWERLN
MEERPOELHOF

Nummer, naam en datering	***273 Baarssteeg*** <1832 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	een oudere naam van de steeg is Vissersteeg, mogelijk dat daardoor de steeg in latere jaren genoemd werd naar een zoetwatervis
Ligging	van Tolsteegsingel 50 naar Krommerijn 1
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	11 woningen
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	de steeg is in 1988 veranderd door de sloop van de in 1927 opgeleverde gereformeerde Zuiderkerk. Vervolgens is op die locatie een bouwplan uit 1985-1987 gerealiseerd, ontwerp van Architectenburo Overhagen: 10 wooneenheden Krommerijn 1-11, 2-10
Overige opmerkingen	-

274

271A
271
272
273
274
275
276
276A
282
281
280
279
278
GANS
VENUSLN
MUNTSTEEG
KROMMEHUIN
MEERKOET
HOF

Nummer, naam en datering	**274 *Riviersteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	- wordt ook wel aangeduid als oude watersteeg (documentatie.org), een oudere naam was Wakkersteeg (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven); - de Riviersteeg was vroeger de enige steeg die vanaf de Gansstraat doorliep tot het water van de Kromme Rijn. Daarmee was de steeg van belang voor het blussen van branden, als wed voor transport van goederen over water en het gebruik van water van de Kromme Rijn voor andere doeleinden, zoals de was of drinkwater voor dieren (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven). De buurt had recht van overpad.
Ligging	van Krommerijn 16-32 naar Gansstraat 28-36
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	2
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	in de steeg stonden een zestal kleine huizen. Lange tijd ging de toegang Gansstraat naar de werkplaats van rijwielhandel R.van Ekeris, Gansstraat 36). De voormalige werkplaatsen zijn in 2017 omgebouwd voor wonen
Overige opmerkingen	voorstel ter overweging: overdag openstellen

275

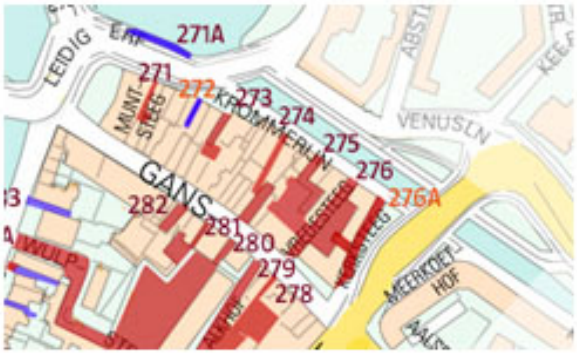
271A
271
272
273
274
275
276
276A
282
281
280
279
278
GANS
VENUSLN
MEERKOET
HOF

Nummer, naam en datering	**275** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	van Krommerijn 36-61 naar Vredesteeg
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	4
Overige functies	achterdeuren
Historische bijzonderheden	- op de Krommerijn stond tot 1986 het logement 't Oude Veerhuis uit 1920 (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven). Het werd in 1968 door brand getroffen (foto 1968 Het Utrechts Archief Beeldmateriaal nr126495). Het was tot die tijd als lompenpakhuis in gebruik. De oude bebouwing werd vervangen door een laagbouw bedrijfsloods; - in het kader van de Stadsvernieuwing is de bebouwing tussen deze steeg en de Vredessteeg (steeg 276) volledig vernieuwd. Gerealiseerd is een bouwplan uit 1983-1987 voor 6 gebouwen met één-en tweekamer-woningen.
Overige opmerkingen	- steeg 275 is verbonden met steeg 276, deze aansluiting is echter slecht uitgevoerd: de horizontale lijnen kennen vreemde sprongen om parkeren voor auto's mogelijk te maken en om bij voordeuren uit te komen, de niveau's sluiten niet op elkaar aan, het is een rommelig eindresultaat; - aanbeveling: deze steeg verdient meer Utrechtse kwaliteit.

276

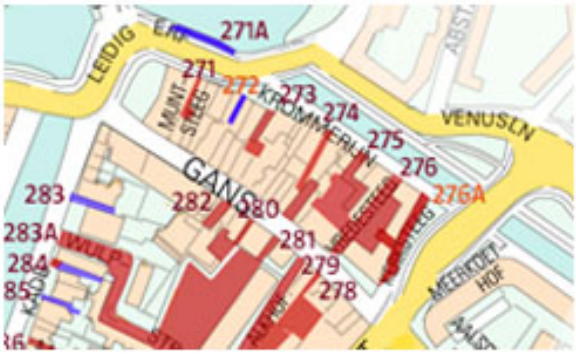
LEIDIG
271A
271
272
273
274
275
276
276A
283
283A
284
285
282
280
281
279
278
VENUSLN
KROMMERLN
GANS
MUNT STEEG
WULP
MEERTENS-HOF

Nummer, naam en datering	**276 Vredesteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de Vredesteeg dankt mogelijk haar naam aan de omstandigheid dat ze aan de veilige kant van de poort (toenmalige Ganspoort) en de wal lag
Ligging	van Krommerijn 61-70 naar Gansstraat 44-4
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	9
Overige functies	parkeerplaats
Historische bijzonderheden	de Vredesteeg liep achter de wal die aansloot op de vroegere Ganspoort, de poort waarmee de Tolsteeg zich kon afsluiten. De omwalling diende het gebied ter weerszijden van de Vaartsche Rijn te beschermen. De Ganspoort heeft de Tolsteeg haar latere naam gegeven, in 1891 werd het de Gansstraat genoemd (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven); - de steeg kent vrijwel geheel nieuwe bebouwing, zie steeg 275.
Overige opmerkingen	- bij steeg 275 is de slecht uitgevoerde verbinding van de stegen ook al beschreven; - voorstel ter overweging: in samenhang met een ander parkeerbeleid, ruimte voor fietsen en een betere aansluiting tussen steeg 275 en 276 er een mooiere steeg van maken.

276A

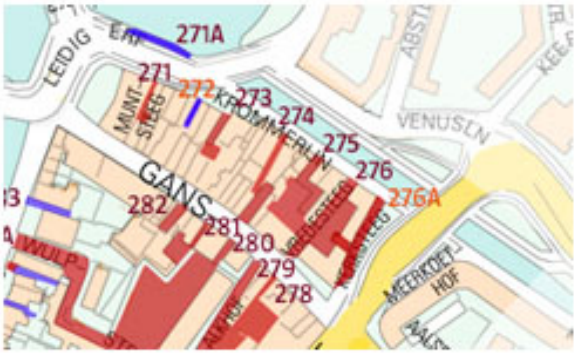
271A
271
272
273
274
275
276
276A
282
281
280
279
278
GANS
VENUSLN
MUNTSTEEG
KROMMERLIN
MEERKOET
HOF
WULP

Nummer, naam en datering	**276A Kerksteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar de voormalige R.K. Schuilkerk in boerderij Bras op de Abstederdijk. De steeg sloot aan op een voormalig wed, een doorwaadbare plaats, in de Kromme Rijn. Na 1629 kwam er een houten loopbrug over het water (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven)
Ligging	van Krommerijn naar Gansstraat 50
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	toegang tot Vredessteeg
Historische bijzonderheden	- op de westzijde stond een rijtje kleine huizen van J. Hardebol uit 1865. De Kerksteeg werd al eind jaren 1920 verbreed met nieuwere bebouwing op de Oostzijde (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven); - in 1968 is de Albatrosbrug en -straat gerealiseerd als verkeersverbinding over de Kromme Rijn, de steeg verloor daardoor haar karakter; - recenter is de steeg qua aanzien veranderd door realisatie van een bouwplan 1984-1986, opdrachtgver Woningstichting SSH met 33 wooneenheden Krommerijn, en een bouwplan 1991, nieuwbouw kantoor- en bedrijfs-ruimte en 12 woningen tussen de Vredesteeg en Kerksteeg.
Overige opmerkingen	-

277

281
280
279
278
277
STRAAT
STRAAT
STRAAT
MEERKOET HOF
AALSCHELVER HOF
ODIEVAARS HOF
GRUTTOSTR

Nummer, naam en datering	**277 Martinushof** >1880
Naambord	afwezig (wel bord Gansstraat)
Naamsverklaring	vernoeming naar Sint Maarten, de heilige Martinus van Tours
Ligging	Gansstraat 87-133
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	24
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	het hof met een dubbele rij vrijwoningen, aan de ene zijde 8 en de andere zijde 12, is gerealiseerd in 1884 in opdracht van het Rooms-Katholieke Armbestuur. De grond had het bestuur verkregen door een erfenis van Willem de Kock, voormalig eigenaar van brouwerij 'De Boog', zie steeg 167. Aansluitende hoekbebouwing met de Gansstraat is later in een soortgelijke bouwstijl opgeleverd
Overige opmerkingen	-

278

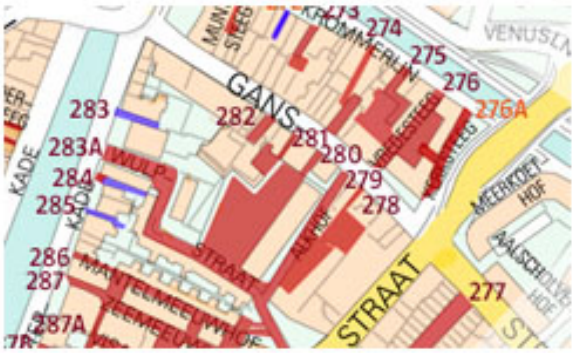
GANS
STRAAT
STRAAT
283
283A
284
285
286
287
287A
282
281
280
279
278
277
276
276A
275
274
KADE
WULP
MEERKOET
HOF

Nummer, naam en datering	**278 *Vredeplaats*** <1832 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	herleid naar de naam van de Vredesteeg
Ligging	Gansstraat 59-61 naar Alkhof
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	-
Overige functies	tuin, speeltuin
Historische bijzonderheden	jarenlang leidde de doorgang vanaf de Gansstraat naar het binnenterrein van containerbedrijf Fa. Gebr. Kamerbeek (HUA collectie beeldmateriaal 56904). Met plannen uit de periode Stadsvernieuwing is het terrein eind jaren 1980 gesaneerd, zijn bedrijfsgebouwen gesloopt en heeft het hof de huidige functie met tuin, speelplaats en aansluitende woningbouw gekregen, zie de Alkhof (steeg 279)
Overige opmerkingen	-

279

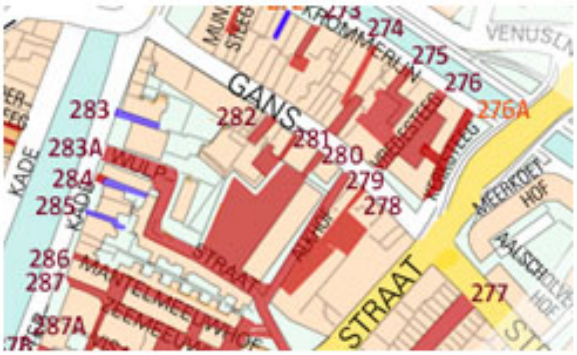
GANS
STRAAT
STRAAT
283
283A
284
285
286
287
287A
282
281
280
279
278
277
276
276A
275
274
273
KADE
WULP
MEERKOET
HOF
AALSCHOLVER
HOF

Nummer, naam en datering	**279 Alkhof** <1832 en >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	Watervogelbuurt, zeevogel die alleen aan land komt om te broeden; een in de jaren 1990 nieuwe naamgeving voor dit voormalige schoolplein
Ligging	van Gansstraat 53-57 naar Wulpstraat t.o. 37 en de Vredesplaats
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7
Overige functies	voormalige schoolplein met schoolgebouw en op de Gansstraat de monumentale poort naar de voormalige St. Geerteschool. Het schoolgebouw is een bedrijfsverzamelgebouw geworden voor zelfstandigen en kleine bedrijven
Historische bijzonderheden	- tot 1903 stond op de locatie een boerderij met achterliggend erf tot de Wulpstraat; - in 1903 is de St. Geerteschool gerealiseerd, later R.K. Scholengemeenschap voor MAVO/LEAO en na 1980 buurtgebouw. De schoolpoort staat naast de voormalige dienstwoning van het schoolhoofd Gansstraat 53 en was de locatie van de vroegere toegang naar het erf; - eind jaren 1980 is tegenover de school het terrein van het containerbedrijf voor bouw- en sloopafval Kamerbeek gesaneerd; - met plannen uit de periode Stadsvernieuwing eind jaren 1980 is het schoolgebouw gerenoveerd en zijn aan de overzijde van de school woningen gerealiseerd.
Overige opmerkingen	-

280

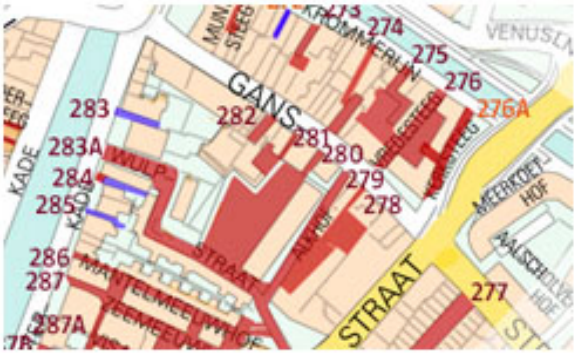
GANS
STRAAT
STRAAT
283
283A
284
285
286
287
287A
282
281
280
279
278
277
276
276A
275
274

Nummer, naam en datering	**280 *Gerrit de Bruijnsteeg***
	>1800 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	Gerrit de Bruijn (1778-1858) kwam hier als groenten kweker rond 1800 en legde de basis naar de veeteelt voor volgende generaties boerenfamilie De Bruin
Ligging	van Gansstraat 51-53 naar Wulpstraat t.o. 27
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	achteruitgang tuinen en toegang tot park
Historische bijzonderheden	- de steeg gaf tussen 1800-1972 toegang tot de boerderij van vier generaties familie De Bruijn (later Bruin). Het erf liep van Gansstraat 51 tot de huidige Wulpstraat (steeg 283A). De boerderij werd in 1888 uitgebreid met een nieuwe en zeer moderne koestal, geschikt voor 50 koeien. Aansluitend kwamen nieuwe bedrijfspanden voor de verwerking van melk tot (slag)room, boter, kaas en zowel losse melk als flessen melk. De boerderij had ook paarden, fokzeugen, schapen, mestvarkens en pluimvee en ruimte voor hooibergen. In 1891 is het achterhuis aangebouwd met daarin een winkel. Producten werden verkocht onder de naam Melk-Inrichting "De Concurrent", een als hygiënische modelboerderij bekend staand bedrijf. Melkproducten werden aan huis verkocht terwijl ook diverse melkverkopers hun wijk in de stad hadden. Een tweede boerderij van de familie, de in 1909 gekochte 'Helena Hoeve' Gansstraat 62, werd ca. 1964 gesloopt voor de Albatrosstraat en een brug over de Kromme Rijn (C.J.M.(Kees) de Bruin 2020; Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven 2019; foto 1938 HUA84826); - de gemeente kocht Gansstraat 51 met bijbehorende gronden en opstallen in 1972. Tot in de jaren 1980 stond de koestal er nog en andere bijgebouwen, in gebruik als kleine opslag- en bedrijfsruimten. In de jaren 1990 is in het kader van de Stadsvernieuwing het gebied achter Gansstraat 51 gesaneerd en ingericht als buurtpark. Het pand Gansstraat 51, voor- en achterhuis, is omgebouwd naar kleine wooneenheden voor Woningstichting SSH.
Overige opmerkingen	de boerderij was tot eind jaren 1950 in bedrijf met in de winter nog 40 koeien op stal! Nu zijn zowel de steeg als het park aan een opknapbeurt toe. Mogelijk dat het scheidingshek in de steeg daarbij verwijderd kan worden. De bijzondere historie van de locatie zou beter bekend gemaakt mogen worden.

281

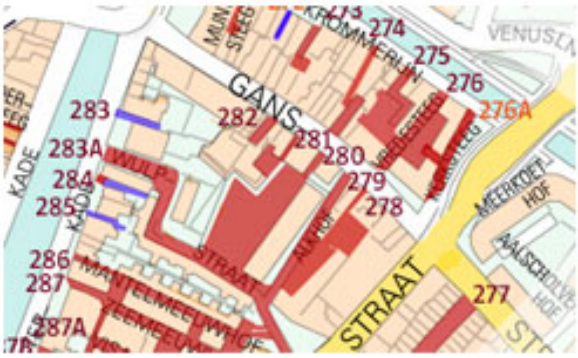
GANS
STRAAT
STRAAT
KROMMERUM
VENUSLAAN
MEERKOET HOF
AALSCHOLVER HOF
WULP
ALTHOF
MANTELMEEUWHOF
273
274
275
276
276A
277
278
279
280
281
282
283
283A
284
285
286
287
287A

DE STRAAT HAND NL

Nummer, naam en datering	**281 *Brinkenhofje*** <1832 en >1980
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Gansstraat 29-47
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	7, verschillende met meer wooneenheden
Overige functies	geen
Historische bijzonderheden	op dit voormalige hof stonden tot in de jaren 1980 een rijtje kleine bedrijfsgebouwen. Van oorsprong waren het 11 kleine huizen Gansstraat 31-49 met een mansardekap die in later jaren naar een bedrijfsfunctie omgebouwd waren (situatietekening 1982). In de periode Stadsvernieuwing is het pand Gansstraat 29 gesloopt inclusief alle achterliggende bebouwing. Een nieuw bouwplan uit 1985-1987 is door opdrachtgever Woningstichting SSH gerealiseerd voor huisvesting van studenten inclusief een aantal huizen op het hof
Overige opmerkingen	de bewoners waren in 2018 ontevreden met het uitzicht op hun steeg. Met hulp van de SSH heeft De Strakke Hand een fraai uitzicht aangebracht van een ganzenvlucht

282

SINGEL
GANS
LEIDIG
MUNT
KROMMERUIN
LADDER
STEEG
SINGEL
STEEG
KADE
WULP
271A
271
272
273
274
275
282
283
283A
284
285
286
291
292
290
280
279
278

15

Nummer, naam en datering	**282 *Nieuwe Steeg*** >1900
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	-
Ligging	Gansstraat 15-25
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de drukkerij op Gansstraat 15 bestaat niet meer en het achter liggende bedrijfsgebouw heeft een nieuwe functie als kinderdagverblijf gekregen, bereikbaar via de steeg
Overige opmerkingen	een fietsenstalling ontbreekt

283

271A
271
272
273
274
275
SINGEL
LEIDIG
MUNT-
STEEG
KROMMERUIN
GANS
LADDER-
STEEG
292
283
282
291
SINGEL-
STEEG
283A
281
280
WIJNPAD
284
279
KADE
285
278
290
KROON-
STEEG
286
STRAAT
ALKHOF

Nummer, naam en datering	**283** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Oosterkade 4-6
Soort steeg	achterom, doodlopend op boerenerf
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	de naar het achterterrein van Oosterkade 5 leidende steeg is al lang afgesloten. Het was lang de toegang naar een brandstoffenhandel. Oosterkade 6 is een zeventiende eeuwse stadsboerderij en was in 1992 nog eigendom van het gemeentelijk Woningbedrijf. In het kader van de Structuurvisie Ledig Erf uit 1995 werd de boerderij aan een ontwikkelaar verkocht, inclusief bijbehorende grond en panden op de Gansstraat en Ledig Erf om herontwikkeld te worden, zie steeg 271. De boerderij is gerestaureerd tussen 1998 en 2000
Overige opmerkingen	-

283A

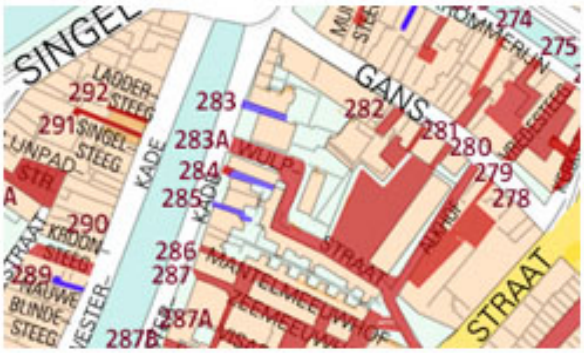
SINGEL
GANS
STRAAT
STRAAT
KADE
LADDER-STEEG
SINGEL-STEEG
KROON-STEEG
NAUWE BLINDE-STEEG
WULP
MANTELMEELUWHOF
274
275
282
281
280
279
278
292
291
290
289
283
283A
284
285
286
287
287A
287B

Nummer, naam en datering	**283A Wulpstraat** >1930
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	vernoemd naar een vogel van de steltloperssoort
Ligging	van Oosterkade 7-10 naar Albatrosstraat 17-25
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	22
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- dit deel van de voormalige Keisteeg heet sinds 1938 Wulpstraat. De straat kon aangelegd worden na de sloop van de fabrieksgebouwen en loodsen die voorheen tot een lakmoesfabriek hoorden, zie steeg 285, en tot 1938 in gebruik waren als gemeentewerf; - de Wulpstraat ontsluit sinds 1938 het nieuwe hof van de *Fundatie van Maria van Pallaes,* 22 woningen gebouwd in de stijl van de Delftse School. De straat is later doorgetrokken naar de Albatrosstraat; - de Wulpstraat ontsluit vanaf de Albatrosstraat het 'Hof van Ravenna', inclusief een entree naar de parkeerkelder, zie steeg 286; - het hoekpand met de Albatrosstraat is in 2016-2017 gerealiseerd na de sloop van de voormalige R.K. Martinus kleuterschool.
Overige opmerkingen	-

284

SINGEL
LEIDIG EIND
271A
271
272
273
274
GANS
280
281
279
278
282
283
283A
284
285
286
291
292
290
LADDER-STEEG
SINGEL-STEEG
LIJNPAD-STR
KADE
WULP
KROON-STEEG

Nummer, naam en datering	**284 *Stijfselsteeg*** ca 1870
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	voormalige locatie van een stijfselfabriek
Ligging	Oosterkade 10-11
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar tot gesmeed hek
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang tot kinderdagverblijf en toegang tot bedrijfsruimte achter Oosterkade 10
Historische bijzonderheden	- in 1756 begon Wijnand Koopman sr. op deze locatie met achterliggend terrein een lakmoes- en later ook een stijfselfabriek. Daarmee werd de fabriek de naamgever van de steeg. De gemeente kocht het fabrieksterrein en vestigde er van 1815 tot 1933 een gemeentewerf. Deze steeg, met aan weerszijden door de gemeente overgenomen kleine huizen, was de toegang. Na aanleg van de Lakmoessteeg (steeg 285) rond 1870, kreeg deze steeg de naam Stijfselsteeg; - de naam Stijfselsteeg is in oktober 1933 voor officieel gebruik vervallen verklaard; - na de bouw van de panden Oosterkade 11 en 12, een bouwplan uit 1938, resteert een smal slop.
Overige opmerkingen	-

285

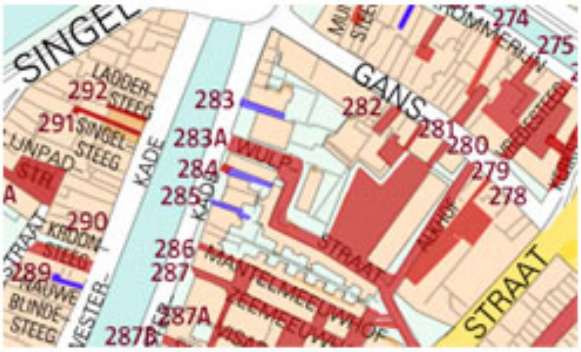
SINGEL
GANS
STRAAT
STRAAT
LADDER-STEEG
SINGEL-STEEG
KADE
WULP
KROOM-STEEG
MANTELMEEUWHOF
ZEEMEEUWHOF
274
275
282
281
280
279
278
283
283A
284
285
286
287
287A
287B
290
291
292
289

Nummer, naam en datering	**285 *Lakmoessteeg*** ca. 1870
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	voormalige locatie van een lakmoesfabriek
Ligging	Oosterkade 12-13
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- in 1756 begon Wijnand Koopman sr. op deze locatie met achterliggend terrein een lakmoes- en later ook een stijfselfabriek. Lakmoes is een natuurlijke kleurstof, geschikt om bijvoorbeeld de was witter te laten lijken. Met stijfsel kon dezelfde markt bediend worden. De Gebr. Koopman verkochten het fabrieksterrein met gebouwen en bedrijfswoningen rond 1815 aan de gemeente. Het terrein werd de gemeentewerf tot 1938; - omstreeks 1870 werden na de sloop van een bedrijfswoning aan een nieuw aangelegde steeg, dwars op de kade, vier kleine huizen gebouwd. Deze steeg kreeg de naam Lakmoessteeg. De naam Lakmoessteeg is in oktober 1933 voor officieel gebuik vervallen verklaard; - na de bouw van de panden Oosterkade 11 en 12, naar een bouwplan uit 1938, resteert een smalle achterom.
Overige opmerkingen	-

286

290
KROON-
STEEG
289
NAUWE
BLINDE-
STEEG
JEREMIESTR.
WESTER-
STRAAT
286
287
287A
287B
287C
288
GOO
STEEG
PELIKAA
STRAAT
LBATROS-

Nummer, naam en datering	**286 Mantelmeeuwhof** >1950 en >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de nieuwe stegen, ook 287 en 287A-C, zijn in 2009 door de straatnamencommissie naar zeevogels genoemd, de nabijheid van het water van de Vaartsche Rijn zal daar mee te maken hebben en mogelijk de al bestaande Wulpstraat in deze buurt
Ligging	van Oosterkade 15-15a naar Wulpstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	10
Overige functies	speelplaats
Historische bijzonderheden	- was voorheen met een bedrijfsdoorgang de achterom van Oosterkade 15 naar een bedrijfsterrein van aannemersbedrijf Jos van der Linden. De achterom was in latere jaren al doorgetrokken naar de Albatrosstraat; - het terrein is volledig herbestemd voor een nieuw gebouwd complex 'Hof van Ravenna' naar een bouwplan uit 1998, opdrachtgever Bouwmaatschappij Niron, architect Wytze Patijn van Kuiper Compagnons; - het was de insteek om het succes van de binnenstad ook buiten de singels door te trekken. De Vaartsche Rijn als verlengstuk van de Oudegracht en achterliggend een aan de binnenstad gerelateerd verkavelingspatroon van grote, diepe percelen met forse bebouwing aan het water en door de tijd heen volgebouwde achterterreinen, afgewisseld met binnenhoven, ontsloten door stegen. Door bezwaren in de omgeving is het plan lang opgehouden (Mascha van Dam, Post Planjer, nr. 52 Juni 2008); - in 2004 is het Van der Lindenterrein ontdaan van bouwvallen. Bij grondwerkzaamheden ontdekten arbeiders de restanten van twee middeleeuwse pottenbakkersovens; - het complex 'Hof van Ravenna' is gerealiseerd in 2008-2009 met een parkeersouterrain, ook voor fietsen, en op het dek nieuwe stegen met 14 appartementen en 45 woningen.
Overige opmerkingen	de stegen zijn eigendom van de Vereniging van Eigenaren. Zij hebben in 2017 besloten de vrije doorgang te hinderen voor fietsen door de plaatsing van lage toegangshekken

287

290
289
286
287
287A
287B
287C
288
STRAAT
WESTER-
STEEG
PELIKAAN

Nummer, naam en datering	**287 Zeemeeuwhof** <1832 en >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de nieuwe stegen zijn door de straatnamencommissie naar zeevogels genoemd
Ligging	van Oosterkade 15a-18 naar Wulpstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	10
Overige functies	speelplaats, tuin
Historische bijzonderheden	- op deze locatie lag tot 2009 de Weidesteeg of Wijdesteeg, leidend naar kleine huizen, opslagloodsen en bedrijfsgebouwen, tot 1942 o.a. in gebruik bij Mosterdfabriek Van Rijn. Een groot gebied inclusief de resterende bebouwing kwam in gebruik bij aannemer Van der Linden, met als kantoor- en woonadres eerste Oosterkade 23 en later Oosterkade 14-15. Van der Linden handelde ook in zand en grind. Het geheel is gesloopt in 2004; - zie steeg 286.
Overige opmerkingen	-

287A

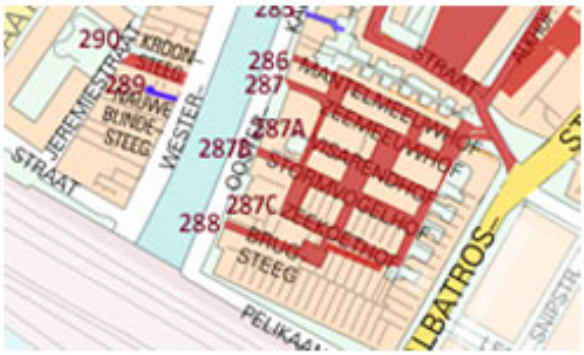
290
KROON-
STEEG
289
BLINDE
STEEG
WESTER-
STRAAT
JEREMIESTR.
286
287
287A
287B
287C
288
BRUG-
STEEG
PELIKAAN
ALBATROS

Nummer, naam en datering	**287A Visarendhof** >1950 en >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de nieuwe stegen zijn door de straatnamencommissie naar zeevogels genoemd
Ligging	tussen Zeemeeuwenhof en Stormvogelhof
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	10
Overige functies	speelplaats, tuin
Historische bijzonderheden	zie steeg 286
Overige opmerkingen	-

287B

290
289
286
287
287A
287B
287C
288
KROON-
STEEG
JEREMIESTR.
WESTER-
STRAAT
STEEG
PELIKAAN
ALBATROS

Nummer, naam en datering	**287B Stormvogelhof** >1950 en >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de nieuwe stegen zijn door de straatnamencommissie naar zeevogels genoemd
Ligging	tussen Oosterkade 21-23 en Albatrosstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	8
Overige functies	speelplaats, tuin
Historische bijzonderheden	zie steeg 286
Overige opmerkingen	-

287C

290
289
286
287
287A
287B
287C
288
JEREMESTRAAT
WESTERSTRAAT
KROON
BLINDE STEEG
BRUG STEEG
ALBATROS

Nummer, naam en datering	**287C Zeekoethof** >1950 en >1990
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de nieuwe stegen zijn door de straatnamencommissie naar zeevogels genoemd
Ligging	tussen Oosterkade en Albatrosstraat
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	5
Overige functies	speelplaats, tuin
Historische bijzonderheden	zie steeg 286
Overige opmerkingen	-

288

290
KROON
289
JEREMIESTR
WESTER-
STRAAT
286
287
287A
287B
287C
288
STEEG
PELIKAAN

Nummer, naam en datering	**288 Brugsteeg** <1832 en >2010
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar een vroegere vaste brug, de Hoge Brug, over de Vaartsche Rijn. Deze brug lag in het verlengde van de steeg (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven; Oude kaarten van de stad)
Ligging	Oosterkade 28-29
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar, eigen terrein
aantal deuren woningen	14
Overige functies	geen
Historische bijzonderheden	- vroeger liep dit slop naar een boerenerf, later werd dit een bedrijfsterrein met loodsen en een garagebedrijf; - de steeg leidt nu naar een geheel vernieuwde bebouwing. In 2010 startte de verbouwing van het bedrijfspand Oosterkade 29 naar restaurant en de verbouwing van de achterbouw tot een blok met kleine appartementen. Vervolgens is in 2016 een bouwplan naar een ontwerp van Laila Ghait Architecten uit 2013-2015 uitgevoerd, sloop van de achterbouw, loodsen en garagepand achter Oosterkade 28 en de bouw van 11 woningen.
Overige opmerkingen	- tussen de Brugsteeg en steeg 287C (Hof van Ravenna) is direct contact mogelijk, maar een erfafscheiding voorkomt ander verkeer; - langzaamaan staat de stad weer nieuwe gebieden toe met 'gemengde' functies of ontwerpt ze zelf. Dit na een decennialang gebod tot planologische functiescheiding, gehandhaafd met stringente bepalingen uit de Hinderwet; - in dit gebied zaten in de panden op de Oosterkade van oudsher andere functies, waaronder tot in het huidige milennium een aantal garagebedrijven. In korte tijd is van een aantal panden de functie omgebouwd naar hippe horeca met werkplekken en terrassen op de plaats van de voorheen bij de tijdgeest passende geadoreerde auto. En dat blijkt goed te passen in de garagepanden uit de jaren 1930-1950.

289

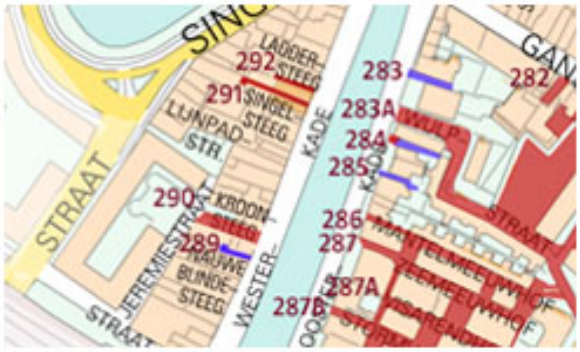
SINGEL
LAGER-STEEG
292
291
SINGEL-STEEG
LIJNPAD-STR.
STRAAT
KADE
283
282
283A
284
285
290
KROON-STEEG
289
286
287
287A
287B
JEREMIESTRAAT
RAUWE BLINDE-STEEG
WESTER-
STRAAT

Marley
Kid
Brain
Marley

Nummer, naam en datering	**289 Nauwe Blindesteeg** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	een smalle doodlopende steeg
Ligging	Westerkade 26-27
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	de steeg wordt als fietsenstalling en opslagplaats van vuilnis gebruikt
Historische bijzonderheden	op de kadastrale kaart uit 1832 komt de steeg uit op de achterliggende Jeremiesteeg. De steeg was nauw, maar niet blind. Op de steeg stonden twee kleine huizen op de zuidzijde, op de noordzijde kwamen na 1870 nog 4 kleine huizen op de plaats van een boerderij en hooiberg. Het achterste deel van de Jeremiesteeg werd bebouwd en dat sloot de steeg af tot een slop
Overige opmerkingen	-

290

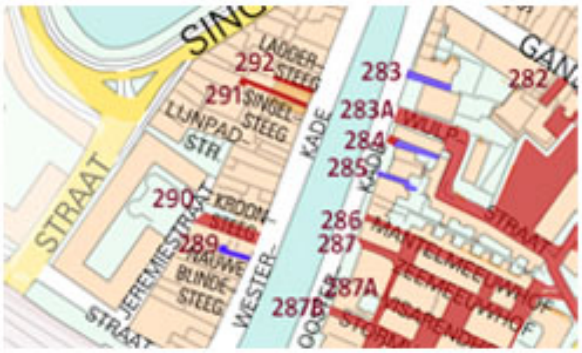
292
291
290
289
283
283A
284
285
286
287
287A
287B
LADDER-STEEG
SINGEL-STEEG
LIJNPAD-STR.
KROON-STEEG
NAUWE BLINDE-STEEG
KADE
STRAAT
JEREMIESTRAAT
WESTER-
MUUR
MANTELMEEUWHOF
STRAAT

P

Nummer, naam en datering	**290 Kroonsteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	genoemd naar logement 'De Kroon', vroeger op de Westerkade (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	van Westerkade 24-26 naar Jeremiestraat 10-14
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	2
Overige functies	parkeerterrein en toegang tot parkeerplaatsen
Historische bijzonderheden	- aanvankelijk ging de steeg over in de Jeremiestraat met de rug aan rug woningen op de daarop uitkomende Lijnpad-, Rijn- en Covelsteeg. Die stegen waren er al in 1832 en in de twintigste eeuw waren het de verbindingen naar de Bleekstraat; - dit gehele gebied van de Vaartsebuurt is grotendeels gesaneerd in de Stadsvernieuwing in de vroege jaren 1980. De Rijn- en Covelsteeg kwamen niet terug; - de aansluitende zijde van de Kroonsteeg is meegenomen met de realisatie van het project 'woningcomplex Vaartsebuurt', een in opdracht van Stichting Wonen 2000 rond 1983 gerealiseerd bouwplan voor sociale woningbouw, een ontwerp van architect Andries van Wijngaarden uit Rotterdam. Nieuwbouw kwam aan weerszijden van de Bleekstraat. De Kroonsteeg kreeg aan één zijde parkeerhavens en op de andere zijde een appartementenblok waarvan de plint voor parkeren van auto's is bestemd. De daardoor 'doodse' steeg komt echter uit op het hof Jeremiestraat met daarin opgenomen een kinderspeelplaats.
Overige opmerkingen	op termijn een andere plaats vinden voor het parkeren van auto's

290A

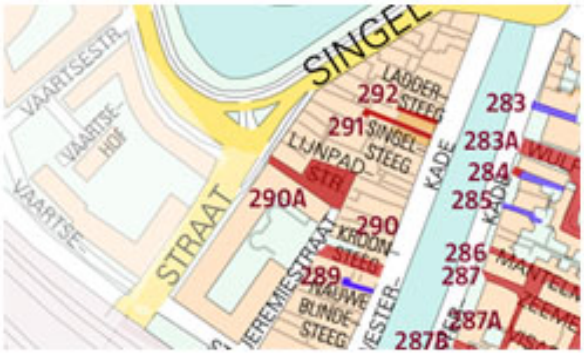
SINGEL
VAARTSESTR.
VAARTSE-HOF
VAARTSE-
292
LADDER-STEEG
291
SINGEL-STEEG
LIJNPAD
STR.
290A
STRAAT
290
KROON-STEEG
289
NAUWE BUNDE-STEEG
283
283A
284
285
286
287
287A
287B
KADE

Nummer, naam en datering	**290A Lijnpadstraat** <1832
Naambord	ja
Naamsverklaring	een eerste weg met de naam Lijnpad liep al in de vijftiende eeuw van Tolsteeg richting het noordwesten, de grondgebieden met de naam Oog in Al. Op de oudste op basis van inmetingen tot stand gekomen kaart van Utrecht door Van Deventer uit 1565 staat het Lijnpad ingetekend (collectie Universiteit Utrecht). Lijnpad is waarschijnlijk afgeleid van lijndraaiers, touwmakers. De gronden ten oosten van Utrecht kregen ook de naam Lijnpad
Ligging	Bleekstraat 11/Catharijnesingel 117 naar Jeremiestraat
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	-
Overige functies	parkeerhof
Historische bijzonderheden	- op kaarten uit 1850-1859 is voor het eerst bebouwing ter hoogte van de Bleekstraat hoek Lijnpadstraat te zien (HUA214033, HUA222330). Niet lang daarna is er de naam Lijnpadsteeg met ook bebouwing tot het spoor aan de parallel lopende Rijn-, Covelsteeg en de Veer-, Lek- en Vaartschestraat (HUA214039); - het gehele gebied van de Vaartsebuurt is grotendeels gesaneerd in de Stadsvernieuwing in de vroege jaren 1980. De Rijn- en Covelsteeg kwamen niet terug; - in opdracht van Stichting Wonen 2000 is rond 1983 aan de westzijde het bouwplan voor sociale woningbouw 'woningcomplex Vaartsebuurt' gerealiseerd. Een ontwerp van architect Andries van Wijngaarden uit Rotterdam. Sindsdien komt de Lijnpadstraat uit op een parkeerhof.
Overige opmerkingen	-

291

STERRENBURG
SINGEL
LEIDIG
271
MUNT-
STRAAT
LADDER-
STEEG
292
291
SINGEL
STEEG
LIJNPAD-
STR
KADE
283
283A
284
285
MULP
282
290
KROON

Nummer, naam en datering	**291 Singelsteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	de steeg liep vroeger door tot de Catharijnesingel
Ligging	Westerkade 10-11
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	bedrijf
Historische bijzonderheden	- de steeg is verrassend diep en grotendeels authentiek gebleven met panden die van een bedrijfsfunctie naar een woonfunctie zijn omgebouwd. In 2008 is een achterpand van Westerkade 11/12 gesloopt, een voormalige sambalfabriekje en daarbij zijn molenstenen van een achttiende eeuwse rosmolen aangetroffen (Peter Sprangers, Historische Kring Tolsteeg-Hoograven; www.molendatabase Grutterij van Gijsbertus van Kooten); - een dwarssteeg op het einde leidt naar nieuwbouw uit 2009-2010 naar een ontwerp van Lukas de Jong architectuur, een bedrijfsruimte met 3 woningen; - de achterzijde van de steeg loopt dood op panden Catharijnesingel.
Overige opmerkingen	een steeg waar net als in veel andere stegen de ruimte voor een fietsenstalling ontbreekt

292

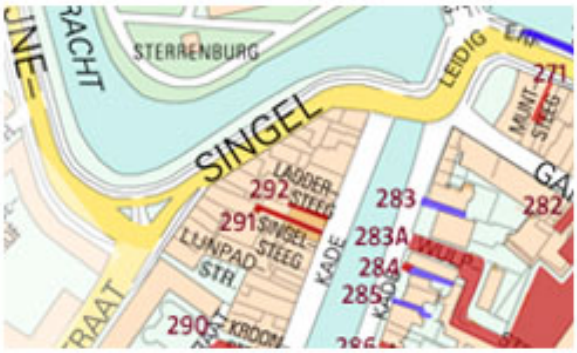
STERRENBURG
SINGEL
LEIDIG
271
MUNT-
STEEG
LADDER-
STEEG
292
283
282
291
SINGEL-
STEEG
LIJNPAD
STR
KADE
283A
284
285
290
KROOM

Laddersteeg

Nummer, naam en datering	**292 Laddersteeg** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	waarschijnlijk vernoemd naar de brandladders die er tot 1905 in een ladderrek werden bewaard (Cees Druppel, door de straten van Utrecht, 1998)
Ligging	Westerkade 9-10
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	2
Overige functies	achteruitgang van, het sinds 2019 voormalig Fotovaklaboratorium, Catharijnesingel 125-126
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

293

BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297A
STADSBUITENG
WITTEVROU
STEVEN BUITENDIJKPLEIN

Nummer, naam en datering	**293** <1832 en >2000
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Biltstraat 9-19
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	4
Overige functies	nooduitgang sportschool, fietsen en afvalcontainer
Historische bijzonderheden	de steeg is op de zijde van Biltstraat 19 geheel vernieuwd met de realisatie van een bouwplan uit 2008-2009, ontwerp en uitvoering Urbanizer Aannemers & Architecten
Overige opmerkingen	-

294

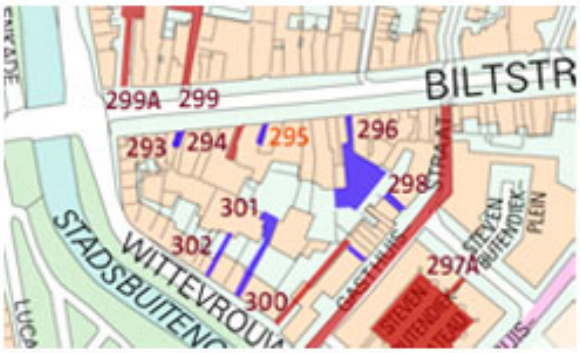
299A
299
BILTSTR
293
294
295
296
298
301
302
300
297A
STEVEN BUITENDIJKPLEIN

Nummer, naam en datering	**294** <1832 en >1930
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Biltstraat 25-29
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	nooduitgangen aanpalend restaurant, garagedeur, fietsenstalling, afvalcontainers
Historische bijzonderheden	- de steeg liep in de negentiende eeuw door tot de Wittevrouwensingel; - in 1938 is het pand op het einde van de steeg gerealiseerd, een machinale kistenmakerij en rouwremise voor de voormalige N.V. Utrechtsche Begrafenis Vereeniging met een kantoor op Biltstraat 25. Deze bestemming heeft het rond 2005 verloren. Nu is het een garage met bovenwoning en het kantoor is verbouwd tot appartementen.
Overige opmerkingen	-

295

BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297A
STADSBUITENG
WITTEVROU
STEVEN
BUITENDIJK-
PLEIN

STONE

Nummer, naam en datering	**295** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Biltstraat 31-33
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	deur leidt naar trappenhuis van naastliggende bovenhuis Biltstraat 33
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

296

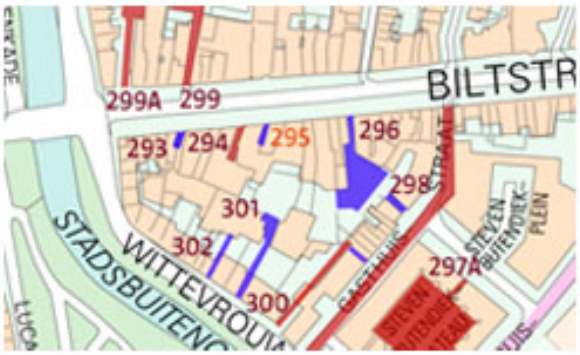
299A
299
BILTSTR
293
294
295
296
298
301
302
300
297A
STADSBUITEN
WITTEVROU
STEVEN BUITENDIJK PLEIN

Nummer, naam en datering	**296** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Biltstraat 43-45
Soort steeg	achterom met parkeerhof
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	8
Overige functies	garagedeur, deuren naar aanpalende erven, fietsenstalling, afvalcontainers, 11 autoplaatsen, bezorgbrommers
Historische bijzonderheden	- de steeg liep met een haakse bocht naar de Wittevrouwensingel, in 1859 stonden er 14 huizen; - tussen de Biltstraat en de Wittevouwensingel kwam in 1893 op de plaats van de huizen de Singelkerk te staan, daarna bleven stegen 296 en 301 over.
Overige opmerkingen	-

297

BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN-
STEVEN BUITENDIJK-PLEIN
KRUIS

Nummer, naam en datering	**297 Gasthuisstraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	- twee gasthuizen hebben er gelegen, het Kruisgasthuis tussen de Gasthuisstraat en de Kruisstraat en het kleinere St. Marthagasthuis westelijk van de Gasthuisstraat; - tot 1950 de Gasthuissteeg genoemd.
Ligging	van Biltstraat naar Wittevrouwensingel
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	openbare straat met alle straatfaciliteiten
Historische bijzonderheden	- in de steeg staan aan de zijde van de Wittevrouwensingel de in de zeventiende eeuw gerealiseerde Breyerskameren, zie steeg 300; - zie voor de Kruisstraatzijde steeg 297A.
Overige opmerkingen	-

297A

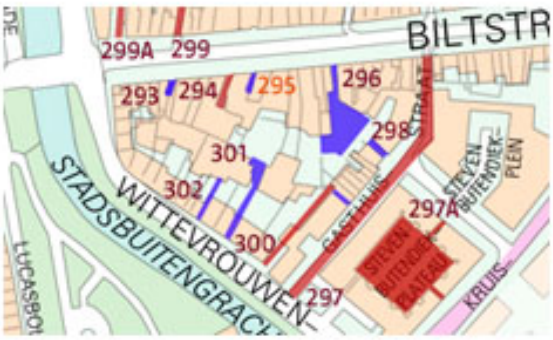
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN
STEVEN BUITENDIJK PLEIN
KRUIS

Nummer, naam en datering	**297A Steven Butendiekplateau** >1980
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	Steven Butendiek was een Utrechtse klokkengieter uit de vijftiende eeuw. Bij archeologische opgravingen in 1988 zijn op het terrein tussen de Gasthuisstraat en de Kruisstraat de sporen aangetroffen van een mogelijk metaalsmeltoventje uit de veertiende eeuw (Archeologische Kroniek Provincie Utrecht 1988-1989). Leidde deze vondst naar de vernaming van het terrein naar de belangrijkste telg uit de klokkengietersfamilie Butendiic? Tot 1542 was het giethuis van de Utrechtse klokkengieter buiten de Wittevrouwenpoort gevestigd, de omgeving van de Biltstraat. De klokkengieters waren tevens bedreven in het gieten van geschut (www.ridderschapkwartier.nl). Om veiligheidsredenen kwam het giethuis na 1542 binnen de Wittevrouwenpoort te staan, zie de Kloksteeg steeg 38
Ligging	tussen Kruisstraat 2-4 en Steven Butendiekplein 8-10
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	veel
Overige functies	openbare straat met alle straatfaciliteiten
Historische bijzonderheden	- tussen de Kruisstraat en de Gasthuisstraat (steeg 297A) stonden de broodfabriek Het Anker tot de sloop in 1965 en de vrijkameren van de Stevensfundatie tot de sloop in 1968; - van 1968 tot 1987 was het terrein ingericht als parkeerplaats voor auto's; - in het kader van de Stadsvernieuwing is gerealiseerd het Steven Butendiekplein, met door Woningstichting Bo-Ex (nu) een bouwplan uit 1986-1988, ontwerp Architectenburo Leo de Jonge uit Rotterdam: een ondergrondse parkeergarage Kruisstraat met daarop 93 woningen. Voor Stichting Wonen 2000 Utrecht een bouwplan uit 1988-1990 voor 87 woningen, ontwerp dezelfde architect; - op het verhoogde dak van de parkeergarage zijn de woningen rondom gebouwd. Het dak is ingericht als gemeenschappelijk hof met de toegangen naar de woningen. Daarmee kregen vele woningen op de 1e verdieping een entree.
Overige opmerkingen	-

298

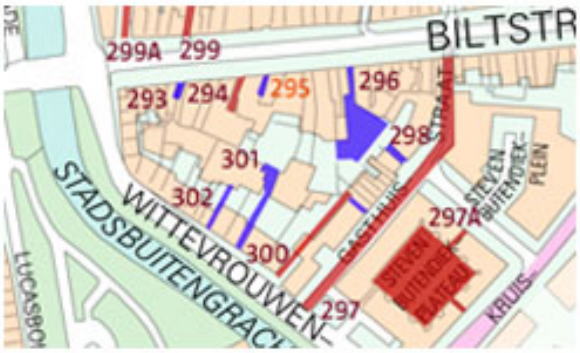
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN-
STEVEN BUITENDIJK PLEIN
KRUIS

Nummer, naam en datering	**298** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Gasthuisstraat 54
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	-
Overige opmerkingen	-

299

Nummer, naam en datering	**299 Sint Janshovenstraat** <1832
Naambord	aanwezig
Naamsverklaring	vermoed wordt een verwijzing naar het kapittel van Sint Jan. Het grondgebied was aaneensluitend eigendom van het kapittel al voor het stadsrecht van Utrecht in 1122 en ook voordat de Stadsbuitengracht gegraven werd (M.W.J. De Bruijn, Husinge ende hofstede, 1994)
Ligging	van Biltstraat 14-16 doorlopend tot in de wijk Wittevrouwen
Soort steeg	steeg
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6, in het eerste smalle deel vanaf de Biltstraat
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	op de hoek was rond 1900 de N.V. Koninklijke Utrechtsche Tabak- en Sigarenfabriek 'Naseman en Co.' gevestigd in Biltstraat 12-14, met een winkelpand op de hoek en in de steeg het kantoor, de droogkamers, tevens werkplaats en pakhuis. De panden staan nog steeds in deze steeg
Overige opmerkingen	-

299A

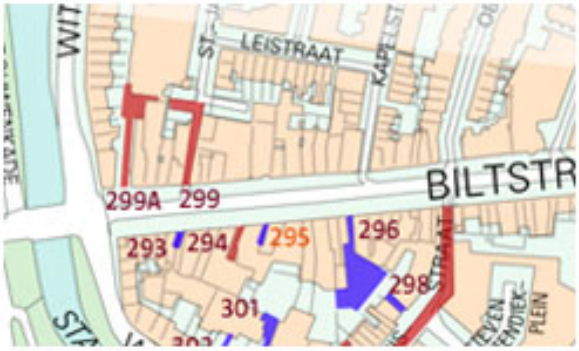
WIT
LEISTRAAT
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301

POOL
BILJART
LASER
GAMES
O.Z.E.B.I.

Nummer, naam en datering	**299A *OZEBI*** >1910
Naambord	-
Naamsverklaring	afkorting en volksnaam voor de Overdekte Zwem- en Bad-Inrichting
Ligging	Biltstraat 4
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	6
Overige functies	parkeerterrein
Historische bijzonderheden	toegangsweg vanaf de Biltstraat naar de in 1918 gerealiseerde eerste Overdekte Zwem- en Bad-Inrichting, zwembad en volksbadhuis. In 1988 is het zwembad gesloten. De functie sinds 1988 is met een ingebouwde verdieping een speelhal voor poolbiljard en een speelhal voor lasergame
Overige opmerkingen	-

300

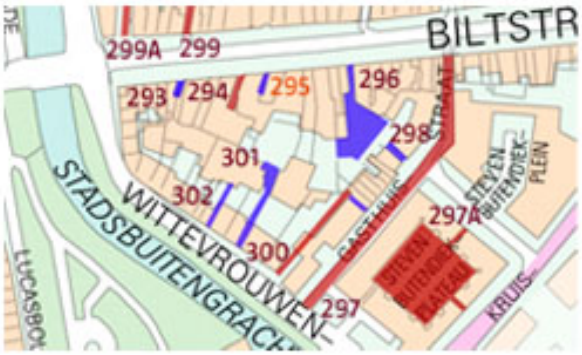
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN-
STEVEN BUITENDIJK PLEIN
KRUIS-

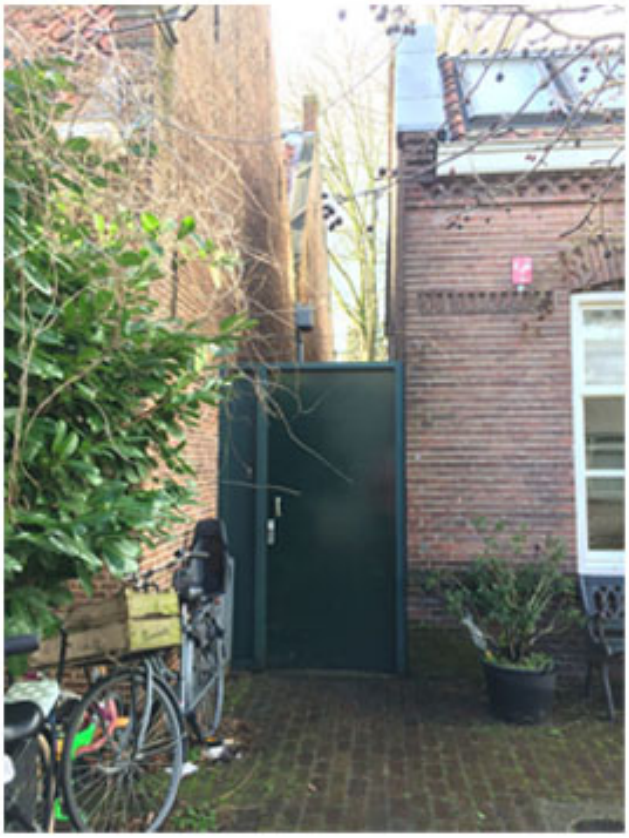

22
23
24
25
14

Nummer, naam en datering	**300 *Breyershof*** >1749
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	de steeg ligt achter de Breyerskameren
Ligging	van Wittevrouwensingel 14/21 naar Gasthuisstraat 16-18
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	openbaar overdag
aantal deuren woningen	5
Overige functies	tuin, achteruitgang
Historische bijzonderheden	- in de zeventiende eeuw werden 8 kameren gerealiseerd, in 1749 uitgebreid met 10 rug aan rug woningen door de Ned. Hervormde Diaconie. De Breyerskameren konden gebouwd worden met een erfenis van mr. Johan Breyer (meer historie in W. Thoomes, Hofjes in Utrecht, 1984); - in 1962 werden de huizen door de gemeente overgenomen, ze waren in deplorabele staat en zijn in 1977-1978 gerestaureerd. Het woningbezit van Woningbedrijf Utrecht ging in 1992 over naar Mitros en die bracht de Breyerskameren onder het beheer van Stadsherstel Midden Nederland. De door Stadsherstel Midden Nederland beheerde panden zijn in 2018 overgedragen aan een nieuwe particuliere eigenaar.
Overige opmerkingen	-

301

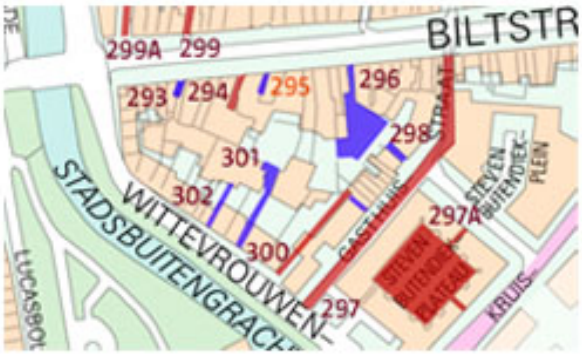
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN-
STEVEN BUITENDIJK-PLEIN
KRUIS

UITRIT

Nummer, naam en datering	**301** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wittevrouwensingel 27-29
Soort steeg	slop
Toegankelijkheid	afgesloten, maar regelmatig toegankelijk
aantal deuren woningen	-
Overige functies	toegang naar de Singelkerk en kerkelijke ruimte, achterom buurpanden ook auto's, fietsenstalling
Historische bijzonderheden	- de steeg liep met een haakse bocht naar de Biltstraat, in 1859 stonden er 14 huizen; - op de Wittevrouwensingel kwam in 1872 het Sint Franciscus Rusthuis te staan en in 1893 op het achterliggende tussenterrein de Singelkerk voor de Christelijke Gereformeerde gemeente. De steeg eindigde als de twee sloppen 301 en 296.
Overige opmerkingen	- de Singelkerk is een gemeentelijk monument en zou beter zichtbaar mogen zijn; - aanbeveling: overdag openstellen met een fraaiere erfafscheiding aan weerszijden.

302

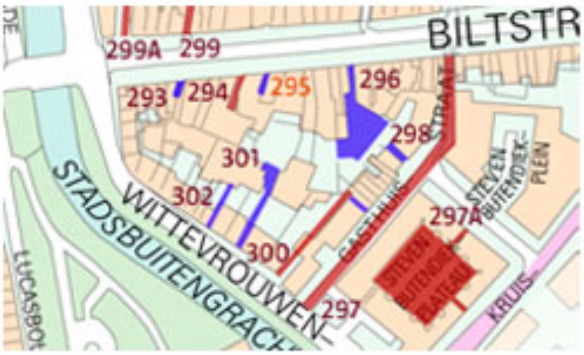
BILTSTR
299A
299
293
294
295
296
298
301
302
300
297
297A
STADSBUITENGRACHT
WITTEVROUWEN-
STEVEN BUITENDIJK-PLEIN
KRUIS

Nummer, naam en datering	**302** <1832
Naambord	-
Naamsverklaring	-
Ligging	Wittevrouwensingel 30-31
Soort steeg	achterom
Toegankelijkheid	afgesloten
aantal deuren woningen	1
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	is vermoedelijk als slop naar een boerenerf ontstaan
Overige opmerkingen	-

303

1957 foto HUA

1938 foto HUA

Kaart 1950

Nummer, naam en datering	**303 *Minutensteeg*** <1832
Naambord	afwezig
Naamsverklaring	in de achttiende eeuw liep de Menistensteeg langs pleziertuinen naar de Mennonietenbuurt of de Menistenhoven
Ligging	was in de Laan van Puntenburg
Soort steeg	bestaat niet meer als steeg
Toegankelijkheid	-
aantal deuren woningen	-
Overige functies	-
Historische bijzonderheden	- de steeg is uitgebreid beschreven door Dirk van Sichem in Steengoed 50, 2010; - in 1903 liep de steeg nog langs Park Nieuweroord achter de Sterrehof langs en dan met een hoek verder richting de spoorbanen. Na dat jaar werd het deel langs het park een wandelpad bij het park. - het nabijgelegen Academisch Ziekenhuis Utrecht verhuisde in 1989 naar de Uithof. In volgende jaren is een geheel nieuw stedebouwkundig plan uitgewerkt en gefaseerd gerealiseerd van het het gebied van het station tot de Bleekstraat. De Minutensteeg kreeg geen plaats in dit plan en werd opgeheven in 1995 en in 2006 geheel verwijderd.
Overige opmerkingen	op de naastliggende pagina foto's uit Het Utrechts Archief en een kaartje uit de Kompaskaart van Utrecht uit 1950

303A

Nummer, naam en datering	**303A Sterrehof** >1870
Naambord	Sterrenhof (sic)
Naamsverklaring	hof op de straat Sterrenbos
Ligging	Sterrenbos-Sterrehof
Soort steeg	hof
Toegankelijkheid	openbaar
aantal deuren woningen	12
Overige functies	gemeenschappelijke tuin
Historische bijzonderheden	- de Sterrehof is in opdracht van De Liefdadige Vereniging van de Heilige Joseph in 1873 gerealiseerd. Haar doel was huisvesting van minderbedeelden en armen. Er woonden hoofdarbeiders. De Sterrehof was een in een carré gebouwd hof van drie grotere gebouwen met een variatie aan woningen, bestaande uit twee lagen met een kap. Grotere woningen, woningen met werkruimte aan huis en een aantal rug aan rug woningen, 17 in totaal. Elke woning beschikte over een eigen waterpomp en latrine of secreet en dat werd als vooruitstrevend beschouwd, geslapen werd nog in bedsteden (zie ook www.sterrehof.com); - de Sterrehof kwam in gemeentelijk bezit in afwachting van sanering. Eind jaren 1980 was de staat van de woningen slecht en werd gevreesd voor sloop. Het hof werd verkocht en in 2006-2007 zijn alle woningen in het hof vernieuwd, het zijn er nu 12. Het geheel is Rijksmonument.
Overige opmerkingen	-

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
11	**1e Achterstraat**	van Oudegracht (Nijntje Pleintje) naar Van Asch van Wijckstraat
98	**1e Buurkerksteeg**	van Steenweg 20- 22 naar Buurkerkhof
27	**2e Achterstraat**	Van Asch van Wijckstraat
99	**2e Buurkerksteeg**	Buurkerkhof 1c-2
29	**3e Achterstraat**	van Wijde Begijnestraat 80-96 naar Wijde Begijnestraat 128
100	**3e Buurkerksteeg**	van Buurkerkhof 3-4 naar Donkerstraat 10-12
211	**Abraham Dolehof**	van Lange Nieuwstraat 5-9a naar Abraham Dolesteeg
210	**Abraham Dolesteeg**	van Oudegracht 246-244 naar Lange Nieuwstraat 15-17
109	**Achter Clarenburg**	verlengde van Achter Clarenburg, Achter Clarenburg 2-6
234	**Achterom**	van Nieuwekamp 12-14 naar Schalkwijkstraat 28-30
164A	*Adriaanshof*	Oudegracht 345
244	*Agatha Snellenstraat*	A.B.C.-straat 18-20
120	**Alendorpstraat**	van Boterstraat 26 naar Visscherssteeg
279	**Alkhof**	van Gansstraat 53-57 naar Wulpstraat t.o. 37 en de Vredesplaats
146A	*Andreasgasthuishof*	Brandstraat nabij 20
156	**Andreashof**	Andreasstraat 19-21 naar Geertebolwerk 23
155	**Andreasstraat**	van Springweg 101-107 naar Geertebolwerk 29-30
238	*Anna Maria van Schurmanhofje*	van Keukenstraat 45-47 naar Magdalenastraat 22-24
1	**Arkenspoort**	van Catharijnekade 9-11 naar Waterpoort
273	*Baarssteeg*	van Tolsteegsingel 50 naar Krommerijn 1
106	*Bakkerspoort*	Mariastraat 28 - Donkerstraat 15
48C	*Beauforthof*	Achter Sint Pieter 9
31	**Begijnehof**	Wijde Begijnestraat 20-42
54	**Begijnesteeg**	van Voorstraat 62-64 naar Breedstraat 49-53
250	*Beyerskameren*	Agnietenstraat 4
94	*Bisschopshof*	van Servetstraat 5-7 naar Domplein 21-22
137	*Blindesteeg*	van Springweg 34-46 naar Strosteeg en Teugelhof
265	*Bloempoort*	van Lauwerecht 99-101 naar Verenigingsdwarsstraat
174	**Boogstraat**	van Pelmolenweg naar Moutstraat 5
123	**Boterstraat**	van Mariaplaats 54-55 naar Lijnmarkt 7-9
146	**Brandstraat**	Oudegracht 263-265 - Springweg 138-140
300	*Breyershof*	van Wittevrouwensingel 14/21 naar Gasthuisstraat 16-18
281	*Brinkenhofje*	Gansstraat 29-47
173	**Brouwerstraat**	van Pelmolenweg naar Moutstraat 3
288	**Brugsteeg**	Oosterkade 28-29
259	**Brugstraat**	Lauwerecht 18-20
232	**Bruntenhof**	van Lepelenburg naar Servaasbolwerk
233	*Bruntenhoftuin*	Schalkwijkstraat 30
231	**Bruntensteeg**	van Bruntenhof 4-5 naar vervolg Meleterkamphof

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
97	**Buurkerkhof**	van Choorstraat 25 - hoek Zadelstraat 1 naar 1ste Buurkerkhofsteeg
71	*Camerasteeg*	Vinkenburgstraat 15-17
210A	*Catharinatuinen*	Lange Nieuwstraat 14
239	**Catharijnesteeg**	van Lange Nieuwstraat 34 naar Nieuwegracht 61-59 langs de Catharijnekathedraal
250A	*Nicolaashof*	Agnietenstraat 1
184B	*Doelenhuis*	Doelenstraat 12
184	**Doelenstraat**	van Twijnstraat 48-52 naar Nicolaasdwarsstraat 1-3
92	*Domherensteeg*	Vismarkt 11-13
101	**Donkerstraat**	van Steenweg 34-36 naar Zadelstraat 43-45
4B	*Donzelaarspoort*	van Rozenstraat 15-17 naar Oudegracht 59
203	**Dorstige Harthof**	van Korte Smeestraat 12-22 naar In de Koeivoet en Dorstige Hartsteeg
206	**Dorstige Hartsteeg**	van Oudegracht 274-272c naar Lange Nieuwstraat 47-49
75	**Drieharingstraat**	van Vredenburg 26-28 naar Oudegracht 115-127
114	*Driehoek*	van Mariahoek 5-14 naar de Mariaplaats
195	**Eligenhof**	van Eligenhof(straat) 2a-53 naar Vrouwjuttenhof 15-17
194	**Eligenhof** *(Grote Eligensteeg)*	van Oudegracht 362-364 naar Vrouwjuttenhof 55-53
247	**Eligenstraat** *(Kleine Eligensteeg)*	van Lange Nieuwstraat 94-96b naar Nieuwegracht 161-163
270A	*Elijnshof*	van Kaatstraat naar Raamstraat
252	*Elisabethsteeg*	Gruttersdijk 24-25
121	*Eloyensteeg*	Boterstraat 20-22
255	**Flieruilensteeg**	van Bemuurde Weerd 67-69 naar Gruttersdijk 59-60
176	**Fockstraat**	Pelmolenweg 15
253A	*Frederikshof*	Adelaarstraat 5-11
117	*Frederiksoord of Walsteegpoort*	Walsteeg 16
68	*Ganzenmarkt naar de werf*	van Ganzenmarkt naar werf Oudegracht
240	*Gasthuispoort*	van Nieuwegracht 63 naar de Lange Nieuwstraat 36-38
297	**Gasthuisstraat**	van Biltstraat naar Wittevouwensingel
280	*Gerrit de Bruijnsteeg*	van Gansstraat 51-53 naar Wulpstraat t.o. 27
115	*Gertrudissteeg*	in de Driehoek, steeg 114
254	**Gietershof**	van Bemuurde Weerd 56a-57 naar Flieruilensteeg en Gruttersdijk
49A	*Gregoriusplein*	Nobeldwarsstraat 9
84	*Groenewoude*	Steenweg 33-35
191A	*Gronsveltkameren*	Nicolaaskerkhof
56	*Grote Slachthuis*	Voorstraat 19
251A	**Gruttershof**	van Kraanstraat 11-17 naar Gruttersdijk 2-3
78	**Hamsteeg**	van Lange Elisabethstraat 17-18 naar Oudegracht 131-133
89	**Hanengeschrei**	van Choorstraat- hoek Steenweg naar Vismarkt

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
19	*Hartsteeg*	van Oudegracht 82-84 naar Loeff Berchmakerstraat 20-22
86	**Hekelsteeg**	van Steenweg 23-25 naar Oudegracht 159-163
20	**Hemdsmouwsteeg**	Loeff Berchmakerstraat 10
225	*Herenhofje*	van Herenstraat 29 naar Ridderhofstad 4
164	*Het Cromhout*	Oudegracht 339-341
171	*Hopstraat of Nutstraat*	van Lange Rozendaal 26-28 naar Boogstraat 9-11
70	*Hof Winkel van Sinkel*	Vinkenburgstraat 19
50C	**Hof van St.-Jan**	van Boothstraat 4-6 naar Voorstraat 67-69
219	*Hofpoort*	Nieuwegracht 7-9
61	**Hoogt**	van Telingenstraat 15 naar Slachtstraat 5
204	*In de Koeivoet*	van Lange Nieuwstraat 61-63 naar Dortstige Harthof
264	*J. de Preterhof*	Lauwerecht 88-90
139	**Jacobsgasthuissteeg**	van Springweg 68-70 naar Zwaansteeg
5	**Jacobskerksteeg**	tussen Jacobskerkhof en Waterstraat, achter de Jacobikerk
7	**Jan Meijenhofje**	van St. Jacobsstraat 209-247 naar Jan Meijenstraat 6-20
258A	*Jan van Lingtuin*	Bemuurde Weerd O.Z. 84
223	**Jeruzalemstraat**	van Heerenstraat 40bis-42 naar Kromme Nieuwegracht 70-80
79-80	*Jodenrijtje*	van Bakkerstraat 18 naar Oudergracht 135
249	*Kameren Maria van Pallaes*	Agnietenstraat 6
150A	*Karelshof*	van Geertebolwerk 1 naar Springweg 27
192A	**Karmelietenhof**	Nicolaasstraat 10-12
166	*'t Keelsgat*	tussen koor Geertekerk en Geertestraat 30
39	*Keizershof*	van Lange Jufferstraat 40-42 naar Kloksteeg (nr 38)
43	*Keizerspoort*	Keizerstraat 5-19
276A	**Kerksteeg**	van Krommerijn naar Gansstraat 50
112	*Kerkelaantje*	Mariaplaats 18-22
63	**Kintgenshaven**	van Slachtstraat en Telingenstraat naar Neude
38	**Kloksteeg**	van Wittevrouwenstraat 17 naar Lange Jufferstraat 40-42
263	*Klompensteeg of Plutsteeg*	Lauwerecht 68-70
36	*Kloostersteeg*	Wittevrouwenstraat 36-38
172	**Kockstraat**	van Pelmolenweg 13 naar Moutstraat 2
9	*Koningspoort*	van Oudegracht 5-17 naar Oranjehof
3	**Korte Hamstraat**	van Willemsstraat 39-41 naar Varkenmarkt 29-33 en Waterstraat
40	**Korte Rietsteeg**	van Lange Jufferstraat 34-36 naar Keizerstraat 45-47
167	**Korte Rozendaal**	van Kleine Geertekerkhof naar Lange Rozendaal
251	**Kraanstraat**	van Gruttersdijk 6-8 naar Bemuurde Weerd O.Z. 6-8
256	**Kromme Elleboogsteeg**	van Flieruilensteeg 8 naar Keizersgracht 8
202	*Kromme Elleboogsteegje*	Lange Nieuwstraat 71

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
290	**Kroonsteeg**	Westerkade 24-26 naar Jeremiestraat 10-14
104	**Kuipersteeg**	van Zadelstraat 36-38 naar Boterstraat 35-37
292	**Laddersteeg**	Westerkade 9-10
285	*Lakmoessteeg*	Oosterkade 12-13
28	**Lange Lauwerstraat**	van Lange Lauwerstraat 187 ev naar - 3e Achterstraat
169	**Lange Rozendaal**	van Pelmolenweg 12-16 naar Oudegracht 365-369
24	**Lauwerhof**	Lauwerstraat 77-83
81	**Lauwersteeg**	van Steenweg 51-53 naar Oudegracht 137-139
67	*Ligtenberghof*	Ganzenmarkt 2 naar Korte Minrebroederstraat
126	*Lijnmarkt aan de werf*	van steeg 127 naar steeg 128
127	*Lijnmarkt aan de werf*	tussen Lijnmarkt 18 en 20
128	*Lijnmarkt aan de werf*	tussen Lijnmarkt 34 en 36
290A	**Lijnpadstraat**	Bleekstraat 11/Catharijnesingel 117 naar Jeremiestraat
221A	*Loenersloot*	Nieuwegracht 20
144	*Lombartpoort*	Oudegracht 229
268A	*Lubrohof*	Zeedijk 17 (om en nabij)
95	*Maartenshof*	Domplein 10-16
23A	*Magnushof*	Korte Lauwerstraat 10-22
188	*Manenburg*	van Wijde Doelen 25-29 naar toegang Bolwerk Manenburg
286	**Mantelmeeuwhof**	van Oosterkade 15-15a naar Wulpstraat
58	*Margarethenhof*	Jansveld 6-16
234A	*Maria in den Wijngaard*	Nieuwekamp 11
113	*Mariagang*	Mariahoek 18a-21 (achter Mariaplaats 24)
47B	*Mart van Schijndelhuis*	Pieterskerkhof 8
177	*Martinussteeg*	van Oudegracht 397 naar Pelmolenweg 19-70
277	*Martinushof*	Gansstraat 87-133
87	**Massegast**	van Steenweg 15-17 naar Oudegracht 161-163
230	*Metelerkamphof*	van Nieuwekamp 14 naar vervolg Bruntensteeg
303	*Minutensteeg*	Laan van Puntenburg
35	**Molenstraat**	van Plompetorengracht 13-15 naar Wolvenplein 11-13
258	**Molenwerfhof**	van Draaiweg 53-57 naar Zwarte Water 9-10
257	**Molenwerfsteeg**	van Lauwerecht 7-11 naar Molenwerfhof
170	**Moutstraat**	van Lange Rozendaal 14-16 naar Boogstraat 1-2
35A	*Munnikhof*	Molenstraat 1-3
271	**Muntsteeg**	Tolsteegsingel 55
150	**Nathanaëlspoort**	Springweg 47a naar Zilverstraat
30	*Nauwe Begijnesteeg*	van 3e Achterstraat naar Wijde Begijnestraat
289	**Nauwe Blindesteeg**	Westerkade 26-27
272	*Nauwe Muntsteeg*	Tolsteegsingel 51-52
181	**Nauwe Watersteeg**	van Twijnstraat 55-59 naar Twijnstraat a/d Werf 9-11
282	*Nieuwe Steeg*	Gansstraat 15-25
8	**Oranjehof**	van Oranjestraat 14-50 naar Jan Meijenstraat 27-33 en Koningspoort (steeg 9)

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
299A	*OZEBI*	Biltstraat 4
93	*Paleis Lofen*	Vismarkt 17-18
3A	**Pastoor van Nuenenhof**	St. Jacobsstraat 300-430
218	*Paulusgang*	van Trans 17-19 naar de Hofpoort
15	**Pauwhof**	Pauwstraat 6-8
14	**Pauwstraat**	van Oudegracht 64-66 naar Loeff Berchmakerstraat 36-38
46B	*Paushuishof*	Kromme Nieuwegracht 49
200	*Payenborgsteeg*	van Oudegracht 318-320
198A	*Payenhof*	van Vrouwjuttenstraat 8-14a naar Lange Nieuwstraat 87
21	**Peterseliesteeg**	van Predikherenstraat 2 naar Loeff Berchmakerstraat 1
46C	*Pietershof*	tussen Achter St. Pieter 198 en 200
248	*Prinsenhof*	Nieuwegracht 165-181
270	**Raamstraat**	van Bemuurde weerd WZ 5-6 naar Oudenoord 5-7
214A	*Regentessehof*	Korte Nieuwstraat 101-161
207	**Regueliersteeg**	van Oudegracht 262-266 naar Lange Nieuwstraat 37-41
228	**Ridderhofstad**	van Oudekamp 10-12 naar Lepelenburg 9
274	*Riviersteeg*	van Krommerijn 16-32 naar Gansstraat 28-36
182	**Rondpoort**	van Twijnstraat 33-35 naar Twijnstraat a/d Werf 1
138	*Rosapoort*	Haverstraat 24
135	*Royenstein*	van Oudegracht 175 naar parkeergarage
235	**Schalkwijkstraat**	van Nieuwegracht 62-44 naar Bruntenhof
262	**Schepenmakerssteeg**	Lauwerecht 52-58
115A	*Schildershof*	drie entree's, twee vanaf de Mariaplaats en één vanaf de Walsteeg
88	*Schoonhuispoort*	Steenweg 9-11
186	**Schutterstraat**	van Wijde Doelen 2-5 naar Doelenstraat 7-9
291	**Singelsteeg**	Westerkade 10-11
299	**Sint Janshovenstraat**	van Biltstraat 14-16 doorlopend in de wijk Wittevrouwen
243	*Sionskameren*	Nieuwegracht 87-119
55	**Smalle Begijnestraat**	van Voorstraat 46-48 naar Breedstraat 29-31
177A	*Splietpoort*	Oudegracht 393
303A	**Sterrehof**	Sterrenbos-Sterrehof
297A	**Steven Butendiekplateau**	tussen Kruisstraat 2-4 en Steven Butendiekplein 8-10
284	*Stijfselsteeg*	Oosterkade 10-11
287B	**Stormvogelhof**	tussen Oosterkade 21-23 en Albatrosstraat
134	**Strosteeg**	Oudegracht 175
236	*Slangenmuur*	van Schalkwijkstraat 21 naar Schalkwijkstraat 65 en van Servaasbolwerk 2 naar Keukenstraat 2-22
132/133	*Strosteeghof*	van Visschersteeg 17-19 naar Strosteeg 29-35
175	**Suikerstraat**	Pelmolenweg 13-14
136	**Teugelhof**	van Springweg 28-30 naar Strosteeg en Blindesteeg

Naamindex - overzicht stegen op naam met nummer en locatie

cursief geschreven namen staan niet in het straatnamenregister

nr	naam	locatie
163	*Tinnegieterspoortje*	Oudegracht 309-311
252D	*Tuinsteeg*	Gruttersdijk 32-37
154	**Tuinstraat**	Springweg 79-81 naar Geertebolwerk 17-19
178	**Twijnstraat aan de Werf**	van de Vollersbrug naar de Tolsteegbarriere langs de Oudegracht Twijnstraat zijde
248A	*Oude Hortus*	Lange Nieuwstraat 106, Eligenstraat naast 39, Eligenstraat 59 en Nieuwegracht 185
260	**Veenhof**	Lauwerecht 38-40
287A	**Visarendhof**	tussen Zeemeeuwenhof en Stormvogelhof
131	**Visscherssteeg**	Springweg 10-12
278	*Vredeplaats*	van Gansstraat 59-61 naar Alkhof
276	**Vredesteeg**	van Krommerijn 61-70 naar Gansstraat 44-4
192B	**Vrouwjuttenhof**	van Nicolaaskerkhof 12 naar Lange Nieuwstraat 119
116	**Walsteeg**	van Willemplantsoen 12 naar Springweg 19
143	*Weeshuispoort*	van Springweg 102a-104 naar de Zwaansteeg en de Brandstraat
267	**Werfsteeg**	Lagenoord 4-6
191	*Werkhuispoort*	Nicolaasdwarsstraat 1
32	*Wijde Begijnehof*	Wijde Begijnestraat 5-15
32A	*Wijde Begijnehof*	Wijde Begijnestraat 5-15
180	**Wijde Watersteeg**	van Twijnstraat 63-65 naar Twijnstraat a/d Werf 11-10
108	**Wijdepoort**	Mariastraat 31-33
243A	*Wilhelminasteeg*	tussen A.B.C.-straat 5 en de achterzijde van het hoekpand Nieuwegracht 125
158	*Wolfaartssteeg*	Springweg 129-149
35B	*Wolvenhof*	Wolvenplein 1-7
35C	**Wolvenstraat**	van Plompetorenbrug naar Wolvenplein
50A	*Woolloomooloo*	Janskerkhof 14
283A	**Wulpstraat**	van Oosterkade 7-10 naar Albatrosstraat 17-25
73	**Zakkendragershof**	van Vredenburg 24 naar Zakkendragerssteeg 39-41
145	*Zakkendragerspoort*	Oudegracht 237
74	**Zakkendragerssteeg**	van Vredenburg 41-46 naar Oudegracht 103-105
287C	**Zeekoethof**	tussen Oosterkade en Albatrosstraat
287	**Zeemeeuwhof**	Oosterkade 15a-18 naar Wulpstraat
65	*Zegelpoort*	tussen Ganzenmarkt 30 en Minrebroederstraat 2
268B	*Zijdebalenhof*	Jongeneelwerf
268	**Zijdebalenstraat**	Zeedijk 15-17
153A	**Zilverberghof**	van Zilverstraat 46-50 naar Tuinstraat 7 en Tuinstraat 19
152A	*Zilvenbergplateau*	Tuinstraat 19/21 naar de Zilverberghof (steeg 153A)
153	*Zilverbergspoort*	Zilverstraat 34
152	**Zilverstraat**	Springweg 55b-59
96	**Zoutmarkt**	van Vismarkt naar Choorstraat 42 (hoekpand) langs de Oudegracht
140	**Zwaansteeg**	van Oudegracht 221-223 doorlopend tot Springweg 84-86

STEGENRAPPORT OUDE STAD UTRECHT

Inventarisatie van de oudste en de kleinste wegen

Oud-Utrecht

Tweede uitgave in 2021, Historische Vereniging Oud-Utrecht.

Het rapport is uitsluitend digitaal verkrijgbaar

De Historische Vereniging Oud-Utrecht is opgericht in 1923 als de historische vereniging voor stad en provincie Utrecht. Eén van de doelstellingen van de Vereniging is te waken over het behoud van het cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is een breed begrip. Oud-Utrecht richt zich vooral op de gebouwde omgeving, archeologische monumenten en het historisch landschap van de stad Utrecht. Als het bestaan hiervan op een of andere wijze bedreigd wordt, wil Oud-Utrecht zich daartegen inzetten. Bijvoorbeeld door te signaleren bij verantwoordelijke personen of instanties, door publiciteit te geven aan de bedreiging of actie te voeren. Voor het nastreven van deze doelstelling is de vaste Commissie Cultureel Erfgoed ingesteld. Dit rapport is het resultaat van het onderzoek van leden van deze commissie.

© Oud-Utrecht, 2021

De inhoud mag vrijelijk worden gebruikt, mits naar de bron wordt verwezen.

Stuur commentaar of aanvullende informatie naar stegenoudutrecht@gmail.com

www.oud-utrecht.nl

Molenwerfhof, steeg 258